

AUTHOR _____

NO. 193

TITLE פירוש על עירובין
פירוש

RR _____

[PERUSH AL NEBIMM
AHRONIM]

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ע

IMPRINT GUADALAJARA, 1482

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

CALL NO. GOFF, HEB-37; ACC. 84295; ENA

DATE MICROFILMED _____

FILMED FOR THE JEWISH THEOLOGICAL SEMINARY OF AMERICA

XEROX University Microfilms, Inc.
A DIVISION OF XEROX CORPORATION

אותה ולחכה ולסכך אותה במזיחה וכיון שזהו שלח תועיל רטחה למכתכם היה לכם
להסוכ כי מלא הוא כמו שיער אתכם בתוכחות ופי' מתום שלמות כלומ' אין כבשרכם דבר שלם
כוכלו נגוע ופי' פגע מכה המוציאה דם או לחה שנפצע הכשר ופירושה חכורה מכה שנזרר בה
הדם או הלחה ופי' טרייה לחה כלומ' מכתכם טרייה היא שלא תתכנס לעולם אלא כל זמן ה' א' לחה
וזה היא סימן למכה שאין לה רפואה וית' הכסו על' משל משאר עמא ועב' רישא ליה כהון דשלים
ברחלה כלהון סרצין ומרדין דתגועל בחובין כמחז מרסס' לא שבקין מזדוניהון ולא מחמדין
ליתוכח ולא זכון להון לאגז עליהון... א' צ' ב' ש' אמה כמו שכתוב בתוכחות והיתה חרבה
שמה' ופי' שרופת אש כמו שהיו שרופת באש כל כך הם חרבות אופי' שרופת ממש כמו
שא' בתוכח' ופי' יית ומלא שריפה כל חרבה ופי' אד' אד' אד' אד' הזריעה והזילמת זרים אוכלים
אותה לעיניכם ולנגדכם ואין ככם יכולת למצ' כמו ש' בתוכחות יביא י' עלך גוי ואכל פרי
בהמהך... כמהפכה זרים והנה מותרה אדמה שמה' כי גויים זרים באים והוכלם אותה מה
שימצאו ואין אתם יכולין לעבוד את האדמה עד כי האויבים באים עליכם ואוכלים אותה יום יום
והנה האדמה שמה' והיא כמהפכת סדום ועמורה שהיו זרים מיראת הא' ור' בה' נתכחת
כמהפכת סדום ועמורה וית' וככוכיהון נדיחה ארעכון מנבון ואתחלפת למוכרין וימ' זרים כמו
ורם כלומר במקום שטף המטר הסוחף... ונתררה בת צון כסכה כי רב ערי יהודה היו
חרבות ובימי חזקיהו כל הערים הכצרות תפסם מלך אשור והנה מותרה ירושלם לבדה
כמו הסוכה שהיא בכרם וכמלונה שהיא בשדה קישואין שאין סביבותיה בית וסוכה אחרת וסוכה
ומלונה עטן אחד במלת שוכה כי הסוכה שילן בה האומר וית' כמטליתא בכרמא בטר דקנפיה
כערסל מכתותא בטר דלבעוהי ופי' אכעוהי חפשוהו אלא שאר כו קשאין מן נכש מצפ טורל
כיכותרה בת צון כמו הסוכה בכרם אחר שנקטט הענבים והלך ל' האומר וכן כמלונה במקשה
אחר שלקטו הקשאין וחפשו המקשה שלא ישאר בה קשא ואולך ל' האומר כן נשאר צון בלא
אומר כי הנה שהיא אומר ישרא סלק שכינתו מהם ואמר סוכה בכרם מלונה במקשה ולא אומר
כסוכה בנן כי סוכת הן כל הימים האומר שם כי אחר שלקטו פרי זה או ירק זה ישאר אחר אכל
בכרם ובמקשה אחר שלקטו הענבים והקשאין לא נשאר דבר לשמור והולך ל' האומר... כער
נצורה כער חרבה מאנשיה מן ונצורים ילכו ונצורי ישראל עטן חרבה וית' כקורתא דעירין עליה
לולו י' נכחות הותיר לנו שריד כן נקרא על נכחות מעלה ועל נכחות מטה שהם ישראל ל'פי
לא רחה לכליתם כמו שהם חייבים והותיר לנו שריד למען שמין הנדרר על כו והנדרר הוא
מעט ולפי כי ברזמין הותיר לנו כסדום היינו וכעמורה שלא היה לנו שריד וכלנו ריעות
מעשהם והיינו חייבים בלעיה ביותם וקא בינו קא החמינית שכתה ל' אמת ד' אמת ד' י' י' י'
ל' כיום כי חותם כהיום הוא צהון חותם היו שרי יהודה כמסיני וכול והל' להם ד'
מכלל בזה הכפוק לשון הנביא כלל ענינו עט השעשע לכבוד
פגענו ומרינו אתה ואומר הקבה עד אנה מאנתי... י'
הקצנים הם דומים לקצני סדום ועמורה כמו

יכלו ויכניסו ..	אנשי אמת ולא	יעלו ויגברו	רוח נבואה בן
יראו ויתמהו ..	עודם בחייהם	מעל גויתם	תכריזו ויחזקתם
לא ידעו מה הוא	בלבד ועם אחר	אכן בישראל	סדוק פלגתם
בחוץ ישעיהו ..	עזרה בניאור	יבא אנו שא	ואנו כס קמחי

אמר רוד כל יוסף קמחי הספרי זל ארבעה הספרים האלה שהם ישעיהו ירמיהו יחזקאל תרי עשר הם נבואות והוכחות ונחמות לצארא גם יש נהם נבואות לחומות השלש על פורענותם ולפי שהרש לצארא נבטבו בין הנבואות ככה כי הקדש כמו שנכלאו הנביאים עלהם להודיע כי ינקם הא מהם נקמת בני ישראל וישעיהו נבא בימי ארבעת מלכים אה גם קושע מנחם שנבא בימי ארבעת מלכים אה ובהושע זכר ירבעם בן יואז מלך ישראל ולפי שנתנבא על חרבן בית יהוא ועל מלכות אפרים שהכלה וישעיה לא רבא אה על יהודה וירושלם ואעפי שאנו וכשר ששים וחמש שנה יחה אפרים מעם על נבואת יהוד' בא אהו הפסו להכטיח את יהוד' אל יפהדו שר מאפרים וכן מה שאמר וידעו מעם כל אפרים ויחב שומרון בעבור יהודה אמר כמו שאמר בסוף הפרשה מנשה את אפרים ואפרים את מנשה יחדו המה על יהודה וירושלם וכן מה שאמר דני עטרת גאות שכרי אפרים בעבור שכר יהודה שלמד מעיניהם שאמר ונס אה בין שנו וכשכר תש ממ' עקר נבואתו היתה על יהודה ואמ' כי בשעה שנתנבא עוהו היתה תחלת נבואתו ישעיהו לפי שאמר בשנת מות המלך עזיהו ואמר את מי אשלח ומי ילך לבו ואומר הנני שלחני ואחיה פרש היתה ראויה להחת תחלת הספר אה שאין מוקדם ומאוחר ואיפשר שכתחלה מלטה עוהו היתה תחלת נבואתו כדלמ' בדברי הימים ויהר דברי עוהו הראשונים והאחרונים כה ישעיהו בן אמוז הנביא אצל בשנת מות המלך ראה אותה המרחה הגדולה אלא ראה אותה קודם לכן לפי נבואתו מראיה ומה שאמר את מי אשלח כי נביאים אחרים היו בימיו כי היה עמו .

והיה זכריהו המבין מראות אהים והיה הושע בן בארי ואמר את מי אשלח להוכיח את הנהיה היה כי שלחתי אהם נביאים ואלו הועילו ואמ' ישעיהו הנני שלחני כי אס לא הועלתי עד עתה אולי הועיל עדיין ואיפשר לפרש דברי הימים כי דברי עוהו קודם נבואתו כהוב בספר עש האחרונים החר שהתנבא .. **חזון** ישעיהו בן אמוז ונו' לא ידענו ייחוסו מאי זה שנט היה אה שחול קבלו כי אמוז ואמניה מלך יהודה אחיה .. **שמעו** שמים ונו' החל דברו וספרו בדברי הוכחה כי בני דורו היו רעים אעפי שכלו בעוהו ויעש הישר בעיני י' וכן ביותם הרי נתמ' בעוהו ובחזקתו נבה לבו עש להשחית ובימי שניהם היו העם מזבחים ומקטרים כבמות וכתוב בדברי הימים במלכות יותם שר העם משחיתים כ"ג בימי אחז שהיה הוא רע ועשה רשת גדולה כמו שכתוב בעזבם את י' אהי אבותם ואף בימי חזקיהו לא היה לבבם שלם את י' כמו שכתוב בדברי הימים ואמ' בפתחו דברי תוכחה שמש שמים ונו' כהנא להוכיח את ישראל פתח ואמר החזינו השמים כי הם עדים בין י' ובין ישראל כמו שכתו ואעדה בם את השמים ואת הארץ לפי שהם קיימי והדורות הולכים אה לפי שאם יעבדו את כריה י' השמים לא יבט טלם והארץ

כשם שאינו אדם אחד כשלג ילכנו אכפר כל עמותכם ואם יהיו אדומים מאד כהולע אז יהיו
כצמר שאינו לבן כשלג. אם תוכו וגו' טוב החרץ מה שאוכלים זרים לעצמכם תאכלו אתם...
ואם תמחנו וגו' חרב תאכלו לא תהיו אוכלים אבל אוכלים לחרב חרב כמו בחרב חסר בית
השמוא וכן הנמצא בית יא' לזכות בית חביה ויקברוהו ביתו ירחצו מים כי שעת ימים והרו'
לקט כי פי יא' דבר וכיון שדבר הוא יקיים את דברו... אברהם היתה לזונה וגו' הזונה חניה
נאמנה לכעלה אבל מקרת בו ומזנה תחתיו כן ירושלים שהיתה נאמנה לא בימי דוד ובימי
שלמה ובימי חסיה ובימי יהושפט ולא היו מוכחים ומקטרים בזמות אף בבית המקדש און בזמות
לשם יא' ואחר כך שבה להיות זונה ועזבו בית יא' והם מוכחים ומקטרי' בזמות ולכעלים ולשארות
מלחתי משפט היזד נוספת אומר כי ירושלים היתה מתחלה מלחתי משפט כי יהושפט העמיד
שופטים בכל ערי יהודה והוא להם ראש מה אתם ששים כי לא לאדם תשפטו כי אם ליא' וגם
בירושלים העמיד למשפט יא' ולריב ועתה אין משפט כמו שאמר בסמוך כל יזוהכ שוחד וגו' צדק
ילן בה אינו לשון לנה ממזאא לשון המקילה וההתמדה על הדבר כמו ובהמתם תלן עני :
בגזרו ילן שז ולנה בתוך ביתו והלן להם וירושלים היה הצדק תמיד בה ועתה יש בה מרנחים
וע' כסך היה לסינים וגו' וכל זה הטך הנדק ורזל אמרו דיני ממונות גומרין ב' ב'ס בין לזכות
בין לחובה ודיני נפשות בו ב'ס לזכות וב'ס של אחריו לחובה וע' זה הפסק לסמך חשכס
מרנחים כשאין מלנטיס דין נפשות אף דנין אותו בו ב'ס... ככפך היה לסינים וע' ששים בה
מטבע שקר וחושבים בני אדם כי הוא כל כסף ויש בו סינים ונחשת ובדיל והדומים להם
ומחופה ככסף ומטעים בו בני אדם וכן מוכני היין חושבים הקונים שהוא יין חי והוא מערב
במים סבאך הוא היין הנמכר בזמות לפי שבאים רקים וטחונים וסוכחים ומסתכרין שם ומקול
מערב אין ל' חבר במקרא ואף זל הכיז ל' חבר מן הערביי ישרוך סוררים וגו' השריב שהיה
להם לתקן המעוה הז' סוררים ומעוהים הישרה והם חכרי ונבים כי הונתים חולקים עמהם
לפי לא ייסח אתם ולא ימנעם מלגנוכ כלמר דרך משל כלל כל הזרים כי כלם צדק אחד
לפי אמר כל כל און יחיד והם אוהבים לקבל האחד ומטיס המשפט: ורודך שלמוני כתר אמרין
גבר לחוהי גביר ל' בדיני ואשלים לך בדיכך יתום לא ישטטו לא יקחו משפטו מן הששקים אותו
לא יבא איהם כי אינם רוצים לשטט משפטה ולריב רינה לפי לא תביח איהם רינה כי לא תועיל
וית' וקבילת ארמלתא לא עלת קדמיהון כלמר צועקת לפניהם על רינה ואינם שומעים אותה
ד' כן נאם יהודון וגו' כי כעת ההיא יכירו הכל כי הוא הכל וכן אדון נבחות מעלה ומטה חבר
ישר' שיהיה חזק העשוקים בישראל ויקח נקמה מהששקים אותם והם נרין ואויביו נקמה שלמה
יקח מהם על שינחם מהם כלמ' שיכלה כעסו עליה וינחם ומלת חוי פירשתיה
ידי עלך וגו' פעם אחר פעם עד שאנרוף אותך ותאחרי נקיה והסיני והעבלי
כבוד כמו הדבר המכרר הסינים מן הכסף ומאחירו יר' בדילך
שינקו ויסירוהו ממנו ונחלם כלסון רבי' ברי'
שופטיך כמו אף מלחתי משפט ויר'

אֵלֵינוּ לַעַם וְהַדָּבָר וְהַתּוֹרָה הַיָּחִיד הַתּוֹכַחָה שֶׁאָמַר לָהֶם לֵמַד לֵךְ רַחֵם וּפְחִיכֶם וְכָל הַפְּרָשָׁה לְבַמֶּה
לְרַחֵם וּפְחִיכֶם זַעֲפִי שֶׁהֵיוּ מְזוּכָרִים וּמְקַטְרִים כְּכַמּוֹת הֵיוּ מְצִיָּיִם קָרְבָּנֵי לְבַיִת הַמִּקְדָּשׁ
בְּהַדָּאִים וּבְמַעֲשֵׂהי וְהָיוּ זֵיל שְׁעוֹזִים אֶתֶם תּוֹרַתִי לֵמַד לֵךְ וּלְפָחִיכֶם לֵךְ צוּיָתִי אֶתְבֶּם חֵק עַלֵּךְ
שֶׁבְּזִכְרוֹנֵךְ וְתַעֲלֵט עַל לִבְכֶּכֶם תִּמְיֵד לֵךְ תַּחֲטִיף וְאִם חֲטִיִּיתֶם שֶׁתְּהוֹדוּ עַל הַקָּרָבָן וְהַשּׁוֹכֵן מִדְּרֻכֵיכֶם
הָרַעִים וְאִם עֲשִׂיתֶם כִּן יִהְיֶה לָכֶם לְרִיחַ טַיְהוֹם אֲנִי עֲתָה אֲנִי קָז בְּכֶם כְּאִדָּם הַשֶּׁכַּע מִן הַדָּבָר שֶׁהוּא
קָז בּוֹ זֶהוּ שֶׁאָמַר שֶׁעֲתָה : מְרִיָּיִם הֵם הַנְּהוּמוֹת הַמְּפִטְמוֹת וְכֵן הֵי כְּמִימֵיךְ כִּי תִבְּאוּ לְרִחוֹת
בְּשֵׁלֶשׁ פְּעֻמִּים זֶה הַרְחִיב מִי בִּיקָשׁ זֹאת מִיִּדְכֶם שֶׁתִּבְּאוּ לִפְנֵי וְתִמְרוּ אֶת דְּבָרֵי הַיָּטִב הַשֶּׁכַּע זֶה לָכֶם
לְעִבּוּדָה אֲלֵךְ לְכַוֵּן שֶׁתִּמְסוּ חֲנֻנִי וְאָמַר חֲנֻנִי כִּי בְּחַנּוּת בֵּיתֵךְ עֲמִידִים כִּי אֵיךְ נִבְנְנָם לְהִכָּל אֲלֵךְ
הַכֹּהֵן לֵאמֹר תּוֹסִיף אִם עֲשִׂיתֶם עַד עֲתָה לֵךְ הַבִּיָּא עַד מִכָּאן וְאֵילֵךְ הַבִּיָּא מִנְחָה אֵל וְהֵיךְ לִבְכֶּכֶם אֵל
זֶה הַיָּחִיד מִנְחָת כּוֹז וְהַכֹּל הַזֶּה הַיָּחִיד לִפְנֵי וּבְשֶׁתְּקַרְרוּ מִקְרִיב קָדָשׁ וְתִחַסֵּט אֶתֶם עֲנֻדֵי כְּבִיתֵי לְקָדָשׁ
הַדָּשׁ אִם מִעוֹשׂ שֶׁהוּא יוֹם שֶׁתִּתֵּן וּבְלִבְכֶּכֶם אֲנִי לֵךְ אֲנִי לֵךְ לְרִחוֹת אֲנִי עֲשֵׂה עֲנָה הַדְּרֻשׁ שֶׁכֶּם
וּמִעֲשִׂיכֶם לְמִנְחָת כְּבֹד הַסֵּעַ עַל עַד שֶׁנִּלְחַתִּי נִשְׂאֵף וְסָבּוּל אֶתֶם וְיִמֵּךְ אִם יִתֵּן לְמִנְחָתְךָ
כְּלֵי־הַרְבֵּה נִשְׂאֵף וְסָבּוּל לָכֶם עַל עֲמִיתֵיכֶם לֵךְ אֲנִי לִסְעָה יוֹתֵר וּבְפִרְשֵׁיכֶם כְּשֶׁכֶם
וּכְפִרְשֵׁיכֶם הָרִיב בְּחִירָה מִקּוֹם סָבּוּל כְּמוֹ דְּבָרֵיכֶם פְּרִישׁוֹת כְּשֶׁכֶם הַיָּחִיד לְהַפְּלֵה כְּמוֹ אֶפְרַיִם
כְּשֵׁי אֵל וְזִיךְ לֵךְ תִּבְּאוּ וְתִפְרָשׁוּ אֵל כְּשֶׁכֶם שֶׁשָּׂכְנוּ דְמִים וּלְפִי אֲנִי מִעֲלֵם עֵינֵי מַכֶּם וְלֵךְ אֲנִי לְקַבֵּל
תְּפִלַּתְכֶם אֲפִי תִרְכּוּ תְּפִלָּה וְהַזְעִקוּ כָל הַיּוֹם וְרִזְלֵה דְרָשׁוּ זֶה הַפְּסוּקֵי בְּנִשְׂאֵף כְּשֶׁכֶם יִתְּמוּ
כָּל כֶּהֵן שֶׁהִרְגוּ אֶת הַנֶּפֶשׁ לֵךְ יִשָּׂא אֶת כְּפִיו שֶׁנִּחַם וּכְפִירְשֵׁיכֶם כְּשֶׁכֶם וְגוֹ יִלְכֶם דְמִים מִלְּאֵן ..
דְּרַחֲמֵי הַזָּכֹךְ רַחֲמֵי הַלֵּב וְזִכְרוֹתֵי וְפִי הַסִּירוּ רֹעַ מִעַל לְכֶם חֲדָלֵה דְרָשׁוּ חֲדָלֵה לָכֶם מִלְּהַרֵּעַ אִם
לְחַיֵּי לְבַדּוֹ הַיָּטִב : לְמַדוֹ הַיָּטִב מִן הָרַע חֲדָלֵה וְהַלְמֵדוֹ לְהַטִּיב אִם לְחַבְרֵדוֹ
וְדָרְשׁוּ מִשְׁפָּט בֵּין שֶׁשָּׂק לְעֹשׂוֹק אֲשֶׁר הַמוֹז כְּמוֹ יִבְרָו הַמוֹז הַחֹף הַגּוֹזֵל מִכָּה מִעֲשֵׂה וְהַמוֹז
שֶׁפִּירְשׁוּ גּוֹזֵל יִשְׂרוּ מִי שֶׁהוּא גּוֹזֵל וּמַעֲשֵׂה בְּדִיבּוֹ בְּרִיבּוֹ וְזֹל פִּירְשׁוֹהוּ הַמֵּץ וְאֲמַרְוּ אֲשֶׁרֵי דִין
שֶׁמִּחֲמַץ הִתְדִיבּוֹ אֶפְסוּ יִתּוֹס רִיבּוֹ אֲמַנָּה שֶׁפְּטוּ מִשְׁפָּט יִתּוֹס רִיבּוֹ רִיבּוֹ אֲמַנָּה כִּי הֵם הַעֲשׂוֹקִים בְּרִיבּוֹ
וְאֵל הַטִּיבִים אֲנִי לְעֵקֶבְכֶם לְבֹו נֵץ וְנִזְכָּרְהוּ לְבֹו אֲנִי עֵינֵי הַלֵּבָב מִמֵּץ אֵל עֵינֵי זִירוּ וְכֵן
לְבֹו וְנִחַשְׁבָה עַל יְדֵי הַזָּכֹךְ לְבֹו נֵץ אֲנִי כְּשֶׁכֶם בְּשֶׁמִּחָה : וְהַדְּוִמִים לְהֵם שֶׁתִּבְּכוּ בְּסִפְרֵי מִכְּלָל וְנִזְכָּרְהוּ
עֵינֵי סִפְרֵי הַטְּעוֹת כַּעַל דִּין עִם כַּעַל דִּיבּוֹ וְכֵן שֶׁיִּשְׂרָ מִכָּח עֵמּוֹ וְעַם יִשְׂרָאֵל יִתְּוֹכַח וְהַדְּוִמִי לְהֵם
אֲמַר לְהֵם הֵא שֶׁתּוֹכַחוּ עֵמּוֹ וְיִסְפְּרוּ הוּא הַטְּוֹכֹה שֶׁעֲשֵׂה לְהֵם וְהָרַשְׁתָּ שֶׁעֲשִׂיתֶם אֶתֶם לִפְנֵי וְאֶתֶם
כִּיִּן אֲלֵה הַכּוֹלֵל לְטַעַן כְּגוֹדוֹ דָּבָר הַבְּחִרְטוֹן בְּמַעֲשִׂיכֶם הָרַעִים וְאִם תַּעֲשׂוּ כֵן יִהְיוּ הַטְּחִיכֶם כְּגוֹס
כְּשֵׁלֵךְ יִלְרִיבּוֹ וְפִי תוֹלַע כְּמוֹ הַזֶּלַעַת שֶׁנִּי שֶׁהוּא הַנֶּכֶע הַכְּרִמֵּץ וְזַעֲפִי שֶׁזָּכַר כְּשֶׁכֶם שֶׁפִּירְשׁוּ אֲדוֹס
יִתְּשֶׁרֶנָּה בּוֹ יוֹתֵר אֲדוֹס וְדִמָּה הַחֲטָף לְאֲדוֹס שֶׁהוּא נִכְנַע חוֹק וְנִרְחָה לְמִרְחוֹק וְאִם
יִדְבַע לֵךְ יִסְרָ בְּכֶכֶם וְכֵן אֲמַר כִּי אִם תִּבְּכֶם בְּנִתֵר נִכְתֵּךְ הַפֶּן לִכְנֵי
עֵינֵי פְּעֻלָּם שֶׁמִּדִּים וְכֵן בְּלִשׁוֹן דְּבַעֲלֵי לְחוֹק הַפְּעֻלָּה : וְזַמֵּר
יִתֵּן שֶׁלֵךְ כְּזַמֵּר וְכֵן הֵם בְּהַתְּחִיבֵם הַתְּחִיבֵם וְזַמֵּר
אֲנִי וְפִי אֲלֵךְ וְאִם יִתֵּן הַיָּחִיד כְּשֶׁכֶם

כל מקום שנאמר בחזית המים הוא ימות המשיח הר צית יא הוא הר המורה שבו נבנה בית
 המקדש בראש אשר היה ראש ההרם שהיה בכון ונאז ונעלה מכל אשר הר ונכפה שכל הגוים
 עזאזו ויכבדוהו ויבאו לעבוד בו א פט יא וזכר הרים לפי שהגוים היו עובדים על ההרים הרמים
 ונהרו וירונו ומזה נקרא מקום מרונה המים והנהרים נהר ודלכו עמים רבים וגו כל עם
 יאמר לחברו כי מצוץ הצא תורה זה דברי הנביא לא דברי העמים כלמך למה יאמרו העמים
 לבו ונעלה כי מצוץ הצא בורה ומנה לכל העמים והמורה הוא מלך המשיח ועלנו נאמר ..
ושפט בין הגוים וגו האפט הוא המלך המשיח וכן ויגד לעקב המגיד יאמר לוסף האומר
 והדומי להם כמו שכתבנו בספ מכלל אומר כי אם יהיה בין גוי לגוי מלחמה או תביעה
 ביניהם יבאו למשפט לפני המשיח שיהיה לדון כל העמים והוא יוכיח להם ויאמר למי שימצא
 אהו השל ישר המעשה לבעל דינו ומפני זה לא תהיה מלחמה בין עם לעם כי הוא יאלם ביניהם
 ולא ינטרו כל מלחמה וכתבו אותם לעזה מהם כל עבודה הזרמה: לחתים המר שחופרין
 בו נקראו את ודגז תנו לחתים מקום הנח אשר במלת מחרתו ואת אהו למזמרות הם הכלים
 שחפרין בהם הנפטים ואשר העצים כמו וכרמך לא תזמור .. ברת יעקב וגו אה דברי הנביא
 לתנאי סורו ואמר ביה יעקב לפי שאמר למעלה כי לעתיד כל העמים יאמרו לבו ונעלה
 ואמ' אתם שאתם חניבים ומנוים מעתה ללכת באור יא לבו ונלכה ואור יא היא התורה והמצוה
 ומלת לבו פה נזכרה למעלה שהיא ענין זרוו וית' ויימרו דבית יעקב איהו ונקר בחולפן אוריתא
 דיא ואמר ונלכה השתתף הנביא עמהם כמו שפרשתי בפסוק על יא נבואה .. כו נטשה עמך
 בגוי נטשת כנגד הא ואמ' אתה הא אנטשה עמך ביה יעקב עתה היין עמך כי הם מלאו מקדם
 וית' ופרשו כנגד ישראל ארי שנקרין לח' הקיפא דהוא פריק לבון דבית יעקב ופי עמך לפי דעתו
 אתה שהיית עשה מעשה עמך כמו שאמרו רול כעשה מעשה עמך ואז היה גואל אהבם מכל
 צרה ועתה נטשת אותם כי מלאו מקדם פירושו מלאו כשפים יותר מכני קדם וידוע היה ביניהם
 ביכני קדם היו מכשפי ומשוננים וכן פל אתים היו יותר משוננים מכני קדם וישראל כהם ושוננים
 פס תאר וכן כני שונה ונקראו ארם כני קדם לפי שהם למורח ארץ ישראל והם למדו מעשיהם
 רעים מאשר לפניהם ומאשר לתחריהם וכן כתוב ארם מקדם ופל אתים מאחור וכלל נכרים
 יספיקו שובי תורת יא ומתעסקים בספרי הכשפים והנחשים ומספיקים בהם ואומ' דיינו באלה
 הספרי והם הספרי הכוללים להם מקרוב חדשים מקרוב בלו שלמדו אותם מהאמו שהם נכרים
 והתורה שלמדו אותה מקרוב ונטוון הם ואכותיהם מכמה שנים יעזבו אותה וית' כי מלאו מקדם
 ארי אתמלצת ארעכון טעון כמלקדמין ריל כמו שהיתה הכנענים וית' וכלדי נכרים יספיקו
 וכמו שפירש' חולפן וית' מלא ארעו כסף וזהו וגו ארעו אל זה העם הזכר כי נטשת עמך
 אמ' כאשר נמלחה ארעו כסף וזהו וספיקו עד שזין סף לחוצותיו ולמרכבותיו חו נילנה
 ארעו חלפס כמו שאמ' וישמן ישרון ויבעט ואמ' וכסף הרביתי לה וזהו עשו לבעל ויה היה בימי
 שלמה שהיה ארץ ישראל מלחה כסף וזהו כמו שכתוב ויתן שלמה את הכסף ביהודים כחכמים
 וכן זהו לרשעים מביאין לו מאופיר וממלכת שכל העמי וספיקו כמו שכתוב ויהי לו ארבע

עב
ממ

• ישראל לא יעשו שנה ולא ילכו כוז • ציון במשפט תפלה: במשפט שישו ישראל תפלה • כלומר
 ספרו הם ויזכו לה וכצדקה שיעשו לה הגולש ממנה והיו בצדקה • וישבר טבעים והטחים ו
 ויזו ישכרו ויכלו הטבעים והטחים יהיו כמו שאמר בנבואה מלאכי • והיו כל זדים וכל רשעה
 קש ו'הט אותם היום הבח וגו' • כר יבא מאים: כייבא אמר יבא ואמר תחפרו כי כן מנהג
 המקרא במקומות רבים לדבר פעם למכח ושלל למכח כמו שאמר שמש עמים כלם כלם
 תזכו ובאו חנ: והדומים להם כמו שכתבנו בספר מכלל אה שלזה פסוקים עד סוף הפרשה
 אינם למות המשיח כי מהרבן בית ראשון ואילך לא היו שבדי עו' ביבא נגמות ותהי כל עז
 רענן כמו שהיו ואין זכרון חילם ונמות אף לחותם דורות שהיו בבית ראשון ולפי שזכר כלן הרשע
 כלם כן מעו' כן מאחר עבדות וזה יהיה בימות המשיח אמר כי כלן עו' יהיה טרם זה והיו
 בחרבן בית ראשון שיכלו שבדי עו' בשר' שהיו בוחרי הגמות והאילם לזרה וזו בחרבן הבית יבא
 כי ירדו כי לא יועיל להם החזרים ולא יעלם מהחזרים המחרבים ארצם והמעלה אותם אז יבא
 ויהפרו וידעו כי שקר היה נסכס ועבודה לאילם לפי' לא היה בבית שט עו' כלל בישראל ואילם כמו
 ואילם וכן הנחמים באילם חיל הצדק: ותי ארי תהנהתון מאילט טעיתא דהמתון • והפסוק
 כפל במלת שומת כמנהג • כר תהי כאה מבלת עלה • אמר אתם חמדהם חילם ותהיו כאה
 מבלת עלה אתם בהרס גמות ותהיו כונה אין מים לה • עלה הבר יוד הרבים מהמכתב אמר
 כן תהיו כמו האה מבלת עלה שלא ישאר בה דבר ירוק כן תהיה כל יזרע' חרבה מכס שלא ישאר
 בה אחר מכס ותהיו כמו הגנה אשר אין לה מים להשקותה שייכשו הירקות והורעים לא יצאו •
 וכאשר המאילם לאה הבטיחם שיזכו עוד לזרעם כמו האה שתוציא העלם עוד לאין הנצח
 האילמות וכן הגנה כשיכחו לה מים תצמיח זירועיה ויתלחל שרשי הירקות • גאה תרגמו סעדיה
 בערב בוטמא • גאה מבלת עלה פי' אנה שעלה כובלן וכן מגלחי וקן אוקנס מגלחי ודמה אותם
 לאה ולא לחילן אחר כי האה והאון כשיפלו עלהן דמה שהם יבשים מכל וכל יותר מאשר אילנות
 וזכר אחר מהם למשל • וזהו זה החסון לנערת יחמ על הצלמי ועל שבדיהם אמר כי הקסון
 והחוק שבנלמים כל עז לא ירקב יבחר • אמר מה יועיל להם חוק הפסילם כי כמו הנערת יהיו
 שיכלו מהרה מפני ננוץ האש כן ישראל ישרט מהרה • וכן היה כי נבחרתן שרף כל בני ירושלים
 באש ובהם היו הפסילים והנלמים ואמרו ופועל לננוץ כי השעה אותם נלם נזח גורם לה הכערה
 כמו שהננוץ מכעיר הנערת וכשהננוץ נלחו בנערת בזמן מעט יכנו שניהם כי הננוץ אינו אש
 שיעמד אף מעט והוא כנה וכן הנערת רבועת לא תהיה בוערת אף זמן מעט ותכנה כן יהיו
 פועל הנלם והנמל כי שניהם יכלו יהד כי בחרבן יושלם נשרט רבנים והאללם עמהם ונחרו
 קשורים הצלמים והשאים אותם • אין מכנה • אין מעיל אותם מן חלוקה ונערת הוא מה
 זאב ופח בלעו • וננוץ הוא שכי האש כלנה בלעו וית' הכסוק כן ויהי תקיפן
 זולתקים תרויהו כחלח כן יסופן רשיעא אינון שבדיהו עשיא ולא יהי
 • חוק י • יין חמוץ • אחר שאמר הפרענות אבר חוק על יחלה
 • וירושלם גב • וזהו זה • בחרות האים: כל

למסגד לטענותיו ולצלמניו הר' ולעגלפוס ולצלמניו כי יש שבדים צורת עטלה ולפירושו וכו'
יהיה לחטר פירות מלה אחת ואעפ"י שהוא שתי מלת ומפדשי אובו עף שמקרי הפירות וימ'
שרץ אחופר הפירות בארץ והיו שבדים צורהו ולפירושו יהיה פ' לחטר פירות שתי מלה ויהיה
פ' פירות הפירות ודומה לו בדברי חל טרא דסופל זפ' חפירה שמאלכים שם גרעני המרים
ואמר שיאלך אדם האילנס למקומות שיחפרו שם חפירות להסתר שם וישלכו האילנס שם דרך
בויון כלמ' כי לא הועיל להם וזם יגלו יזכרום להיותם כסף וזהב לא עלמים ל... בא בנקרות
וגו רל יכרו להכנס במערה הנורים ונקראו המערות נקרות וכן ושמתיך בנקרת הנור
לפי שמקרים בצורים ועשים שם מערות וכסעפי הסלעים ויכחו גם כן להשגב בזיני הסלעים
הגבוהים ודמה שן הסלע לסעף החילן הגבוה וכן כסעף סלע עיטם... הדרך לו לכם - אז יאמר
כל אחד לחברו חלע לכם מן האדם כי יהיה פחד יא על כל השלם ויאמרו איש לחיו לא
יהיה עוד מורא באר ודם עלכם אז מורא האלכו כי האדם כאן הוא נחש כי כמעט רגע
ימות כי הנזמה באט כלומר קרובה לנחש ואמר באט כי רוח החיים תלייה באף כי דרך נקבי
האף יצא חום הטבע אשר בלב תמיד וכן יכנס אין דרך נקבי האף קרירות החויר וכוה חיי
האדם כמו זידוע בחכמה הטבע ח"כ כי חיינו קצרים במה נחש הוא ואיך יתכן לכטוח עליו אז
לראי ממנו גם יש בזה הפסו רמו לחמנה המנרים שיכפיו אז באמנותם ויאמרו איש לחיו חלע
לכם מן האדם אשר עבדתם עד הנה כי אדם עבדתם ולא אה באשר חזרתם אל נשמה היתה
באט כאשר כל אדם ח"כ במה נחש הוא... כו הנה האדון וגו' אימ' כפרס למעלה גמול הרשע
וכלתם בימי מלך המשיח ועתה אמר כי פתה יעשה לין כרשעים בירו שלם וביהודה ויתמו
כרעב ובחרב הגולעם שבהם וישארו הנערים והתעלעלם ואי' האדון להודיעם כי הוא אדון וכו'
לבנות ולהרום להשביע ולהרעב והם אינם חושבי כי הוא אדון ויפנה אמעשיהם כי אם היו חושבי
זה לא היו חוטאים ולא היו יוצאים מרשותו וממנו: משען ומשענה לפי שכל הענין לחוק
כמנהג שנה הענין במלה אומת זכר ונקבה ואמר כן פ' משען לחם וכל משען מים ואמר משען
כי המאכל והמשתה משען גוף האדם ובהם ישען ויחיה וכן אמר בתורה בתוכחות בשכרי לכם
מטה לחם כמו המטה שיסען האדם עליו כן ישען במאכל ובמשתה... גבור ואיש וגו' אה ימותו
בחרב בשדה אופט ונביא וקוסם וזקן ואה ימותו בעיר כרעב וכדבר ואלה הארבעה הנצפים
הנכבלי שבעה וית' ונביא וספר וקוסם ודמשתחיל רל סופר סופר ומזהיר בעם ודמשתחיל האדם
הנשאל שיאלע מפיו על העתידות כמו חוזה ככוכבים... שדר חמישים וגו' ח"כ שר חמישים אינן
צריך למר שרי אלפים ואני מאות ונזוא פנים מי שהוא ככד מרוב עשרו וגדולתו ויועץ מי
שיש לו עצה ודעת בדרכי השלם ובעסקים שבין אדם לחברו - וחכם הרשים הוא מי שהתעסק
בחכמה וקנה אותה וירעה וחרשים בפלס חכמים ופ' חרשים מענין מחשבה כמו אל תחרוש
על רעך רעה כי עקר החכמות במחשבת הלכו ואמר חכם סמוך למר כי הוא חכם על החכמי
אחרים כלומר שיש לו תלמידי חכמים ונכון לחש פירושו מי שהוא נכון בחכמה הטענה והדבר
ואי' לחש שהוא הדבור בחשאי ונחת כמו כי עבדן מתלחשים לפי שבענין זה הם דברי חכמי

חלק ארומה סושים ונימות שלמה החל לעשות אילנים ולעבוד להם ויהי בחייו החל לעשות ופ'
והיו קנה וזין סוף כלומר חין סוף למספרם והוא על דרך הפלגה וזת מלא פירשנו...
ווישור אדם וישפל איש כפל עטין במלת אומת וימ אדם הקטנים איש הגדולם ויש
וישפל כון פהחות עבר במקום עתה כמנהג הלשון וכרוכ בדברי נבואה אמר עוד יבא
זמן שישפל בני אדם ולא יגברו ברכ כסף וכרוכ סוסי וזה יהיה בימות המשיח שיתקבנו כל הגוים
להלחם בירואלם ואז יראו כי לא יושלע להם לא כספם וזהכס ולא נבורתם ולא הרבות עמיס לח
תשפל נבורתם ותשח גיאונם ואתשח : תי השח כנגד הא אומר לא תשח ולא תסלח להם אז מה
שגרש לשרא אז הענטס בפעם הקוח על כל ששא... בא כנור והטמן וזו יאמרו איש לחיו
כז כנור בעפר במחלת עפר... ערגו גברות אדם שפל : לפי שגברות האדם נראה בעינים
לפי סמך עיט א גברות וכן אומר ושעטס רמות השפל : הם עינים שפל בשקל כי חפץ ככת
שקב והוא עבר במקום עתה כמו ישפל וטעמו לגברות כמו ושא גברות האדם אי טעמו לעיני
כמו ועיני גבוהים תשפלינה ואמר שפל על כל אחד ואחד ונמצא עין כלשון זכר שבעה עינים
פניך למכח יכיסו עיני יא המה מאוסים : ונאנב יא לבנו כמו שאמר והיה יא למלך על כל
הארץ... בר יוס' יא גברות : טעם למה שאמר ונאנב כי יבא יוס' יא גברות על כל נאה ורם
נשא ישפל לפנו וזותו הוס יהיה ליא כי הכל יכירו במלכותו וישפל... ועל כל
אזי ארמי ואני משל על מלכי האומות וזכר ארמים ואלעטס כי הם הגדולס מכל העמים :
וכן אמר אשר כונה ארמים גברו וחסון הוא כאלנכס ויהי ועל מלכי עממיס תקיפיו וחסניו ועל
כל טורני מדינתו ועל ההרים האמים זכר הדברים שיתגזה אדם גהס וכל הגאות ישפל
כזס הקוח ועל כל כי הא יגבר על כלס ויודו לגברותו וישפל לפנו והדברים שיתגזה
אדם על בני אדם הם ההרים הרמים והגבע' הנשאו שיהיה נאנב בהם מכני חויבו ויעשה הוא
בהם והם לא יעשה בו : וכן מי שאל עמיא מגדל גבה או חומת הפיר כערה וכן מתגזה האדם
בעשר וכנכסיס גדולס הבאים לאדם דרך סחורת הוס ברכ ועל כן אומר ועל כל חניות תרשים
וזכר תרשים כי היא חוף חניות : ויהי ועל כל דיתבן כנס ימח ויתגזה אדם כבדות גדולת
ונחות ומצוירות ועל כן אומר ועל כל חניות החמדה ופי חניות צורים כמו איס בחדרי מנכיתו
ויהי ועל כל כרניות אפרח ושח מפרש הוא ועל כל חניות תרשים חעפי שהאלס ככר
פסקו ממקצה האומות היום עוד יש בקנה מורח שוכרים אילס שהם משהחוס ושגרים
לבלימים ואז בימות המשיח כל האלס יכרתו ער גמרי לפי חל כלל וכן כלל תקטר ופי יחלף
יכרית כלומר הא יכרית חותם כלס וכן כענין כריתת חס יחלף ויכנר וחלפה רקתו ובא
במעחה מערה לש גהקן כס מיכות אומר שוכי האלס יתחברו במערות וימחילת כי
יחטבו להגצל סס לערוץ החרץ כרתו למתכר ראש חרע... ביום הקוח ישלך בימות
המשיח כשיעשה הא משפט ברשעים איל כספ ואלס זהכו כמו שפירשנו כי עוד הוס בקנה
חרץ המורח שכלי איל כסף וזהכ ונחפור פחות טעם הנמד למלת ישלך שוכר כלום א ההפוח
חורי העטלפים ישלכו האלס ויהי כעס הלית למלת להשחות הסמך לה שהרש למסר

הא כפולעמר ישבע זמן לא תשא את שם ה' אהיך לאו חובב מושל נקרא כן לפי שהיה חובב
ואוסר העבדים על מצותיו וכמוהו החף שונא משפט יחבוב וטעה לא היה כי אינו ראוי לכך
כי אין כביה לחם ושמה ואעפ"י שאנו מתרצה בחוץ בשמלה זו וכל זה חמר להודיע כי ענוה
ומסבנות רב יהיה בעיר כי חפ"י המהיראים בחוץ צביתם רק מכל טוב והדרג לא היה מחובב
עצמן כביה המדרג ובדי חין לחם וזין שמלה שאין בידי לא טעם מקרא ולא טעם משנה... כר
כשלה וגו' ומה טעם כאלו זנבל לפי שחטאון ל"א כפה ובמעשה להכעיסו זה הוא למרות עני
כבודו כלומר כי הוא רוצה מעשיהם והם עבדים על מצוהו כאלו הוא אינו רוצה אותם למרות
כמו להמרות עני חסר יוד עין הטעם... הבררת פניהם וגו' מעטין וזה חסין לא הכיני... רל כי
כפניהם וכל אדם שיהיה רעים וחטאתם כסדום הגידו והם ג"כ מגידים חטאתם כפניהם
ואינם מכהילים כמו שהיו אנשי סדום ששים זהם מתפארים ברשעים... ואח זל פ"י הכרה ההח
אורג וטרוח עזות פניהם וכן לא הכוון תהכרו לא תעזו פניהם לא ודמיהו ללשון ערב שאומרים
הכר לעזות מצח וית הכרה פניהם שהם מכירים פנים ברין אמתמודעה אפיהון בנינא אסהיר
בהון... חוי לנפסם כלומר שתכבד נפסם במותם מפני מעשיהם הרעים לבר מן הפרענות אינא
להם בחייהם והנה הם גמלו רעה לנפסם והו שאמר להם כלומר לעצמם ברעה ששים לאחרים
אמרו צדיק וגו' אינו צווי להם מיוחדים אלא לכל אדם כמו רצה ריח כט אמור למלך ולגבירה
והדומים להם אומר לכל מי שיכיר האמת וידע כי משפטיה האמת אמרו וקראו לכל כי
צדיק יכלם לו הא כצדקתו ולרשע כרשעהו וסמך זה לפסוק חוי לנפסם לפי שפעמים יהיה טוב
לרשע בשלם הזה אמרו כי על כל פנים תכבד נפשו גמול מעשיו הרעים כי א חמונה וזין של :
צדיק כי טוב... פ"י צדיק כחצר יהיה טוב שלא יאוב מצדקתו ועשה של אמרו כי פרי מעללהם
יאכלו בזה או בבח אכל בזה השלם יהיה גמולם כרוכ כמו שהראו בישראל כי כאלו זנבל מפני
מעשיהם הרעים ועללהם הצדיקו את הרין: ורזל דראו הפסוק כן אמרו צדיק כי טוב וכי יש צדיק
טוב ויש צדיק שאינו טוב אלא טוב לשמים וטוב לבריות זהו צדיק טוב ועלנו נאמר כי פרי מעללהם
יאכלו שאוכל פירות בשלם הזה והקראן קיימת לשלם הבח... טוב לשמים ואינו טוב לבריות והו
צדיק שאינו טוב... אור לרשע וגו' ורי יש רשע רע ויש רשע שאינו רע אלא רע לשמים ורע לבריות
זהו רשע רע לשמים ואינו רע לבריות זהו רשע שאינו רע... ורשע רע גמול ידו יעשה לו
בשלם הזה... ואמרו הזכות יש לה קראן ויש לה פירות ש"כ כי פרי מעללהם יאכלו... עברה יש לה
קראן ואין לה פירות ש"כ כי גמול ידו יעשה לו... שהעבירה עקרה היא ואין לה פירות אלא ח"כ עשתה
פירות כגון שבז על הערוה והולד ממנה כן וית אמרו לצדיקיה טוביכון חרי פרי שנדיכון
ישת למון... חוי לרשע ווי לרשיעיה דשנדיהון כישין עברי כונשו וגו' משלל כמו שלל כמו שאמר
ונתתי נטרים שריהם וגו' וית עמי דסרכוהי כוהי... כמעלל כרמח... ונשים משלל כו חלשים כמע
נשים או פרוצו מרכ רדפס תחוב המגנל משלל בהם הנשים הפך והוא ימשל כך... וית נשים
מעטין כושה וכמרי חובה שלטין ביה... עמי מאשריך מהעם מי שאומרים לך תהרך כשהעשה
מוגשים רעים אותם הם מתעם אופך והם נביאי הזקר שמעבדים אותך כמעשיך הרעים והם

כמו שאמר הכבוד לברי חכמים בנחת בשמעים וכלה הל' אזכרהם תקון העיר וקיומה וזולתה היא
הריסה העיר וההחיה והרמכה זל פירש יועז נקרא מי שענהו נכונה ועסקין כראוי בדברים
המנהיגים חייך לא יבין אום שכל ואשר יש לו החכמות המושגות בפעל הוא הנקרא חכם חרשים
ואשר הוא מבין ורך הטבע ויכול להעלים העצמם בפירוש קצר מבוקן הוא הנקרא
בכון לחם אך לא התעסק בחכמה ולא השיג החכמות וית' רב חמטין ונסיב חטין ומלך מלך ואמ'
ומסתמטו חכים וסכלהן בענה וברברי רול יח קללת קלל ישעיה הנביא את ישראל ולא נתקרה
ענתו עש שאמר להם ירהבו הנער בוקן וגו' מאי היא דכתי' הנה החזון וגו' משען או בעל מקרא
משענה או בעל משנה כל משען לחם: או בעל תלמוד שנאמר לכו לחמו בלחמי וכל משען
מיס או בעל הגדה שמוזכרים לכו של חרם כמים גבור זה בעל שמושת ואיש מלחמה זה שידע
במלחמתה של הורה: אפס זה דייק שרן דין אמת לחמתו נביא כמשמש קוסם זה מלך: שנאמר
קס פעל כפתי מלך וגו' וקן זה שראוי לשכ בנינה שר חמשים זה שידע לשאל ולהין בחמשה
הומטי הורה דבר אחר אר' חבנו מכחן שאין מעמידין הורגמן על הנכור פחות מהמישים שנה
נביא פטס זה שמוזכרים כנים לדורו בעבורו כגון ר' הנביא בן דוסא לנטה כגון ר' אבהו כי קיסר
יועז זה שידע לעבר שנים ולקבוע הדאים חכם זה תלמיד המחכם את רבותיו: חרשים שכשעה
שפיתח פו גנאו הכל כחרש ונטון זה המבין דבר מתוך דבר לחשמי שראוי למסור דברי תורה
בלש וזמרו עד חין מוסרין דברי תורה אר' למי שיש בו חמשה דברים הללו יועז וחכם חרשים
גבון לחש ותררת נערים שריהם כיון שהוא יח' הסיר הזקנים כגון הוא כותין הנערים להיות
שרים עליהם ודרך הדרש אה בני חרם שמע ער' מן המצוות והעלעלם כמו נערים וכן שללם
שא לחם אר' מהקל אהר והוא תואר בשקל תחלשי רעב וית' והלשיח והדרש תעל בני
תעל: פי שועלם: וגגש העם עוד קללה אחרת שלא יכנע מפני שריהם ומכני המושלם
שישימו עליהם אר' כל אחד יהיה נעשה כוגס ואומר בהבירו ואפי' הקטן כדול ופי' ירהבו יחוקו
עלנו ויעזו בו פניהם הנער בוקן והנקלה בנכבד והרגום ירהבו ישלכון ועכין אחד הוא למה
שפירשנו והדרש הנער בוקן שמכוער מן המצוות ירחב במי שאל ממצות כרימון והנקלה
בנכבד מי שחמורות דומות עלו כקלית: ירהב במי שקללת דומות עלו כחמורות יתפש
איש באחיו כאשר יתפש איש באחיו כלומר שיתפשו כבגדו לרבר עמו ולבקש ממנו זה:
ופי' בית אביו ממעפחת בית אביו כי אינו רל אחיו בן אחיו אר' איש ממעפחתו שיש לו קרוב דעת
עמו ויאמר לו בנקה כיון שבמלה לכה כלומר שאתה מלכש בגים נאים ותתראה גדול ויכחו
פניך תהיה קטן לבו ותוכיח מי שראוי להוכיח ותהיה תהת ירך ותחת ממסלתך המכשלה
הזאת שאנחנו נכשלים איש ברעהו ואין לנו יראים איש מכני רעהו לכה כתוב צהא כוספת כמו
ולכה איפה מה חעשה בני והדרש שאלה דברים שחרם מתכסה בהם בשאלה והמכשלה דברים
שאין בני חרם שמיים עליהם אר' חס כן נשלים בהם ידכן תחת ירך קטן תהיה לבו וינחן תרג'
והמכשלה ואנצית כלומר גכות המס היו מלכי החומות מטיילם עליהם כמו בכתוב נפועה
נכה ויתן ענה על הארץ ימא ככר כסף וככר זהב וישא ביום הקורא לחמר פירוש ישא הא

האל שית בלא והנצחיים יהיו עמים וקדושים הכך מה שהיו צימי אחו שהיו נאים וטמאים ולא
תהינה רננים מתפחות על כבשיטיהן לפי אמ יסיר יא את תפחות העכסים ונאל כנכוחת
צפניה אז יסיר מקרבך עליו גזוקר וגו והשחרתי בקרבך עם עני ודל וגו ועתה זכר הדברי אשר
היו מתנאות ומתפחות בקן צימי אחו שכלם יהיו בטלם לעתיד לבא שלא תהיה אז גזוקר לא
צנאים ולא כנאים והדברי ההם הם העכסים והצנאים והשחרות ופי העכסים עלי שמימה
החשה כרננה שמקשקש וית מסתח וליפטר שיהיה זה שמקשקש תלי במנעל והשכסים כמו
כצרי מן אנצה והוא כל עשוי במלכות השכז והשחרותם כל עשוי ברמות ירח מהרנוס ירח
סיהרא וית וסביב כלמ מיט שככה והגפופות מן נטף ושחלתופי כל שמימין ומפחין
בו הצרי ופולת לוחו הנאים בצוארן וימ הענקים שעזין מאכנפ הכלל הקטנים וכן
נקרא הצולח הך בערבי אנטף וכן תי ענקיא והשחרות רגו ואירי יליח והם הצמידים כתי
והרעלה מן המנה ערציה רעלה ופראו הגזונים זל צעף שמימות על ראשן ומכסות בו
כל הפנים שאין גרזה להם אז העטם וקו צרות למטה וית חטנסאיל כמו שהר חמטם וכן תי
אנקלם חמטם חטנסכון והפארום והנעלות וגו הפאנים כמו מגבעת כמו וליה פארו
המגבעת פארי פארי יהיו על ראשן וית כלעל: והנעלות כמו אנעדה והוא עלי שטאות
הנאים כשוקיהן וכן תי ואירי רנל: והקשרים יתרי מצי שקו צרות בקן שצרך וית וקולמוסמסיל
ולא ידעתי מה הוא וכתי הנפז הוא עלי שתולה לוחו הנאים בין אז הק על לבן וית וקדשית
וקלחשים הם ערי שתולת הנאים בצוניהם נקראו כן לפי שהזונים בעלת הלחש ותי וחלטת
וכן תרגם ובעד נמה וחלתה ואתקנת בקדשה ובחלטת מרגלתה והטבעות ידוע וכן
נזמי האף ידוע כמו הנאים הטם על אפה והמחלצות כמו והלכש אוקר מחלצות
והם לבו גים נאים וכן תי כתניא והמעטפות כסות שמתעטפות בו והמטפות כמו צעף
וכן המטפות אשר עלך והחריטים ביסים וכן כשנ חריטים וכן נקרא בערבי הכים כרטי
והחית בעברי כף בערבי במקומו רבים וית ומחכיל ותר אנקלם וכמו ומחור הגלגלונים
הם המראות ונקראו כן לפי שגלם בו הפנים ורואה בהם וכן תי ומחזיתו וכן תרגם
אנקלם שמראות הנזולות במחזית נשיא והסדינים ידוע והנטיפה ידוע כמו ובמנפת בר יצנח
והרדדים הוא לבוש דק נקרא בערבי חריאל וכן נשאו אה רדדי וית כנניתו ובדברי רזל תנבן
כננתי לכתי ורהרה תחת כשם וגו זו הקללה על סוף הפרשה צימי אחו והנה הכשם מחזיק
הכשר ומעמיד ויהיה מק בהפכו והוא מסיסת הכשר כמו ולשנו תמק כפיהם: נקפדי
יהיה הכשר כגוע ומוכה שלא יוכל להגור עלו כמו ואחר שרי נקט וזה ובדברי רזל אין אדם מוקף
באנכש מלמטה אז אם כן מכרוזין עלו מלמעלה מעשה מקשה פי מעשה שזה וכן כתמר
מקשה המה וענינו תחת שהיו מתקטת השער ומאווית אותו תהיה עתה קרחה תחת האווית
השער ותקומו ומעשה איננו סמוך כי הוא נקוד בסגול ומקשה תחר לי פתגל חגורה משי רחבה
ינילא בלעו: כי תחת יופי כי כל יה הכישור יכח להם פחה שהיו מתיטת בעליהן ובקישוטיהן
וית כי זה לאון כיה וכן בעברי רזל כי פחה יופי אמר רבנן היינו דאמרי הינו חלעט אופרין

בלש ושרתו דרך אורחותיו של אורח חובה והלכת בדרך רעה. וכן תי' משנהו אטעון
ואורח שכל קלקל. ויג' מאשרך כמו מי שיריך כלומר אותם שהיו ראויים לשב' אותך בדרך
טובה הם התש אותך. **גצב** לריב יא. לריב כמו להריב וכן לדין כמו להדין. וא' היה אם
היה הלמד בשא' לדין העמים. אמר א' תחבבו כי לא יענטם הא על הרעת שהעשו
ביבבל זמן הוא נצב ושמד לדין כל העמים כש' עמו ישראל שהגנתו יותר עליהם מפני שהם
קרובים לו יותר מאשר העמים. יא' במפטיבא' כי זקני העם ושריו עליהם שין העם של א'
יזכירו אותם חנפים וגו' לל' העם. ואתם בערתם. יחמר להם בשפטו אותם ישראל הנקרא
ברם יא' בערתם וכילתם אותם ובערתם מעטן ובער בשדה אחר גולת העט: מי שהפס אחר יב'
ומנח גולת העט בתיכס. שמלתו וכל ביתו שחתם גולתם אותם: וזכרי רול עם זקני עמו ושריו
אם שרים חטאו זקנים מה חטאו אז זקנים של מיתו בערים. **לכם** הדכאו בתיב מלק
אחת בהא נבלעת בגז וקרי מה לכם. וכן מזה צידך: אמר להם לשרים מה לכם הדכאו
עמי והם העטים. וכן אם כסף תלה את עמי את העט עמך. וקורא אותם כן לפי שהעטי חן
להם עזר וסומך אז הא ית' לא די לכם שהגלו ממונס אז שהדכאו אותם בגופם ותטחנו פניהם
ר' מכת להי נזם יא' הוא אומר לכם כי הוא יודע מעשיכם הרע' ואתם תחבבו כי חן יא' רוחה
הגתו ויזנה הוא מעד בכס על גילת העט שהיא בתיכס ועל מה שתדכאו ותבו העטים והוא
רוחה הכל וישפט אתכם על הכל כי הוא אדון צבאות מעלה וצבאות מטה. **ואמר** יא' יען
כי גבהו גבהו פי' לכחו נטויות גרון אה הם דברי גבהות וגאות ורזל פירשו גבהו
מהלכות בקומה זקופה. כמות גיון עון היתה עיר המלכה לפי זכר כמות עון. ועל כי רוב ארץ
ישראל היתה חרבה כימי אחז והיו הנביאים מתנחמות ביופי' ומראות עצמן באזקים וברחובות נטויות
גרון שישתכלו גרן המאזכים ורזל פירשו נטויות גרון שהיו מהלכות חמוכה כש' קצרה ומסקרות
להם עניהם כלום וזמזות להם בעניהם שילכו להם לבית: ותרגם עין שזכתו ענף דסקריתיה
ורזל פירשו שהיו ממלחות עניהם כחול. הלך וכפף. מעטן טף כלומר היו הולכות ברחובות
בלב באת כמו הנערים והיו הולכות ומשחקות זהת עם זהת כמו הנערים. ורזל פירשו שהיו
הולכות עקב כש' גדל. תעכסה. מקשקות ברגלן כעכסין שתליין בהם שהם הפעמונס
המשמיעים קול. נטויות כתי' נטויות קרי וזמזות אהוי מתחלפת. **וע' פרה** יא': ושפח כהו בשין
והוא ענן ספחת אמר במקום מתגלות בו תהיינה לקות והקדקוד מקום חילוק השער לנאן
ולכאן היו מחלוקות שער ראשון ומתפתחו והא יביא על קדקדן מספחת לגותן הסך גאותם
ציפס פתקן יערה פתחוס ילה והוא כתי' לבית הערה כלוי' שתלכנה ערומו' לפני חויב המושך
אותם בשכיה. וית' יקריהון יערה. וזכרי רול רב ואמא חד אמר שגזככו כקיתון וחד אמר
שעשו פתחיהן כיער. **ביום** הוא. זה והיום ההוא הבא אחריו יג' אותם בימי קחו והוקה
בי הפרענות אשר בפרשת זו היה בימי אחז ולנאזרים היה טוב והכבוד בימי חזקיהו ועליו
נאמר עמח יא' לנבי ולכבוד: ויש לפרש כל זה בשב' הגלות שיכלו רבים מישראל שלא שכו ליא' בכל
לכם כמו שחזק עליהם וכו' בי מכם המורדים והטע' ונאמן שר עליהם והכחתי את השלשית

דבר וסמך רוח אל לאון הדחה ורחינה רל לרוכ הבשור שלל ישאר מלחלוחיה החטא דבר כמו
שזה ח מיכס הדבר לו יהיה פ רוח כמו וכוח שפתו וכוח פיו וכן תי ומימר... וברא א
מהחלח היה עין הכבוד חונה במשכן וכי המקדש חבל כאוכ הגלות יראה עין הכבוד על
כל בתי החכמים הגדולים והחסידים וזהו שאמ על כל מכון הר עון ועל מקרזיה כלמר על כל
מקום נבון ונשא ככבוד יושבו ונקרא גם כן המקום ההוא מקרז לפי שנקראים גם העדה לפני
החכמים וכמי הוא מקרזיה ל טון ויהיה גם בזמם עין ועין וכללה כונה חס להנה כמו שהיה
במזכן עמוד העין בזם ועמוד האש לנה ועין הוא העין כעב וית ועין ואמטתא ופירושו על
דרך שאמ עין וערפל סביבו והוא מזל על הזנה חמתת הא שלל הוא על החמת כמו שאמ
כי לא יראנו האדם וחי חת חמת הקדש אין רוחין אותו חעפ שכחוהו הזמן תרבה הזנת בט
אדם כי על כל כבוד חופה פ כי על כל בתי כבוד שניה שלם תהיה חופה כלמ כבוד הא חוסף
עליהם העין ביום והוא לנה וית על כל מכון על כל מקדש טורח דעון ועל חתר ביה שכינתיה
עין יקרו ונ וברנס כי על כל כבוד ארי יתיר מוקדח דאמיר לחיתחה עליה שכינתה תהא מינח
עליה כונן... וסכה תהיה ונ וחותה החפה תהיה להם לצל יומם מחרב שלל יכס שרב ושמש
ולל יויקם המטר כי החפה תהיה להם למחסה ולמספור ותי ועל יח שלם תהא מטלת ענט
למטלת עלה בזמח מארכ ולכיה סתר ולחונח מזרמה וממטרי אשורה נח ונ דבר עשה
משל כן הא וכן ישרא וקורח ישרא כרם והא בעל הכרם וקורח זה המשל שירה ודבר
זה הדבר על חנאי דורו לפי שהוא שבה החוקה וחהבהו עם החוק וכן שיר הזירים אשר לשלמה
שהוא מספר חנה החושק עם החשוקה והוא משל לא עם כנסת ישרא וקורח הנביא הא ית ידיר
הוא על דרך כי בחשק בקרן בן שמן כתר בטור רב בארע שמנה וקרא חרץ ישרא כרם לפי
שהיא גבוהה מכל הארנות והקרן גבוה מכל הגוף כמו אנאמר עלה חרץ זכה חלב ודבש ..

ויעזקרו ויסקלנו וננו טחשו חפחו מדברי רחל מצאו יושב ועוק תחת הותים או פירושו גרו
סביב מהר טבעה עוקתא שהיא עולה ממסכת זהרונה לטעת כרם גרו תחלה כרי
שלל תכנס גם חיה והשחית הנטעים ונח חופה מקום נטיעת הגפץ וכן נסקל ממנו החכמים
ואחכ כוטש ממחר הנכע שימצא זהו שאמ ויסקלנו שהסיר משם החכמים ואחכ ויטעוהו אורק
ואורק הוא הנטע המאובח וכן נטעתיך אורק ואמרו שנקרא אורק הגפן שמוציא ענבים טובים
שאין בהם חרנן ופי המשל כי שמר הא ישרא כשהכניסו לחרץ והגדה הם הענבי אשר סביבוהו
וסקל החכמים מן הכרם זהו שבער החומות מארץ ישרא ונטע בו זה העם שהו נטע מבחר זרע
חמת שהוא זרע חברהם יצחק ויעקב והיו ראויים שיעשו פרי טוב לו יהיה פ ויטעוהו אורק
התורה שבהן להם שהיא תורת חמת ויש דרש תרו מצות כמנן אורק הוספת להם על שבע
מצות שננטו כנני וכן מגדל בתוכו מי שיש לו כרם טוב וירצה לאמרו שמירה משלה כונה
מגדל בתוכו לשמרו תמיד וגם שזה כויקב ודורך גם העכבים ואומר גם הין כל זה עשה
לחרבו הכרם גם יש סכונן מגדל אחד בכרם אחד לשמור כל הברמים כן קרא ית כונה
בתוכו שהכטיחם כשמירתו כל זמן שימש בקלנויכטחם כשמו לחי כוחם רע וזהו הקמל

כחיה בבתוך בהרץ יפל. לנשים תהיה זאת הקלה הנזכרת והנשיך בחרב יפל והדבור
בכור צון כמו שאמר למעלה בכת צון ובכורק: פי ומיתו ובכורק ומיתך שזכר למעלה
פומד במקום ננים פירושו מהו הנשי ובכורק: שהיית כוונתו בכורקתם יפל במלחמה וכן
תי ועדי מנותך בקרבן ואגו ואכל עטן תחנה וחנה וכן ואכל עטן אכל והוא על דרך
משל כמו כל שעריה שוממין ונקיה תהיה נקיה מאנשיה מאין יושב בה לחרץ השכ
פתהיה חרבה ויפל חומותיה ובתיה ומגדלה לחרץ: או פי לחרץ תשכ על דרך משל דרך חכלת
כאן השכ הער לחרץ על אנשיה היצאו ממנה כמו ישבו לחרץ ידמו זקני בת ציון: וית ותתרוקן
חרעו והחרוב ויהחזיקו שבע נשים והחזיקו כמו והחזיקי את ידך בו וזה היה כימי חזו
שהרג פקח בן מלכו כיהודה מלה ועשרים אף איש ביום אחד ונשחרו הנשים ועל זה
אמר ענמו ל אמנותי מחול ימים ושבע היט לשבון מכונן אח כן דרך המקרא לזכר שבע
ושבעה לשבון רב לפי שכל ימי שלם שנשעת כמו שבע בחטאתיכם שבעיטל צדיק וקם על
אין אחת שבעה עטים וכן שבע נשים רל נשים רבות לחמה נאכל מה שהיית אדם לעשות
לחבתו משל אחר וכסות יחמרו לו לחמו נעשה משלם רק שתקחו לנשים שיחמרו עלמם בשלות
בעל הן חסוף חרפתינו כי חרפה היא לחשה לזבת בלא בעל: ויש דרש כי נשכחנאנדר נוח
לחילנו שלם יבעל אחת היא לפי היו מנקבות שהיה להם שם בעל ביום הקוץ ככר פירשנו
למעלה כי פי ביום הקוץ ביום השועה כבא הגוא יצאח משיח בן דוד כמו שן עלן והקיימותי
לדוד נח צדיק לנבי פירושו הפז או הדור יתפארת כמו נבי היא לכל הארנות: לעטרת צבי
וכרי החרץ הוא חומר גם על האשיח מתהלה יהיה כמו צמח היכה שיכמה האדם נראייתו
וכשיגיע לחיבתו פרי יהו עד ממנו וישמחו בו יותר כן המלך המשיח מהחלה יגמרו בו ויחר
כן כשעשה מעשה וינצח מלהמת גוג ומגוג ישים החרץ אלה ושקטה כל העולם יראו ממנו אחר
כן יהיה לגחון ולהפארת שיתגאו ישראל ויתפאחו בו כל הגוים ואמר לפלגת ישראל כמו שכתוב
והסיחתי מקרבך עליו גחון והאחרתי בקרבך עם עני גדל וחסן בשם א וכן חמ הגדה והיה
הנשאר בציון וגו וית משיח ותי וכרי החרץ ועבדי אוריתו ויהיה הנשאר בציון: זכר צון
ירושלם כי היא רחש מלכות ישראל אן לפי שזם תהיה מלחמת גוג ומגוג יאמר לו יאמר בעבור
כי היא צדיק וקדוש הכהו הגור עליו שיחיה לפי יאח ומעמי הטובים: וכמוהו מחיט נא מספרך
אזר בתבת וית הפסוק כן ויהי דאשתאז יתוב בצון ודעבד אוריתו יתקיים כדולם קדיש
יהאמר לנה כל דכתי לחיי עלמא יתחוי כנחמה ירושלם א רח א חס זה יהיה עטמו
כאזר כמו והיה חס כל א אשת אחיו חס יהיה היובל ואם תקריב מנחה בכורים כלו
שכתבו כספר מכלל ופי הפסוק לעטן המכר למעלה קדוש יאמר לו וזו אמר יתה יהיה זה
כשירחז עולה כמות צון כלומר הנחיה והטמון והוא דרך משל למעשים הרעים בהם בצון הים
לא יהיו שם אן וכמו שיאמר אן חסיר מקרבך עליו גחון ורחץ עכר במקום עתיד וכמוהו
רבים ודברי הנבואה ברוב ורחץ ידיה כפל עטן במלת שון וכן נואה ודמי וכן מוסט ובער
כלומר כי כפיט יעשה ולא יחרץ עד לרעים וכוה יבער הרע כלמ ואל יבאר מינו דבר

מיני וְגוֹ רַל שְׁמַעִים וְכוּל וְגוֹלְמֵס הַעֲנִיִּים וְחַסִּים לַעֲמֵ כִּי סִמּוֹךְ לְבֵית הַעֲזִיר אִזְ שִׁדְהָ סִמּוֹךְ
לְשִׁדְהָוּ כִּז עֲלֵנוּ בְּעַקְבֵינָם עַבְרָה מִמֶּנּוּ וּמִחֲכָרָה עִם שֶׁלַע עַבְרָה חֲפֵס מִקּוֹס עַבְרָה שֶׁלֹּא נִשְׁאָר מִקּוֹס
לַעֲנֵי לִשְׁכַח וְחֵתֵס סְכוּרִים שִׁחֲתֵס לִנְדָכֵס תִּשְׁכּוּ בְּחֶרֶץ שִׁחֲתֵס גְדוּלְמֵס וְעִזִּירִי וְהוֹשַׁכְתֵס לְכַרְכֵס
מִבְּטֵן שֶׁפֶל וְהַמּוֹשִׁיבִים הַרְעִינֵס הַרְעִים יי בְּאִזְנוֹ יי וְגוֹ מִחֲמַר הִכָּה אִמֵר מִה שִׁחֲתֵס
שְׁמִים בִּינְכֵס וּמִסְכִּימִים לְגוֹל הַעֲנִיִּים בְּחֹטֵם עֲלֵה כִּי חָטֵא חֲדוֹן הַנְּכֹחֹת נִכְלָה מִעֲלֵה
וּמִטָּה וְכִדִּי לְהַפְטִיל וְלִהְרִים וְזֶמֶן יִזְמַר כִּי בְּתֵס רַבִּים לִשְׁמָה יִהְיוּ חֵתֵס חוֹשְׁבִים שִׁחֲתֵס תִּשְׁכּוּ
לְכַרְכֵס זֶמֶן חֲזֵם כִּי חֲתָה תִּגְוֹ מִהֵס וּבְנֵכֵס שֶׁהִיוּ רַבִּים וְגוֹלְמֵס יִהְיוּ שִׁמְמָה מִזִּין יוֹשֵׁב יי חֵס לֹא
לִשׁוֹן שְׂכוּעָה וְכֵן חֵס לֹא בְּחֲזֵר רַמִּיתִי כֵן הִיְתָה חֵס לֹא אִיתִי וְדוּמָמִיתִי וְהוּא כְּלֹדֵס שִׁחֲתֵס לֹא יִהְיֶה
זֶה חֵס לֹא יִהְיֶה זֶה רַבִּים כִּמוֹ רַבִּי הַמֶּלֶךְ כְּלֵמָּה חֲשׂוֹבִים כִּכְתֹּן יִפֶּה וְכֵן גְדוּלְמֵס וּפְטוּכִים וְהוּא כְּפֶל
עֲנֵן בְּמַלְתֵס שׂוֹמֵת וְיֵה הַפְסוּק כֵן אִמֵר כִּיִּז בְּחֲדֵט הוּיְתִי שִׁמְעֵ כְּדָחַת גּוֹרֵת מִן קִדְמֵ יי נְכֹחֹת
וְתֵר רַבִּים סְגִיחִין יי כֵר עֲזָרָה וְגוֹ עֲזָרָה בְּטַעַם לְמָה יִהְיוּ הַכְּתִיבִים לִשְׁמָה מִזִּין יוֹשֵׁבִי חֲשֵׁן
קִלְלָה בְּשִׁחֲתֵס וְכִרְמִי תִחַת אֲשֶׁר הִיוּ גְוֹלְמֵס חֲתֵס מִהַעֲנִיִּים לְפִי תִהְיֶה הַכּוֹ חֲתֵס לְקִלְלָה וְכִיּוֹן
שֶׁלֹּא יִהְיוּ הַפְטוּחֵס לֹא יִהְיוּ הַיּוֹשְׁבִים וְכִי עֲזָרָה צְמִדִי כֵרֵס מִקּוֹס כִּכְרֵס שִׁחֲרָאָו עֲזָרָה צְמִדִי כֵקֵר
בִּיּוֹם חֲחֵד לֹא יִנָּח מִמֶּנּוּ יִין אִזְכָּה חֲחֵת וּמִלְדָּה בֵּת חֲחֵת בְּלֹא כִשְׁיִעוֹר הַאִיפָה בִּינֵס וּמִקּוֹס בְּשִׁדְהָ
שִׁזְרַעֵנו כּוֹר לֹא יַעֲשֶׂה אִזְ חִיפָה וְהַחֲמַר הוּא הַכּוֹר וְהוּא עֲזָר חִיפָה וְיֵה חֲרִי בְּחֹבֶז לֹא יִהְיֶין
מִעֲשָׂרָה בֵּית עֲזָר חֲחֵת כֵרֵס יַעֲבֹדֵן בֵּיתָ חֲחֵת יי הַדּוֹר מִשְׁכִּימִי וְגוֹ חוּי לֵהֵס שְׁכָל עַסְקֵס הוּא
לְשִׁחֲתֵס וְלִתְגּוֹן הַכְּזָר וְחִיבֵס מִתְעַזְזִי בְּכִרְחִי הוֹרָה וּחֲפָמָה וּכְכֵקֵר יִשְׁכִּימוֹ לִשְׁחֲתֵס כִּזֵּן יִרְדֵּט
הַשְׁכָּר חֲנָה יִמְצָאוּ חֵהוּ טוֹב וְכֵן כִּנְשָׁה מִחֲזֵרִי כִכֵּת הַמְשַׁתָּה עַד שִׁלְעָקֵס הִיּוֹן וּיְכַעֲרֵס לַעֲזוּת
כָּל תִּחֲלוֹת נִפְשֵׁס יי וְהַרְרָה כִּמוֹ וְגוֹ עֲתָה הוּא מִסְכָּר חֵיךְ הוּא מִשְׁתִּיקֵס הַכּוֹר וְהַנְּגֵל וְהַתּוֹף
וְהַחֲלֵל שִׁמְנֵטֵן בְּהֵן וְהִיּוֹן לִפְטֵהֵס וְכִדְרֵךְ הוּא מִשְׁתִּיקֵס בְּכִרְחִי שִׁמְנֵטֵן חֲחֵת לִשְׁחֲתֵס
כָּל הַנְּגוֹן וְהִיּוֹן לִפְטֵה יי וְחֵת פֶּעַל יי לֹא יִכְטוּ וּמִעֲזָה יִדְרוּ לֹא רָחוּ הֵנָּה הֵס פְּכוּיִים מִמְּלֻחָה כִּי
הֵס עֲשִׂירִים וְהֵנָּה כָּל עַסְקֵס בְּמִשְׁתָּה וְכִשְׁמִיעֵת הַבּוֹטֵס וְלֹא יִתְעַסְקוּ כְּכָל עֲבוֹת הַפְּנֹאִי לְכִרְחִי
הוֹרָה וְכִדְרִי הוֹרָה שֶׁהֵס פֶּעַל יי וּמִעֲזָה יִדְרוּ שְׁכֵתֵב עַל הַלְּחֹת עֲשִׂרֵת הַדְּבָרִים וְהֵס כָּלֵל לְכָל
הַמְּצוּת שְׁכֵן חֵדֵס לְמִקּוֹס וְזִכְרֵן חֵדֵס לְחֲכָרוֹ וְיֵז לִפְרָא פֶּעַל יי וּמִעֲזָה יִדְרוּ חֲכֵמֵת הַכּוֹכְבִים כִּי
מִמְּנָה יִצֵעַ הַחֵדֵס לְכַכּוֹר הַכּוֹרֵחַ כִּמוֹ שֶׁאִמֵר בְּמוֹמּוֹר מִה חֲדִיר שִׁמְךְ בְּכָל הַחֶרֶץ יי חֵם כִּי חֲרָהָה
שִׁמְךְ מִעֲשֶׂה חֲנֻכְשֵׁתֵךְ וְחֵמֵס הַזְּמִים מִסְפָּרִי כִכֵּד א רַל כָּל הַשְׁמַד עַל סוֹד בְּרִיחֲתֵס יִדְעוּ
כִּכּוֹר א וְחֵם הַכְּבִיחַ שִׁחֲו מִחֵס עֵינֵכֵס וְרִחֲוִירֵל שִׁיבִינְטוּ בְּחֲכָמָה וְחֵת וּמִמְּנָה יִדְעוּ כִּכּוֹר הַכּוֹרֵחַ
וְכֵן חֵמֵרוֹ זֵל כָּל הַיִּדְעוּ לְחֵזֵב בְּהַקּוֹטֵת וּמִזְלֵת וְחֵיטֵס מִחֲשֵׁב עֲלֵנוּ הַכְּתוּב חוֹמֵר וְחֵת פֶּעַל יי לֹא
יִכְטוּ יי לְכֵן גִּלְהָ עֲמִי וְגוֹ כַעֲבִיר שֶׁלֹּא יִדְעוּ מִעֲזָה א וְלֹא הַתְּכוּנֵן כּוֹ וּפְנָה א הַמְּחַכֵּל וְהַמְּשַׁתָּה
וְהַתְּעַלְמוֹ לְפִי יִגְלֶה מִמְּקוֹמוֹ וְיִהְיֶה כִרְעֵב וּכְצִמְחֵס מִדָּה כִּכּוֹר מִדָּה וְכִכּוֹר וְחֵזֵי כִכּוֹר
כְּלֵמֵר חֲחֵת שֶׁהִיוּ נְקִרְחִים חֵזֵי הַכְּכּוֹר יִהְיוּ חֵזֵי רַעֵב מִתִּי כִמוֹ חֵזֵי כִמוֹ מִעֵר מִתִּים וְהַמּוֹס
וְהַמּוֹן הַעֵם יִהְיוּ יִכְזִים כְּצִמְחֵס : נְחָה מִן וְהַשְׁבִּיעַ כְּנַח נְחֹת נִפְסֵךְ שֶׁהוּא עֲנֵן יוֹכֵשׁ וְתֵר נְחֹתֵי
וְעֵנֵן יִכְזִים ייִכֵּשׁ גְרוֹנֵס חֲפֵט הַנְּמִחַ וְנְחָה תִחַר סִמּוֹךְ כִּזְקֵל חֲשָׁה רִיחַ נִיחֹחַ וְכִחֲמֵרוֹ הַרְעֵב

החוק כמו שכתב מגדל עז שם יא וגו' וגם יתב חזק כי הנביאים כמו שכתב הנביא יחזקאל
דורכים בו הענבים להוציא פרי הענבים למעשה כן הנביאים מורים לנבואה כדברי יחזקאל
מעשהיהם טובים ונאים עם האלים ועם אדם וית מגדל בית מקדשא וית יקב מדבחה ויקו לעשו
ענבים ויעש בלויים ודנה הוא קוה לעשה זה הכרם ענבים נאים כמו שהיה המטע טוב כי
ממטע טוב היו מחבריהם ינהקו ויעקב וכן הורם הורת חמת ויהיה רחוק שיהיו טובים ועשה
בלויים ענבים רעים כן פירש רבי סעדיה זל מתרגם וירע ובלש ורכי היא זל כת בלויים הוא
מין ידוע מאמר הענבים והוא הרע שבהם וידוע הוא בלאן המזנה הענבים האוכשים במקדש
האף על הכית כן ישרא שהיו רחוקים לעשות מעשים טובים עשו מעשים רעים ויעתה יושב
ירושלם: כלומר אדם בעצמכם תהיו שופטים בני ובינכם ויאמר יושב ירושלם ויאם יהודה
כי עשית השכפי גלע שאלמדיה נבואה זו כי כדנת בש לחזקיהו גלע עשית השכפים מה לעשות
כל המדות והמלכות שנעל הכרם עשה לכרמו עשיתי לו לח נשאר לו דבר טוב שלא עשיתי
אך מדוע היה זה שקויתי לעשות ענבים ויעש בלויים קויתי כדרי הון ויעתה יודיעה נא
יושבינו בדגש עש הון כמאוכת הדק ברפה והמנוכה היא נשמי לברם מתנו חזן לגר
חכמים שעשים לו ועשים זה לרוב השמירה ואם חזן משוכה ינפס אדם בז על ידי הדחק והוא
וקיה לכער כלום למחבל כמואכער בנדה חזר וזחר שיפרצו גדר החנני הוא למרמם שירמסהו
החיות והבהמות והמשל כמאוכה וכגדר הוא שמירת הא סילק מעליהם ויהיו חומות העולם
שולטות בו נמו שחמר ורסתותי כע מהם ויהי להבול והאשורת הו בנה ועד לעשה לו כי
אעפ"י שעשהו הפקר ואכלהו ורמסהו ויעפכ הנפטים הנשחרים לא לעשה טהם שם
עבודה יוצאו פירות לא אנההו שיהיה מממה לא יומר ולא יעדר זכר יומר בריתת המורה
להרבות פירות זכר יעדר החומרים סביב המורה והולין הקוצים והענבים גרעם וכין שלא
יעבר יעלה שמיר וסית ושמיר וסית מיט קוצים הם וכתה פרוש שממה וכן כנחל הנהות :
אעפ"י שהוא דגוש וזה רפי והמשל אעפ"י שסלקת שמירת מהם והם למחבל נוסף והולע אותם
מארצם רונם כי עשית השכפים ול אעפ"י הנשחרים לא לעשה עמהם פונדה ולא אלא כרתי
להם שיכרו וירכו כמו שחיתכין המורה כדי שתוציא פירות יותר ויעלה שמיר וסית שיהיו מעשה
לקללה כמו שאמר והמשתכר משתכר א צרור נקוב ומשל ועל העצים חנוה יתפרש כמשמש
שאמנע כרתי מארצם כמו שכתוב ועבר את השמים ולא יהיה מטר וית ועל נביאי חכקוד
לא יהוכון עלהון נבואה כו כרם יא : עתה פירש המשל בית ישראל עשית השכפים : ויאם
יהודה שכת יהודה וכנמין נטע שעשועיו מיתחלה כשנטעם נטע שעשועיו היו שהיה משהע
ושמח עמהם כשהיו ששים מעשים נאים וקוה מהם יעשו תמיד מעשים נאים ועשו מכפס
העמים כמו דהיה הוא עשה עמהם תמיד כוונות : והנה משפח פחא נגע כמו ספחת אלנהות
הלאן סמך מספח א יושפט וכן נעקה לנקה מפני שהם קרובים להם באותיות וענין הפסוק
כל אפי קויתי שיעשו משפט העניים והע אקים והנה הם להם משפח ונגע צרפת וקויתי שיעשו להם
צדקה והנה נעקה שועקי העניים מהעשק שעשקים אותם משפח כהוב כשין והור מעש

והם באו מיני חסד לזכרון אל יבדיל בחושים ויכוב להם חוז הרזות יחז הטעם -- הוור
חכמים וגו' הם תוצרים עצמם חכמים ונכופים וכחיות להם הנהיזים או הדרך הטובה
לכונן וסרו מדרך הרעה הם חומרי להם לחי אל הדרך שזם לחזים היא הטובה והנחמ
חכמי מכה להכיר הטוב והרע - וזל ול פי חכמי הם לעשות היצר בעמיה ונכופים הם לתקן
מה שהזכור פניהם נכון והיא על הדרך שזם חכמי המה להנהיג הוור גבורים וגו' כל
גבורתם היא לשון יין כלם כחם וגבורתם אינה נרזית ללאום עם אויביהם אזכל עסקם
לזהות יין וזהו יין והתענוג מביאים החולשה והבה הם מפסילי חכמתם וגבורתם בשנות
היין ובעצמם ובן חמר וזריך כבקר יחללו וכהפכו וזריך בעת יחללו כגבורה ולא כשהי הנה
כי שניה היין מונינת הגבורה - ואכזי חיל כמו גבורי כי פי חיל כח כמו המזורט חיל למלחמה
זה כח חיל ויהי ונוכרי מרי נבסין כמו עזה ל חת החיל הזה : למסוך שבר כמו למזוג --
מצדוקו רשע וגו' הזפטי מצדיקי הרשע בדימו - עקב אזל כזכר שלקחים ממנו והצדיק
בדימו יסיר במשפט צדקהו ממנו וחל ממנו אחר שזם צדיקי רל מכל אחד מהצדיקים
הבאים למשפט -- לכן כאכל קז וגו' מנהג הלשון להקדים הפעל לפעול אבל כשהדבר מכוזר
שזין לטענת בו יקדימו פעמי הפעול לפעול כמו זה כי ידוע כי החש אוכלת הקש ולא הקש
החש - וכן מים תבעה חש - חננים שהקו מים לשון חש הלהבת שהזכר כנורת הלשון וחש להבה
ירפה כפל הענין במלת שומות חש הוא הקש הדק כמו תהו חש תלדו קש ופירושו לשון
להבה ירפה כלם יחלשנו - יערכו כלמר כמו שהמעשה הזה קל מהרה שלשון החש יחכל הקש
ולשון הלהבה ירפה החש כן יבא להם הרע קל מהרה ויכלם שרשם כמק יהיה זמק הוא
מק הניבר בדברי רזל מקק של סופרים והוא הרקב ומשל שרשם רל החזק שנהם יהיה כמק
ונמם : ופירוש הוא מל על החלשים כמו החזק שמרוכ קלתו ועלה בא יר ויכלה כן יכל כלם
החזקים והחלשים שהם רעים ומחסו חת תורת א נכחות וחת חמרת כפל ענין במלת שומות -
כחזק כל קמוז גם הכף ויהי וחש להבה וכעצמיהו בשלהוביהו ובדרש לכן כאכל קש לשון חש וכי
ישלך קש שהוא אוכל חש אל זה ענין שכל ומן זמרפין ישרא ידיהם מן המנות כולט כהן שהן
חש עש שהזכר קש שן והיה בית יעקב חש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש -- על כן חרה וגו'
דרך משל כאו רגזו ההרים ורעשה החרז מרכ צרתם - כסוחה - כסקל - ושכולה חזן כהם
ופירושה כרותה תר לח הזמור לח תכסח - לח שכ חט לפי שהם אינם שנים בתשובה -- וגש
גם : כאו הא ישל להם גם וכאו ישרק להם זיכרון א חרז ישרא להחריבה ועטמ שיער חת
רוחם לבז מהרה קל הכפל לחוק המהירות והוא מלך אזור שיבז מהרה ובקלת כמו הקל
יצלנו שהולך מהרה ויהי קל בענין קלען -- אין עוף וגו' הפסוק הזה הוא על דרך הפלגה
מחזק הפנים ומהירותם לבז לח ייעט ולא ייעט מן הדרך ולא יכשל אחד מהם בדרך כלמר
שלם יגוף רגל כחזן דרך מרוכ מהירותו ללכה לח ימס ולא ייסן כזם וגם כלנה לח ייסן אחד מהן
בדרך קבע שיצטרך להתיר חזוח ולהתיר שרוך נעלו לח לבז ונעלו כרגלו ייסן מה שיסן כלנה
וכל זה דרך הפלגה : נתק - פירושו התרת קשר היעטל -- אשר חמו וגו' וכן כל מלחמהו

לאדם כי הכבוד וההון והעוץ לא לכונה זה עליו כלל יהיו איש כרעו וכצמח לכשי
הכבוד וההון והעוץ יונתן תרתי מתי כמו מתי צנתי המם שרומות ילכין הרהיבה שחול :
אמר נדך משל לחוב בני חדם שימננו מישראל הרהיבה שחול נפזה לרקל המינים יורד הדרה
פי הדר חרץ יגרא או הכנוי כבוד ירושלם אמר שירדו לשחול הנשי הכבוד וההדר וההון ושד
כפל העטן במלת שומת וחימה ועליו זה ישיאונה כמו המונה שוכר ועליו זה כמו הדרה שוכר
ופי ועליו זה ומי שהיה עליו זה ושמה בער ומאוב טובה ירד לשחול כמו כן וית ועליו זה ודתקוף
בהם והיו כעטן שפירשנו וימ ועליו זה החיוב והגדרה חדם יושח כפל עטן במלת שומת
או פי חדם על הפחיתים ואיש על הגולנים כמו גם נט חדם נפס נט איש יוכן יי וימאך הינשא
ויהלש תקוף גברין ועיט גבורים לפי שגברות החדם וגבורתו נראה בעינים לפי אשר ועיט גבורים
וכן אמר עיט גבורות חדם : וכן עיטם רמות : וכן אמר נוס עיטם ויגברו יא עמלות בחיותו
משפט שיעשה כרשעים ישראל יהיה הוא נפוח במפסו ויחמרוכי הוץ רם ונשא ואוכט העולם
ברעונו והא הקדוה בעזותו נהם המכפס יהיה נקדש נהם כמו שאמר בקרוכי חקדש : ואמר
ונקדשתי עם ופי בעדקה בוסר כמו במפסו וירעו נכבים מכל הוא על הצדיקים והחלשים
גדו נוס זה גורשים מבתיהם והולכים מוכני כרשעים וכלת הרשעים יחכל העניים מה
גדו יוכלם העשירים וזה היה בימי הזקיהו שהיה מלך צדיק שוכט חמת ובימיו לא היה כח בד
החזקים לפזוק החלשים ומתו לו גל רוב ישראל בימיו ופי כדכרם כמנהגם מתרגום וינהגו ודכר
כלומר חין חנם ופי חרנות מהים יחרנות השאטם בעל מנה והט העשירים שהיו ששקים
העניים צתיקם שהיו הרבות גרים יחכל העניים שחרחו מפניהם ינאו עתה לגור בהם ולחכל את
הלקים : וית הפסוק כן וית פרנסון צדיקיא נמח דלמיר עלהון ונכסי רשיעיא צדיקיא יחסמן כר
על דעת שפירשנו אל שתרנס כדכרם : ענין דבור והמירה והור מושכי : אמר על דרך משל
כי כמו שמוסף חדם העולה הנטועה בחכלם ובעבותות כן מושכים הם העין איהם כחזקה
וחכלתם הם חכלתו וזקרו וזכרית והמשיכה היא התענוצם ומתה היין שמושכין החדם
ומצחין חותו לשון ולשפכות דמים והם מושכים העין ברעונם איהם בהרגילם התענוצם ומתה
היין וכן חמ שלמה עה בזה הלשון למסוך כיין את בשרי ובעבותות בון השמוש רל כמו שמושכין
העולה בעבותות כן מושכין הם החטיות איהם וחטיותה גם כמו הטיות ועבותתם לחכלתה יהיה
בבבל שאור יאור נפוח הוא בסמך ונמוכרת כמו מענה ענות ולרבים עבותתו וזה על
שהוא עשוי משלשה יתרים יקרא עבות וזכרתי רול יצר הרע בתחלה דומה לחוט השער ולכפון
לעבת העולה שנאמר הוי מושכי העין בחכל האזי והאומרים ימיהר כשליני סליח ליהם
נבחי ויאמרים להם הרע שאני מביח להם רענא מעשיהם הרעם הם אומרם ויין
אנו מאמינים ימיהר יחשה מעשה הפרענות ונראה נבחינו אומרם חמת כי עתה חין יבאנו
מחמיני ענת קדוש יבראמה שיעץ להביא עלנו כי הוא קדוש ישראל ויאך ירע לנו כי הם חובבי
כי חין מעשיהם רעם כמו שאמר האומרם לתענוכ האומרים למעשיהם הרעם נהב שמים
הם אומרם כי טובים הם ולהתעסק בתורה ובחכמה הם אומרם כי הוא רעניעו בנה והם

מכאן נראה כי לכל אחד מן הנפיש ראה שם כנפיש ויחוקק ראה לכל אחת מן
החיות ונפיש אלה כל תנופה מהם ארבע סבות כמו שהתבאר בספר החכם הגדול
הרשום ונפיש סבת התנופה האמקרה מכל התנופה והיא השפטה וישעיהו זכר לזרף
שם כנפיש ורצה זכר מעלה כי כשתם יכסה פטו וכשתם רלנו וכשתם ישפף והנה מסרם בספרו
שם שיהר וטעם שיהסורול אחת באן כוונן שבת המקדש קיים באן כוונן שאין בית המקדש
קיים כככול נהמטנו כנפי החיות ויש תמה למה סמך הרב זל הרובע לתנופה כי לא היו בחיות
אל כנפיש לשפף ואתם לכסות גויותיהן כמו שאמ. ושתם מכסות להנה את גויותיהנה וכשתם
שהן פחוזות מלמעלה היה השפטה והיא שאמ פחוזות מלמעלה פי פחוזות מהגוף ופחוזות
לשפף כי הנתם החירות היו מחוברות לגוף לכסות את גויותיהן והנראה למ כפי מה שלמדנו
מדברי הרב זל כי טעם ארבע וטעם שם כי ההסתר בשרפיש כפנים וכנפיש וזה דרך משל.
וההסתר פחוזת בעפן לא כנפיש ונס לא כפניהם וזה סוד ידוע למאכלים. וית בתרין מכסי
הטרי ללא חוי וכפין מכסי גויתיה ללא מהחוי וכתרין מזמז. ומה מאד פרוצו למכפיש וכל
המראה הוצה נראה הנכוחה ובהגות שכל לא בהגות חוץ לשכל כן למלאכים שהראם
שרפיש לא גוף ולא פנים ולא רגלם ולא כנפיש לפי דעת החכמים הפילוסופים וכן דעת החכם
הגדול הט זל וכן בדברי רזל לכפיש רבים מורים זו הגות. וקראם שרפיש לפי שהראם במראה
הנכוחה בדמות ראש אורף וזה לגות לו שן המור שהיו חייבי בלה. וקראם זה א זה ונן שמעתי
שהיה קורא שרף זה לשרף זה והיה אומ' אחד לחכמי דרר זרוו והיה קורא אחד לחכמי קדוש
קדוש בקורא לחכמי ואומר פלטי ופלטי והיו אומרים בקדש הא ביחד ונאמר קדוש א נבואה כי
ראו חזק נבואה מטה ומעלה. מלא כל הארץ כבודו כלומר שהיה מלאה הארץ מחי ונומח
ודומם הכל האדרך כבודו כי הלא כרף הפל ועל הכל יכבדוהו בעל האכל. ויש לפרש כי
השם יבנות הם על האומר שלם פעמים שלם כבוד שלם שלמים שלם העליון והוא שלם
המלאכים והנאמות ושלם התוכן והוא שלם הגולגלם והנכוחים ושלם השכל והוא השלם הזה
והנכוח כזה השלם הוא האדם והוא קדוש וטעם משלם שלמות וכשם השלמות יקדישוהו
וממאמוהו בנהלתם והאדם נב בשלם השכל: וית קיים כשמי מרומח בית שבתיה. יש על
דעת שבה נבחרתיה קריג לעלם ולעלמי עלמי כלל כל העליון באחד וזכר אחד כן הארץ
הוא שלם השכל. ומה שאמ קריג בעלם ובעלמי עלמי רל לארץ ומן כן היה וכן יהיה לשלם
ועד וכן תר' אקלוס א ימלך לשלם ועל לעלם ולעלמי עלמי וחכם המורי כתב כן: וקראם הוא
כמו שהוז בקדש ומרומם משתנות לו מיה ממדות הכרוחיים ואם יקרא בהם הוא דרך העברה
וגל כן שמעו ישעיהו קקק על אין תכלת זה טעם שהוז בקדש ומרומם משתנותו מאומה
מאומה והוא אחר הזמן ככדו בעתם. כן ראה חזותו על כס רס אנשא. ונבועו חמות ונן
כחוב כס. על גיגים. נבועו לפת הרע. והל ויסע חצית הסופים מקול הקורא
וכללם על כי חוה הוא שכתב עליו להיכל להקטיר היה הרע. וזאת היא כי הרע היה
באלי שויתר כמו שם. כנפיש וכוונה בשם כחבר נס משפט הרע. כמי שיהי מלך יקודה

אלחתי את מיכתי והיו מבין אובו על הלחי ההל כשכט יכו על הלחי זה אפטי ישרא • אלחתי
את עמוס והיו קורין אותו פסילוס • אמרו לו לא היה לו להקנה לאשזויי שכנתיה אז על הדן
פסילוס • כי קטוע לשנת חר פנחס למה וקראו שמו עמוס על שהיה עמוס כל שמו : ואמר הנט
אלחתי • אמר הנה ישעיהו כט טרחטן הם סרנטיס קן חס את מקבל להתכזות חס לה על מנת
פן ההל גוי נתתי למכיס • וראמר • לך וגו שמש וראו לשון צווי כמזמש : וכן השמן • וזה דין
ומשפט מלה הא ית כשירבה החוטא לחטוא הנה מונע ממנו דרכי התשובה עב שיקבל
עונת וכן אמר כפרעה ויחוק יא את לב פרעה וכן נסיחון כי הקה יא אהיך את רוחו וראמר
את לבכו וכן ככני על ולח ישמש לקול חכמים נישפץ יא להמיתם וגם פירשט זה הענין ויש
לפרש שמש וראו צווי במקום חיתן כאו אמר השמש והירא : כלמ' אתם שומעים בחונכס דברי
הצבאים המוכיחים אתכם וחיץ אתם מבינים ובראו נפלות הכורא וחיץ אתם יודעים כלמר לן
תשימו לב וחיץ אתם משגיחים אלן ואתם משמינים כנוני לכתם ומכבדים חונכס ומש עים
עינכם שלא תזמש ולא תראו ולא תבינו ולא תדע כי חונכס כהזונה ולא כרפואה שהיא
הסלחה אחר התשובה • השמן לכ הענין • פרשטוהו על שני פנים • השע כענין כי טח
מרחות עינכם ות' וטח את הבית וישוע ית ביתא כאו טחו על העין כדי שלא יראה • ולככו
יבן • כמו וכלככו יבן • ורפא רפואת הנפש והיא הסלחה וכן כהוב רפואה נפשי כי חטאתי לך
ואמר עב מהי וגו לט' הרחשון יהיה פירושו עב מתי תמנע מהם התשובה ככר לקן בעינם
וקבלו עונת חטאתם עבירים הם לקבל עול עונת ויאמר עב אשר חס סאו ערים מליץ זכב
ולט' השט יהיה פירושו עב מתי יהיו הם מקזים לבס וחינכס חונכס לזמנע התוכחה ויאמר ידעת
כי לא ישובו עב אשר חס סאו ערים חס זה פירושו כי כמו ואם הקריב בכורים שהולך כמו וני
תקריבוכן זה יהיה הכול לכט ישרא כי יהיה הכול והדומי להם שבתבטו כספר מכלל בחלק
רצונן חתוב' כמו הם כאו אמר עב כי סאו ערים ואמר אשר חס שפרושו כי ככל הענין
כמלה אומת כמנהג הלשון לחוק הענין • וסאו עבר במקום עתיד ואפסר שיסאו הערים שהיו
מועטין היו אביס בהם חבל יסארו קנה כתיש בעיר שימצא בהם חדם • והאדמה גם כן תסאה
סאמה כי חן שוכד אותה על דרך והאדמה לא תזס • ורחק יא וגו סמח האמר ילע למקום
קרוב לרצם ויסוכו לרצם לא כן אף ירחק חונכס כקטת החרץ כמו עשרת השכטים אלו
ללחל ולחכר ויהודה ובענין לבבל וכן חמ' בנבואה עמוס והנלתי אתכם מהלחה לדמק כלמ'
לתיחשבו כי רג' למקום קרוב מרצם כמו דמשק אף רחוק מדמשק מחד ומה סאמ' את החדם
חמו אומר על המין כלו כמו אמחה את החדם אף על ישראל וכן ונפלה נבלת החדם : העונות
שש כשקל מלכה יעוונה שבעוב החרץ מהם רבה תהיה כלמר זמן רב • ועוד כהונו כה
עצירה עשריה כשקל תחתיה ועניט כי שוד ימלט בחרץ עשרה מלכיס מעת נבואה זו
ונבואה זו היתה בשנת מות המלך עזיהו ועשרה מלכיס הם יותם אחז חזקיהו מנשה חמוץ
יתניהו יהואש יהויקים יהויכין צדקיהו ויחכ' ושבה האדמה והיתה לכער שכלה הכל סגל כלס
והרבה ירושלים • לכער ענין כלטון : כמו וכערת הרע כאזר יבער הגלל • כחלה וכחלון אשר

אצל בכור זה אינו מן הדומה אל במראה רצוניה שרדה קודם זה אזה ואמר קדוש הקול
היה גדול עד שיטוש אמות הסיפים ויש ממנו ורחה גב שהביה ימלא עשן י"ב כית המלך רחה
במראה הנבואה שהיה מלא עשן כמו שרחה חכמה חכמה הנבואה והנה תכור עשן לפר
אז יתי ויש חילכותם כי היכל מקול מלא וכת מקדש חתמל חמטתח ודביפים הם
מוזות הער וזמות הם החילום הם על הסיפים מבית ומזוז זהם עשויים כמין כעפה
וכסמכו אמות א הסיפים רל כי הזמות נש עם הסיפים וית אמות כמו חמה חרבו כלומר
הסיפים נש ממקומם אמות שתיים או שלש או כמו שהיו והבית ימלא עשן זה היה משל על
חרון החף על ישרא כמו יעשן חף יא וואובר חויל כיון ששמע הקול הגדול ורחה הבית
צמלא עשן פחד אמות כי חשב כי לא היה הוא רחוי להסתכל בכבוד אל להסתיר פניו כמו
שנאם במשה ויסתר פניו כי ירא מהביט א החלתי ווהו שאם כי את המלך יא נכחית רחו עש
כיון שרחתי הכבוד אמות כמו שאם מוח מות נמות כי אלו רחוי ופי המלך כבוד המלך וכן
הי ארי ית יקר שכינה מלך עלמא יא נכחו חוזה עשן ופי נרמית נכרת נרמית מלך יא
וית ווי ל ארי חבית ארי גבר הייכ לוכחח חנח ונגו עמח דמנוגל בחוכן חנח יתיכ וחחול פרה
נרמית נשתתקתי ופירושו טמח שפתים הרחשון כנגד שפתים כמו נטמיט בעינכם ונמחזהם
צם רל כי הזכ בעצמו עשן בלא הקדיש הא עם כמות הארפים כי לחנתן ל ראות לדבר עש
שיגש המלך הרנכה עש כז והנראה בעיני לט זכר נומחת שפתים ולא נומחת הגוף כי
בשמע הנביא דברי הארפים המקדישים הא חמר להם נחה לראות הכבוד ולהקדיש הא כי הם
טהורים ולכריהם טהורי ולהם נחה לראות בשכלם הכבוד ולהקדיש הא בדכריהם חבל חט שטמח
כי כל גוף כשר טמח ושפתים טמחים מלהזכיר כפי קדושת הא כשאערוך עצמי כגודם כש שאני
בוכן בתוך עם טמח שפתים כמו שנאם עליהם וכל פה דובר נכלה וחין חט רחוי לכל זה הכבוד
לפי חט ירא שחמו מהמראה הזאת שרחתי והקול הזה בעבורי נהיה לבלתי ולחברני מן העולם
לפי שגם נכלתי בכבוד וזני כשר ודם נמח וויעף אי ונו העין נקראת בחטף קמץ ויעף
דוד העין נקראת כפניו בהויז ענין אחר ענין עפית וזה ענין שכחה ואניהם שורם אחר
חמר אחר שנכלתי מהמראה ומהקול וחבתי אמות עף אי יהד מן הארפים וכדן רנכה
והויז נחלת חס וחט רחיתי שהויז לקחה מעל המזבח במלקחים להגיעה אפי וכה חחול כיון
שהויז שרף למה נקחה במלקחים אף ענה כן נלוי בלא ישרף הנביא חס עש על פיו כדו וית
הכסוק דרך משל ואמר ואשתדלתי חד מן שמיא ונפומי ממלל דקביל מן קדם שכנתיה על
כורסיה יקרח בשמי מחמח על מן מדבחת וויצע על פי הגיע הרנכה על פי להסיר העין
במכות חס הקיח ומכחן יהיה ל ראות לדבר וית דרך משל סדר נפומי ואמר הא נהיה
פגומי נהיותי נטמך וישזון חובר וחטלך יתכפרון ונמאדש השן הויז שחרף את ישראל ואמר
ובתוך עם טמח שפתים וואישמע הקול יא חמר מזה הפסוק אמרו כי זה היה תהלת
נבואה וכבר פירשט הענין בתהלת הספר חפי לט שצנורנו ואמר לנו לשון רבים כש
היה מדבר עם הארפים ונמלך עמהם פה דבר וכן הנה נרדה ונדרש ית מי ח

קמטר מכונסים שם ואמר העלונה כי שתי ברכות היו מסווגות היתה הפלגונה שלה כונס שהן
מכונסים הכנדים לפי נקרא שלה כונס - וית חקל משטה קנריח שהיו מכונסין הכנדים לשמש
כזה הזדה... ואמרת חלוננו הזמר זה לכדו מלרע לפי פיראון ענן חזר ענן אמרים
כלומר שש על שמריך בנחה כיון הושב על שמריו ויה ענן זמירה: אסתמר - וכן פירשו
רבינו סעזיה הזמר מעשות מלחמה והזקט לך אהירא - והזקט טעם שומר או יוצא - ופירש
הזקט לכך: מזעזע ונבזה הזלים הוא עץ שמנדדין בו החזם וכדברי רול לטול חוד מצן העצים
וזינו עשי להזקק אף שנזרף מאין מעט מעט כשמנדדין בו החזם המיד וכשנזרף על שחור
קטן שאין ראוי לחזו כיד ולגדל בו החזם משלמים אותו לצד חזר והוא ענן ויקרא וכן האור -
וחרון החף נמשל לענן כמו שכתוב יענן חף יא: עד מתי עשית: וזמו שזנב האור אין בו כח
להכעיר דבר אף שהוא ענן ומנער כח הכית מעט עד שיכלה הענן כן אה המלכיים כחו בחרון
אפס אכל אין בהם כח להכעיר ולכלות וכמעט זמן יכלה עשם וישנו להם ויכלו - וכן רמלה
פי עשם אפרים כמו שאמר רען וארס וקצר הכתו וסמך על המצין כי בזכות המלך והה לעם
וכן אמר בפסו הכח אחריו יען כי יעז וגו יען שזכר ארס ולא זכר המלך... בעלה כיהודה
גו בעלה כיהודה נמי שהיא ראש יהודה והיא ירושלים ונקינה טענה לה מנור עה
שיקונו מפנינו ויפתחו לנו - ונקיענה או נבקיענה נבקיע חומותיה ונבנס עו ותגיה כרשותו
ונמלך מלך בבוכה: על ידינו וממנו ומי יהיה זה אף כן טבא והוא היה אים מבט אפרים שהיו
חושבים להמלכו כרושלים וזה היתה עננם ולא תקום ולא תהיה - ויה ונקינה ונקיענה אינו
ונחכריכון ונאימן שמנא ויה אף כן טבא ית מן דכשר לבא עשה מלת טבא כוכריקון הטוב אינו
וימ טבא דמלה כאפא ביתא ומלה הוא אומ' על כן רמלה... כרה אמר יא וגו לא תקום ענתא
ולא תהיה... כו ראש ארס וגו לא יהיה הוא ראש ומלך כרושלים כמו שחשבו כי דמסק היא
ראש מלכות ארס וראש דמסק הוא רען ולא יהיה ראש ירושלים ועל חזי קומר כי בעד ששים
וחמש שנת יחית אפרים ונעם פי יחית עם אפרים כלומר רען וארס יחית עם אפרים מהיות עם
זה וזה ויהיה חסר אפרים... האעש כיו שמש ירח ורבים כמוהו - ופי יחית רען הנזכר כי עליו
היה מדבר ועל ארס ואלו כי הוא יחית ואפרים עב מהיות עם ולא יהיה ראש רען אפי' מארס וגם
הוא יחית עם שחכנו... דבר מעצמם וכן אומחן שהיא ראש אפרים היום וראש
היה ראש מלכהו לסמך... זמן כי יחבו ארס ואפרים מעם וכן אמר יסא את חיל דמסק
ואת סלל אומרון לפט... ואמר ואחר ארס ככבוד כח ישראל יהיו וחשכון ששים וחמ
בנה יחיו מחל מנבואה... כזה הפרק מלך הכן שנקרא עמנו איהם בטרם ידע הצער
קרא חבו ואמי יסא וגו וכן נחם מלכים ויעל מלך אזור א דמסק ויתפשה ויגלה קירה ואת
רען המית - אף פי וכעוד ששים ואמש שנה בהאלמה ששים וחמש שנה מנבואה עמוס שהתנבא
על דמסק ואמ' ושכרתי כריח דמסק וגו ונלע עם ארס קירה אמ' יא וכן התנבא על גלת ישראל
והיתה נבואה שמים לפי החשכון בשנה יא לרבעה בן יואש מלך ישראל כיצד ירבעם מלך ימ
בנה ומכחם עמ' קרי חמישים וחדל ופך חיה בן מנחם שנים הניחמישים ואלה ופך עה יס

באלפת מנבת כס' ונשורם היה ככשור החלה והחלן גשירן עליהם בזמן החורף ויראה שהם
יבשים והן פ' בזלכת בהאלך עליהם ואעפ' כי מנבת כס' פ' העמדה כי עמדה לחותם בהם
אעפ' שגרים יבשים כי בימי נחן יאכזו ויפריחו העלם כן ורע קדש מנבתה כי אעפ' שגלן כלם
לא תחשכו כי עלו בלילה ולא יאכזו לארצם כי שר יפריחו וינמחו ויאכזו לארצם: כן ת' הפסק
בכוסמין וככלטין דמכתר פרטיהי דמין לבשים ועד כחן חמון רסיבין לקיימה מנחון זרעין כן
ולעתה דישראל יתבגאון ויתבפון להרעהון ארי ארעא דקודשא נצבתהון פ' מנבת כמין מטעכת רגו
ויטע ונכז' וכמי היא מנבתה נכז' האדמה כמין שאל' ואנה והיתה לכער' וימ' בזלכת שם שער
שהיה בבית המקדש הנזכר בדברי הימים פ' שער שלכת וזם היו נסועים אה ואן והמר המשל
בהם ויית' ועוד בה עזריה ויטתרון בה חד מן עזריה -- וורה: בימי אחז' אמר כן יותם כן
פזיחן כי שניהם צדיקים ואעפ'כ' הוא היה רשע והחטיא את יהודה עד שהעפסם הא ונתנם
ביד מלך ארם וכד מלך ישראל ומלך ארם שנה ממנו שנה רבה ומלך ישראל הרג בהודיה מזה
ועשרים אף בזם אחד ופתה על שניהם צדוקים להלהם עלה ולא יכול רעין כי הוא היה עקר
המלחמה והוא הביא עמו פקח וכן אמר עלה רעין נדחה כי הוא היה עקר' ויאמר ולא יכול לא
מפני חזק יהודה וירושלם שהרי הם פחדו שלא יבגאון כמין שהמר ויפ' לכזו' אף ולא יכול כי לא
רצה הא ליתת את ירושלם ביד אויב כי זכות דוד שמדת להם עדיין כמין שהמר גם בימי חזקיהו
למעט ולמען דוד עבדי פ' בה עבה וחרבה על ידי נבוכדנצר' ונדרש ויהי בימי אחז' כן יותם
בן שזיהו מה רזה הכתו לחסו אף חמרו מלחמי הנרתלפט הקנה ויהי הוא במלך רשע והחמר
להם הקנה יותם הוא כן שזיהו הוא חבתינו צדיקים היו לפ' אי חיפשו לפאט ידיו בהד' ולא
יכול להלחם עלה מפני זכות חבתינו -- וזוג' לבית דוד' אמר לבית דוד' למע' כי ללח דוד
בכר פסקה המלכה מורש בענפ' וכעין זה המלך שהיה רשע נחה ארם על הפרים' כמין
עש' אפרים' וכן ויבאו החנשים על הנשים: והגוד למלך כי מתנה חרפנעם מתנה חפניש בה'
כלומר ברו על קרוב לה שלח תקעו חלהם ונחו שם לצור על ירושלם ולהלחם עלה: ואמר נחה
לאן נקבה על המתנה זו על ענת ארם' כמין ויתהי ארם' ויתהי ישראל וינע פחדו מחד כי כזר
נבאל לפניהם כמ' שבתוכו נע' מן הקל נפתחה המן מפני העין: ואמר עני ער שכלם נשים
מפני הרוח ואחר מפני אתחברו שאנעו בו מפני התטעה והנה התמעה רבה מתנועת עין יהודי
מפני רוח כן היו כל אחד מהם פחדים והאחד מפחד חבתינו איש דרש קול חילט' הפרק נשמע
יותר מקול חילט' כירות לפ' אמר עני ער -- וראמר' יא א' עתה' שט כנסו היו על עתהו
האחד שאר יאכז' לחת ולסימן כי שאר יהודה' יאכז' שר להר הגליל ולא כן עגרת השכנים
שלא שא' חזר שכנים ועדיין לא שכו אעפ' שעתידין לאכז' ועוד כי לא מהחו לגשת יהודה כמין
עגרת השכנים והכן האחר קרת שמו מהר של חס' בז' לבית ולפימן לעגרת השכני' שימרת
לגשת קודם שנט' יהודה' ולעת' יונתן כי שאר יאכז' לא היה כן יאעיהו אף פ' שאר יאכז' חנשים
בזכרם מהו תלמידי י' עתה' ותרנס כן ושאר דלח חטין ודתו מחטלה תלמידי' העלה הכרבה
העלה יתח' חיתת ה' ויהי הנמשכת מן הכרבה' והכרבה' היה עתה' בנטין חנשים שמי לחטור

פסוק חמאה ודכש כי שמן ודכש יחכל עד אל ידע לרחקא בישא ולקרנא טבא ולהשיב למיטין
בוו הפיטה מכואר בספר הכריה שחבר חזול בתשובה המיטין ועטין הפרזה סותב דכריהם
כפי כי אחו היה מפחד בעבור שני המלכים האלה אל ילכדו ישרא ונתן לו חזק כדי להחמיק אל
ילכדנה ואם האות הוא דבר יאז כאשר הם אומרים מה איה הוא זה לחזו דבר שהיה אחר כן
ליתר מארבע מאות שנה ואיך יתחוק לבו בזה אל היה בימיו ושאר התשובה מסדרת שם בספ
הכריית... כו בטרם וגו כי חזול חמ לע כי בטרם שניע האות ילכו להם אה שני המלכים והו
שאל תעזב האדמה כלום העוז מהם שילכו להם חבל היה יכול שיאובו אחר וילכדו אותה
לכך נתן לו האות שציון שיראה האות במור יבטח לבו בא כי כמו שהאות הזה נתקיים כן יתקיים
דברו אל ילכדו ירושלים ולא תקום ענתם ולא תהיה וזמה שאל מפני שני מלכיה והם לא היו
מלכי האדמה ההיא שהיא ירושלים אלא מלכי דמשק ושומרון כך פירושו מפני אה הזנים שהיו
חושבים שיהיו מלכיה ויש לפרש הפסוק בענין אחר ולא יהיה כי מאוס ברע הטע כמון הרחשון
אל כי זה הטע מאוס ברע ובחור בטוב כאשר נערים שיגדלו ותכנס בהם דעה הבחירה מעת
שיחלו לדבר ואמר כי בטרם שיחל נער זה לדבר שיהיה בעת בחירת הטוב ומאוס הרע כאשר
הנערים וזה עד שלשה שנים או קודם תעזב אדמה שומרון ודמשק והיה שיממה: אשר אתה קין
עתה מפני שני מלכיה והם רצון ופיקח וכדי שתאמין זה נתן לך הא זה האות מעתה כי מיד
שיחל הנער הזה יבחר במלך הטוב ומאוס ברע לדעתו כמו שפירשנו... וברא יא עלך וגו
מאה המלכים אל תפחד חבל עוד יבא יא עלך ועל עמך וגו כלומר ימי רעה אל בואו
למאוס שנחלקה המלכות כי חז החל הרעה לבא על ישרא ולא היו בכל הימים שעברו ימי רעה
כמו אה הימים ומי יהיה העשה הרעה הגדולה הזאת שיבא יא עלך את מלך אזור ואמר עלך
כי עלו פלה תגלה פלסר מלך אזור ויתר למן כמו שכתוב בדברי הימים ואמר ועל בית אביך
בעבור חזקיהו כמו כי עלו עלה סנחריב מלך אזור על כל ערי יהוד הכנורו ויתפסם לא נשארה
בכל ארץ ישרא אל ככש אלא ירושלים ואי על בית אביך ולא חמ על בך לכבוד חזקיהו שהיה
צדיק ואחו היה רשע... ורה זה צום וגו כאן ישרק להם שיבאו כלומר שיעיר את רוחם וכן אמר
למעלה ושרקע מקנה הארץ ואמר זכור ודבורה לפי שמתחשבים לרב ברוע לפי המגיל
חגל מצרים והיל אזור לזכור ולדבורה שיהחשפו מהרה כמו שאל למעלה והיה מהרה קל יבא
וכן נחמ במשל סכונ כדבורים כאשר תעשה הדבור וית כן יגלה יא לפי קטרי משרית גברית
דסגיאין כדכריח וייתכון מסייפי מארעא דמצרים ולעזמי משרית דחיבון תקיטין כדכריתת
וייתכון מסייפי ארעא דאתור ואמר בקנה יאורי מצרים כי הקיטוטם שבמצרים יבאו עם מלך
אזור כשעלה על ארץ ישרא וזכר יאורי לפי ששברי האדמה מתקט יארים בכל מקום להשקות
אדמתם ואי כי חמ עכדי האדמה יטחו עבודה האדמה ויבאו מרב תאותם להשחית ארץ ישרא
ובאו ונחו כלם ונו חמה ונחו כלם לפי שהדבורים נהו על הפרחים ואמר בנחל הבהות
וכנתיקי הסלעים כלומר בערים אשר בעמקים ובערות הבנות אשר בסלעים ופי הבהות
הנכות כמו ולאיתנהו בנהו ודגש התין המורת הכח ופי נתיקי הסלע שיני הסלע וככל הגענונים

הרי שפיע ואלה והוא בן אה תזע ולו גל יברא הרי שמוטס ושטס אסר מהם הן הרי החזון
מכונן ולא חזכנו שזה חזאים לזכריהו וירח ימים לשלם .. ור אש חפרים סומרון ור אש
חפרים פירשתיו חס לא תזמינו כי לא תזמנו . אמר הנביא חס לא תזמינו לדברי הנה למה
הוא זה לט אהן זתז נזאמטס וקיימים באמונת הא : תזמינו ענן קיום . כמו מימיו נזאמטס
ווסף א : פי עלי ידו ח'הו .. שאל לך אותי ידע שלח היה מחמין ששלח מלכבים חל
מלך חסור ואמר לו עליה והוא עט מכף מלך חרס ומרף מלך . רחל הקימס על
ואס היה בוטח בדברי הא לא היה ששה בן ולא שלח לו שחד למלך חסור לעזור לו מהס אהך
חמר לו אהך אעפ שהוא לא היה מחמין בהס חמר הוא אהך וספטיך מיד אה המלכים
והחמין בו כי אהיס עטנו חרון ומעני וספטי העמק שאה . העמק לשחול חיוה חות הרנה
סיתן לך . שאלה מקור כשקל הנווי א שמה א סלחה ופי העמק הגנה חס תרנה חות כחרץ
או בשמי . וכן יי שאל רזבעב לך נסין על חרעש או יתחוי לך חת בשמיא וחי נסין על חסר
בחרץ כי על ידי נס היה החות זנתן לו בחרץ להיוהו הכרה לנימוק .. וראמר חסו : כל זה
היה מישט החמנה וזעפ שהוא כלסון החמנה כי לא ינעה הא אעפכ הנביא ידע חת
לבנו כי לא חמר אה ממישט החמנה כחזון הינט חושש לעשותו כזה לפי ענה לו הנביא כי תלסו
גם חת חלוי .. וראמר שמשנח בית דוד . לבנותו לא קראו כזמו כמו שזע נח כן חחיטוב .
וכר דוד ולא זכר חנו כי בעבור דוד היתה לו המלכה . וכעבורו עשה חל עינו נסים וכן
ויחמר מזה חל קרח שמשנח בני בני : חננים כתרונמו נביאים . וכן חת חלוי . ית פהגמי חלוי
כמו כלומר אהן חתם מחמינטס בהס ותחשבו כלככס כי הוא נלחה וחלש מלהקיס חת דברו ?
וקלחות היא הגיעה בדברים או כפעלות . לבן יתן א : יתן לכם חות מעצמו אעפ אהן חתם
הפנים בו הוא יתנו לבס כדי שהחמין בו על כורחכס . הגה העלמה הרה . העלמה חונה
בתולה בדברי התועים חלש עלמה כמו נצרה : תהיה בתולה חוכשלה . והנה דרך גבר בעלמה
הוא יוכן לזכר קטן כשטס נקרח עלם כמו בן מי זה העלם . וחלת היתה קטנה כשטס לפי הרחה
עלמה . והעלמה הזאת היא חסת הנביא או חסת חסו והוא הנבון כי חס החנה חסת הנביא
חומר הגבי זה כמו אומר ואקרב חל הנביאה ושד אומר מלח רחב חרנך עמסחל . מאמר
בן המלך הגה חזק הנה היא הרה ועתה תהיה ילדת בן ותקרח יגע שמו שמוחל : והנה
חזון הוא חזון והיה מנהגם כי החזון היו קוראן לכניהם שס כחב ואמר וקראת דרך חזון
הנביא היה מנהג שתקרא שמו בן כי מיום שילד יהיה להם שלם ויהיה עמהם החל לכך תקרא
שמו שמוחל ומה הוא החות ירח אה . ורכש יחכל פלמר מים שילד יחכל לדעתו חמהה
ורכשכל דבר מתוק שיקרבו לפנו הוא יפתח כולו ויקרבו ואס יקרבו לפנו מאכל רע
ימאסו ויסגור כולו לו לא ירנה כוזה מחוס ברע ונחור כנוב . יבחר במחבל הפוכ כמו שאמר
המחה וההס יחכל לדעתו ומלת לדעתו היא נקשרת למעלה ממנה ולמטה ממנה וזה דבר לא
נוכל לעיני חס חוקיהו כי כשילך חסו חוקיהו כמו בן השע שטס חו הנבואה נחמה לוחו
צמי . לבנותו חל מה נב סינתה חוקיהו בו לא היתה חלמה כשנחמה נבואה ויהי כנוק

ארץ ישראל רחבת ימים והיושבים בה מעט שגל הגנבים והיה חרנה רובה ופי בחרט אמוס לפי
שהיה זה במרחה הנבואה אל על איכות זה בחרט אמוס כללם שלל יחד כי זה שנה לכתב
במרחה הנבואה לצד אל שיעשה כן ממש בעבור הנבואה מעלנו יכתוב זה בחרט אמוס כי חובו
שהוא ככה במרחה הנבואה אינו בחרט אמוס כי אינו מעשה ממש כמו שהלך ישעיהו עמוס ויחף
ולקח הוזהר לזה זכרים והעביר יחוקק הער על ראשו ועל זקנו כל זה היה במרחה הנבואה לפי
אל וכתוב עליו בחרט אמוס למחר שלל חש כז - והמלת האה כפל ענין במלת אמת והכפל
לחוק הענין ולמחר וית בחרט אמוס כתב מכרש אה הם דברי הנביא ואע"ל שלל זכר כתיבת
הגלגל ידוע הוא כי כתבו כמו שנה על הא - ואע"פ דה לעדים וגו' ושד עשה כו ואע"פ שלל
ראינו שנה כו העיר עליו עדים כללם החתים כו אה הערים שהיה נבואה זו כהונה וחתומה
כי כן עתידה להיות בקרוב ואוריה נבוא כימי יהויקי וזכריה כימי שהים לדריש ואע"פ ששניהם
היו כימי ישעיהו ודעה רול שלל היו בזמן אחד שאמנו וכי מה ענין אוריה חל זכריה אל אוריה
נתנבל טרעמה עון שדה תחרש וזכריה נתנבל נחמות שלל יאנו אקטס וזקנות נבואת אוריה
עדות לנבואה זכריה כשם שנתקיימה עדות אוריה כך עתידה להתקיים עדות זכריה ולדעתם
יהיה ואע"פ ל דברי הא ית וכן תי ואסהיד קדמי סהדין מהמטן ית לוטיא דאמרית ליתיה
עד אוריה כהנא הו חתי וזף כל נחמתו דאמרית כנבואת זכריה בר ברניה חנא עתיד ליתיה
ואקרב א הנביא וגו' היא חשבו וקרחה נביאה לפי שהיתה חשה נביא ושי דברים העיר
בענין זה כתיבת הגלגל והכן המולר לשעיהו הנביא - מחר שלל חש כו לח נקרא שם
הנור בארבע התיבות האה כחמה אל אמר שיקראו שמו מחר שלל חש כו שט יאנו ענין אחד
פעם יקראו אותו מחר שלל ופעם חש כו - כו בטרם וגו' וזמן אח: הוא זה עם מה שלל למעלה
בין אהו בטרם ידע הנער ותהלת דברו הוא שיקראו הכו והמו כי כזה הדבר ירעלהו החלה
ישא אה חיל דמסק המושא אה נמי דמסק ואת שלל שומרון כפטי מלך אשור: וישא חסר
הפעל כמו ועד לעקב רל המגיד וכן ויאמר לוסף רל החומר וכמוהו רבים - ווסף א וגו'
אל ווסף לפי שדבר כזה הענין עצמו ולפי אמר ג' עד יען כי מאס וגו' יען היו בדושל
וציהוד רבים שהיו רוצים במלכות ספק כן רמעהו והיו מעזים במלכות בית דוד לפי שהיה
יד מלכ ית אפרים תקפה ומלכו בית דוד חלשה כימי אחו וזכר עם כן ריגלוהו רען לפי שאניהם
יחד היו נלחמים ביה דה והמטיל מלכות בית דוד למי השילוח ההולכים לחט שהו נחל קטן
ומימיו נבחה כן מלכות בית דוד לח היה כהם כח להרע לחויניהם רען וכן רמלהו: ומשם אה
רען שהיו ששים ואנחים שניהם חס יתו הם מולכים ביהושלם: ומשם שם סמוך למלה אה וכן
ויקום לח ידע א - ולכן הנה יא וגו' הואו חונה להוספה ענין שהיה אה תחלה דברים נעם
למה שחמר יען אה עשו כך וכך יעשה להם כך וכך והיא כהו וישא חנניהם אה עשו -
ורבים כמוהו יאמר הנביא דבר אה השם כי בעבור ששם לבט עם הנלחמים עם מלכות בית
דוד יפלו כיד קשים ויהו מחנה אשור והמטיל אותם למי הנגר העצומים והרבים
כשמתגברים בזרז וישטט כל אה יעשהו עלהם כן מלך אשור ומחנהו הרב שכבש כל ארץ

מטה הנלחמים עלכם : והוא מורחבם שתראו חותו לבדו והוא יתן לכם עריותוכח ולא זכנו
חויבים להרע לכם וזהו : למקדש : מקדש הוא ארמון מקום מזבחי שגב אדם בו • כמו
כי מקדש מלך הוא ונא א מקדשו חמ כיהקבה יהיה לשני בתי ישראל לחוד למקדש והם הכותלי
בו ובמלכות בית דוד • ולחוד לכך כנה ולצור מכש ל ולפח ולמוקש לושכ ירושלם לחוד מקדש
הוא שנים בירושלם והם המושבים במלכות בית דוד ובחרים במלכות בן רמליון ואם כימי חקיקה
שכנא וסיעתו וית לושכ ירושלם על דלת פלגו על דלת יהודי דיתבין בירושלם ובשלו כס רבים
וכאלעם באכן כנה וכצור מכשול אזכר יכאלע כס רבים והם המורדים הם חוצבים להמלט
בערדם והם יפלו בתוך המוקש וילכו • צור העדה • צור באקל סוב בהשלמו צור • עטמו
עטן קצרה כמו ותהינה צרות ומקוש ומצוריים וצור מקור וכן חתום והוא דברי הנביא
אומר חן אף לצור ולחבוס הנורה בלמודי כלומר עם למודי של צור ירחוק חרם אף התלמידים
כי החרם אינה רינים לא לראות ולא לשמוע דברי תורה : ואחר שהוא כן טוב שיצור אדם
חונה ויחתימה ולא הזכר אף עם התלמידים כי החרם אדם חזקור להם או ארחה להם דברי תורה
לא יעזו והנה ענשם רטל אחר ההוכרה : ולמודי שם הוא לתלמידים וכן וכל כנך למודי •
למוד מדבר : ויש מפרשים הפסוק כי הוא דברי הא ויהיה צור וחתום צווי וכן הו ופירש צור
צור סהדות ולא תסהיד צהון ארי לא מקבלן יתה ולמימ אוריתא לח נכך דילפון צה • וזה כרת
לי • לפירושו יהיה זה הפסוק נקשר עם אשר לפנו : לפי החרם יהיה זה דברי הנביא •

ואשר לפנו דברי הא • וכן תי • אמר הנביא על דא צלתי קדם • דאמ' לם אקח שכינתיה מדבית
יעקב וכעתי מן קדמי חמ וחכיתי ליה כל זמן חמ מחכה ליה • חפ' בשעה אמסתר כנו מבית
יעקב • וקויתי לו כפל עטין במלת שכות • וחכיתי בזרה עין הטעל • וקויתי בצרי • והנה חכמי
וקילדים • חכמי מעשים בעשיתי לחות כמו כתיבת הלון וקילדים קריחה שמו קילדים אשר
ישוכ מהר שלל חש בו • מעה • צבאות לא עשיתי דבר מעצמי אף הכל באמ' למעם • צבאות
האוכן צהר עון וה אינשיענה מיד מלך אשר • וזה הדברים היה אומר לתלמידי היוצאים לפנו
ואמ' להם נב' • וזכר • יחמה איכם • כי יחמרו איכם היצ' דרשו א החוכות וא הידענים כמו שחמו
ועשים הלל תראו • כי הם מצפצפים ומתנים חכ רצוי לדרוש מהם ולהחמין בהם אהם תחמרו
להם הנ עה א אהיו ידרוש חפ' חותם שדורשי לאהי חרמי כל עם ועם דורשי א אהיו יש עשה
אהיו החמה ויש הלכנה ויש אשר הככבים וכל אהה חיים ויש בהם כח חעפ' שאין ראוי לדרוש
מחתם • כי הכח הבא מאת האל ית' והוא אדון הכל ואלו ראוי לדרוש • אבל זה שחתם אומרים
לכו שדרוש אל החוכות ואל הידענים זהו דבר שאין הדעת סובל כי הם מתים ואך נדרוש בעב
חיים א המתים כי המתים אינם יודעי מאומה : והנפנוף הוא דרך מרמה למתעסקים בהם •
ויהי וזרי ימרוז לבן עממיא דחתון כינהון הכע מן בדין ומן דכורו דמנצפן ודי מנהמן הלל בין
ארח עממיא פלחי טעותא עמיא מן טעותיה תבעין חייא מן מיתיה • לתורה ולתערה :
טעותא כאלם האומר בעורה יהיה כך וכך • וכן חס לא טעותא • כמו חס לא שויתי
דוממתי והדומים להם • יחמרו אלה שאמר וכי יחמרו אלכם תדע צחמת כי כן יחמרו אלכם

ירודה וולתי ירו שלם וזאת כל כבודו הוא היל הגדול שהתכבד בו על כל העמים וכבש לותם יחזת
ידו ועלה על כל חטיקיו חטפו שחטיקים הם עמוקים אמר ועלה כנגד ארץ יבנא שהיא גבוהה
מכל הארצות רל שכל הארץ תמלא מהם כמו שהחטיקים מלחיס מים ועד מרוכס ילכו על
כל גוד החטיקים והם שפתי העמקים למעלה שהם גבוהים מן העמק וגדונו הם מהל על כל
ערי יהודה הנזרות וירח לך ביהודה שטף ועבר עד נואר יגיע והיה מכות כנפיו מלח רחב
ארנך עמט א יועבר עי נואר יגיע המגיל ירושלם לראש הנוף וכזה מים מגבים לחדס שב
נוארו הנה הוא קרוב לטכוע בהם וחס יתגברו מעט יעברו רחשו ויטבע בהם כן מלך אזור
בכחו על ירושלם היה כמו המים המגיעים עד הנזרה והיתה ירושלם קרובה לנכס לנכס רחמי
א וכן יגיע עד נואר יגיע עד ירושלם ימטח ויהיה מכות כנפיו הדגש לחסרון כון מונטות מן נטה
רל נבית מהנהו והתפסכותה יהיה מלח רחב ארץ יהודה בלה והמר עמנו א שהיא הבן המולד
לחזו לזות כי לא הכבש ירושלם כלומר איה עמנו א ביהודה כי יכוח כי עמקם א
הנבל מיד מלך אזור כי כל אזור ארנך תהיה מלח מהם ובמדרש כמה הוא מוכות התרכנול
אחד מששים בכנפיו אחד מששים בכל עסי סכחריב מלח רחב ארץ יהודה ריעו עמים וחתו
והחזינו כל מרחקי ארץ הבחורו וחות הבחורו וחתו עטן שבר כמו תרועים בעצט צחל חמ
כנגד העמים הנחשטים עם מלך אזור שברו וחרו כן תהיו נשכרים וחתו פעל שמד וישכח
והחזינו כל מרחקי ארץ כל העמים שבתם ממרחקי ארץ לנו ללס החזינו זאת הנכוחה כי
בתחלה השברו וחרו כן תשברו מרחקי המס כסעלי התחורו תחלה והתחורו למחמה וחרו כן
תשכח והכל לחזק הענין וית מעטן רעך ורע סכך : התחכו עממיו וחתברו יעצו ענה
וגו מה הועיל לכם עצהכם על ירושלם כי תפר וכן דברכם עלה לא יקום כי עמנו א ומלח
ענו השרק במקום חלם וינח בחלם כנחי יפחגאו הנה מחסרי הפחיי בר נה חמר א וגו כי
כה חמ א טעם כי למה שחמ כי לא תקום ענתם על ירושלם כי כן חמ א כי כחוקת כי הוא יהיה
מעריככם שיתן לכם חוק והוקה למחמיכס בו ולמקדישים שמו נס יסר חובו שלם ילך בדרך
העם הזה המוחסיט במלכות בית דוד מפני מורח המלכיי האהיזפי כחוקת היר כחוק הנכוחה
וכן ויד א על חוקה וכל זה כנבואה הוא שירחה הנכוחה מרחק טורח ונפלו הו שיחמ ל הדברי
כעם אחר פעם או כפל ענין במלת זכות כי כל זה לחוק הענין ויסרט צרי הריש תחת פתח
גדל כי כן המכפט כפתח כשקל והוא קללט לחמר הוא יסרט שלם חלך בדרך יועם ולחמר
כסכן לחורים ולסרס ולהוקירם שלם ילכו בדרך העם המורדים ולחמר להם ללא תחמרון וגו
לא תחשבו ולא תרנו זה שת שקרו ותמגדו במלכות בית דוד וכמוהו הנהרנע איה חומ * ויאמר
לכות אה ד ד חו פי לא תחמרון חיש לחזיו וחת מורחו לא תירלו מה שהם ירחים והם רעין ופקח
לא תירחו חתם * ולא תערינו לא תתנו להם בלככס וככפכס העריות והכח כמו שדעם כזה
עשה כי חין להם כח עלכס חס לא ירצה הא ויין נבואה או כימי חוקירן שהן ירחים ממלך אזור
ואמר כי שכנח וסיעבו השלמון בסתר עם מלך אזור וכן פירש רול את יא נבואתו הוא
חזן נבואות מפלה ומטה ונדה הכל יחס תירלו חובו ותקדישו חובו הוא יעילכם מנבואות מטה

הרבות הזה משל לאיביהם כעפ"ל מחנה אזור • ל הגדלת הזמחה פי' לנוי זוכר : וכתב לך
באף ופי' לנו הרבות הזמחה חבל לאיביהם לח הגדלת חבל המעטת זמחו לפטר בכית המקל
שנתנו שנה וזמחו זמחה גדולה כזמחת בקצור כמו שדרך השלם לזמחו בקצור והתו במקום
הח כמו כזמחה וכן חס חתן אינת לעני • שבעת חט רוחה והדומי להם כאזר יגיל בחלקם של
מחנה אזור כן זמחו זמחה גדולה אחר כן כשנזון לבית א' להודות ולהלל על הגם שעשה להם •
יש לפרש כאזר יגיל כט חס בחלקם של כן זמחו הם לפטר על דרך שז חבני על חמרתך
כמונח שלל רב • אז שגם הם חלקו של מחנה אזור ואין צריך לומר משל אחר לפי הפי' הרשון •
הוא הבבן • כי חת מלך אזור היה של סבל של ישרא זמטה זכמו כלפי שהיה
למזל עלו והיה שכת הנוגש בשרא ואתה החתות חותו השכת כחס מדין כמו שהחבות מדין
במלחמת גושן : וכן חתו במומור עשה להם כמין כי חותו חוס היה בו גם גדול והשעה גדולה
כי גושן של מחות חיש הבה כל מחנה מדין שהיה כדי חרבה לחב ולהם ולגמלהם חין מספר
כו כל סזון • לח תהיה ואת המלחמה כשאר מלחמות כי כל אחר מלחמות ילחם הלחם ברעש
הססים כמו שאמר ברעש ורוע ימח ארץ • וכן רעש הכדוים כמו שאמר עליו לרעש כידון
לכן כשזר מלחמתו זמנה מגולה ברמי : פי' כי אה וזה מכת חרב והרג ושמלת מגוללת בדמים
חבל לח תהיה בזאת לח רעש ולח דמים • אז והיתה לשרפה מאכולת חס שהכה בהם המלחך
בלילה ונברש • ויש מחלקת גזה בדברי חז"ל שאומרים כי היתה נשמה נשניפה ונוף קיים • ויש
אומרים כי גם הנוף נשרף חבל בגדיהם לח נארש • וסזון וסזון המן אורש ופיחשו לפי הענין •
ולח מנחם לח חזר ויהיה סזון הוחר • וסזון פעל כאן אומר בו כל עשה לחם ברעש • חן יהיה
סזון חס מלחמה אומר כי כל מלחמה לחם אדם ברעש • כו ילד ילד לט • זה אומר על חוקיה
לפי שפי' מלכות היתה השעה הזאת על ישרא שנגף במחנה אזור כאן אומר זה יהיה בזכות
הילד שילד למכזן נתן לט • כפי' ענין במלת שוטת • והיה המזרה על זכמו • למה אומר זכמו
לענין מזרה והלח לח זוכר אז לענין עבודה • זכמו כמו ויש זכמו לסכול • ואת מטה זכמו •
יסוד סוכל מעל שכיך אז לפי שחזו היה שוכן למלך אזור • ויהי סכל על זכמו • אומר כי זה
הילד לח תהיה עבודה על זכמו אז מזרה • וקרא שמו פי' הקנה שהוא פלח יעז א גבור חבי עז
בגאט חס הילד הזה שר שלם שר כעבור כי המזרה תהיה לו ולא יעז מלך אחר כמו אחר
ועוד במלך אזור ולא עבדו • שלם כי שלם יהיה לערא כמין ואח' אה הכמייס כאן ית לענינים
מזרח על דבר חזן קיהו פלח על דבר השמש שזכ חורט : יועז כי פנת א' קמה לו ועצת סנחריב
הזכרה • א גבור • יכול גבור כי חעפי שנה סנחריב בחיל גדול וגבורה הוא יכול עליהם וגבור ודרוע
קטן הכה מלחמו • חבי עז שהוא קיים לשלם והוא חבי האמן והוא כראש ובידו הוא להוסיף ולגמול
ואסיף כומן חיי חוקיהו חמש עשרה שנה • ל סרבה • המזרה • המס סתומה נכתוב וקרי
מס פתוחה וכתב זה כעורף המ פרוטס מס • פתוחה נסיף התינה בכתוב • ויש בו דרש
כחזר יסתיין חומות ירושלם שהם פרוצים כל זמן הגולה ולעת היאפה יסתיין הפרוץ וחז הפתח
המזרה שהיא סתומה עד נח המניח למרעה : הוא חס ואח' סמוך לפי' הוא נקוד בנרי חל לרב

בדבר הזה אשר אמרתיו והוה דבר שאין לו שחר כי אורה כללם אין לו טעם ודבר שאין לו חן ואפילו
כדין המרחן לשון אוריהא דאיהיבת לנח ולסהדי הנחנח אשמעין אי לא תגלן דיימרוך לכוך כפגמא
הדין ועל פה מן די שאר ויבנה כלומר לחוב ולעשני אין לו מי שיטה פמו ויבדקמו :
כלומר אינו ראוי לכך וכדרכו אין לו שחר על עצמו אינו מוריה את השחר שהרי עינים לו ולא יראה
ואך מריח לאחרים וכדרכו של אימר סימון בחרה חבו של הושע בן ברוך ונח בני מקראות הללו
וכי יאמרו להורה ולא היה בהם כדי ספר ונכפל כבעיה ונכח לגולה עשרה השכטים מלך אזור
לראובן ולגלדי והגולה עמהם כמו ש"כ בכו בחרה כמו נחיל לראובן הוא ארז הגולה הגלת סלחם
ועבר ביה וגו' כי בארז שהרי זכר למעלה בחר צון כללם מי שיעבור בה נקזה ורעב יהיה כי
לא ימנח בארז מה יאכל ופי' נקזה קשה יזמן כמו חס לא בכיתי לקשה יוס איה כי ירעב
כאלו ירע מה יעשה ולא ירע ענה לנפשו כן ירעב ויתקנה וקלל במלכו שאין לו כח להושיעו כי
הרעב מפני מלחמת החויבים וכלהו כאלים שהיה שוכר וכאשר יראה שאין לו עור מזה ומזה
למעלה יאוב לא שיערהו ויתויעדי תקלם בארעא ויהי עקב וכפן ויהי ארי יהוי דכן וסוף וילט
ויפוי אסכת כומריה כ"ז פה בריה וטעמיה ויתפני לפילי למכש פורקן בדר דהתחתם גמלת
ולא יכל ופת כומריה עמן עו וכן תר סבת מלככם הנשבעים במלכם ואל ארז כ"ט וגו'
כ"ד וסעד מיתבי ארעא ינשי והכסוק כפל בעטן במלת אומת : דריה והשכל כמו נוקה
ואפלה ופי' מושף חסך כמו ארז שפתה כמו אופל כי שיהן שרס אחר וית' לשון שפית ופי' פקח
ואפלה מנדח כמו ולחלה כלום יראה עצמו מנדח א החוסך וא האפלה וית' מנדח שס' חסך
ואפלה ודחי וקבל וכדורי כ"ו לא מועף וגו' לא חסך ישראל עצמו בחסך וכדריה ונח
בארז תחלה כלומר עדיין לא הרגיש בפניו כשהלך וכלן ונפתל ופי' מושף כשל מן הכשל
יזען והוא חזקה כמו ארז שפתה : ומוצק נס כן כשל כמוהו עטן נוקה ולהי פוחא לארז
המגלה חותם והוא הגלת פליסר אחר הגלה לראובן ולגדי ולח' ע' שכת מנשה ולזכרון ולנפתל
ונלית ראוכל וגדי כתיב כס' דברי הימים וגלית וכולן ונפתל כסכר מלכים וכן וכולן היה סמוך
לנפתל והחחון הכבי המגלה חותם והוא סנחריב הכבי עליהם והגלה שאר השכטים ואמר
דרך הים עבר הירדן גליל הגוים לש' שנאחריה ירושלים שלם כבשה והיא באמצע ארז ישראל
המקומות שהם בגבול ארז ישראל והירדן מנכולית ארז ישראל לפי' אמר גליל הגוים ו...
הסמוכות לחרבות הגוים סביב ארז ישראל כי גם ארז יהודה לא כבשה על כימי חזקיהו ולא היה
זה חלל לשעה כי שבו חלה אחר שהוכה מחנהו כשבא לתולס וית' כשען קדימחה גל עש ארע
זכרון ועם ארע נפתל וש' ארזן מלך תקיף גלע ער ללל חלכרו גבורה ימח ונשי ירדנא קרב פרכי
עממיח וכדרכו כעת הרחוק לא כדאזמס שהקל מהם על הורה חנל לחחפס הכבדו עליהם
של תורה ורחויים הם לעזוב להם נס כדורכי הים וכשכרי הירדן י מאי גליל הגוים חלל הקשה
חס חוזר כו מוטב וחס לכו חני עשה חותן גלילה כגוים ויה' ע' והולכים אמר עתה כתיב
מלך אור לבח על ירושלים שכת יהודה וכעין שהיו הולכים בחסך ראו אור גליל במסלת
מינה חסר יהי הפסוק הרמן כפל ונחמל אמת יד ד' ב' ח' ג' ו' ג' י' שרל הרביע

קטנים חזקים וחלשים ככל ואת שתנא עליהם רעה גדולה שלא ימצאו מרחמים להם כמו לפי
לא שב אטו מהם ושוד מהו נפווה עליהם להרע להם לפי בג' ותם כו כערה כחש רשעה הרשעה
שעשו הם כערה נהם כחש ודרך החש שתחל לכער בקוונים וביענים הדקי תחלה כמו שאמר
וימצאה קצתם ואחר כך תבער בעצם הגדולים כן רשעהם תחל בקטנים והם הקושים
ואחר כך והצת בסככי היער והם הגדולים ויתאכבו לפי מקומו ויתגלו גלות עשן חסר כף
כג' ותעשן וכן לכ שמח ייטיב גיה כגיה לפי שהמגיל רשעהם ל'ש כוערת אמר שיתגלו ילול
עצם גיה כג' ותעשן חש כלומר שיתפרסמו במעשיהם הרעים שב כל החומות ידעו נהם כו
יש רוחה הפען ולא יראה החש כן ידע הרחוקי מהם מעשיהם הרע' **בעברת** י' נבחות
נעהם ארץ חסך מלאן ערכ וית' חרובת ארע' וכ' ארץ בלאן זכר כמו שרץ ארצם
נפררעים: כמאכלת חש כמו הדבר הנאכל באש שהפען שחזו בו החש דולק הפען האחר כן העם
הזה חש את חזו לא יחמול לא די הרע שעשים להם אויביהם כי הם מרעים זה לזה **ווג' זר**
על ימין ורעב העם הזה על כל צדיו וחוטף מכחן ומכחן כל אחד מחברו ואעפ"כ הוא
רעב כי לא יספיק לו: ופי' ויגזור ויחטוף כי החוטף גזור הדבר ממקומו וכן פי' חש כשר ורע
כתרגו גבר וכשי קריביה: וכן אומר אחר כן **בגשעה** את אפרים זכר אה לפי שהמלכות
היתה לאפרים ומנשה ואפרים אחים אעפ"כ אה יכוון את אה ואחר כך יחדו המה על יג' זרה
בכל זאת עם כל הרעה הוחת הנחיה עליהם לא שבו ממעשיהם הרעים כדי שישוב י' מהרון חש
הוא החוקקים: ענה דבר על הדייטן ועל הסופרים הוי הדייטן מטין הדין ואומר ל'סופריהם
לכהוב הדין שפסקו שיהיה לו קיים ואמר החוקקים על הסופרים ואמר ומכתבים על
הדייטן כי מכהבן וכתבו זנא לאנשי הם מנוים לסופרים לכהוב והסופרים כותבים וחוקקים
חלקי חון והדייטט מכתבים להם אותה העמל והחון ומה הוא החון **להטות** מדין דלפ' **ו**
כשכחם לפניהם לדין העשיר והגדול עם העני או האמנה והיתום שהם חלשים הם הדין
עם החלשים כי כן החי כרב מפני חולשתם וחזקת שכלגום והדייטן מטין הדין מן החלשים
ומת' לעשיר ומתדר' כטו בדין והגה הדייטן כא' הם שולטים וכוזים העניים והאמ' והיהומי
וברה תעשו לנזם פקדהי לטם שיפקוד האשכנזים ממרחק זה הוא מלך אזור שכל מרחק
מרחק ארץ יזרא להשחיתה על מימי כמו א כמו הרמתה על ביתו כמו א ביתו והדומים
לזה **והנה** תעשו כבודכם כי חתם הנועל מכבודכם **בלתי** כרע תחת חסרי בלתי הוד
לכמי כמו ומן זע חין בלתי חמר לפי שהעם הזה בלתי ואינם עמי ולא שומעים אי לפי כרע
תחת חסרי כלומר במקום האסורים יכרע להיות עמיהם ובמקום החוגי נכ יפל החוגים כלומר
מהם שבוים ומהם החוגים לא יאחר אחד מהם בארצו כי כלם יהיו גולגם או הרוגים והמפראים
אל פראו בלתי כי הוד חענה לכנוי ית' כן לא ימלט אף מי שיכרע ויחביא עצמו בין האסורים
או במקום ההרוגים שלא יחשבוהו שהוא חי ואחול פי' בעבור שלא כרע לא אסורים והרוגים יהיו
ורכי אחיר מזה זל פראו זולתי הכרעה שיש להם י' י' הם שהגים מכרע' אותם זולתי זאת
תקיה להם גדולה מוחת והיא הגלת שיהיו מהם **הס החוגי** וזנהן ת' כר מן ארעסון

המזרה ולשם אין קץ שיהיה על כסף דוד ועל ממלכתו והוא ככל ענין ולסערה שלח המוש
ממלכתו ומזרנו מעתה ועד שלם ואע"פ שיהיה לה הפסק צימי הגולה שיהיה טוב לקדמותה
אזל במשפט ובנדקה כי בהן יכון הכסף ויתקום המלכה קולחה יא צבאות תענה זאה זאה
המזרה שתהיה עתה לבית דוד והתאונה הגדולה כי יקנח יא צבאות לדברי מלך אשר אשר
חרט וגדט ית וית דבר שלם יא וגו' הרעה הכחה על יעקב שאלטו יזויהם בהם מאת יא
צבאות היא שלם יאמרו מקרה הוא אז בשנה שנותם כל להם הרעה כי טרם כל הרעה שלם
הדבר ע"י נביאיו כך וכך יבא להם אם לא ישוב וכמו שלם הדבר להם נכל בהם וכן יטל עד
סינע מארצם כמו שאמרו להם הנביאים מפני וירצו העם ונו וחו ידעו העם הזה כי אמה
אמרתי להם שהם היו אומרים בתחלת הטרעמות הבחה עליהם לבטם נפל וגויה צבנה ולם
היו מהנמם א לבם כי בשנה כל עליהם הרע הזה אבל היו אומרים אם כל עתה הרע עוד יבא
הפוכ כפלים וכשטל בהם דבר יא כל ויגלו מארצם אז ידעו כי הדברים שהיו לויג בנאווה ובגודל
לבב כי הכל ינחמון כי אז תכלה נאמתם וגלל לבכם לבגנום נפל וגו' דרך מהל כתר השיח
גל וגטין מנהון נמט נכסיהם אבדו ודשפירן מניהון נקט יא וישגב יא ונו צרי רצון מלך
אשור ומחנהו שתפס דמשק והמיה רצון ואמ' זה לפי שאכריס היו עמיהם ככרית ושניהם היו
נאמיהם על יהודה אמר כי לא יעיל אהר להצרו כיהא יגוב ויחזק אויבי רצון עליו ואת אויביו
יסבסך ויכלכל עמו בארצו שיבאו ללכדה וית וישגב יא אה צרי רצון ותקף יא ית סנאי דישרא
רצון עליהם יא ארם מקדם וגו' כי לפט מלך פקח בן רמלטהו היה נלחם ארם צישרא כמט שג
ויגמם כעפר לדוש וחרם היה להם ממזרח ארץ ישרא ופלכתיים ממערב ואה נאמיהם
כהכ וזבל אותם בכל פה בכל זאה לא שכ אט כלומר לא שבו להם כמט שגוב הא מחרון אט ועד
יד הא נבוייה עליהם לכלתם כמט שלם שבו כמט שאמרי ודעם לא שבו לא התכוון כי הא
הוא המכהו בשנותיו ולא שכ אלו ולא דרשו איהו יא ובררת יא וגו' החזקים והחלשים כפה
הוא עקף כעץ כמו וכפהו לא רעננה ולאמון הוא הגומא הגלל צמיס יום אחד הוא היום
כגל השכטי יא וקן וכאז פנים וגו' כי נביאי הזקר מקצט העם היו למצא חן כעני הגזולם היו
מתנבאים להם כוזה ומכטיחיהם אותם על סקר כדי שיתנו להם פה אז יין כמט שגוב אטף
לך לנין ולשכר והיה מטיף העם חיה ויהו מאשרי העם וגו' אותם שהם ראויים לאשר אותם
ולהדריכם בדרך טובה אותם היו מהעם אותם והם בעיניהם מאכריס אותם לפי ומאן ארין
מבולעים העם שהיו מאן ארם בעיניהם כזהו מורים הדרך הרעה היו מבולע ונאחיהם בענתם
הרעה יעל כן וגו' לא ישמח הטר וגלית בירושלם ושתי בעמי כי באחוהו אדם הדרך הרעה
ותבא לו כעבור זה הרעה הנה הא על דרך משל כעצב כמו שאמר ויתעצב אל לבו וכשאחוהו
אדם הדרך הטובה ותבא לו כעבור זה הטובה הנה החל על דרך משל שמח כמו שאמר ושתי
בעמי ואומר ישמח יא במעשיו יא אמ' בחורו כי הם ברכ תרים אחרי עיניהם ולא הצילם נבורתם
זכרם מהרעה הצלה עליה על כן לא ישמח יא ואת יבומין ואת אלמנותיו לא ירחם אט' היהויה
והחלמות אריוי לחיול עליהם לא ירחם החל עליהם כי כל חנה ומרע בין גזולם בין קטנים

מזהה בידו כן אפי' לא מצאתי בכל הפנים שעמד כנגדי וכמו איהסוף אדם בינים שוכות שאין
קיים עליהם כי כשהעף עליהם כולד כנפיו ומכה בהן למנוע מקחתם הם זכר : אבל כשהוא
שוכת אותם יקחם בלא מניעה כן אפי' לא מצאתי מענע לכל שלקחתי ואספתיו לא אפי' בדבור כש
שמעתי : ולפי שהמזיל חיל העמים להן ולכנים עוזכות המזיל העמים לשוף לפי אשר כולד
כנה וטעה פה ומנכנה ולמד לחיל כלמד הרנו לחכר . ומולד הוא פועל יונח . או יהיה . טעם
שמד כחכריו והוא כמו כובלת עליה לפי שעלה כוללם תקראו הנה כובלת . כלומר כובלת מצד
עלה שהם כוללם : וכן מולד כנה מולד מצד כנפי שראו כולד . והיות פאר הגרין על יחמר
הנביא אה דברי מלך אחר . וזה תימה היה פאר הגרין על החזק כי והגרין הוא מלך אחר
והחזק כי הוא האית . וכפל הענין לחזק . ומאז הוא המעלה ואראו נשר והמן נבלעת בגוש
הזין וממנו מסככין בנסחים הנו במציה כהנה שכת כמו שמנה השכס והוא מלך אחר כמו
שאמר שכת אפי' ועם מי הוא לא עם מטתו כמוהו לא עם מי שארם אותו להכותו העמים והוא
האית . ואמר מרימין לאון רכס כמו כי אהם קדושים הוא וכפל הדבר שד מעלת שוכות ואמר
בהרים מטתו לא עז לחזק הענין . ופי' לא עז . זה המטה לא יבא עת זיהיה עז כשאר הענין כלמ
לא יגל יותר ממה שהיא עתה ומשתה בהתפארו יסוף ויכלה . ויה' לא עז לא חוטרא מתי אהן
מאן דמתי ביה . לכן . ישלח הארון כעבור זה כי לא חשב הוא שיש עליו המנהיג אותו לא חמ
כי בכחו ובחכמתו הוא עשה מה שהיה עשה לפי יראה לו הא כי הוא החזון והוא חזון נבואות
מעלה ומטה והוא ישלח כנבואתו מעפה . ואמר חזון והוא המות : וישלח חזון כנפס . ושד לפי
שאמר במשנתו אחר גב חזון ופי' במשנתו כגוללם שבהם שהם הגבורים וכריחים כמו שכתוב
וינחל כל גבור חיל ונגיד ושר במחנה מלך אחר . וכן נקראו הכריחים והחזק בלאון הזה כאמרו
כל שמן וכל איש חיל וכן אמר ויהרנ במשמניהם . ותחת ככוח כלומר במקום שהיה שם מתכבד
במחנה הגזל והעצום שם יקד ביקוד אש . ויהנה . אורישרא . הא שהוא חור להם והחיר להם
במשיכה שהיו בה כמו שאמר למעלה העם . ההולכים בחסך ראו חור גדול . והנה האית
במו האש המחיר והחזקל ויחיר לשרא ויחלל מחנה אחר . וכפל הענין מעלת שוכות לחזק הענין
ופי' שיתו ושמירו כתרנום שלטונהי בטורמוהי : וקראו הזרים הגזלם שבמחנהו קונים לפי שבהם
היה מקחיב בקוז מכחיב . וכבוד . שרו וכרמל . היער הוא מקום העבוד שבו שדות וכנימים
והמזיל מחנה אחר לער ולכרמל . כי היו במחנהו מלכים וזרים גדולם והיו במחנה די מכל
נרכיהם וממון רכ משל מנרים וכז והיו בהם עם רב שנבי אדמה וזולתם . וכבוד כל המחנה
מתו כלם ומה שאמר מנפס ועד כזר יכלה . מראה כי הנוף גב נארף . ויש בזה מחלקת בדברי
ראל וחלקן על פסוק ותחת כבודו ולא ככוח ממז כמו שהיא כפרק חלק . והנה פסוק זה מסייע
למי שאומר כי הנפס עם הנוף נארט : והפסיק שאומר וישכיוו בבקר והנה כלם פגרים מתים .
מסייע למי שאמר נשמה נזרפת ונוף קיים כי הפגרים היו לא שהיו מרים ואעפ' שהם לא הכירו
אה שני הפס קיים הנה מראה כל אחר טעם אחר ומכל להרץ שני הפסוקים כי נהרף מקצת נופס
וכן אמר למטה בפרשת הן ארזלים . והיו עמים מזרפת סיר והיה כמסוס , כוסס והיה מחנה

פז וכרוח שפתיו כי יקללם וימותו כמו שכתב צדיקים ותנור אומר ויקום לך • ונאמר בשמואל
הנביא כל אשר ידבר נח יבא • ונאמר באישע הנביא ויקללם כשם יצ • ותנחמה שנים דוכים מן
היער והבקענה מהם חרבעי וטע ילדים • ודורה צדק אור מתנו • הצדק והאמונה שיחזיק
בהם יהיו לו חזוק שלא ימעדו מהטו • והפסוק כשל בעטן בעלת אמות • וית' ויהון צדיקים
סחור סחור לנה וגו' • ובר' זאכעם ככס • ימ' כי בימות המשיח יתחלה טבע החיות וישאב למה
שהיה בתחלת הכרייה • ובהנה נח כי בתחלת הכרייה לא היה אוכל האריה הגה הנה נשחתה
הכרייה ומה אוכל האריה או זולתו מן הטורף אוכל כשר כי יחס אוכל כשר מאחר החיו והבהמו
הנה היה חסר השלם אותה כרייה כי כלם מלדו זכר ונקבה לא יותר ולא המתנו מלאכול עד
שפרו ורבו הנטרפים • • לא כריס אוכל עשכ השדה עד שפרו ורבו הנטרפים

והיה טבעם מיתוה היום ואילך לאכל כשר • וכן בת-בת נח או אוכל הטורפים
הנטרפים הנה חסרה אותה כרייה הנטרפת מן השלם כי שנים שנים נבנסו ולא יותר • לא חס כן
נאמר כי שבעה זהכנס מן הטורף היו לנורך הטורפים • ומ' כי כל זה משל כי הזאב והנמר
והדוב והאריה הם משל לרשעים העשקים והגולגלם שהם לחלשים כמו החיות הטורפת לנטרף
והכבש והפרה והעגל והגדי הם משל לעמי ארץ • ואומ' כי בימות המשיח יהיה שלם כמו שכתב
וכתבו חרבותם לחיותם וגו' ואומר ונברתה קצת מלחמה • ואומר במשיח ודבר שלם לגוים •
והנכון כי טבע החיות לא יתחלה ויטרפו ויאכלו כשר כמו שהם עתה • לא הכטיח ישרא שחיו
הרעה לא יזיקו לכל ארץ ישראל והו' שאמר לא ירע ולא יאחיתו בכל הר קדשי והטעם כי מלשה
הארץ דעה חת יצ' נכיון שיהיו טובים ושמו דרך יצ' לא תאלט בהם חיה ולא בבהמתם וככל אשר
להם כמו שהכטיח על ידי מזה רכינו עה' והשבת חיה רעה מן הארץ • ואפי' אם יעברו בארץ לא
יזיקו • ופרה ודוב תרענה וכו' וכן חמ' בהושע הנביא וברתי להם ביום ההוא עם חיה השדה וכו' ומה
שזמר וחריה כבקר יאכל תבן • כאו יאכל תבן כמו הנקר • כמו הטרף כשר בהמה בארץ ישראל
חס לא כן ימננה נבלה • ויש לפרש עד העטן משל והאריה והדוב והנחש הם משל לחמוטות
הרעות ופי' ופרה ודוב תרענה כי כל עסקי הנזמה חינו לא לעבודת הא' ולא להכל השלם • והו'
שאמר כי מלשה הארץ דעה וגו' ומריח יש מפרשים שהוא מין ממיט הבקר הגדול • ויש מפרשי'
המטמאים שבהמות יקראו מריחי' • וכן יפ' ופטיס • ופרה' ודוב תרענה • ודוב היא הנקבה
וכן ותנחמה שנים דוכים • וכן עוים רחלם וכן יחדו ירכס • ילדיהן • ושיעשע יונק על •
מאורת כמו חור נקרא כן לפי שנבנס ממנו למקום שהנחש בו • וכן המנהרות אשר בהרים
שפירשו המערות • ויש להם חור שיכנס ממנה האורה לפי נקרא כן • והפסוק כשל בעלות אמות
ופירוש גמול כמו יונק וגמול לעטן הנחש לפי שהנחשים נמצאים בשמים כחורי הבית והקטנים
מטפחים בקרקע הבית וכחרי הקירות ופירוש הדה כמו ידה: רל שלא ידו והנה איבת הנחש
הנוכרת בימי כרזית עם האדם • הם בלק בימות המשיח ככל ארץ ישראל ולעם ישראל ככל מקום
שילכו ולא יזיקם נחש ולא חיות רעה • מאורת נפשו חיוו גלגל עני חוי הרמק • פירוש כי הנחש
כשהוא בחורו והוא יקום חשך וגלגל עינו מאיר והזנב רוחה אותה אורה מכחוז וסכור שהיא

כמו המהנה שמים מזה הנס כי יטול כל המהנה וית' ויהי תכיד ועריק יהיו נשברים ונסים כל
המעטים המתרים ינסו וישאר עז וגו' לפי שהמשיל המהנה לעני יער חלם הנשברים מ
יעח של ימותו מספר יהיו ונער יכתבם פירשו בו כי עברה היו הנשבר והנער כשמתה
לכתוב כלמדו הכתיבה תהלה יכתוב אות היוד כי היא ראשית האף ויתכן לפרש כי הנער
בלה לכתבם כי מעטים יהיו והנער יוכל לספרם ולכתבם וית' ומלכו חלש יתחזקו וזהו
בזם הראו וגו' להענין על מכהו : כמו שהיה אחו נשען על מלך חזק והיה מכהו במם
שהיה מכבד עליו או מכהו במלהמה כי חזר כן נלחם בו ועתה ימח כי אין להשען על חלש
צריך לו שיעבדו ויהן לו מסוכסוך לתיבן לו או הוא לו ירצה בו יכהו וילחם בו חל רחוי לו
על יא כי לו יבקש מחדם דבר אלו ששענו בחמה ויועמו מכל צדו וילש שחזקו נשען
יא הכה מלך חזק שהיה מכהו ונודע לכל כי יא קדוש בישראל ישאר יאז וגו' לפי ש
חזקיהו גל חכ ישראל לפי חזק חזק כלומר מה שנשאר מישראל יאז ונשאר שד ואמר
יעקב ואח למי יאז א אגור יאז בתאונה שלמה א א סהר זה גבורה וגבורי האדם יבר
יהיה וגו' כמי עמך כנגד חזקיהו חזק הפי הם יהיו רבים כחול הים חזק יקראו מי
בוכי כשהלך החכ המעט יקרא חזק כן ישראל רובם יכלו ויעבור עליהם כלון חרוץ שיסר
בנדקה ויכלם לפי שהם טענים והנשאר בו שהיא המעט יאז לא וזה חזק על פשרה הזכיר
שנע והשאר יהודה וכנחם שבו לא כימי חזקיהו והוא שיען החל מיד מלך חזק כלון חרוץ פי
כלון גמור יבר כלו וגו' כמו שאח כלון חרוץ וכפל ונחצה לחזק כלום כי הכלה תהיה גמ
חזק כלו חט עשה והכלה תהיה נחצה לכן כה חזק יא וגו' חזק צון לפי שכבש
חזק כל חרץ יהודה כמו שבהו על כל ערי יהודה הבנות ויהפכם ולו נשאר חלם יחז
וחזק צון שהיא ראשית ממלכה : כשכט יכבה לה יכלה חזק מכל וכל חלם כמו שזכה כה
שמכחיד האדם המוכה ואינו מומיהו כן עשה מלך חזק ביהודה ומטהו יאז עלך וגו' ה
שהגיל על יונדי יהו אלם שלם מלוא כנרים כסף ושלם ככר זהב : נדרך מנרים כלאו
ואוהו ענין שעה המתרים בישראל כן וישמו עליו שרי מסיס וגו' עט חותם נמסיס ונעבודה
אבל לה כל חותם כן עשה מלך חזק בישראל יבר עט מעט וגו' כפל להמעט הזמן חזק
מעט זמן שאגלה עמי על מלך חזק כי הוא היה עט ככט לפי ומטה ועמי לרבות קע
ועתה יכלה ועמי ולפי עליו עט שכל זהו על תכליתם תכליתם כשקל תכליתם וית תכליתם
הכל עט וכן ה' הפסוק חזק שד נבחר כופר ויוסטן לטיח מבזן ככית יעקב ורומי על עמ
ענדי תגלה לשנותהו ויעורר עליו וגו' שוט הוא קשה מכבט ומכה חזק רבך כה
הבה יכה בשוט ותהיה המנה שיכה כמכת מדין נצור ערב בהנה מחנה מדין ושרי
שברה רשט יהריכה והרנס לה ערב נצור ערב ויהי יאז כיקב יאז : וזכר נור ערב לבד
שמזכיר ראשי דברים כי ידוע הוא הענין וכתוב בספר שופטים כי הנה מחנה חזק והמ
בנה הבהו נטו בהרכ ומטהו על הים ומטהו גהיה נשא עלך יהיה שוט כמו שהיה סוף מ
כרנה על הים כי הם כלה ועם האם עלו ונשא הקבה מקרא עלו נדרך מנרים בחוהו

החומות כבודתם ואלא יתעורבו בם החומות אבל אחר החומות התעורבו רובם והנם היוס בין דת
גאמעה ובין דת מוצרים כשזכר חדום ומחזק וכפ פמון רל ארצותם והיו שבים בהם היום * וכן מה
שאמר בנבואת דנא העתידה ואה ימלטו מידם חדום ומחזק ורשית כפ עמון * כן כפ משלח
ידם שיגלוהו בהם ישראל ידויהם לכל אשר ירצו * משמעתם * יהיו נשמעים לכל אשר יצווה אותם
וזכר אה המקומות לפי שהם קרובים לחרץ ישראל * אבל גם כל החומות יהיו תחת ידי ישראל ..
והחרום * אה לת לאון: והחרים עטין כריתה כי כל לבון חרם כריתה והשחיתה: וכן והחרים
עטין כריתה ועירה וכן כעטין הזה בים לפי שאמר לגזור יס סוף לגורים: אה לת לאון יס
מצרים * הוז נהר מצרים הנקרא שיחור ויבש בתון הא כשישור דרך שיעברו בו גאולתם * והנה
ידו על הנהר ויבשהו והפרת * וכן תי ויריס מחת גבורתיה על פרת: ופי והנה ידו שינהג מח
חוק שייבשהו כמו שעשה בים סוף ביניית מצרים כמו שאמר והיתה מסלה ויג בעים רוחו בחזק
רוחו שילך על הנהר ויבשהו ומלת עים תפרש לפי העטין ואין לה חבר במקרא * ור אחי ר משה
ול פרש עים מן לעי הזדה שפחאו גל * ופי בעים כמו בגלם כלומר בנל הים: והנהר ינהג ידו
ורוחו להשקיטה ולבשה * ויית בעים במימר נבואה ויהיו לשכנה נחלם ויהיה דרך בין נחל
לנחל והדרך השכרים באהם דרכים בנחלם שיהיו הדרכים חרבה כאו לא היה שם מים ויעברו
בהם ועלהם כדנלהם * והדרך פעל יצא: והא הוא המדרך והשבר הוא הדורך ומה שאמר
לשכנה איפשר שיהיו שכנה דרכים ולא יותר ואיפשר גם כן שיהיה שכנה עטין רכוי כלומר לדרכים
רבים כי כן הוא דרך הלאון כמו שכנה בחטאתיכם שכני שיל צדיק וקם שכנה עינים * והריתה
מסלה לשאר עמו * כזה הנהר תהיה מסלה לשאר עמו כלומר שתהיה דרך מסלה כאו זמן
רב היתה דרך וכן תי אורח כבישא * ומה שאמר לשאר פירשטורו * ומה שאמר מאשור * כי אונתם
שהם באשור הוא דרך ישרה להם לעבור כנהר פרת ארץ כאשר היתה מסלה בים סוף כן תהיה
מסלה כנהר פרת * ואמרת בים ההוא * פי לפי שנתתי והגלתי ועתה יאזכר
ותנחמני לפי נריך חט לאונו לך שזכר חטך ממני ולא הנחתי בנלתי כמו שהייתי חייב לפי
שמותי * והנה א ישעתי כי עזי העין בקמץ חטף וומרתי כמו וומרתי והרזיה כי הריש קמוצה
וכן אשר נהפך אה היוס ביד: כמו בדי * ושאבתם מים כשאון * דרך משל כמו השאב
מן המעין שלא יפסקו המים כי בכל עת ימצא כו מים לשאב כי הוא מקור תמיד כן לא
תפסק מהם הכרבה והישועה ויהיו כשאון כל ימיהם: ויית הפסוק במשל הלמוד כי החכמה
נמשלת למים והמלמדים הם כמו המעין והתלמידים הם השואבים * וכן תרגמו ותיקלן חילפן
חדת נחלוא מבחירי צדיקיא * ואמר חדת לפי שזהו התלמוד יהיה חדש כי ילמדו אז דעה אה
א מה שלא למד אדם שוד אותו כמו שאמר כמים לם מכסים * ואמרתם בים ההוא ונו
תחמנו זה אזה דרך זרנו קראו כשאון קראו לעמים כשאון כמו ויקרא שם אכרם כשאון
א זהו טעם הודיע הזכירו יאו פי קראו כשאון שהתפלל לו * וכן ואפי אקרא כשאון אה * וכן תי על
כשאון דא * זמרו * אה כי גאות עשה * כמו שאמר על יס סוף כי גאה גאה * וזאת הגאות תהיה
בכלה חרץ שניח עס דל מבין עמים רבים ועצומים ומפגגו ומגוג גב תהיה מודעת בכל

ככל שהם חטאים ורשעים ישמדם מנצל על שתזחר שממה מ'אנשיה' .. בר כוכבי הזמים :
הגבאים מדכרים דרך משל וחומרים על מי שתבזז לו צרה כי הוא כאלו יושב בחזק ולא יורח
על השמש ולא יחיר לו הככבים והירח ולא שום אורה כמו שאמר ידער נרו ב'אישון חסך' . וכן זה
הפסוק ו'אחרים רבים כזה הענין זכמיליהם' . כתב ר' יונה כי כסיל הוא כוכב גדול נקרא בערב
אהל' . והככבים המתחברים אל נקראים על שמו כסילם וי' . וכפלהון . וכן ה' עשה עז כסיל
מעבד כימה וכפל' . לא יהל אורם ענין טונה ארץ הלל מכנין הפעל . ויהל כמו יעיהו כמו ש'
דרח לא יעיה אורו . כאלו א"ל לא יתנו אורם' . והפעולה על הככבים הם ארחה אור כי יהל הפעולה
על האור כנחתו כשעה שיקון אורו . ופ' קד' ר' על תכל רעה וגו' : על תכל רל על ארץ ככל
אפקיד עליהם רעה שעזו ל'ארא ועל' רשעים . הכזדים שהם רשעים והרעו ל'ארא יותר
מדאי כמו שאמר ח' קנפתי מעט והמה עורו לרעה . ג'און זדים שהיו גאים ואנשי זדון אשכית
ג'אונה .. אוקיר' אמו מפו וגו' אישם בני ככל יקרים יותר מפו כלומר שיש ירעה אדם לפיהם
אלו יהרגו לא יקחו מדי ופרס בהם מזקלם זהב אל' יהרגו אותם מכתם אופי' : מזהב אופי' והפסו'
כפל בענין במלת אבות . וי' הפסוק בענין אחר . אמר אהבב דחל מדהבא דמתקרין מניה
בני אינשי ועברי אוריתא ממסנא ד'אופי' . רל על ירא אהר כככל שלח ימותו בן המומתים
אנשי ככל כי יהיו יקרים בעיני מדי ופרס יותר מפו וישמחו אותם אל' יהרגו על כן שמים ארמי
וגו' על דרך משל כאלו ירגו הזמים ותרנו הארץ מרוכ הרעה הבאה עליהם כי לא יוכלו להציל
מן החרב כשם ממון לפי אמר על כן .. והורה כנבי מודח פי העם הנברי אשר ככל יהיה
ככל הרעה על ככל כנבי מודח א'דיחיהו וירדט אחניו ללכדו שהו רן ככל כחו כן כל
אשר ככל מעם אחר ינאו בחפזון מהובו איש א' עמו יפמו ואיש א' ארנו ימסו .. כל הגמא ידקר
הגמא כהכה מעם אחר ידקר : כמו אנשי העיר . וכפל הענין במלת אבות . ואמר וכל
הנספה יטל בחרב ופי' הנספה כמו הנספה שהיא מעם אחר נוסף על אנשי העיר והיא משרש
למען ספתי הרוע . לספתי ער : שהם ענין תוספת ויסוף וספה ענין אחר יוצרך הוה תי' כל לישל
לכרכי צירא יתקטל בחרבא . וענין ידקר כמו מכת החרב . וי' כל הנספה כמו ויש נספה בלא
משפט . ואמר כל מי שיגיע ומנו למות לא ימות על מטהו אל' יטל בחרב . ועורל ל'הם
ירוטאו לעיניהם . ירוטאו הכנים לעיני החכות יספו בניהם : ונשיהם תזכנה לעיניהם
ואחר כן יהרגו אותם וכל זה הוא דרך אכזריות : וענין ירוטאו הוא הפליה השלשם בהרקע א' א'
הקירות דרך אכזריות : וישסו ענין בזה והוא מפעל הכפל מכנין נפעל . ותזכנה כתי' תשגלנה
הנגר מפיר עליהם וגו' אפי' רוחם לבא א'ככל להלחם עליה וזכר מדי כי דריש המדי הוא זכרם
ככל . ובמותו מלך עליה כורס הפרסי וזה העם לא יחזכו לכלם כסף וזהב לפדיון אנשי ככל
אל' יהרגו אותם ולא יהיה להם פדיון כמו שאמר למעלה אוקיר' אמו מפו .. וקשרות נערים
גו' עס' קשהותיהם ירוטאו הנזמים הנה כי הקשות תרטנה הנזרים ופרשו כו כי היו
מזימים הנזרים בקשות מקום חנים ואורים אותם א' הקרקעו : וקירות : פרי בטן ובנים רל
כשום קטנים וכן וכל פרי בטן : אם כנים ואם כמות יעל . או כן יגח או בתיגח לא תחוש עינם

הארץ וכל זה יצוה לו ורבו וגו' הייתי קלה כשירה וכשנח הא כי קדוש ישרא היה גדול
בקרנך כלומר גדול שמו בקרנך כנפלאות שעשה כמו שאמר כנבולת נון ומנון כי חוקא
והתגדלתי והתקדשתי **במשא** בכל וגו' להודיע כי התנבא גם על אומות השלם ואף כרחשון
אשר הוזה ולם הוצרך למ' על האחרים **על** הר גשפה וגו' הר גשפה גבוה ונשאי מן וילך
שפי אפתח על שמים וית כרנא דיתבי שלוח רל בכל שהיתה שלמה וזקפה: פירשו מלאן
רזל והוא שכלם בעלמך שלם שנים וכאזי אף שיו גם הטטט על דרך משל כאלו קראו להם
ונשאו להם גם על הר גבוה ולהטט להם יד שיבואו מהרהא בכל להשחיתה והנשאים איה הם מדי
ופרם והנופת היד היא כאלם הקורא והוא רהוק לן שאיט שומש ומנף לן כידו אינא ויבאו
פתחי נדיבים כמו כפתחי חסר בית השמש כמו לזכות בית חביה ואחרים אלתו ושרי בכל
קורא נדיבים שהיו גדולם בעשר וכמעלה והם הנקראים ודיבים כי ברכ אנשים גדולם ולנשי גם
רוח נדיבה בהם וימ' נדיבי על מדי ופרם ופרשו פתחי כמו חרות וכן וחת ארץ נמרוד בפתחיה
ותי ויעלן כתרעהי מנדבין **אגו** צוית וגו' והם מדי ופרם ואף צוית ואף למקדשי רל שהער
חת חחס לבא על בכל והרי הם כאלו נזה וקדש וזמן אותם לבא: לפי קראתי אותם: לעצת
בכל אפי וחמתי ויהיו עלנשם ושמים שאני מתנחה על בכל על ידם **קול** המון וגו' אמר
הבניא כי שמע כנגוחה קול המון בהרים דמיה עם רב כאלו היו עם רב **בהרים** מדברים
ונשמע קול המון בין ההרים ושמע קול שאון ממלכות גיים נאספים וראה כי רב הנבא הזה היה
יא נבואה והוא היה מפקדם כלמ' מונה אותם בענין תפקדו אותם לנבואתם כי כן דרך השלם
בבא נבא למלחמה מונה אותם הארון המן אל עליהם לדעת מטנם לבא למלחמה ויש לפי ענין
מטי כלמ' הוא היה משיס פקדים עליה וכן ה' נומט משנין בקרבא **באים** מארץ וגו' מקנה
האמים ממזרח ואף מקנה האמים על דרך הכלה לרחוק הקנה **כא** טוע לשמים מן
הנר הוא יא וכלו זעמו הוא היגה הנבא ועם הנבא הם כל זעמו ובהם יחבל כל ארץ בכל
הלולו כי קחב וגו' הוא כנגד אנשי בכלי כמד משדי ינח כשר שיבא מחוק שאין דרך לרנעל
ממנו וכן כקול שדי כקול חזק וית וכבוא מן קדש יא ייתי **על** כן וגו' אין להם תחבולה
להציל כיון שבה להם זה מאת יא ותרפנה הימים מלהלם כנגד אויביהם והלב ימם שלם
ימצא בעצמו אם גזורה ואמץ כי הגבורה היא כלב כמא שאף ואמץ לבו כגבורים **ונבהלו**
צרים וגו' ונבהלו בקמץ מפני השלשלת כי יש לה משפט הרפסק ופי' יושבי בכל יהיו
נבהלים לם מבל להשיב יד יאחזון כצרי מפני הרפסק ופי' הם יאחזו צריהם והעטן משמש
כשם פנים כי הצרים יאחזו האדם הנבהל כמו חיל החז יושבי פלשת הלם חכלם יאחזוך צרים
אחזוב ובהחזק הצרים על האדם הימד כאלו האדם יאחזו הצרים שלם יפרדו ממנו לפי אמר
צרים וחכלם יאחזון ולדעת יזנהן יהיה מן יאחזון מן הכמו והוא כמו יאחזום ויהיה בענין כוש
חבריו וטוב הוא פירוש וכן תרמינו יחד דיכון ותמהו לפי שבה להם הרעה פתאום יתמהו אישא
דערין איך היה זה כפי יתביס כפיהם: כאלם נישא על כשת יבואו פנו אדומים **הגה** יס בן
וגו' אברי ונברה יהיה חכאי ועברה וחרון אף שמו: הארץ ירז בכל וחסותיה יושבי בכל

אחת הכהנות: ור' קרחום נעמים • והתנחלם יתחלעו מהם לתחילם לבניהם אחריהם להיתם
לעבדים ולשפחות כמו שכתוב ועמדו זרים ורש נאצבם • ובני נבר אכריכם וכו' ומיכם
והיה ביום הניח י' אומר כנגד ישרא' כגלת ככל ביום שיניח י' לך מענכך: תזח המשל הזה
והזח יום חרבן ככל מענכך • מנער הגלות: ומרגוך • המס בחרק • וכן מרדף אחרי דוד:
מרדוף אחרי ישרא': וי' וממרויך כמו שהרגם אבקלם סכלית מצרים מרות מצראי • אשר עבד
בך אעפ' שגלה העבדה לאון נקנה: אומר עבד לאון זכר רל על עטן העבדה וכן מעזה מלכיה
והדומים • וגשאת המשל וגו' המשל הוא הדבר שאינו מוכן כמשמש • וכן בזה מדהנה מטה
שכט • גם בראשים ארוי לכפון יופי מדהנה מהרגום זהב להבא: והוא תוזר לככל שהיתה
בעלת הזהב שהיתה לקחת ממם מכל הארצות • וי' סף תקוף חיבא שברר י' ממה רשעי וגו'
ושכט משל על החוק ועל הממשלה רשעים מושלים • אומר על נבוכדנאצר ועל חויל מדורך
ועל כלשנר מכה עמים בעברה • אומר על נבוכדנאצר ולפי שהזח היה תחלת הממשלה והוא
כבש כל הארצות • אומר העטף עלו כי כנו אעפ' שעבדו אותם כל הגוים הם לא לקחו דבר אף
מה שהניח אביהם • בעברה שלח היה לו חגלה עליהם • מכת בלתי סרה התנו במקום הזח כי
אינו סמוך: וכן חכמת ודעת: וכן שפעת אינו רחוק והדומים להם כמו שכתבנו בספר מכלל •
אמר כי מכתו לא היתה סרה מכל העמים אף תמיד היה מכה אותם • רודה באף והיה רודה
בהם באף ובחמה • וכית באף קמוצה מורה על הא הידיעה רל האף הידועל למלך ככל מרדף
כל חסך כל גוי וגוי מרדף מפטו והוא לא חסך ולא מנע מלרודט • אף תמיד הוא מרדף מכנו
לא יתן לו מנוחה נחה שקטה כל הארץ • ועתה כמות כן נבוכדנאצר ממלכת הרשע לנבוכדנאצר
נחה שקטה כל הארץ ופצחו רנה ואמרו רבים כנגד נבוכדנאצר באו בו

ביום מת הוא גם בראשים לפי שאמר נחה שקטה כל הארץ והוא אומר על שהיו תחת עבדיהו
והיה בצרה לפי אומר גם בראשים והוא משל על המלכים וכן ארוי לכפון אומר שגם המלכים
שמחו בצבד ממלכתו כלומר חפ' המלכים והזרים שאין מהננס עליהם עבודה כמו על עם
הארץ חפ' הם שמחו לו בצבד כי כמות כן כמו סרה ממלכתו ואזכה לו יעלה הכורת עלנו לפי
שהמשיל הגדולם לבראשים ולא רויים אומר הכורת נכ' דרך משל: ואמר מאז שכבת כלומר מעת
שמת נבוכדנאצר כי אעפ' שעבדו גוים אף כמו זאת כן כמו לא היו מצרים להם אף שהיו מהננס
להם מם אכל נבוכדנאצר היה הורגם ומהננס כבית האסורין ומעבדים עבודת רשות **שאל**
מתחת • החיים שמחו והמתים רגו ופחדו על דרך משל לפי שהיה מחריד כל השלם • חיון
אמר כי המתים פחדו שלא יחרידום כמותו: והוא על דרך משל מרוב החרידו כל השלם אומר
על דרך הפלגה כי המתים חרדו ופחדו בבחו • ואחול בזה הפסוק זכר ונקנה שאמר רגוה' ואמ'
שרר אומר דרך משל כי השאל הער המתים הגדולם לצאת לקראתך צמותך וכאן המלכים
בכסאותם כמו בחייהם והשאל הקים אותם לקראתך • רפאים מתט וכן רפאים כל יקומו אם
רפאים יקומו וי' נברין כלומר רגולם והגבורים המתים שרר לך עתודי ארץ המלכ' נקראים
עתודים דרך משל כמו שהעתודים מנהיגי הנצח והולכים לפניהם כמו שאמר בעבודים לפני

בצדק והוא לבדו בשוק כי כל שאר תהם צהונכ... ויהי חנה... צבל צבי וגו' כי צבל נהיה צבי
ממלכות הפלחה גזון כשדים תהיה עתה כמהפכה אלהים את סדום ואת עמורה ופי' צבי
הפז שכל הממלכות היו הפנים בה והכשדים שהיתה להם היו מתפזרים ומתגזרים בה עתה
תהיה כמקפכה שהפך אלהים את סדום ואת עמורה. כשהיה הרבה לשלם ולא יהיה בה יישוב
לעל והעיר צבל שמלך עליה דריוש וכורש והיה היוס חנה צבל הקדומה כי חותה דחריטה
דריוש וכנה עיר חחרה בחותה הנקעה היא שמה צבל עד היום הזה. וכסדר שלם חומר כי
כשכש חותה דריוש והרג כל אנשי מלך עליה שנה וכנה הנטה הפכה אלהים כמהפכה סדום
ועמורה והיו שחם הכתו ובח כשנה השמועה זו של דריוש וחוריו כשנה השמועה זו היא המהפכה
שהפכה אלהים לא תשכ וגו' פי' השנות השכון על העיר כנגד המלכים והשוכנים בה כמו העיר
היוצאת אף: רל על חנניה היוצאים ממנה. לא יהל משפטו יחלה רל לא יטה קרע. וחמר
ערכי לפי שהערכים הם השוכנים בחלום. ורועם ופי' הרועים לא ירבו עם צחנם כי חמר
תחלה לחיב כלום שלא תהיה גבויה עד שיכנו בה חננים ולא הפי' קהל ולא יטה קדם אם דרך
עריה והיו צריך למר חדם אף חפי' הנחן לא ירבו עם שלא ירבו חותם עם הרועים כי משכן
חיות רעה תהיה כמו המדבר ורביצו עם צינים וגו' הצלן לא ירבו עם אף מי ירבו עם חיות
המדבר ירבו עם ופי' צינים חיות השוכנות במקום צה לפי נקרון צינים וית המון. וימ
שהם נמיונה הנזכר בדברי חול כדי שלא תקטף הנמיה מרטיירינא בלשו' צניהם החרכים חתים
חיה שקורין בלשו' טרון ושערים ירקדו עם הם השדים. כמו לשערים אשר הם זונט ונקראו כן
לפי שהם נלמים כלמות בערים למחמית בהם וכן ה' ושלין יחדון תמן וענה חיים וגו' וענה
פי' וינעה כמו עמו לה והעץ להם מרים וענתה שמה והלו להם עטף הגנה. הקול: וכן דרך
החיים והתנס להגביה קולם והוא כקול חבל: חיים עם היה מחיות המדבר וית ויכפון חתועם
בכרנתהון. באמתיו כמו בארמותיו כהר. ותנס בהכל עמו וכן הנט יעמו צהכל עמו שהיו
ועהה יהיו חרבים מדור החיות. וקרוכ לבח עתה ענה חרכנה של צבל קרוכ לבח. וימיה. ימי
סלתה לא ימשכו כי קנרים יהיו. כו ירחם יא וגו' בעבור שירחם יא את יעקב יביח בקרוכ ענה
חרבן צבל כי בחרנה תהיה האופה ישרא' והנחם כהר ויכרמן וכלה הגר עליהם יתחרון
גרים ג' הם בראותם כי בחרבן צבל תהיה השועתם יודו כי בסנתם היה החרבן. הקול לפי
שהרש לשרא יותר מדחי כמו שחמ' קצפתי מעט על עמי וגו' לא שמת להם רחמים וגו' ומלך מדי
ופרס שלקח צבל הודה כי מ'א היתה לו כמו שחמ' כל ממלכות החרץ נתן ל'א. וחמר מי כנס
מכל עמו וגו' וגרים שיתגירו חו בעלתם מבבל לא רחמו זה בכתוב אף ולקחום עמים. חבל
מנחמו שהיו להם אטנטם רבים בכנן ירוכלם לפי' הנבון בעני' בזה כי הפסוק יתפרש לשט פנים
כי ירחם יא את יעקב עתה בגלת צבל ירחם עליהם ויוצאם מקולת. ונחר עד צהרא צימי
המשיח וחו וכלה הגר עליהם כמו אכתוב ונלנו גוים רבים א'א בום ההוא והיו לעשה וכמה
פסוקים מורים על זה הענין למות המשיח בדברי הנביאים וכן ולקחום עמים כמו שכת' זה בליו
את כל חתים מנחה ל'א ונמה פסוקים מורים על זה. ונפירו ונתחברו כמו שכת' נח אחת

כבית שלימו ואתה השלכת מקברך • אמרו בשעה שנטרד נכזר הנאצר והיה עם החיות
שבעה ערנן ועם הזרז המלכו את חויל מדורך כמו • וכאשר יצא כוכב הנאצר לדעהו ושב
אחיכלו אכל ומצא כמו יושב על כסאו נתם כבית החסורים ולא יצא מן יד שמתנו וכדנאצר
והוציאוהו העם להמלכוהו ולא רעה למלך חמר איננו מחמין שמת • ואם יבא כמו שכל כפעם
האחרת וימצאנו יהרגנו הוציא אותו מקברו והרצוהו ל שמת ועל זה נאמ' ואתה השלכת מקברך
נא מצאתי בהר שתר שבו בכבוד איש כבינו • אתכנאו כיקר גבר באתריה ותרנס ואתה השלכת
את ארונת מלךך • וזה נוטה לדרך הפשט יתר • ויתפרש איז כביתו כמשמש כלומר כל
המלכים ימלכו כביהם ובהיכליהם ואתה השלכת מקברך כלומר מביתך שהיית חושב להיותך נו
לזמן ניכ כמו האדם בקבר והשלכת מהוכו • כלומר שרוח רעה ענדה עלך מלת הא והשלכה
אותך מביתך והלכת לדור כן החיות • כנדר נתעב שמשך אדם אותו מבין העצים כן השלכת
מבני אדם לדור כן החיות • כנדר נתעב כשמוטע אדם נביעם ויש ביניהם נטע שאינו מוריע
שקר אדם אותו משרשו ומשלכו • וכן לבוש הרועים שהוצא מלכלך אדם משלך אדם אותו כי
כיון שהוצא לבוש הרונ חין אדם חושש בו לרוחו וללבוש כי חין דרך בני אדם ללבוש כיון שהוצא
מהרון ועוד שהוצא מן מקב מדקירות החרב • מטועני חרב הוא הרועים • כפל הענין במלת ומות
לחוק הענין ופי מטועני חרב מדוקרי וכן פי חזול טעמו את בערכם ודמהו לזון יורב יורדי
א אינו בור • חמ על המלכושי ואעפ' שאמר לבוש לזון יחיד והרעה כמיהו במקרא • אמר כי
מלכושי ההרועים מושלכים ויורדים א אינו בור • כמו ההרונ והוא פור מוכם ונרמם כן יורנעו
וכן השלכת אתה כמו אותם המלכושים • ואמר אינו בור בעבור הקבר שבוטס בהוכו באנטיס
פניו הנקבר • והוא הנקרא כלזון המזנה דופק לא יחד אתם בקבורה • ל שתיחד עם שאר
מלכי גוים בקבורה • כלומר ל שיהיה שזה להם במותך ויקברוך כי לשאר מלכים יעשו כבוד
גדול בקברם אתם ושורפים עליהם וחונטים אותם אבל לך לא יעשו עמך כבוד אף תקבר כאחד
העם • ולמה כי ארנך שחתת • פי בכבוד המס שהיה מטיל עליהם • עמך הרנת • מרוכ אימה
שהיה מטיל עליהם ששחטת קל היה הורג אנשין כי דנה חכמי ארנו הרנעש שלא ידע להגיד
ל חלמו ופיהרונו וזה אכזריות גדולה לפי שמחו כל עמו כמותו ולא עשו לו כבוד בקבורתו כמו
שששים לזר מלכים • ל שיקרא לשלם זרע מרעים כנו שהם זרע מרעים ל שיקרא לזמן רב
זה כן פלטי כי במהרה יכרת זרע כי נמות בלשאר כן כמו נברת זרע מכל וכל זה כונו
לבנו מטבח וגו' שיהרגו אותם כשן אביהם ויש להם לראי שהיו הבני כמו האנו ועם לפי
הרגו אותם שלא יקמו ויראו ארץ • ומלאו פני תבל ערים • אס הם יקומו ימלאו כני תבל שונאים
וערים לפי השמת שלא יקומו ערים שונאים כמו ויהי ערך • וכן כלזון ירמי ופשריה לערך •
וכן פי בעל דכב ויש לפרש ערים כמשמש • ויתפרש כך אס הם לא יקומו ויראו ארץ ומלאו פני
תבל ערים וירבה היאכ כי הם היו כוכשים הערים ומחרבם היאכ וקמתו עליהם נאס
א • כלום אהשורר עליהם להכריהם לכלל למלך בכל כי בהכרית זרע המלך נברתה
ונחרבה ככל • או פי לכלל לשוני בכל כי כלם ימיהו נחרב אכות ונטס יחזן שס ושאר הכרתת

צאן כן המלכים מנהיגים העם בלם יענו ויאמרו יענו תחלת הדבור כמו וצטת ואמרת ויען
אזכ הרשעון גם אתה לעפ' ככהיים היית מושל על כלם עתה נראה שגם אתה הולך כמום וקרך
מקרה הימיה כמו שקרה לנו ואלת מבנין שלם ניכר כעל מן חדר חלה י' זה דהודך שחול
וגו' שהיית מהגזיה ומדמה בעצמך שאתה כמו הא לפי שהיית מושל על כל העמים ועתה
תראה שהורד שחול אוהו הגזון והכך מה כאחד מהם היית נבלך שהיה נצמט כבייך כל
המון נבלים וכמורה ועתה הורד שחול עמך כי פסקו אותם השמחה תהיך ודנה תהת המנעם
היקרים והמכסים הנכבדים שהיו לך בחיך עתה צמותך הם רמה ותולעה וזמ' ינע ומכסך
שגם לשון זכר ולעפ' שרמה ותולעה לשון נקבה לפי שרמה ותולעה יזוח דרך כלל על רבים מן
התולעים וכשידבר דרך כלל ידבר פעמים בלשון זכר ופעמים בלשון נקבה כמו ומכסך תולעה
ורמה הנסה עליהם לשון נקבה ותהי הכנס ותעל הצפרדע ארך נפלה וגו' כי הייתה בחיך
כמו כוכב בשמים ולם כל כוכב אף כוכב המעיה אוחו הרבה והוא כוכב השחר והוא נקרא הלל
מעטן בהל כמו ועתה ארך נפלה משמים לחרץ וכדעיה והנה בחיך היית הולש על גוים ועתה
נחלשה וכדעיה חולש כמו ויחלש יהושע ועל צמקום בית השמש כא' חלש בגוים וכן תי
קטיל בעממיה וכמו זה ועל חרבך תהיה כמו וצחרבך ונתה אותם על סל אחד כמו כסל ורזל
פירשן חולש מפיל גורל כמו שאמרו מטילן חלשים על הקדשים כזם טוב אבל לא על הממה
ואמרו מהי מנע דהאי חלשים לשנח דפריח הוא דכתי הולש על גוים והוא כמו הא' כי עמד
מלך נבל על חס הדוד וגו' ואומ' קתל בחצים שא כהרפים רזה נכבד ואמ' בנייטו היה הקסם
ירושלם הנה שהיה מפיל גורלת כתי זה עש ילחם כי כלם היו לפטו לעשות בהם כרצונם וככח
לירושלם הטיל גורל חס ילך לרבת בני עמון או לירושלם ואתה אמרת וגו' בחיך היית חושב
בלכרך מרוב הנלחה שהיה לך היית חושב השמים חעלה: דרך משל כלומר למעלה מכל
בני אדם וכן הי' לרומח חסך ממעל לכוכביא ועוד יותר גובה מן הכוכבים עד משל: ויה' על
מן עמיה דאה חשוי כורסיה מלכותי ידמה ישראל לכוכביא ויפה ש' ואשכ בהר מועד הוא הר
ציון לפי שהיו כועדים שם ישראל תמיד נקרא הר מועד ואמ' ירכתי צפן כי ציון היא לצפן ירושלים
וכן חל' הר ציון ירכתי צפן כלומר התפאר בעצמו שיכבוש ירושלים וישים כסאו בה וזח זלפי
הר מועד וירכתי צפן נבל אמר כשאשכ בהר מועד ירכתי צפן חט חושב בעצמי כי ממעל
לכוכביא א חרים כסאי וקרא הר מועד נבל לפי שכל השלם היו כועדים א מלך נבל שם וקראה
הר לפי שהיתה עיר חזקה וכן קראה הר המשחית וקראה ירכתי צפן כי הוא נפטה מורחיה
בישכ השלם אעלה וגו' כפל העטף לחוק ידמה מכסך התפעל משפטו חתמה ארך
א וגו' ממעל לכוכביא א שהיית חושב תורד א שחול ותחת ירכתי צפן תורד א ירכתי כור
וכור הוא הקבר וה' לסופי גוב בית אבנא ר ארך חלך וגו' צמותיך ארך יאמרו: והשגחה היא
דקיה הרחות שם תכל וגו' גם זה מדברי המתכווננים ויאמרו הוה הוא ששם תכל כמדבר
והכל הוא שם להרץ המיושבת יאמרו לא פתח ביתה לא פתח להם בית הסתר לעל' ציון
צנתנס בבית האסורים לא הוציאם עוד מעם כל מלכי גוים וגו' לפי איש בקברו וכן תי גר בבית

להם פ"ד מ' וי' ולכסוף ירכנו למה חתם לנאן אמר צדק כל פחד כי כשר זהו אויביהם
שולטים בהם לא היו קנאים מעריהם הוצו דות והיו רעבים ועתה יצאו לכל מקום כל פחד
ושכשע מטוב העמים והמתי כרעב ארץ הם ירעו ואת תמותי ברעב ואמ' ארץ על הנאספ'
בערי המצור : שאריתך והנאחרים מן הרעב אל ימותו ברעב יהונ' חוקיהו יזמר והמתי שהו
מזמר הא : וזמר - יהונ' כי מה שיעזה חוקיהו הו' מעשה הא כי בעוריהו עשה מה שעה ..
ה' ל' ר' א' ע' ועקי ע' : הלכ על שער וועקי על ע' של האגר הגול הכח עלך . וכן תי'
ה'לכ על הרעך צוחי על קרויך : נמוג פלסת כלך . ונצבר את פלסת כלך . וזמר ניוג
לאן זכר וזמר הלכ ועקי לאן נקנה . לאן זכר הו' על העם . ולאן נקנה הו' כנגד העדה או
מהיה נמוג מפל על כ' : כי מטפן ע' כ' . הטר נטת זהו כע' . וז' מטפן מזרץ ישרא
שהיו נטות לחרץ פלסטים . וזין כולד במועדיו . במועדיו היתן חוקיהו לכת להלחם עם פלסטי'
זין בשרחל . שיהיה כולד בעצמו שלא ילך עם החיל כי כלם ילכו כזמחה . וכן תי' ולת
דמתחר במוטיה . במועדיו בקמץ הפין ומה יצנה מלחמי נוי : כל חזק ממלחמי הגוים
החלמים בלעזת מחרץ אחרץ כשיצא חתו חלשות מה יאמר כי יצ' יסר נאן במלך חוקיהו
כי היה לציון כמו יסוד לנצח כי חשכ מלך אשר להחריבה והתפלל חוקיהו וענהו הא על יד
שעיהו הנביא וזמר לח יורה שם חזן ונ' יספך עלה ס' ללה . וזמר : וזמתי על הער הזות
להושעה ג' : ובה יחס עני עמו . כי כל עני יהודה הבנוהת נתפאו והיו נשאנה ובה הסו ישרא
משא מוחכ כי כלל . נבואה זו על פריצות מוחכ : וזמר הנביא כי כללה יצח להם הכולד
כעדם ישנים אל יהיו נשמרים ממנו . וזמר בלל בדרך הסמיכות לז' הסר רנסמך . וכל
בלל כלעט או כז סמוך נמרום מוכרת . כ' א' חוקיהו נהיל כנד . וי' נדמה נירתי . וסד
נדמה במלת שבות וענן חזר . וזמר אדד ונדמה ועלה עבר במקום עתיד בדרך הנבואות .
וער יעזב עיר של מוחכ שמה ע' . ונסמכה א' מוחכ לז' היתה עיר אחרת שמה נך והרנימו
לחית . וז' ע' היז ערוער וער רי היז למוחכ . וכן תתם ירושלמי מערוער אשר על שפת נחל
חרבון . מנחית די על נוף נחל לחרבונא . וי' ע' כ' עיר ותי' נדמה וזימן דמיכין פירא בענן
דממה כי כשהחדס יסן הו' דומס והזט בתום וזימן דהמק' . וק' הו' עיר מערי מוחכ שמה
קיר וכן כהוב וזרם קיר . ונל עם ארם קירה . וזה היה למוחכ לפי אשר קיר מוחכ . וית כרכא
דמוחכ . ג' לרה הכית וזיבון . עלה מוחכ א הכית והו' בית עו' וזיבון הו' שר המש' . והיה
שם בית העו' . המצית וכן היו שם כזת לכר בית עו' וכזאר יבאו עליהם החיבים פתזום יעל
שם : לככי לכסת לפט העו' שלהם ו' סטר ולקרוח כרי שירחס עליהם כמוש אלהים לפי דעתם
פל וגבו ועל מידכא ילעו שככאו חתה החיבים ויקרוחו רחזיהם עליהם וז' שו זקנס . וזמר
לאן נרשען על הזקן ולאן קרחה על הרזס . כי כן דה' לתלת אגר הרזס על נער ועל חבל
ולגרוע הזקן כלומר לגלח פי הזקן המגולל הית הפחדת הכנים ומכט החבל יסרו התפירה כן
זמר מנחסי וקן וקרוע כגדים ולא חמר הנה הנלמת . וזמר גרועה ל' נזי ככל רחשין קרהה . זה
יבנו כח בחולס הריז כלסן רכס בחוצותו חנח שק כשוקים ונרהכות ועל הגנות .

השם הוא שלם ישאר לו דבר שיזכר שמו עליו לון יהיה וכלך קרוכ כמו לים לים את כל אשר כשר
ואם זה בקמץ וזה כנרי • טן הוא הכן ונכל הוא כן הכן וכן תי כר וכר כר ושבתורה למורש
וגו כמו שאמ' בחרכן אדום ויראה קחת וקטל • וקפל הוא הנקרא בערבי קפאל וכלש
טרסונל: והיא גזנת תמיד במקום המים ופאטטיה במטאטי השמד ענין מכנזות מכנזין
את הכית כלשון משנה והוא כלשון מקרא יעים: ויעה ברד • חמ' כמו שמכנזין את הכית וישאר
קרקע הכית נקי כן תהיה בכל נקיה מחנזיה ומחרנוס ומכל דבר • וחובו הנכוד יהיה כבוד
השומר והשחיתתו וכן בדחל לח' הוא ילע רבנן מאי ופאטטיה במטאטי השמד • שמשיה לחמיה
לך דקחמיה להיח' איתתא שקול טאכיר וטחתי ביתא והנה בשלמה ניהוית ככלי ופרש' זו אחריה
על מלך אשר אמ' גשבע' ז' וגו' דכרו הוא שבעה כי דכרו קיים כמו השנועה לפי חל'
חס' לח' שהוא בענין שנועה כחדם שאומ' יהיה כך וכך חס' לח' יהיה כך וכן חס' לח' בענין רבים
חס' לח' אית' וזממתי • כלש' דמיתי • כמו בחשבתני על מלך אשר • כן היתה עבר שנקאם עתיד
כמו תהיה וכן תי' כן יהיו וכלש' יעצתי היא הגמרה הקום כמו יעצתי עליו ועצה היא תיקון
הדבר וסדרו לשבור' אשר וגו' ומה היא הענה לשבור' אשר בירצני והיא הרץ ישראל כי שם
קרוכ לרושלה כי ירושלים הרים סביב לה • שם היה מהנה חנור • וסר מעלמם שלן שהיה
מניל עליהם מם נס ככש נל ההרץ כמו שכתוב זמרת הפנה וגו' לח' על כל החרץ וחל' על
כל הגוים כי מלך חנור ככש כל ההרנות והיה פחדו ואימתו על כל הגוים וכיון שהיתה יד
י' בטויה עליו והנהו הרדו כל הגוים וירחו מאי' והנשי כוש ומצרים שהיו במרנה ורחו מפליה
מלך אשר ענדו את י' ויראו ממנו כמו שנתוב בזה קהו' יהיה גמנה ל' וגו' כר' י' צבאות
יעז' וגו' כיון שהיא יעז' חן מי שיפר עצתו חכ' דכרו קיים כמו שיימר על ידי נביאיו כן יהיה
וכן יקום בשנת מות המלך הרב וגו' נ' ול' על פלשתים ככמה חזו ומלך חזקיהו חל'
הנביא ככל פלשתים עד' א' השמיה פלשת כלך כמו ששמהת עד עתה ממהת עויהו והוא
בנט מוכך כמו שאומ' בדברי הימים וינח וילכ נכלהתי וכרץ את רומת ג' ואת חומת יבנה
ואת חומת השלד ויבנה ערים בשלד ונכלהתי וכשמה עויהו שמהו פלשתים ול' את יבדא
בימי יהו' כמו שנתן גם וכלהתי פננו בערי השפלה ורגוב לכהדה וילכדו את בית המס ואת
לילה ואת הגדרות ואת טוכו וכמתיה ואת תימנה ונמתיה ואת גמזו וכמתיה וישכו שם • וכשמת
חזו ומלך חזקיהו חל' הנביא את שמהי אגל הנמחי פלשת • כי הנה קם מי שיכך והוא מורע
מי שהכך בתחלה • נחש מכל' על שויהו שהנהו כאלו הנחש מכה וממית וית' חרי מנני ככהי
דיש יפק משיחא חל' נחש על יני' כן נקראו כמו שכתוב אשר כל א' חביגל בה נחש: נפע ושקף
משקף חל' כל החקיהו כלמר זה יהיה קשה לך משויהו כמו שהנפע ושקף קשה מן הנחש ופי'
משקף מל' פ' השקף מדלג ממקום למקום ותי' ויהו' שכת' הי ברוח דהוי מברח וחל' כלך לרב
השמהה שהוי שמחים כלם במוה עויהו וחזקיהו הכה בפלשתים כמו שכתוב בספר מלכים הוא
הכה את פלשתים את פזה ואת נבולה וממגל טנר' שם עב ער מכנר ור' ע' נבורי ל'ס וגו'
יבדא שהיה להם עד עזה ככורה וחלק גמל בלעת עתה ירש הנה והנה פלח יהיה להם

כר מוזל ארץ • כהנז במלכים ומיגע מלך מואב היה נוקד והשיב למלך ישראל מזה אף כרים
ומזה אף גיס צמר : ויהי כמות אחזב ויפגע מלך מואב כמלך ישראל לפי אשר הנביא שלחו
כר כלומר • אותם כרים וחילם שהייתם אולחים למלך ישראל למם ומרדנתם • כי היה לכם לשלח
אותו מם ולא כזה איכז וזת הרעה חס העזון כן • ואמר מזלע מדברה שהיא עיר ראש מלכות
מואב • ואמר א הר בת עון • שהיא ראש מלכות ישראל • ואחר שלח היה מלך באמרון היה לכם
לשלח לצון א מלך יהודה ואיפ"ה איהיה פ"י שלחו לעתיד כלע"מ עתה שהפיל מלכותכם אחרים
אתכם מלך אזור וסרה נאותם תגלחו היום שהייתם אולחים מתחלה למלך ישראל תגלחו עתה
א הר בת עון לחוקיה מלך יהודה איהיה מלך צדיק וחוק במלכותו ויתבצע לפטו והיזעל ע מם
וית כן יהון מסקי מסין למשיח דיגנא דיתקף על דהון במלכותו לטור ככא דנצון והורה
כעף מוד : כן יהיה מואב כמו העף המוד מקמו וכמו הזפתחים ששלחם מקום שאין להם
מקום למח כן תהינה כמות מואב והם הכפרים כמו בחשכון וכל כמותיה • רל הכפרים כלם
יעברון לחמון יולכום כנולה וארמון הוא גכול מיאב • או יהיה כמות ממש על דרך וכמותו
בבית הבראש ענה עשי • הביאו כתיב ב"ו וקרי צד : עשי כתיב צד וקרי ב"ו והעטף אהר
כי כשמלכר לשן נקנה ידבר כנגד הכנסיה • ולאן רבים כנגד העם • ואמר היה לך להביא
ענה ולעשות מפת בעצמך להצלת ישראל כי אברהם הלך להציל עט והיה לך לשמור החסד
לכנו • והיה לך לשית עלך כלל עבוד עהרים והוא דרך מ"ל שהיה להם להסתיר אותם לשרא
שהיו בורחים מפני האויב דרך משל ומה צרת האויב לחוס העהרים שצדו לצד כן יעמד לחוס
השמש בעהרים שהחם בעהרים בתקפ וההנלה מימנו הוא הצל • ואמר כלל לפי שיל על כלמ"ל
על גזול כנל הלה היה לך לפה שצלו כלומר הסתר גזול שתכסי ותסתירי אותם מפני האויב
שלן ימצאם סתרי נדחים מודל א תגל • כפל העטף לחוקי • וגורו כך נדחי • הכנוי כנגד הא
ית כשהיו נדחים ישראל מחרתם ועבדים דרך ארצם היה מן הדין שיגורו וישכנו כך וזתהי
להם סתר מפני אודל והוא סנחריב • ומואב הוא לשון קריחה כמו משה מזה • כי אפס המז •
היה לך להסתירם כי הנה עתה אפס האודל שלהם והמוצץ כל טובם • והרומם ארצם כלל תמון
וזהו על מפל סנחריב ברושם • ושר תאר והוא כמו שודל • וכן המכלנ שודל על עז • אמר הם
ינלע מן האודל • והוכן בחסד כס"ל למלך חוקיה • ומואב יכלה ויבא עליו שודל אודל אחר אודל
ויספל מעלותם והו שזמר אחריו שמענו גאון מואב • והוכן בחסד כס"ל • של חוקיהו יהיה
נכון בחסד איעזה • וכן וישכ עליו בחמת איעזה כמו שכתב • ויעש הטוב והישר והחמת לפני א
אהו • או פ"י באותו חסד וחמת שהבטיח הא אית דוד כמו שאמר וחסדי לך אסיר מעמו • ואמר
וחסדי לך אסיר מעמו ולא אסקר בחמונה • באהל דוד • רל ככית המלכות אשר לדוד ויהיה זה
המלך אפס והוא מפט ומהיר צדק • ופ"י אפס שהיה אפס משפט צדק בכיתו לכל הנח
לפטו וגם היה דורש וחוקר על אשר לא יבא לפטו והיה דורש משפט העניים והעשוקים אעפ"י של
יעקו א • ומהיר צדק וריו ומהיר לעשות מעשה הישר והצדק שביענו גאון מואב • מאמר
הנביא כלשון האומות שיאמרו כן על מיאב שמעט שהיה מהגזה מאד • מואב כשערו כשליבו :

כלמי כגלי יחנני שק ויילע ויכס כשמדבר כלכון יחיד הוא על הכלל וכלאן רבים על הפרט ופי
יורד ככבי כאלו כל גוש יורד ונתך ככבי וזה דרך הכללה יחכ הכבי וית יורד מנוחין : מעטן
אריד כשיחי ויאעפי שאינו משראו ותזעק חשטון ותו עני מואכ הם וכן יהיז והיז יהנה הצוכר
בתורה והיז כגול מואכ לפי חמ ער ורנה א ערי מואכ בגזרתה הו לנרא שלקדוס מיד
האמורי אך כאשר גל רחוק וזד כי זהו מואכ וזכו וכן כחשטון אעפי שהיתה לחמורי מהחלה
פל כן חלני מואכ חותם חלני צנא כשהיו במואכ בארזו כל רעם כוכים גם הם גריש כחשת
צכי וילנה עמקסולא שמו לבס להלחם כנגד אויביהם נפא ירעה לו ירעה מענין כחשת ויאעפי
שאים משראו וכיראו נפא מואכ ירעה כעבור עצמו כלמי על ירעה שכל לו לבי למואכ יצאק
מדבר הנביא על לשון העם שיחמ כל אחד מהם כך ואח וצקה ללכ על דרך משל מרכ
המיתו ויה כלכהון מואכ יימרזן למערה ער נער כריחיה חמ ככמי הנקנה לפי ההמשל
מואכ לעולה שלעיה ופירוש פולה גולה חו בת של כן היא הטובה וכן הייתה מואכ מלכה כל
כוכ כשנחה איה הרעה ואח כי הנמלטים ממואכ יכרחו ער ואח עולת כחו כחו כחו כחו
והעבת לחם לז חף גילה ורכן איתת טוגת לך והדומים ארם שכתכם כספר מכלל וית עולת
בלתי רבתו חלית שם מקום גבוה חומ כחשך יגרו יכנו הלך וככה יצאק וצקת אבר הכח
עלרם פתחם חורוים שנים הם חוחן עליון וחורון תחתון ופי עעמח כמו עשו ונכפלה כו
הפז וימ כמו הפך כמו יחשע מעטן תרופה ולפי דעת שהיו מעטן אבר מדברי רזל נזחקה
המעלה ואמרה חים שיה מערעין איתה כי מאכרין ומכין איתה פג שתהיה ויאעפי ככשערי
לא נכפלה כו כי אם הפז נלכ שניהם ענין אחד ופי ישעמו יאנהו עצמם כוצקם על שברם וים
כף אכה א ירך כאנהו הוצקים הכוכים וית נוחה הכרי קרכ נוחין כו מי נמרים ונו נמרים
שם נהר חו שם מקום בארז מו אכ ואח מ אעמה יהו כיון שאין אס ז וכן כחל חין שם מיש ואין
שם ירק ועשכ כי ז צי הארז מהם ניהו ומהם נברא אל כן וע הסר מלה אבר ומכפכו חמר
עזה וכן לעם עלה אבר עלה חת הדרך ילכו נה אבר ילכו נה כעטור זה עטה יא אבר עטה
ופי על כן יילע מואכ ויככה כי יתר הממון אקבז ופקדיתם הכל ישחו החויבים על צול הערבים
ונחל הערבים לחיל סמוך לפיר מואכ שהיו שם ערבים כמו ערבי נחל ומה שאמרו מן הער
ישאו על שפת הנחל ההוא ושם יקבצו הכל ויחרו כן יחלקו בניהם השלל ופי פקדיתם ממון
צקרו הממון פקדה לפי שהיה סקיד עליו וכפל הענין במלת טובה וית על כן אבר נכסיון
ציקמו יתכזון והחומיהון על ימח מערבית יתנסכ כו הקיפה הוצקה ונו ככל גבול מואכ סכב
יצאקו ויילע וכן עד חלנס וברא אים וכן פרי מואכ על גבול חו סימנות לגבול כו מי דימון
דמון שם נהר בארז מואכ ואח כי מדם חללם מלחו מי רגור דש כי אשה על דמון מחמר
הא ית טעפת כלכון נקבות העלית חולית מדם נהפכ על הגיר גילס מזה ומזה לנהר פלש
גל מים לפלכה מואכ חריה הפלטים וקחויבים יצא להם חריה שימיתם וישחריה אדמה כפל
עמן במלת טובה : אדמה אדמה מואכ וית חריה נהונדנדר שהיה נמשל לחריה כמו שחמר
עלה חריה מסכס כל ניהו החרגן הרשון יהו שיחריבם כגריה מלך אשור גל רהו כו

שנים כ"ט שכיר ונקלה כבוד מואב כלומר שש שלש שנים מצומצמות כשם שכיר שהיא מדקדק
בזמנו ולא יסיף עליו כי תבא הרעה על מואב ע"י שלשה שנים מצומצמות • וכבודו ישוב לקלון
כבודו שהיה גבה וגאות ככל ההמון הרב שיש לו עם רב וממון הכל יסוף ושאר מעט מזער ומה
שישאר מהם מעט מזער והכפל למעט לא ככיר לא יהיה עוד ככיר וחזק כמו שהיה ויהי ויסיף כל
יקריהו ומדרש אשר דבר י"א אמואב מאז ששכר בלק א כלעם נגזרה על מואב נזירה וי • וכסדר
שלם בשנת ב' הרבהן אשדודה בשלח איהו סרגון מלך אשור שטף עמוטס ומואבים שהיו מסייעין
איהו כסדר על שומרון שלש שנים לקיים מה שנ' בשלש שנים כשם שכיר ונקלה כבוד מואב כלע"י
לפי שהם סיישו מלך אשור שלשה שנים על שומרון כאלו היו שכירים לפי יפלו בידו ונקלה כבוד
מואב ביד מלך אשור **משא** דמשק ונ"ו נבואה זו על דמשק שתחרכו כי מלך אשור החריבה
כמו שכת'ו וכן החריב שומרון אחר כן וזכר חרכו ישראל כי שניהם המלכים רצו מלך ארם
ופקח בן רמלהו מלך ישראל כועשו להלחם על ירושלים לפי זכר חרכו ישראל שהיא ממלכה אפרים
בנבואה זו • מוסר מעיר מוסר מהיות והיתה מעי מפלה שיפלה ויתהיה גל אכזבס וזכר דמשק
לפי שהיתה ראש הממלכה כמו שאמ' כי ראש ארם דמשק **עזובות** ערי ערוער ונ"ו איפסר
שהיתה בארם עיר שזמה ערוער והיתה עיר גדולה לפי סמך איה הערים הקטנים ואמ' ערי
ערוער ואפ"י שהיתה בערי מואב ערוער היא שכבאזה בני ישראל היתה גם כן בערי דמשק עיר
שזמה עו"ע ורנה גם בערי כנען עמון היתה עיר שזמה ערוער כמו שכת'ו שש ערוער אשר על פני
רנה ובמדרש שזמר בדמשק ומכריו בערוער לא שהיו בדמשק שוקים כמנן ימות ההמה וכל
אחד ואחד יש בו ע"ו והיו שבדים כל אחד בממה וישראל היו שבדים אותם כלם ביום אחד לכך
הזכיר מפלת ערוער שהיא מישראל אצל מפלת דמשק וי"ת ערוער ענן חרבה כמו ערוער התעניער
שביקן קריהוון חרבין לעדרים תהיינה שיהיו חרבות ויהיו למרכזן צלן וגישבת מבצר ונ"ו
מבצר הוא שומרון שהיה מבצר אפרים וראש ממלכתם וממלכה מדמשק כי מלך אשור
המית רצו מלך ארם והחריב דמשק ושאר ארם לפי שזכר דמשק אמר לא דמשק לבדה כי גם
שאר ארם יגלו כמו כבוד בני ישראל כן יגלה כבודם כי שניהם גלו בזמן אחד ע"י מלך אשור והורה
ביום ההוא ונ"ו בזמן ההוא שגלו עשרה השבטים שהיו כבוד יעקב • ידל ענין דלת ועטות
והוא הפך הכבוד כי עם השאר הוא הכבוד ומזמן כשזו ירוה דרך משל על עזרם וכבודם שגלה
והרזון הפך המזמן והורה כאסוף קצור ונ"ו כמו שהקוצר יאסף הקמה ויקצרנה יחד לא ישאר
לא שכלם מעטים אחת הנה ואחד הנה כן יעשה מלך אשור בישראל שגלה אותם כלם לא
באזרו בעשרה השבטים לא מעטים מפורים בארץ וגם מהם יקרו וילקכו אותם אשר ימצאו קציר
שם הואר בפלם שריד ופלט וזרש שכלם יקצור כפל הענין במלת אבות • והיה כמלקט שכלם
בעמק רפאים זה יהיה האויב מה שימצא מהם בורחים ואנה ילקטם בעמק רפאים זה יהיה
האויב מה שימצא מהם בורחים ואנה ילקטם בעמק רפאים ובשאר מקומות אבל זכר עמק
רפאים כי הוא סמוך לירושלים ומלך אשור תפס הכל מה שהיה חוץ לירושלים ועמק רפאים ניכר
בספר יהושע אשר בקנה עמק רפאים נטנה נקראו כן העמק ההוא חול היה לענקים וכן תי

וכפל לאון הגאון כמז פנמיס לרכ הגאון גא מזר • כמו גאה • אז שפיל ממנו למד הפעל :
ונצרתו שהיה מתקנה ומתעבר ללח דבר על הגוים שצנו מרכ גאותו לח כן בדיו לח חמה כוזב
כל"מ דבריו שהיה מדבר בגאון לח נתקיימו עתה שבה עלו הרעה כן כמו כן כמות עלפחד
דוכרות בדיו חרב א הכתים ומחל לכן יילל מואב למואב • המואבים הנשזרים יבכו ויילל על
הנהרגים : לח גיז קיר חרשה חשישי הם היסודות כמו כפל חשייתיה וכן בחרמית וחשיי יחיטו
ואז משל על חשל מואב • תהגו כמו חקנה כיונה • נכאים כמו נבחה לכב קיר חרשה שס פיר
מערי מואב וית על חגי כרך הוקפיהן בר שלמות חשבון וגו' שלמות פי גפנים וכן ומשלמות
שמורה • כל הפסוק הוא על הגפן • בעל גוים מלכי גוים שרקיה כמו נשעתך שורק והוא
הכוב מן הגפנים ומלה שרקיה נכתבה בולו עם הדגש : שלחותיה הם פירות הגפן המתפצטות
בטו התפצטו שב שעברו יס וכן ורגס נטושים מהפצטים והפסוק הוא משל על בני מואב שהרגו
מקצתם וילכו בגולה מקצתם ושלמות משל על המון העם וכן נכן חקיה על השמים עד יעור כעש
פי החושים • תש מדבר חגי מואב הצלם • וכן תי שלמות משירית גפן סיפת בעל גוים שממיז
קטל שלטנהון שלחותיה מטלטלהון גו עברו ימח על כן חכמה בככי וגו' מהמר הנביא בלשון
מואב • גפן שמה בככי גפן שמה וכככי שוכר שומד במקום שנים חרין דמעתי כנגד חשבון
ואעלה הוא מדבר וחמ חמה חוקך דמעתי והוא דרך הפלגה כאן הדמעה כמטר שמהה הארץ
ומלה חרין מן הדגש הוד עין הפעל והוא למד הפעל • כי על קנך ועל קצרך הידד נפל
בזמן הקצר בחו עליהם החושים והידד הוא לשון קריחה והוא שנושקים הגולגלם כשיכחו על
הער פתאים זכן הוא לשון הדורמים כמו הידד כדורמים יענה : וקנך הוא פירוח הקיץ לחים
ויכשים וית הפס. ק כחן כמח לחייתתי מאריין על יעור כן חיתי קטולן על שמה ותל על קנך
ועל קצרך על חנך ועל קטוכך כוויין נפל תר כמו קצרך וכנך וגאכף שמהה וייל וגו'
כאל יחסף מן המקום ההוא א מקום אחר השמחה והגיל ומה שאמ' ונחסף ושמחה הסמוך
אין הוא לאון נקבה פירושו בחסרון מלה דבר כל"מ כל דבר שמחה יהיה נחסף מן הכרמל ופי'
כרמל מקום שדות זריעה ועצ פרי ויש לפרא ונחסף ענין כלטון מן חסוף חסיפס והדומים לו לח
ירכן ולל ירעע כי מנהג הוא לשמח בקציר וככרמל מואב לח יעשו בהם שמחה והולגלם כי ילע
מחרצם ותהיה חרצם שמחה לח אחרך הדורך חמר על היין לח ידורך על שם סוט כמו וטחפ
קמח : חפיתי על גחל לחם הידד השכתי היח קריחה הדורכים לשמחה על כן מעש למואב
כן מאמר הנביא בלשון מואב מעש וקנך הוא כפל ענין כמלת נומת כי הקרב הוא המעיס
וית וקנך ולכהון וכן הוא הלכ בכלל הקרב וקיר חרש קיר הרשת הבכר למעלה ודהרה כי
נראה וגו' כאשר יהיה נראה לפעם כי נראה מלבבות כעמה כמו שאמר למעלה הבמות לככי
וכאשר יהיה נראה שהוא נראה מהככי יבוא שם לעמוד שם כעמה : ונל א מקדשו : ירעה לכח
א מקדשו והוא בית אהו ירעה לכח שם להתפלל חול יושלם ולל יוכל ללכת מרב לחותו מן
הככי וכן תי א מקדשו לבית טעיתה זה הדבר וגו' ועתה דבר יא וגו' נבואה זו נאמרה על
מואב מחו זה שנים ולל קבע לח זמן ועתה חוסף לחמר וקובע להם זמן כי כגלש שנים

בית שכינתיה יתן הוי לכוון למפלג שבתון טלחט ופליחתון לטשיתא ארחקתון תיובתא עד
למטא יום הכרוב ככן הוי לז ככוון למפחת נפאין . יהוה המון עמים וגו . המון עמים . הוי
כמו חווי אז הוי לשון קריאה אמר על מחנה אזור . הכז לרושלים כחיל כבד והמון ושחון
עטן אחד ושנה העטן ושלא לחוק העטן . ודמה החיל למים רבים שאוטטין הארץ כן מחנה אזור
שפף כל ארץ ישראל על ירושלים וכשבז לרושלים גער כו האוכס וזהו המלצה גכ על המים כמון
ויגער בים סוף ויחרב וכן אמר מה לך הים כי תמוס וכן גער הא במחנה אזור והמית רבים מהם
בגערתו והנשארים נסו והמלך גכ וגם לו . ובחמרו ממרחק היה לו לומר למרחק אז רל כי הוי
גם מירושלים ואפי כשהיה רחוק מירושלים גם עדיין מקום רחוק כי לא היה בוטח בעצמו . וכן
אמר ושלש ממגור יעבור ורודף ימוס . כאן רודפים אחריו ומלך יא היה רודף . ובחמרו כמון
הרים . לפי שהרוח נושבת בהרים בחזקה יותר מאשר נושבת במישור . רל כי רודף היה חוק
לאמרים כשאון מים : מטרש הוי . לעת ערב וגו . לעת ערב כמו שכתוב ויהי כללה
ההוי וינח מלאך יא ויך במחנה אזור מאה ואמטם וחמשה אף בטרם בקר חינו .
כמו שכתוב ויטכיו בברך והנה כלם פגרים מתים . זה חלק שוסינו . מאמר הנביא זה ההלק
והגורל רחוי לשוסינו ולכוזינו . והם מחנה אזור שזסו וכזו כל ארץ ישראל . יהוה ארץ על כל
אחר אזכר הישועה אשר היתה במי חזקיהו סמך איה הגולה העתידה להיות בימות
המשיח . ואמר הוי והוי לשון קריאה . קרא כנגד הארץ ההיא אשר מעבר לנהרי כוז וקראה
על כל כנפים לרכ הספיות אשר נה כי כפרש הקלעים שבהם ידמו לכנפים וילכו בהם כמו
השף ישף ככנפיו והקלעי יעשו על . וכן תי וי ארעא דזהו לה כספיטן מארע רחיקא וקלעיתא
פריש פרישן כנזרא דטחים ככנפיה לנהרי הודו השולח בים ערים וגו הוי המלך אשר
מעבר לנהרי כוז ישלח מלאכים דרך ים . וככל גומא ישלחם . ופניו ספיות עשויות
מהגומא והם קלת לכת על פני ימים . ורבי סעזיה זל כתב כן בספר החמוכות ומי שהיה מהם
בארץ כוז ישאו אותם בערכוב של גומא עב שיגעו למצרים כי במקום הגבוה מהנהר הר יוצא
במים ולא יוכל הדוגיות לעבור בו שלח ישכרו אף ערכות הגומא העשויות כשעה חס ינע בהם
יכפל ולא ישכרו . ועטן על כל כנפי ארצות מסוככי ונשתרי מהרבה כני אדם : ואלה המלככי
ישלחם עם המנחה עם בני ישראל אשר בארצו ישלחם למנחה כמו שכתב בנבואת צפניה מעבר
לנהרי כוז עתרי בת טעי יוכלון מנחתני ויחמ למלכים לכו מלכים קלם : כלמ שהם בספיטה
קלת : וכמו שאמר וככל גומא . לכו אה ישראל שהיו עב עתה גוי ממושך ומורט . שמשכו אותו
אומות אה מזה ואה מזה ומרטו אותה . כלמ משכתם אותה היתה במריטת שערם וכשרם . כלמר
שהשחיהו גופם וארצם . א עם כורחמן הוי והלחה . מהיום אשר היו לעם היה עם כורח רל
שהיה אדם רוחה בהם נפלות וכורחות שהיה עשה עמיהם הא כטובתם וכרעתם כי בטובתם
היה מצלתם על כל גוי וכרעתם היה מכה אותם דרך מוסר לו לכלת כי כל אשר משכום
הגויים ומרטו אותם לו היה כח בידם להכריתם מגוי . גוי קו קו ומכוסה מעט מעט כוססוהו הגוי
וענין קו דרך משל כמו שהכנאי כוטה הקו ושעה נדכך אחד וכטה אותה למעלה מזה לעשות

מישר גבריה ונשיאיו בו פילתה וגו' חמ' זה כל אפי' יושלם שהן כשוללת נכח' אחר ישרא
בהן רבים והם מעטים בעלילה להם' כמקף זיה נמו' אהר' נקיפת הית' נכשורים כויה
גרגים מעטים שנאחז בעת הנקיפה והם אשר הם כראש המיר שלם תשיגיד המנקה להורים :
ואמיר נקרא הסעף העליון כן הו' ירושלם שהיא גבוה ומעלה שכלרץ ישרא ואמר יהו' בתוכה
לא ישנם ידי מלך אשר ברום ההוא ישעה וגו' ישעה כ"י יבנה לו יבנה ואח' כי חוקיהו החוצר
הת' ישרא למוטכ וכער ע"ו מציה המקדש ומן היצר והבין והורה אותם כי יא' הוא האהים
אל ראוי לעבוד ולכטוח בו זמן שאמר על שעה שיבט כי האהים הוא שעה האדם ומנו וקרא
יקח ישראל שקדש ישרא והבילים מק' העמים להית' לו ולעבדו לבח' וללא' ישעה וגו' . לא חמר
על המזבחות מעשה ידן כי כל מזבח מעשה מי אדם אף המזבחות סמוך הוא למעשה ידן
ומעשה ידן הם האילים והוא שעה המזבחות להם ושכד האילים לשמש ואעפ"י שכל המזבחות
שהן הידועה ק' כן כמות המזבח ביה א' ואחרים כמוהו כמו שכתבם בספר מכללי ואשר עשו
ככל ענין במלת שומה ברום ההוא יהו' וגו' כעוונה החרש והלמיר שם דבר כיון ורבה העוונה
בשקל מלכה חמ' כי ערי' מעשו' יהיו שובות מכת האויב החרש והלמיר מעוב המלקם
הפירות שחב אותם לגברים ולמשטם כמו שאח' למעלה שנים שלשה גרגים כראש המיר : אשר
עזבו מכת כט' ישרא כח' וכתובה שעבו הנענני' מכת כט' ישרא וכתובה שכל שומד במקום
שנים כי משנעה האמות רבים מהם ברחו ועיבו עריהם ככ"א ישרא לחרץ' . וכדרכ' חומ' כי
הנענני' טנה לכניהם והלך' לו לחכריקי ויש חמ' כי הפריזי' טנה' כן ישרא שבו ח"י ערי המשו
מכת מלך אשר ואיכסד שעלהם נחמ' ועל על כל ערי יהודה הנבחרות ויתפסם' ולא הונרך
להלחם עליהם כי מצחן עוונה והיתה אממה מלין עשכ' בו' שכתה להי' נענך' ע"ו חמ' כנגד
כמה ישרא למה קרה לך' כל זה כי ח"י ערי משוך עאבות' לפי שאת עונת צור משוך ואהי'
ישוך שהיה לך' מגיל שווי מעשך' מהחויב' ולת' שכתה יארנו' ולא זכרת' אותו בעת נרתיך' לפי'
הנתיך' ביד האויב על כן הכטי' נענ' נעממם' על כן כח' לך' זה שהיה מתחלה טוטעה נענ'
נעממם ופתה מערה או תורעם' חותו' הנעמוה הפכה אותו לזרה' זהו משל כי עבודת החל'
הגדול הפכה לעבודת זר' חל' זר' ברום' נטעך' וגו' מתחלה בעת שהית' הולכת אחרי החל' הית'
מצליחה במעשיך' כמו על דרך' משל חס' יטע' חלם נבע' וישנה' כזם הנטיעה וכבקר' יושח'
פרח וינץ' עץ כן הוא כל מעשה ידך' כאיס' על הנבונה והיתה' נהם ברנה מחונה ופתה' צוהחיתך'
ערכך' נד' קצר' : יסד' יבטע' והקצר' . כזם נחלה וכחכ' חס' כזם שכתה לך' המכה הנחלה'
והכחכ' החט' . קצר' כמו ועש' קצר' כמו נטע' ואח' הטע' ואח' תורעמו' ואח' נטעך' ואח' זרעך'
כי הנטיח כזט' דרכש' נכניעה' וכורעה' ואח' תטע' לאון נקבה' ואח' תורעמו' לאון זכר' כי כן
דרך' הכתוב כשידכר' לעם פעם בלאון זכר' ופעם בלאון נקבה' כשידכר' לאון נקבה' הוא כנגד
הכניעה' וכשידכר' לאון זכר' הוא כנגד העם' וית' הפסוקים כן חרי' שכתה חלח' דפרקך' ודחלח'
תקיפ' דמימריה' בפעך' לא' הדבר' ככן בדיל' דחה' נענה' ננח' נחיר' ועבדין' מקלקלן'
חסי' . כזם נטעך' ביהר' ד' התקדשת' למד' פס' תמן' ב' להבין' עבדיכון' ואת' כד' עליהן' ארע' ביה

מנחה כמו שאמר והביא את כל היבוס מכל רגום מנחה ליה א מקום שם יא נכחות א
מקום שאקרא שם יא נכחות והוא הר עין במשא מנחים הנה יא : אמר חכב על עב קל
דרך משל לרוב מהירות הגזירה עליהם ונש אל מנחים . אליהם שהיו בוטחים בהם ימוש
מפניו כי לא יושעם בעת צרתם . ואמר נש אל מנחי . ירמה כי אלם רבים היו להם . וכן אמר
וככל אהי מנחים לעשה שפטים ויהי ונש ויתחברון וסכסכתו מנחים מנחים . וסכסכתו
ענין כלכל וכן וחת חזיבן יסכסך אמר חכלכל חתם צניהם לבר מהחזיבים איבואו עליהם
תהיה צניהם כלכלה ונלחמו חיש צחון ממלכה בממלכה אעפ"י שמנחים כלו מלכת אחת
היו נהם שרים תחת המלך הגדול זה מולך צמדינה אחת וזה צוחרת כמו מלכי כנען ...
ונבקה רוח מנחים וגו' ונבקה מכנען נפעל מעטן נפן בוקק . והם ענין רקות כלומר לה תשאר
ברוחם חכמה וכנה ולא ידע לקחת ענה לעצמם . ועצתו חכלכל על ענין במלת אמת .
חכלכל ענין השחיה . ואמר זה הענין במנחים לפי שהיו נהם חכמים וחרטומים . באמר זה
הענין במנחים וכשיראו שחכמה עצתם ידרשו א האלים וא החטים : ה' זמן חרטיק : ותרנם
מכשפה חרטה . וסכרתו חת מנחים . וסכרתו כמו וסגרתו מענין יסגור יא בדי : וכן ה'
ואמר . חרטום קאים . ואלך ש כפל ענין במלת אמת . וחרטום לשון תפילה לחיד . וכן
חס חרטום יתן ל חטה ואלתו והמלך העו הזה הוא מלך אשור . ונשיתו מים מקים . שאמר
נבואה זו מוכש הנהר ומהפסק . ויהייתם ממלכו הכל הוא דרך משל לפי שהנהר נלם
הוא המשקה את החרץ עד שלא יצטרכו לגמים ומהנהר יבא להם רב הדגים כמו שאמר ונרט
את הדגה וגו' וללא היאור לא היה יאוב במנחים והיתה חרנה מאין הדם כי לא ירדו סג נשמים
לפי המשיל חרנה על ידי מלך אשור כאו פסק מהם הנהר וכן הים הסמוך לנהר שלא יוכל
לצא להם דרך ים ש.ס מחיה . ונחתו מכנען נפעל מענין נשתה גבורתם . ויהי אגודו נהרות
וגו' נחלקו במלכה הזאת יש אומרים כי ההוא לכנען הפעיל כהא הפקידו השמידו . והאף
פוספת . ויש אומרים כי נהנו בחלק על דרך חרמית חתנו חמרין . חתכרית חחי . וכתוב שהח
על לשון עברי והאף על לשון חרמי : וחחי ר משה זל כהכ כי האף במקום הח הבנין ל'ף וכל
מלכות חגלתי : והוא כהא ההשכ חשיב במקום חס כאו אמר ואם הזנחו . ופירושו כן אמר
ונהר יחרב ויבש : ואם הנהרות יבשו דללו וחרבו יאורי מצור כי היאורים יהיו מרגרות . כי
כשנח הנהר ימלאו היאורים מים ופי' זה הזנחו רחקו . כמו ותצח משלם נכשי . וכשיבשו הנהרות
נהר רחק . ופי' דללו כמו חרבו כמו דלל מלמש נש . ופי' מצור מנחים . ופי' קמל נברתו . כמע
החפיר לכמון קמל . ויהי יאורי מצור . נהר חזן שמיקח . ערות על יאורי . ערות תאור לנדקת
ולגזאים הלחים וכן מתערה כחורח רענן מתלחלח . אמר הירקות שהיו סמוכות ליאור .
ועל פי יאור כלומר על שפת היאור ייבש נדף וחינם . ואלו הדינים . הכסוק כפל בענין
במלת אמת . הדינים הם צדי הדגים והם צדים אותם בשנים דרכים משלבים חכה והוא
כמן מחט שראו כסף ונבנם כפי הדגים ומצדדים אותם כה ושרשים נב מכמורות והיא הרשת
ונבשים נה סגנים ואם כמע ואכלו וכן תאנה ואתה . ובשני עובדי נשטים . עבדי פירושו עשי

בדרך אחר וכן מעט מעט עד כלותו הקיר כן כל עשה דבר עתה מעט ועוד מעט עד אעשה
הדבר וכן מה שאמ' לו לנו מעט זה אשר בזה נהרס ארצנו כולו כמו בזו הילף המורה הכפל
נהרס הוא מאל על מלכי האומה כל יצביה כל ונו כמו אעשה זה אשר מעבר לנהרי כזו
כן תעשו כלכם כנצואי גם הרים כמו שאמ' וכשא גם לגוים ואסף נדתי ישראל וכתקוע אופר כמו
שאמ' והיה בזם ההוא יתקע באופר גדול וזה דרך משל כי כשירצה אדם לקבץ פס ישא גם בהרים
כדי שראו הנס מרחוק ויבאו וכן יתקע באופר כדי שישמע הקול מרחוק כן יקבצו בני ישראל
ארצם מפה ומפה בעת השועה וכן הווי יביאו איתם ויקבצו באו נצאו להם גם ויתקע להם באופר
כו כה אמ' יא ונו אמ' הגביח יא בכח יצוא אמת ואצקוט מהמיתבי עליהם כמו שאמ' למען עון
לא אהיה ולמען יהושלם לא אצקוט ונו וחו כשיצא רכונה נדקה אצקוט ואיטיה במכות ותוח
כיה המקדש אכטו לו לכו נהו כהם נח על אור כמו כשיהיה לטובה הם נח ונהיר על אור ותוח
המטר כמו יפיץ ענן אורו כי כשיהיה האמג נהיר על הארץ אחר המטר יהיה החום גדול
וכשתעבור עב יהיה טוב ויפה לנחמים כמו שאמ' ממנה וממטר דשא מארץ וכן כעב טל בחום
קציר הוא כוכ כי בעת הקציר יהיה החום גדול וכשתעבור עב יהיה טוב ויפה לנחמים כמו שאמ'
ממנה וממטר דשא מארץ וכן עב כל נחום קציר הוא כוכ כי בעת הקציר יהיה החום גדול
וכשתעבור עב יהיה טוב לנח העולם לדרך האיר ואמר כל ולא אמ' כי המטר חיק לקציר
אבל הגל ייטיב ולא יזיק ומלת אצקוט כהנו בו כראוי בלח הח ונהו ספה האצקוט הקוף
בקמץ הנף להקל הקריחה הם לא צרכם כו לפי קציר ונו האשיל ונו וזעזע והגוים הנצאים
עמו על ירו למ ארר האשעה לוכן פרחיה וכשהשלים הפרח יהיה רגז והנץ יהיה כוסר והבוסר
גומל מעט מעט עד שהיו ננכש כהולך וזה משל על גונו ומונו שינח בעם רב פוסים ופרשים
לכוש מכלל כלם קהל רב מן ונה תופשי הרבות וירכו בכל יום כמו שאמ' כרם כזו ופטו אתם
ונו ופי לפי השלמה ויין קציר כי חצי נסן וזייר וחצי סיון יקרא עת הקציר מארבע עתי הצת
ונהנע סיון יהיה פרי הגפנים נכר בדרך יבוא נחוב וכמו שהנכר גומל יהיה קרוב לכאול כן נגו
ומנו כשיהיו קרובים לגמר הנלחיה עד שכתא ירו לש וינח חצי העיר בעלה או וינח א ונלחם
בגוים ההם זהו וכתב הזולתם נמומ' והזולתם הם יתקב הגפנים הרבים ורם קרובים להשחת
וינכסות הם הספריס המתפסנים יקראו שלחיה ויקראו נטישות כמו שאמ' שלחיה נסא
עננו יכננה ההיר רפה יהו ענינו ררת ודוח מעל הכל גרא הוא מדברי ראל רוח הזוית
ועזבו יחדו לפיט ונו זהו מחנה גונו ונו וכן אמ' בנשית יחזקא אמור לנער כל כנה ולכל
הית ונדה הקבצו ונלו האסט מסכיב על גבחי אשר חט ענח ונו וזהו כי הנה קיץ וחרף יהו
התגרים ינו גלבים ונחמרו העף בקיץ והבנינו בחרף כי העפיה יעט כחכ כימי הקיץ והחיות
במית החרף כחכ ורגה חמ נכוחה יחזקא וקברום בית ישראל למען שחר חת החרף שנעה
חדשים ואיך חמ ענבו יחדו לפיט הרים ולבחמה הארץ והיה מעד שינעסקו בקבורתם שהרי
אמ' כי שנעה חדשים יתעסקו בקבורתם ונעפכ' לחי כל לקברם כלם ויחלעו מהם העפיה
והחיות בקיץ ונחרף בעת ההוא קבל שילא ונו חומת העולם ונלע פס ישראל לא מבזה

יהודה וכחמן אי ועל הזרייה אנשארן מעטים בארץ כי פצרת השכטי בכלל כבר גל בשנת ש
להזקיקו וכחשר נהג מלך אזור שבי מצרים ונלתכוש היה בשנת ארבע עשרה שנה לחזקיהו והיו
מביטים לבוש שילחמו במלך אזור ומתוך כך ימלטו מידו: וכן היו מתפזרים במצרים להנצל
על ידם מיד מלך אזור. וכחשר יראו מפלת כוש ומצרים כי מלך אזור יחבו וכשו. ונאמר
יופכ הדי הדי. הדי היא ישראל כי היא על גבול היא אשר נשאו שם לעזרה. כתרנוס דהוינא
סבירין למערה לתמן לסעד לאשתוכא מן קדם מלכא דאתור עד כען נפשהון לא שזיכו וזיכדין
נשזיכ אנחנא. בישא מדבר ים. נבואה זו נאמרה על בבל וזעפ שכבר נתנבא עליה באמרו
משא בבל. שנה ושלא עליה לפי שהרשע אשרא יותר מדאי. וכן נתנבא על מפלת מלך אזור
כמה פעמים וקרא בכל מדבר ים לפי שמדי ופרס היו למורחית נטויה של בבל כמו שאמר
הפירוש מנפון ויחית ממורח שמש והנה בבל מערב למדי ופרס. והמערב יקרא ים. וזמ' מדבר
כי יש מדבר בין בבל למדי ופרס. וית מטלן משרין דחתון ממדברא כמי ימא. כס' טת בנגב.
כמו רוח סערה כנגב במדבר במקום יוכש שהיא תמיד שם הרוח כן ינחו מדי ופרס להלך על
בבל וית כנגב לרום ואכן בארע דרומא מדברן וחתן ממדברא והוא מה שפרשט כי ארץ מדי
ופרס מורחית נטויה לבבל ח' בבל לה מערבית דרומית לפי קרחה ים וכנגב מארץ מדי והיא
מדי ופרס שהיא רחוקה מבבל והרחוק יקרא מדי: לפי שאדם ירא הרחוק שלא ידע גבורתו
ומנהגו יותר מן הקרוב שידע גבורתו ומנהגו. וית מארע דחתעכידו נה חסין. החזות קשה
הוגד לי. אמר הנביא נבואה קשה לבבל נאמרה לי מאת השם ומה היא הנבואה הנוגד
בוגד מי שהיה בוגד יבא בוגד שיבוגד בו. ומי שהיה אודל יבא אודל שיאטו. ומי הוא הבוגד
והאודל זהו מלך בבל שהוא בוגד באומות שהיו בשלום עמו ואודלם. כן יבא לו בוגד שיבוגד בו
ויגדלו והוא כוש: על פילם נורי מדי: ואומר קול הנבואה כפוגד עלים ומדי שיעל לבבל וינורח
עליה. נורי טעמו מלרע. כל אנחיה השכתי רל מה שהיו נאנחיהם מפרדה. כי הנכונים בשמות
יפלע על הטעל ועל הפעל כמו מנגד ננעי יעמוזו. הסר מעל המון כנען: כבית תפלת.
שמעתי חת תפלתך. נסכתי מלכי. ואהים מלכי מקדם. והיא חנהתה רפה: ומכנה נמפיק
וכמוהו רבים כמו ושערה לא הפך לבן: ורחמה הרת שלם כאמה בתה שנה נה ויאמר לה
בועו והדומים להם. על כן מלאו מתני חלחלה. הגביא מדבר בלאון כל אחד מבני בבל היו
בלאון בלאשאר המלך נשתי משמות מטרענות הבאה לבבל כש' אנהל לכשארחה:
תעה לככי פלות. חשקי בחירק החית. מדבר הגביא בלאון בלאשאר שעה משנה רב
בללה והיה חותו הללה נזף חשקו וחכנו ותלותו שהוקם מלך והיה שמח עם עבדיו ושם לו
הקנה חיה הנשף לחרדה בכתב שכתב המלאך בכותל ההיכל חרד מאר על הכתב ההוא כמו
שכתב חזין מלכא ויוהי שמה ורעומוהי ינהלניה וקטרי חרניה מהרין וארכבתיה דא לדא
נקשן. ערוך השליח נפה הנפית. נפת שהם שורכים השולחמת היו נפה הנפית שינפה
הנופה כי היו מפחדים מחיל מדי ופרס ונפת שהיו אוכלים ושותים היו אומרי קומו השרים
משאו מן. כלומר נחנחו המגפס למלחמה. וכן תי נפה הנפית. אקיימו סביחין והרגם משחו

היה מעשה שנעשה יחיד מעצמה כמו מעשה יאן כי יבוא עשי פתים שיהיה בלעם בסורקת
י פתן נאמר וקטוב והיפה שבו עשים ממנו הר הות זיון בחן וארזים חרי: כי הרשאות
הם עשויות נקבי צדקתם: חורי כמן חורים וכן וחאפי שת כמו חאפים וקרעל חלמ כמו חלמ
ואחר בייכס הנה יבוא עשי פתיות לצוד הדגים וימ שריקה הכוב שפשתן וכן יקרא בערבי
סקרן וכן מפרשים חורי לבנים ודורו שתותיה וגו שתותיה רשתותיה וכן כי הבהות יהרסון
וכדברי רול שתא דהון מננו עלה נתי פ רעה מדכאים בשנרים נחל הם נברתים בל יודו
בהם כי חן נהר ואין יאור כל עשה שבר וכן כל עשי שבר יהיו חגמי נטא והוא כמו עגמי מן
עומה נפשה ואכר מן ויסכרו מע כות תקום רל שסגרינ ככט המיס כדי היקון הגימס וינודו בהם
דגים כמו שחמרו בתלמוד הפוכר חמת המיס מערב יום ולמהר ההכיס ומצו בה דגים: חמר
אותם שהיו שבר ענה יהיו מדכאים ועגמי נטא וימ חגמי נכס החגמים שיש בהן דגים וקרא הדגים
נפשויה ויהי חתר בית שתי כביטין וחרה דהון עבדין סכרין וכביטין יעזא ובר לבפטיה יאך
חילמם שרי צוען וגו חכמי יועצו בל סמוך על סמוך כמו נהרי נחל חת מספר מספר העם
א כרעה בעכור פרעה חך החמרו בעבור פרעה כי הא חזמ בן חכמים חט בן מלכי הקס וחיה
הקמתו ומלכותו וחיה גכ שלל הוכל לתת לו ענה לבצל מדעבו וימ שכל אחד מחכמיו היה
אומ בן חכמים חט בלמ חט הכס וכן חכמים וידע לתת ענה טובה לכל דבר ואיך טאתם
נפעם הוחת ועל הדבר הזה הו חכדין תימרוץ לפרעה בנ חכמיין חננא ויה בר מלכין
מלקדמיין יאום חיפה הנמיר וגו ככל ענין במלת סוכות חמ ככל הנמתם לו יוכל להגיד
מה יעז יא נברות נל מצרים הפרענות בעהידה לצו עלתם ולמ יעז כלא יעז חת החיוב
לבח עלה מאן שרי צוען וגו מבנין נבעל מענין הא חיה כחל הטע חותם ואנדה חכמתם
התש חת מצרים שהיא טנת שכויה בלמ רחט הממלכה והם הטע חותם שהן מבטחיים
חותם בחמתם בל יוכל רע לבח עלה שלל ידע הם בחכמהם והנה זאת הרעה לו ידע חותם
יא מסך בדרבה רוח וגו בלמ מיה הא בח להם זה שכלל ענתם והשהיה חכמתם מסך ענין
עונג ובלכול כיו ויין מסכת שהו ענין ערוכ המיס ביין שעיס אר עה וקא כפיל הפז
מענין נעה לכ והפע פ השרים שזכר כלמר החרים והגולס שדרנס לעז הם בהש חותם כי
הא כלכל ענתם ורבה מצרים כלסון נקנה שחמר כנה שכויה ובלסון ובר בחמרו בכל מעשה
כן מנהג הלסון במקומה רכיס כי בגידבר בלסון נקנה ידבר כנגד הבמסה וכשדכר בלסון
ידבר כנגד הפס בהתשת סכור בקיחו תי כמה דטע רויח ומדשדש בתוכיה פ כמו שהשכו
בהש ולל ידע מה יעשה ויקיח ויתגלגל חמרין בקיחו ולל יהיה למצרים מעשה חשר ענה
פי לא יסאר למצרים שום מעשה שיעשה ולל יעלם כלומר כל חכמת חכמיו וחרטומן הכל
עסה לבצל מרפתו ולל יועילמי ראש וונכככה ואגמון הם מעל על חכמי מצרים החכמים
כגולס הם ראש ובהותים הם ינב וכן כפה ואגמון כי הכפה הם החוקים בחכמה ואגמון
החלשים והוא כפל ענין במלת סוכות רל כלס יעשו חכמתם ולל הופילם וית מעשה כמו ענה
חמר מלכא דימלך ריג ואגמון בלסון ואגמון וימ ראש וונכ רחט התל ונס בלמ המתעסקים

ונלך איהם ויהנבא מהם כבד נאלמו הימים והלילת וכל בוקר מפניהם אים עתה איהם
והנלחו וית כן מטל כס לנט לאסקזה ית דומה על חכל מן אמיה נביא פריז להון מה דעתה
למיתיה אמר נביא אית חגר לצדיקיה ואת פרענותה לרשיעיה אים היבן איהון תבין עד דאתון
יכלין למיתב ונדכרי חול בספר ד מאיר מצחו כתו משא דומא משא דומי אי קורא משער
אמר ד יוחנן אי קורא מכט שער שומר מה מללה אמרו לשעיה רבי ישעיהו וכי מה יוצא לט
מהוך הללה הזה אמר להם המתים לנ עב שאזא כיון שאז חור חנלם אמרו ל שומר מה מללה
מה מללה שומר העלמים אמר להם אמר שומר אית בוקר וגם ללה אמרו ל וגם ללה אמר
להם לנ כשאתם סבורים אלא בוקר לצדיקים וללה לרשעים בקר לשרא וללה לשמות השלם
אמרו ל אימתי אמר להם אימת דאתון כעין הוא אים הכעיון כעיו אמרו ל ומי מעכב אית
להם תשובה אים איתו **משא** בערב בער וגוזה זו נאמרה על ערב והם כפ קדר וכת
בערב במקום על כמו כן ינתן כו: כי אים הנהמה אשר אים חוככ כה כמו עלו עלה
בער בערב תלמו ארחת דלמס: אמר כנגד שירות כפ דדן שהי שוכרים ושבים בערב אמר
עתה בחרכן ערב תלמו בער כי לנ תמצחו איהלם ללן אים: חרכו איהל קדר וית בחרשא כרמא
תביהון תר בערב כמו בערב **לקראת** צמח ההיו מים יהיו כמו איתו אומר דרך משל
למים שיכחו לקראת הצמח כי כפ קדר יהיו גולם ומודרים במדבר ולנ ימצחו מים לשתות
וישגי ארץ תימא כשימצחו גולם ומודרים צריך שיקדמום בלחמם **כר** מפט הרכות וגו ואים
תשא מפט מה הם סודים מפט חרבות שפסטו בארצם מפט חרכ נטוזה שפטה בחרצם
וכן ונטאו כלחי כמו ופסטו וית כמו לטוזה **כר** כה אמר ארט אי בשד שנה משנאמרה
אי נבואה זו וכלה כל כבוד קדר בשט זכיר שהם מצומצמים ומדקדק בזמן לצאת כמו
שאומר בענד ישאף על וכזכיר יקוה בשעל כן ואתה שנה תהיה מצומצמת **משא** מספר
קסת: ומא שיאמרו מהם רובי קסת שיכחו ויצחו ויהיו מתי מספר ימעטו יהיו הולכים
ומתמעטים כי יא אהי ישראל דבר לפע שהרש לשארל כאגלם מלך אשר חולו באו כפ קדר
עם מלך אשר והרש לשארל כעת שהיו מולכים איהם בשנה חן שעברו ישראל דרך ארצם
בגלותם והרש להם **משא** גיא חזיק נבואה זו על יחאלם וקראה גיא חזיק לפי שהיא
מקום הנבואה ומה שקראה גיא והיא הר לכמתה לרעה לפי שהשכילה משפיה כרעתם
והשכיה מהר אל בקעה ואיננה רחוקה שתקרא עתה הר אלף גיא: מה לך איפה כי עלת
כלך לגות דרך כפ העיר לעלת לגות ולמגלות כעת שיכחו להם החיובים ויבנסו בעיר בחוקה
עלו לגות להצנכ בהם חן להלחם מהם על ובאותם אים יוכל: אמר הנביא בעד ירושלים מה לך
והלך היית איהמול תאזות מלחה עיר הומיה: מה לך עתה שנאספת אל הבתים ועלת אל הגות
מפני מה היה: מפני עונך **תשואות** מלחה עיר הומיה פי תאזות קול המון העם
מרב העם אשר בתוכה וכן תאזות חן חן לה חללך לחלל חרב כי לנ יצחו חוז לעיר
להלם עם יתיהם אלף נאספת אל העיר ומתו בתוכה ברעב והנה אינם חלל חרב אלף חלל
ועב **נר** קעניר נבדו קעניר וראשיך שאדו וברחו מקסת אפרו כלומר רובה קסת

מריקו ונחצחו וינח תי מנן זינח רל כל זיין כנון השריונות והכוכבים כי גם הם מנן על האדם
במלמה וימ מנחון מנן מנחון מלך כי המלך מנן העם לפי עבודתו הלילה היה נלשאר כמו
הכתוב ביה בללח קטיל כל אשר מלכא כשדאי אמר הנה מת מלככם מנחון מלך אחר תחת
ובדברי רזל נפה הנפית סדר מנרתח חית לתרח דקריין מנרתח נפיתח... כו כה חלם אינון
כאלו הנביא ככנל ויחמר על לבון שרי ככל שיחמרו זה לזה שישמדו המנפה לרחוק חס בן
חיל מדי ופרס ויגיד אשר יראה... וראיה רכב צמד ונו וראיה המנפה רכב צמד פראים רכב
שוכבים עליו פראים ויראה גב רכב המור רכב גמל והקטיב קטב רכב קטב יקטיב חס הם
קרובים לער חס ישמע קול פרכוס וית ויחזי יתך חינו ועמיה זוג פראין רכיב על חמר רכיב
על גמל חמ נביא חזיה חצתח והח משירין סגיאן חתין... ויקרא חזיה על ונו וקריח
המנפה חזיה על המנפה המטיל מדי ופרס לחזיה השמד על מנפה ומכט חילך וחילך
חנה יטרוף וחמ הנביא כראותו זה בלסון קריחה יא חנני שמד תמיד יומם ועל משמרת חנני
נצב כל הלילה כלמך ביום וכלילה חנני שמד ומנפה מת יהיה זה שיכחו חיל מדי ופרס ויחריבו
ככל לפי שהרע לשרא ונדרש כי חזיה חמ על חכוק הנביא חמ ינעיהו כי חכוק עתיד למר
זה חנני שמד תמיד יומם... ששגונה ועמד בתוכה כמו במפרש בתל הפלה לחכוק הנביא
וקריח חכוק חזיה כי כן הוא כג מטריח חכוכן חזיה כחכוכן חכוק וית הפסק כן חמר ישעיה
נביא קל משירין דלתן בסכוכהון נחזיה על סכותה קדם יא חנני קאים תדירא ביומא ועל
מטרת חנני מעתה כל ללח ודהנה זה בלסון נשד שדיה המנפה מקשיב והנה בל החיל כמו
שהיה רוחה קרבו א רער וען המנפה ויחמר נפלה נפלה ככל הנפל לחק סכר פ סכר
המשכר וית נפלה נפלה נפלה חף עתידה לנפל ככל רל שתי נפילת רחאנה ע מדי ופרס חנה
פי שמים שנחמ והיתה ככל נבי ממלכות הפחרת גלון כשדים כמהפכת אהים חת סדום וחת
עמודה וחת היתה לשלם כי חותה ככל לח נתישנה שול לשלם כמו שפירשם למעלה במשח ככל
ברשתו וכן גרטי ונו חמ הנביא בלסון ככל היא מדשתי שחלוש חותה בחיל מדי ופרס כמו

שדאין התבואה וכן גרטי ככל ענין במלת שוכה כי הכר וההכין יקרא כן גורן לפי שילד
כנחן אשר שמעתי על ככל הגדתי לכם כמו ששמעתי וזלם אהי ישראל לפי שכעבור ישרא יביא
הא הפרענות לבבל **משא** דומה ונו דומה היא מכני ישמעא כמו שכתו ומשמע דומה ומשא
חמ הנביא חל קורח קול נבואה כי מעיר יבא להם המחריב חרצם וברגוב איהם הרעה
וישימו סומרים בחומות חומ שיקמו כני העיר מרב פחדם ויסוכבו העיר וישאלו לסומרים מה
מלל וכפל הדבר כדרך השאלים מה מלל כל ער הסמיכות וכמוהו א חוקיהו כהיל ככ...
אמר שומר חתה גוקר ונו ענה להם חומר חתה כקר כלומ הנקר יבא חבל מה תועיל מי
גם הלילה יבא חחרין שתצטרכו לשמור שול מפחד החויב חס תבעון בעו חס השאל השאל
סוגו חתין לטרוף כלמך על ללית השאל כזה כי חן לכם כפח מן החויב וחל על פ הפרעה כן כי
עתידים כני עיר להחריב דומה וקורח הנביא שומר ונופה והנביא מדבר כאלו כני עיר קורים
אלו ונאיש מה מללה כלמך מה מללתיהם וימותם של דומה כלומר חס הגיע קצם עדיין ונלך

אותה אם שנתם אין יותר מכל ההכנות שעשייתם ויוצרה מרחוק לך רחיתם : מי יציר ירושלים
זה זמן רב ורחוק להשרות שכינתו בה ונחר אותה מכל החרצות לך רחיתם חותנו לזה חלנו
ונדרש ויוצרה מרחוק שכרף אותה קודם שנכרף השלם כמו שאמרו שכנה דברים נבריא קודם
שנכרף השלם ואו הן גן עגן ובורה ונדקקים וישראל וכסא הכבוד וירושלים ומשיח בן דוד וזמן
משמעות הדרש כמו שמכין חותנו המון התלמידים אל פרושו שעמדו בכח להכריות קודם שנכרף
השלם לפי שהדברים האלה הם תכלית כריתת השלם ויקרא יי אלהים קרף יי על
ידי נביאיו הנבואה הזאת טרם הזית הטרענות כדי שיכבו ויספרו ויקרחו ויחגרו שק ויסוכו
בתשובה לפי הא וינחם על הרעה והם לא עשו אלא והנה שאון ושמה ויהנה שאון ושמה
ונו לא רחגו ולא פחדו לדברי האל לעגו ושמו וזמרו הואיל וסופנו למות מעבה נעזה
שאון ושמה ונהרג בקר ונשחט צאן ונאכל בשר ונשתה יין כי מחר נמות ונשחח כעמדנו בחיים
וכל זה ללעג ולשחוק לדברי האלוה הוא חלול השם ונגלה בצונו יי מה זהם חמרים
עלה בצונו וידוע לפי חט יי נכחות לפי נשבע אם יכופר השן הזה לכם עד תמותון כי
קשה הוא שן זה הדבר מהשמות שקדמו לכם ולא יכופר השן הזה כגלות אל עד תמותון אבל
המיתה שתמותו בחרב הכופר לכם וית עד תמותון מותח תנחז : רל מיתת הנפש בשלם
הבא ותל ונגלה בצונו יי אמר נביא באודני הויני שמע כדחתגרת דא מן קדם יי נכחות ואמרו
רול כל מי שיש בידו חלול השם אין כח בתשובה לתלה ולא ביום הכפרים לכפר ולא בייסורין
למרק אל כלם תולן ומיתה ממרק זו אם יכופר השן הזה לכם עד תמותון כה אמר יי
הסוכן פרושו האוצר מן ערי מסכנות לפרעה וכן תי פרנס : ושכנא היה פקיד ואוצר בבית
המלך חוקיהו ונטה דעתו א מלך אזור להסיר ע העיר וקצר קצר עם קצת אנשי העיר ועלנו
באמר לא תחמרון קצר לכל אשר יאמר העם הזה קצר כמו שפרשנו במקומו על שכנא כינו
ואל שכנא וכן והתפלל על יי כמו אל יי אשר על הבית שממונה על בית המלך ומה
לך פה ומי לך פה : כאלו אמר ואמרת חלנו מה לך פה שהרי אמר על כל אל הסוכן הזה
וכן תי ותימר לנה מה לך פה נראה כי שכנא לא היה מוכר ירושלים אלא שכל לגור שם ונעשה
פקיד בבית המלך : ונדרש כי מעיר שממה סכנ היה לפי קראו סוכן ונכל ע לרושלים ולפי
אלו היה מתושבי העיר ונשאו לכו לקזור קצר להסיר העיר למלך אזור אמר ע מה לך פה
כלומר מה עסקי שלך בעיר הזאת וזינה מארץ מולדתך ומי לך פה חי זו אח או קרוב יש לך
בעיר שאתה שזה דברים כאלה כי חננת לך פה קצר אתה מדמה בעצמך כאלו חננת
לך פה קצר אתה בוטח שתמות כאן לא יהיה כן כי הנה יי מטלטלך חונתי מרום קבתי :
ואתה כמי שחונך במרום גבוה קברו של יפחד שורידוהו משא וכמי שחקק משכנו בסלע
שאתה בוטח שתהיה לשלם בעיר הזאת כשררה שאתה נה היום של יהיה אדם שורידך ממנה
לפי קשרת על מלך אזור לא יהיה זה כי אחר יכל תחתך שורידך מזררתך כמו שאמר
וקרית לעבדי לאלקים וית קצר קברו אתה אתריה ורול פ חונתי מרום קברו שחננל

שרדט אחריתו והכינוס והסרו אותם והם צדקיות ושריו שברחו ויצלו יגרו אלם לילה ורדט אחריתו
הכשדים והפסוסים כל נמצאין כי כל הנמצאים בהוך הער חסרו וכן אשר מרחוק ברחו שחטנו
למלט חסרו גם הם על כן אמרתי וגו' דברי הנביא חמ' כנגד הימנחמים שעמו כלל הרט
מומני א הנחמוני כי אמר נפשי בכי שחכה א החינו לנחמוני כפל ענין במלטה שוכות חמ'
א תרחקו לנחמוני על עוד נה עמי כירכ הוא להנחם עליו כר עס מהומה וגו' מהומה ענין
שכר כמו והמס מהומה גדולה : מכוסה ענין הרמיסה והגיוול . מכוכה ענין כלבול כמו
בבוכים הם בארץ מקרקר קיר הורם הקיר כמו אשר עיקר הגרש ומה שחמ' קיר הוא תוספת
כיאור כי די לו במקרקר וכן לנבא נבא ותגרש שרטיה ויקסמו קסמים וענין מקרקר קיר שהורסו
הכשדים חומת ירושלם . ואזע א ההר היוצאים מן הער האלכים ונעקיס מהר א הר ומגבעה א
גבעה וית מבלאין בתיא מקיטין מגולתא ברישי טורח . וצולם נשא חפצו עו כי כנעילם
נשא חפצה בחצית וקסת להנחם על ירושלם וכן קיר ורגו הער למלך אשר כמו שנ ויגלה
קיר חמ' וכן כנ קיר גלה המנינס לבח למלמה על ירושלם ערה ענינו גלי כמו חת מקורה הערה
ויש לפרש קיר כותל . וערה ענין דבוק וכן כדורל מערה כנרפסין כי דבוקה וכי הכסוק עילם
נשא חפצה לרות החנים א עושלם וכן דבק א החומה המנינס לחה החומה תחתיהן וכן ית
ועל אוריח דכקין הריסין . ברכב חדם כרשים ית ברקך אינש ועמיה וגו' פרסין וזדהר מבחר
עמקך וגו' חמ' כנגד ירושלם מבחר ארצך ימלח ברכבי האויביט וחמ' עמקך כי הרכב לש
ילך בהרים אף בעמקים . שוב נהו שמו כנהם לשערי ירושלם להנחם ויח' נלחמו וכן וכה ישיה
בנחון גלך . ילחם ויה עמקך מסריר . ומה שהו ממנן על תרעין ורגל חת מסך יהודה וגו'
גלה מסך יהודה שהיו סבונין שהיו מסוככין שלח תבא עליהם רעה האויב מפני בית המקדש
שהיה בנה לתם והנה בח האויב כענותם וגלה המסך שלהם והכט חמ' כנגד עם ירושלם או כנגד
המלך חמ' כשרחית האויב בח עלך הכטת א נשק בית היער הלבנון שנתן שם שלמה מנינס
ונתת עניך נהם להביחם ירוכלם כלומ הכמה עצמך למלמה ולח להאנה ומעשים נזכים
כלומ הכטתך היתה א הנשק ולח א הא כמו שהיח' ולח הכטתם א שזיה וית א נשק בית היער על
זין בית גטי היערי . וארת בקיע עיר דוד וגו' פרצות שהיו בחומיה עיר דוד היא עין ועשיתם
הכנה לבכות אותם . פרצות . ותקנצו לת מי הכרחה שהיו מהפזורים ממנה וליזון קבצתם
אותה להוכה להמת הגמים מוזמנין לעשות בהם הזמר לבנין הפרצות וכריכה היא חריץ באבנים
מהכנסים בה מי הגשמים . וארת בתי ירושלם וגו' הנה הכיכותם המים וכן הכיכותם האבנים
שספרתם הצתים ומי שהיה לו בית יתר נתתם אותן לבכות פרצות החומה מחותן האבנים
והתנו יתו הגרש רפה ומשפטה להדגש כי שרשו נתן לבצר החומה ענין לחוק מן ערים כצורת
ובקורה עשיתם וגו' ומקוה כקמח כשקל אשרה עוד עשיתם הכנה למים בין שהי החומה סמוך
למי הכרחה הישנה עשיתם שם חריץ שיקון בה מי הגשמים כל אה להכמות עשיתם מפני
האויב כדי להטיל ירושלם מידו ולח הכטתם חל שזיה ולח הכטתם חל הכורח חש . עשה אותה
והקנה על הנה ואמרה ייחל החניכ לח הכטתם לזכ אלון וללכת בצרכיו כי הוא היה על אותה

ושכנח נשאר סופר ולעמך היה שכנח מכסה עצמו וקרע כוונתו על דברי רב אקה כמו האחרים
והלבושתיו כתנתך וחכנתך דרך משל כי הכתנות מלבוש הוד ותפארת לגזולה
והחכנת הוא החנוניה על המתנים והוא משל לחוק אלא ימעז מגדולתן והיה לחכ
לעז נאמן ולמנהיג טוב ונתתו מפתח בית דוד דרך משל כי הוא יועז של מלך יהודה
ועל פיו יעזה מה שיעשה לסגור ולפתוח ואמר על שכמו: אומר הענין כשתי משלים •
אמר מפתח כי בידו יהיה עטן בית המלכות לפתוח ולנעול ואמר על שכמו שהוא כמו משל
שיש אדם על שכמו רל כי הוא ישא ויסכול ויכלכל דברי המלכות ויתן ויתן בית מקדשי
ושלטן בית דוד בידיה: ואיפסר שהיה איקיס בהן ומצאנו חלקיה ביחס דברי הימים ואלם
הולד את חלקיה וחלקיה הולד את עוריה ועוריה זה איפסר שהיא איקיס ושני שמות היו ל
ומצאנו עוריה שהיה נגד בית האהים בית חוקיה ויתקע עתו יתד במקום נאמן • הוסף
עד למשול משל על הגזולה ועל השררה שתהיה לו עד שיהיה לכבוד לכל בני משפחתו •
וכלם יהיו נתלם בו כמו הקטון שהוא נתלה כגדול ונאמר עליו • והמשיל ליתד שהיא תקופה
במקום חוק וקיים שהיא ראיה לתלת בנה כל דבר ולא ייראו שתשכר ותמוז ממקומה ויתר לו
עליו כל כבוד • לפי שהיתד תלוייה עלה • אומר דרך משל כי כל משפחתו יהיו מתדברים בו
ונתלם עליו • ופי הצאצאים והנפשות הבנים והכסות • ותי כסא וכס כניח: כל כל הקטן •
אמר לפי הקטנים יהיו מתכבדים ומתפארים בו כל כך תהיה גדולתו מפורסמת • ואמר כל
דרך משל לפי שהמשיל ליתד והיתד תולן עלה גדולם וקטנים לפי חוקה של יתד ופי כלם
הקטן • כל התאמים הקטן כי כל כל התאמים תולן על היתד לפי אומר מכל החגות
עד כל הנבלים • וסמיכות כל החגות וכל הנבלים לפי שהחגות יש בהם גדולת וקטנות
ומוכנות לתאמים משונים זה מזה • וכן הנבלים יש בהם זה מאנה מזה ביהדותיו או במיתריו
וכלם יקראו ובלים ותי מכל החגות עד כל כל הנבלים • מכהניח לכשי אטרד ועד בני לוי
אחד נבלים • ביום ההוא נאם • זה משל על שכנח שהיה סכור שיהיה כבודו קיים עד
יום מותו כמו שאמר חוצבי מרום קברו • ונכרת המשל אשר עלה: כמו שהיתד כשהצבר
ותפל ישכרו ויכרתו הכלים התלויים והנאזאים עלה שיפל עמה כן כשכר שכנח תשכר עמו
משפחתו וכל סיעתו • משל צור הלע • נתנח על צור שתחרב והיתה עיר סחורה כמו
שאומר לטיכך קרא כבוד תרשים שהיא על הים והיא היתה עיר סחורה גם כן והיא
צלות הסמיכות תמיד מתרשים לצור לפי אומר הלע חטות תרשים • כלומר ספרו כי אין
לכם מקום שתלכו גם כי צור תחרב • זהו שאמר כי שדר מבית מכוח • אודל ביתכם ומקומכם
שהיה בואכם גם עתה אודל מכוח גם כל סחר • ופי מבית מהיותו בית ומקום וכן והזכהך
מונה • מהיות זונה: וימאסך ממלך מהיות מלך • ויסירה מגבירה • מהיות גבירה מארץ
בהם כולה למו • תי מארע כתאי אהו עלהון ואנו רואים כי נכודנאצר החריבה כמו שפרש
ביחוקא • וכיתים הם מכני יון אכ איך אומר בתים • ופי אהול כי כיתים היו סוחרים הולכים
לנגל ואמרו להם שיבאו לצור ויכלע לתשש אותה והם עזרום ויבאו להם דרך ים • דמו

קבר נקברי בית דוד לפי אשר לו מה לך פה ויוד חזבי חקקי כוספית על הפעל כמד היושבי
גשמים וקוח דרך עזוב הנה יא מטלטלך וגו' פי' חזול טלכול גדול וגבר שם תחר לטלטול
והח טלטלה כוספת וזינה לנקבה ורזול פירשו טלסלה היא וחמרו טלטולא דגברח קזיה
מדחיתתא וזה לפי שהחשה תמצא יותר מרחמים בגליתא מן החיש כלמ' הגלה למקום אלא
תמצא מרחמים וכן ה' טלטול דגבר ולפי דעתי כי מלת גבר היא לשון קריחה כלמ' חיה הגבר
פצה יא מטלטלך טלטלה וקראו גבר לפי שהיה מתגבר ומהגזיה ונדרש טלטלה גבר כהדין
הרכונא דמטלטל מחתר לחתר: ועטך עטה כמו יננך ננפה כמו שעטה אדם הכנע וכו' וכו'
כמו כדור ומשנכו למקום רחוק ומי שפירשו עטן עיט כלמ' מפרידוך חיפסר חבל חינו משרשו
ונדרזול עטך מלמד שפירחה בו נרעה כמו על שפס יעטה ויה ותהפך צהתא פי' כמו האדם
המתבייש שמכסה פניו... יצנוף יננך ננפה וגו' נכוף מקור ננפה שם ופירשו כמו שפירשנו
ועטך עטה כמו שכורך אדם המצנפת ומשנכה למקום רחוק וחלן ער כדור א ארץ רחב:
פדים כמו משלך אדם הכדור בארץ רחבה ימים שאין שם גדר או דבר שמעכבו שהיא מהגלגל
וקולך ער שימצא דבר שיעכמו וכדור הוא הנקרא כלשו פילטיא והכף אורש וכן במשנה הכדור
והחמוס ותחסר ממנו במקום הזה כף הדמ יון יננך ככדור וכן לב שמח ייטיב גיה כגיה וי' י'
יעזי מינך מצנפתא ויקפך בעיל דכבו כשור מקף ויגלך לחרע פתית ידן שמה תמות ואלו כמו
שחשכת שחצנת לך פה קבר ושמה מרכבות כבודך קלון בית הדניך פי' חזול שמה בחזונו
מקום שתהיה שם מטולל להרכב מרכבת שתחשב אותה לפניך לכבוד גדול ובכחן היה לך קלון
חס תרכב אותך אך שם תהיה מכובד בה כלמ' הכבוד שיש לך בער הזחה יהפך לך שם לקלון
ורזל פירשו כקלון בית אדנו נהפך כבודו לקלון כי כשיצא למלך אשור שאן אותו חיה הפס
שקשרה עמהם חל' להם חזרו בהם נקבוהו בעקבא וקשרוהו בזנבות סוסיהם והיו מגרדין אותו
על הקוצים ועל הכרקטס והן מרכבות כבודך המרכבות שהיית חושב שיתנו לך מרכבות
לכבוד נהבו ללון שקשה אותך בעניניהן וי' תמן תמות ולהמן רהיכי יקרך יתוכון כוזעל דלח
נטרת יקר בית רבונך ויהר פתוך ממנכך וגו' חל' והדפתך כחל' הא מדבר וחל' יהרסך
דבר הנביא על הא וכן ממצא לשון הקדש במקומות רבות כמו שמש עמים נלש כלם
תאבו וכלו נל לכלם ולסרנכס ויהו' להם והמצנכ והמעמד הוא הפקידות שהיה בו... ורהרה
ביום הראז וגו' צזם שתגלה ממקומך זה חתן במקומך איקים בן חלקיהו ופי' ביום בזמן
הראז כמו והיה ביום ההוא שרש יש והדומים להם שנאמרו בעתידות פי' בזמן הראז ופי' וקחרתי
סיבן כלב חוקיהו למכות פקיד איקים במקום שנבא כחל' הא יקריחו שיבא ויקח הפקידות וי' י'
וקרתי וארכי כלמ' אגמלמו ואמנהו על בית דוד וכן ה' חנקלום רחה קריחי כשם חזי דרביה
כשם והנה ממצא בספר מלכים ובספר זה כי איקים היה על הבית ושנבא היה סופר כמו
שאמ' ויצא אל איקים אשר על הבית ושנבא הסופר וזה היה כשנבא סנחריב לרושלים וחיפבר כי
קדם לבן מרד והיו דבריו עם מלך חזור והיה מכסה עצמו והא גלגו על ידי הנביא וחל' לו לך
נל א הפסן היה והנביא חזיר לחוקיהו והורידהו מגזולתו והם תהתנו איקים על הבית ושנבא

נאותם ויחולל כגירלו חרכן צור יעשו קל וחומר בעצמם ויהיו בעיניהם נקלם ומחוללם ..
עברי ארצך כיאור עברי ארצך וכל משם כיאור ימך כיאור מצרים שיצא ממקומן
ויפשוט כן תצאי ממקומך אנה ואנה . או יהיה פרוצו כמו היאור שעבר במהרה ועל
הדרך הזה המשיל במקו אחר כי יבא כנהר צר ואנה תעברי לבת תרשים כלמ' לעדת תרשים
כמו בת צון ותרשים נכ על הים סמוך לצור . ואמר שתעבור א תרשים כי אין מוח שר : כלמ
אין לך שר חוזק בארצך ובת תרשים חסר למד האמוס . כמו ויבא ירושלים וכמהו רבים ..
ודו נטה על הים . הקב"ה נטה ידו על הים כלומר על צור שהיא על הים . וכל עשרה מהים
ויבאו הקב"ה נטה ידו על הים : שאם יבא לצור שור דרך ים כל שכר ים כי הרגו הממלכות
לצא עלנה וצוה על צור שהיא כנען כלמ' שהיא עיר סחורה כמו שפי כנעניה צוה לנכודנ' שיבא
עלנה לשמיד משוטה או יהיה פ' הפסוק כן והוא שכ למה שאמר למעלה יצא צבאות יענה
אמר לא יהיה זה פלא בעיניכם אם יצא צוה להחריב צור כי כן נטה ידו על הים בטבעת פרעה
ומצרים וכן הרגו ממלכות רבות כסיחון וכשג . וזולתם . והוא שצוה על ארץ כנען לשמיד
משוטה אעפ" שהיתה ארצם עניים גדולת וכצורת באמים הוא צוה להשמיד כל המשוים
ההם . וישרא במצוהו וכרצונו ככשו הכל לא היתה קריה אשר שגבה מהם לשמיד כמו להשמ'
וכן בחסרון ההח ולנפיל ירך . ולשכות עני עש והדומים להם : משוטה הנון במקום אות
הכפל שהיה מזפטו משויה ולהקל הקריאה החלט אות הכפל כנון וכן כי לא תמו . כמו
תממו . וראמר לא תוסיפי שר . אמר הא כנגד צור ומה שאמר לא תוסיפי שר לעלו
לא אמר שר לשלם שהרי לשבעים שנה חזרה לאתננה . אא פ' עוד לזמן רב . וכן לא
יסט שר גדורי ארם ועמל לא יזכור שר המשקה אמר ואת בת צדון גכ קומי עכורי לך
לארצך כתיים . כי חרבה צור שהיית בזה איה בסחורה שהיתה שכנה לך ואין כך עוד מעמד
ואת מעשקה מצד צר גם איפשר כי צדון גכ החריב נכודנ' צר כשהחריב צר כי סמוכות היו
ואמר המשקה שעסקוה עם צר וכן נבא על שתיים ואמר וגם מה אתם ל צר וצדון וגו' .
קל מהרה אשיב גמולכם כראזכם . אבל צר היא העיקר לפי באמרה הנבואה על צר . ואמ'
בתולת לפי שלא נכבשה עד היום . וכן בתולת בת צון בתולת בת יהודה קורא העדה בתולה
קודם שיכבשוה ותהיה ברשות אחר כי היא כבתולה קודם כבואה וברשות בעל . כתיים כשני ירדן
כתיב ולא קרי כי החרק צתיו ולא ציוד ואחד הוא כמו ועבריים ועבריים . וי"ה כן לא תספן שר
למהקף דהויתון חנסין לעמא די כצדון . והן ארץ כשדים . הנה כבל ונמוה וכל שאר הארץ
שהיא ארץ כשדים היום זה העם לא היה שם מקדם כי אזור יסדה לצנים כמו שאומר בתורה
מן הארץ ההיא יצא אזור ויבן אתנמה ואת רחובות עיר ואת כלל וכשדים היו בני כשד בן נחור
וכבשו הארץ ההיא והיא נקראת היום ארץ כשדים : ואזור יסדה מקדם . ועלכן נקראת הארץ
ההיא ככלל אזור . והמולכים עלנה נקראים מלכי אזור אבל היא היום לכשדים כי הם כבושה
והם הקימו בחוטו שהם היום ישרו ארמנותיה שהיו בה מהחלה ושמוה למפלה : ובאמת
שמה לאן יהיה הוא אומר על מלכם אן בכלל על הגוי יופי לצנים כמו לפנו יכרש צנים : עם

אשר אי וגו' הוציאו באינם אחר על הים שהם סוחרים בלבוש ערה דמן כלום שהיו והענינו כי
עיר סוחרתכם נחרבה ויהי דמן אחרתו ועדן היא על הים גם כן וסוחר צידון עבר ים לשון יחיד
דרך כלל כמו והיה ל' אר וחמור • כי אם הסוס אסור והחמור הסור כה תהמרון לזים יבש גלעג
והדומים להם מלחך כבוד צור ופירושו מלאו אותך בסחורה ומלחך קל הלמד ורחמי להדג כי
הוא מן הדגש • ובמים רבים זרע וגו' הפסוק כמו הפך זרע שיחור שהיא במים וקציר יחור
היא תבואת צור כלום כי ממזרים היה כל לה כל צרכה מתבואה לפי שמזרים רבת תבואה
כי לא תצטרך לגמלים כי הגר שיקרא שיחור משקה הארץ ויהי שאם במים רבים יתהי סחר
גוים צור היתה סחורת הגוים כי כלם היו סוחרים בה ותי ורות מספקא סחורה לעממיא: **בשר**
צידון וגו' כיון שחבר מקום סחורתך בשי והכלמי בו כי הנה חמר ים והיא צור לפי שהיתה

סחורתה דרך ים והיא היתה משו הים כלום משו כל הערים שהם לחוף הים אמרה כשרתה
בחרבה הנט היום בחל לא חלתי ולא ילדתי ולא גדלתי בחורים ולא חממתי בבליה כי חני היום
חרבה והוא דרך משל להמגיל הפיר כחשה חלה וזללת כנה ומגדלת אותם ומרוממת אותם
וכן כי חלה גם ילדה צון את בנה וית כי חמר ים חרי חמ מערכת דיימכ בהקוף יחור ותר לח
חלה ולא ילדתי לגוי מרעית ולא חסדתי ולא רכתי שלמין פנקית בבולן כלום הלואי שלח היה לפ
כל זה הכבוד כי מה יועיל אחר שספי להית חרבה • באשר שמע למזרים וגו' כאשר ישמש
מזרים חרכן צור יהיה ויפירו בעביר עצמם כמו שחל יושבי צור כשאמש כי נטכדנאנר

בא עליהם להחם כי קודם החריב נכדנאנר ויחור כן מזרים כמו אמרש בספר יחזקא ••
עברו תראשנה וגו' חמ כבוד הסוחרים אשר נצור עברו לכם תראשנה כי צור יחור ותראש
ג' על הים והם סוחרים באים איה חבל לא כמו א צור ועתה חין לכם שד מסחר א צור
עכח לכם תראשנה: הללו יושבי ים יושבי ים הם הללו כי חרבה עיר סחורתכם ולדעה יונתן
חמ כבוד חנאי העיר שתר עכח גל למדינה הים • והוא את לכם עלאה • חמ כבוד יושבי העיר
הוא חסרתם שהיה לכם נד שהיתה עלאה מרחב כבודה והיתה מימי קדם ועתה קבלה

רעלה לצור מרחוק כלום לגלה מארצה ולצור בארץ שהיא מרחק ואח רעלה כלום כי על כרחי
קבלה רעלה ללכת בגולה זו היא על דרך שחמ ורגלתי דבר אינש אינן ערבין כחור דמהכע
תמן מפילן יתיה: וקדמיה שם כמו שקדמה שלף יבש והוא לנקה והיא במפיק כלום קדמה
העיר היא מט קדם וית מימי קדם מלקדמין הוא מיינן ליה קרבנן מארע רחיקא כדי ליהות צד
הוא גלח בו יעז זאה וגו' מי היה יועז להחריב צור שתקום ענתו ללח שהא ית יעז ועצנו הקום
כי צור היתה עיר גדולה ומענינה כלום מתנת עטרה למלכה ולעמה מרחב עטרה וכבודה
ולמי היה שלה בלב להחריבה כי סחורה היו נחשבים כמו שמים זכנעניה כמו נכדי ארץ והענין
כפל במלת שומה • כעניה פי סחורה וכן כנען כדן מיוזי מרמה אש שהיא משקל אחר ויהי
אולסנהו • יא נכחות יענה וגו' לחלל גחון כל צדי להקל כל נכדי ארץ כפל עטן במלת שומה
ופי הפסוק יא נכחות יעז ואת לפי שהיתה מתגאה ברב עטרה והיתה כותנת העטרה
לעצמה לא לא לכה צנה להחריבה לחלל גחון כל צדי בלעמר כל ארץ צדי וחפץ ישפל גחונתם

וכן תי' ותהא מספקא סחורה לכל מלנות עממיא דעל חצי ארעא : וזנה מלרע • לאתננה •
ההא רפה • ודהורה סחורה ואתננה • זה הפסוק הוא נבואה עתידה בימי המשיח • אז חול
היתה בבית שט • אך הקרוז שהיא עתידה • וכן הפרשה הבאה לחריה לחימר ולח יחסן
כפל ענין במלת כמות וכן ולתכל חוסן הער חסן ויקר יקחו • כמו חוצר ולמכסה עתיק לכסות
יקר ונכבד • ולמכסה שס כפלס ימך המקרה • ממלא על כל גדותיו • וכן תי' ולכסו דיקר •
הגדה • בוקק'הארץ • המכרשים ול פירשו וו על גלית עשרת הזכטים וכן נראה מדברי רזל
וכן דעת יונה • והנכון בעיני כי היא עתידה • וכן מכוחר בסוף הפרשה • בוקק מריק כלמ'
חצי משיח אותה שהיה ריקה מאנשיה : אבל נפן בוקק • יצא הוא פעל שמד וזה יוצא
ובולקה • חגר אותה מן הייטוב וכן ומכוכה ומכולקה • וזה הענין בדברי רזל לח הלק ידענא
ולח בלק ידענא פ' שבלק הטבעה ורודתא • ואחול פ' ענין פתיחא מן הערבי כלקתא בחב • רל
פתיחא השער • ופי' ובלקה פתיחא אותה שיצאו אנשיה ממנה ולזה נביא המתרגם שהרגם וכלקה :
ומסר יתה לסנאזה ועשה פניה על דרך משל ישה פני הארץ אלח ימצא כל הי' וייתחטן
נהתא חצי רכריח על דעברו על אוריתא • וכל אז המלת אשר זכר בזה הפסוק הם כפל ענין
במלת אמות בהשחתה הארץ • וכפל הענין במלת שיטה כמו שהיא דרך המקרא : וזה להוק
הענין • ודהורה כעס ככהן • אה הם כפי הדמיון וכל אחד משה ונשא לפ' תבא הקף עם
שניהם רל • זה כזה וזה כזה וכן כמוך כמו הם כמוך כפרעה וכאמרו כעס ככהן כענד
כאדונו : וכן כלס רל נהזחת הארץ לח יכירו בה המסחיתים הנכבד ולח ישהו פני גדול אל
כלס יהיו שנים בגוירה ויהיה הגדול כקטון והקטון כגדול וכל אה שזכר הם זה למעלה מזה
כי הכהן גדון לעם כמו יתרו כהן מדין והקונה למעלה מן המוכר כי המוכר נחלה מכס
ענין מוכר והקונה עשיר • והעשיר כאדון לעט וכן אמר הכתוב עשיר כרשים ימשול : וכן
המלת כאדון לעה וכן אמר הכתוב ענד ליה לאיש מעלה ומה שאמנו כמשה כאשר טבה דו •
אחר שאמר במעלה כלנה לפי שהאחר משחת כסף והאחר משהת חובל • ופי' כמנה הוא הנה
ומשה כו הוא המעלה וקשר הבית מפריי בנייהם • **הבוק** תנוק תכוק • וכיון שהוא דבר
חין כל חדס יכול לגזור עליו כי באמה יהיה שתנוק הארץ ותכנו • **אברה** נבלה
נבלה • ענינו נשחתה • וכן חבל תינוש • ככלה כמו נבלה וכן כנבול ענה מוכן • וכפל הענין
לחוק מרוס עם הארץ • גדול כל עם ועסיספרו • וזה ארץ חנפה תחת יושביה כאלו הרחקה
רשעה שהיתה שממה • ולא נתנה פירותיה • ולמה היה לה זה כשן יושביה והו' פי' תהת בשנא
כמו תחת אשר לח עבדת • כי עברו תורות אס על הזכטים כמו שפרשה מפרשים הוא כפסוק
כילרכ רשע • ולפירושו שהיא עתידה על אומות העולם יהיה פי' כי עברו הירתי על
השעבוד שזעבדו בישראל יזר מדאי כמו שאומר הכתוב חצי קצפתי מעט והם עזרו לתעה
הנה כי עברו הורות וחלש חק בשעבוד ישראל • הפרו ברית שלם כמו שאמר באדום ולא זכרו
ברית אחים וכן עמון ומוא חבוש מעא חזים היו לישראל וכלם הרעו להם הרעו שאלו לאומות
העולם בעבדי ישראל כאו להם וכן לעתיד לגוג ומגוג : ולשאר האומות בשנא ישראל יבא להם מה

לצנים והם האזכר במדבר בארץ ציה ואמ' כי אשור יסל זו הארץ שהיו אזכר בה אותם שהיו
שפצי יהיה קודם זה ואמ' ענין הפסוק הזה על צור כלום איהיה זה דבר פלא בעיניכם
חס תחרכו נר כי הנה או בגלים שפאים להחריבה . ארצם גם כן הייתה להרא מתחלה ואחר כן
לקחיה הם מהראשונים וכן עוד יקחיה אחרים מהם כי כן מנהג השלם זה יורד וזה שנה להודיע
כי הארץ חזון כל הארץ ופי' בחונו: מגלנו כמו שפיל וכחן ופי' שרר שכוו כמו פרער
התפרער וימ' ארץ כשלים על צר כלום זאת הפר ארץ כשלים היא כי זה העם לא בנה אותה
לא אשור יסדה לספינות . צנים ספינות כמו וצי אליר והם ערי אשור הקימו מגלנו ועתה כמו
כשלים עם נבוכדנצר ועוררו ארמנותיה ושמה למפלה וימ' הן ארץ כשלים גדולם הם ממך
והכורח עתיד להחריבה ולשמה עד שיאמרו רוחיה זה העם לא היה וכן אשור יחריב הארצו
ויהיה מיוסדה לצנים ולחיות והם הקימו מגלנו והוא שמה למפלה ואת הח ארע כשלים כן
עמא הוא כלל הוא אבורח בכללה לבנון אקיימו אוויתיה פגרו ברבתיח אויה לעדי מחמריח
וכחינו כתוב בזר וקרי בולו בחונו והכתוב ממסקל חביר כבד והקרי ממסקל חסן רחום ..
הללו חנות וגו' שהייתם באים בספינות לסהורה לצור ולצידון ועתה הללו כי אורד משוכן
שהיא צור כי רב החנות הם בתרשיש והסוחרים היו באים שם בחנות ללכה לצור ולצידון
וכיין שנחרכו הללו כי אבד שרכם כי צור היה משו לכס שהייתם באים שם עם הסוחרים ..
והורה בזם ההוא וגו' בזם שהחרכו צור והיה כגור עליה להיות נשחת שנעים שנה שלח תכנה
כימי מלך אחד פירשו המפרשים זל כימי מלך דוד ולא פירשו למה נבין הסימן הזה והנכון
בעינינו כי אמ' כימי מלך אחד לפי שימי האדם שנעים שנה נרב כמו שאמ' ימי שפיתם בהם
שנעים שנה והל' כי זמן זה תשבת צור ממלכה ולפי שהיתה לה מלכה גדולה וכבוד גדול כלל
כמו שיוכל להיות מלכה כך תהיה מחין מלכה ולדברי המפרש זל שפירשו כימי מלך דוד
נראה להטעם לפי שאלך דוד היה לו ברית עם חירם מלך צור ואחר מות דוד ושלמה לא
המרו הם הכרית והצרו לשרא ואמ' כי הזמן הזה השבת מלכותם כדי שיזכרו ברית דוד שהיה
לעם מלכם והם לא שמרו הכרית וידעו כי כלוהו השן בזה להם הגורה הזאת מקץ שנעים שנה
יהיה לצור כשירת הזונה לפי שהיתה צר רבה סחורה ומכל רגל והממלכו היו באים לה בסחור
דמה היתה לזונה שבאים איה רבים בני אדם ופעמים שתשכח ולא יבא איה אדם כן תהיה צור
שתשכח מן הזונים להחריה והם הסוחרים ונסוף שנעים שנה יהיה לה כקידה כמו שירת הזונה כי
הזונה אחרי שהיה נשבת זמן רב ורוחה הזונים שנרשים ולא יכמו איה היא מרימה קול בשיר
כדי שיכמו איה כן צור לסף שנעים שנה הכנה ויזכו סוחרים איה כאלו הרמה קולה בשיר כדי
שיכמו איה ויזכו חלה .. קרוי כמו סוכי וגו' אמ' לה דרך משל שתעשה כמו ששעה הזנה
הנשכחה שתקח כמו בידה ותסוב הפר אחר שננה כביתה וריתה שאין פניה איה תקח כמו
ותסוב הפר חול ירחה אותה אדם שיערב לו קולה ויבא חלה לפי אמ' סוכי ער זונה נשכחה
והורה מקץ שנעים וגו' החרינה והוא יפרדנה למען תדע כי מ' איה היתה לה כי הנביא נבא
עלה בשם י' ברם שתחרר נבא על חרי נר יעל פקדונה ועתה תסדר כמו פיר גו' וכן

כן בארזים : בעמקים * כמו ינחור כשדים * ויהי שהמר בארזים כי רוח הערים הם בעמקים
לא בארזים * ואמר על כן רל כשתראו ותשמע גדולה הא וגאון על העמים כבדוהו זכרי שנה
לכן בארזים הים הרחוקים כבדו שם יא אהי ישרא כי כעבורם עשה מה שעשה בערים וית על כן
במיתני נהורא לצדיקיא ייקרון קדם יא בנסי ימא יהון מודן ומכרכין אמא דיא אהא דישרא
מכנה הארץ ומירות שמענו * גם זו הפרשה עתידה כמו אשר לפניה אמר הנביא כנה הארץ
קנת הארץ * וכן לחונו בכנפית הארץ בקנות הארץ * כלומר מרחוק בארץ באה הכשרה
ואנו שמענו כי גם הנביאים שהיו בימיו נבאו על עתידה זאת כמו שכתוב בכבודתם : נבי
לצדיק פירושו נביא חפז ופאר וכן נביא לכל הארצות הדומים להם כלומר אה הזמירות
שמענו למי הם לצדיק כי הצדיק ראוי לשמוח בהם והם לו לזמירות כמו שאומר הוא
בתחלת הספר ביום ההוא יהיה שמח יא לצדי ולכבוד ונו ולמי יהיה לפלגטת ישרא והם הצדיקי
כמו שאומר הנה לצדיק : והיה הנשאר כציון ונו ואמר ניו ל רוי ל כאו הנביא אמר כשרהית
זה הפרענות העתידה לבא לנרא בימי הנחולה שצדק ולו ישרא לא הצדיקים אמרתי
אמרתי ל רוי ל כלומר רזון ל כאו אמר מאשמך כשרי ירזה על זה ואוי ל כי כמה כוגדים
בהם לו פי שהוא רמו על ארבע מלכות בכל כוגדים ומדי ופרם כוגו בהם וכוג כוגדים על
מדי ופרם וכוגו יון ועל יון רומי וכלם נשתעבדו בישרא וכוגו בהם כולתם ביניהם * ורזל דרין
יצאת בת קול ואמרה רוי ל רוי ל אמר נביא עד מתי יצאת בת קול ואמרה יכוגדים כוגו ונו :
עד לחבו כוגו וכוגו דכוגו ויוד רוי למד הטעם כיווד נקי * רוי מלעיל מכני מלת ל שהיא בצדה
שהיא מלה זעירא * וית רוי ענן סוד כמו וכל חו לא חנם לך וכן הרגם הפסוק מבית מקדשא
דמתמן עתיד למפק חדוץ לכל יתבי ארעא הושבחן שמענא לצדיקיא אמר יבעה נביא מאגר
לצדיקיא חת * ל רז פרענותא לרשיעיא חתג ל ווי ל לא נסייא דמתח נסיין ולכוג כוגוין דהא
מתכוג פחד * ופחת ופח * זה אמר ככוג חומות העולם אדום וישמעא וזולתם שהם יושבי
הארץ ואדונטם עליה וישרא כולת ביניהם אמר אל תחשכו כך כי ישרא ל * תהיה הנרה
כי גם לכלכם שתחשכו * תהיו אדונטם ויושכ הארץ הטעם מהוכה וכל חומה והומה תכוע
ממקומה וישרא ינעל מהנרה והצדיקים שבהם יכתבו לחיים חבל יהם לא המלטו *
והזהר הנם מקול : זה הפסוק פי אשר לפנו ופחת היא החפירה הגדולה כי ארובות ממרהם
נפתחו לפי שהגזירות יורדות מן השמים אמר כאו היא מטר גובר כמו שאמר במכיל וארובות
השמים נפתחו ומפני זה אירעא מוסדי ארץ אל תהיה עמידה לנשביה * דרועה התחזעה
הארץ * ענן שכר וכן פיר התפירה כמו חתה פיררת בשוף ים * וכל הכפל לחוק הנרות
הגדולות שתהיינה בעת ההיא על כל הארץ * גרע תכוע ארץ כשכור * כמלונה סוכת שומר
הכרמים שעשה סכהו כהר ושומר משם כל הכרמים ולוחה הסכה היא עשויה מעצים קלעם
כי חין לה קבעבי חין יושכ בה האומר וכזהרוח מכה באותה מלונה היא מהכודלת חילך וחילך
ומפני קליתה היא שמרה בהתכודלה שלח תטל לארץ ואם יש כראשה דבר שיכבד עליה יפיל
הכל כן תהיה הארץ יכודו יושביה חילך וחילך ולא תהיה להם עמידה כי פגעה יכבדו עליהם

שיבא מן הרעה יצל כן אה וגו' לעפ' שיש שחר עכירות שבעבורם נענשו ישראל ושחר החומות
האה היו על כלן שנשבעים בשם הא לסקר ועלה היא חרבן החרץ כרכ וכן חמרו הול כל
עבירות שבהורה נפרעין ממנו וכיין ממנו ומכל השלם כלל בג אה וכחש וגו' ונחמ' על כן אה
חבלה חרץ חבלה ככה וישאמו כשוא האף והשין והוא לשון שממה: החו ענין יוכש שרכה רל עטן
כלעון יצל תירוץ וגו' חרבן החרץ הוא נכלת פירותיה של תתן הדגן והביחש והיעהר וזס
חין שוב חרמה חין פירות חבל עטן שממה וכן על זאת תחבל החרץ נחנחו כל המה לכ
כי פס הדגן וההירוש והיעהר ישמח האדם וכלתו יחנח י שבת משואה פיס וגו' כי בתפס
וכמרות שמחים בבית המטה והיו ששים שון והמון בבית המטה שהיו גלויס ושמים
ועתה שבת וחלל בשורר לן יסתו מן וגו' כמו שהח דרך השמים שאניס על השיר והומירות
זהס יהיו נחנחים ואין כפיהס שיר וגם חותו מעט השכר שישבו יימר להם יהיה כיוס מר
בפיהס מחוכ הנרות יגשברה קרית תוהו וגו' יחר אנכרה היא קרית תהו וכן חפית על
נחלן לחס והדומה להס סוגר כל בית מבח ובחמרו כל רל כמו וכל החרץ בחו מצרימה
כי חרבים יהיו רוב הכתם ואין כהס עטן להכנס נהס יצורה על היין וגו' כשקיס נועקים על
היין מי שיש לו למכור ולח ימצאו והנועקים הס שברי דרך חו המעט שיסחנו כצד חו
פירוץ נוחה ויללה תהיה על היין כווציה כי חסר מהס ערבה כל שמחה חשכה כל שמחה
כי השמחה כין כמו שיומ ויין ישמח לככ יסס ערבה מן ערכ שהח חסך והשמחה חורה
והפכה חסך גלה משוא החרץ גלה והלך המשא מחרנס יגשאר נער וגו' המשא גלה מן
הער ולח נשאר בה אח שמה וזיהווי נער ככל ער וער מערי החמו ופי' ושאיה וכשתי ה
יוכה ער כי חין יצא ואין בחו וזיהווי חמות שמה כמו חס שחו ערים מחין יושב וכל הפרעמת
הגמל הזה אוכר יהיה כמות המשח כנו ומעג וכשחר החומות ואלה הג פסוקים אשר בסוף
פרשה זאת מפידים על פחשט כי עתדה זאת הגמלה כמי גוג ומעוג שיסוט רוב העמים וישחר
המעט כמו שחמ ונשחר יסס מעט ונכסוק הכח יחר זה ג' ח' כנהף וית יכר כה יהיה וגו'
כל הנכר יהיה בקרב החרץ כהוך העמים שם יהיו הגשורים כנהף וית חו כשללת חס כלה
בצר וכיחש כנהף וית כחכטה עז הזית כשאלס חוכס וכנהף חוהו ישחרו מעט ותיס שלח יפלע
כחכטה חחד הנה וזחד הגה וכן יחר שיכסור חלס כרמו ישחרו כו שללה מעט כן יהיו העמים
כי רכס יסוט והמעט ישחרו והנשחרים יודו בא ובכלתו וכי הוא חדון הכל כשירחו מפלת גוג
ומעוג ועלהס נחמ לקרין כלס כסס יא ולענדו ננס חחד וכן הנשחרים ממהנה חשור ככרו
מפלתו שבו לעמוד חת יא כמו שכתו וכמו שפרשט למעלה כנבחה מצרים חס כלה כשחר כלה
וכן חס יהיה היובל לכני ישרא ואס מוכח חנכס תעשה לו והדו יס להס ידה יסחו קולס
וגו' יסחו קולס כשנח הא וידס כנכח יא נחחו שגחה על כל העמים כהפלע חותס כנחס על
יחלס: עהו מים כמו יערלו עבר כמקום עתיד וכמורה רכיס ובנבחות כרוכ ופי' מים ממערב
כלום חוהס זהס רחוקים מירושלם בארץ המערב ירחו וינלחו כגלון יא וינתן שהכין הפרשה
פל ישרא כרמס מים כמשמש יכושן כחח דכשן על גבורין דחיתעבידח לשון על ימח יצל כן

חיי כחרב בצון שאון: כי החרב והחרב במקום ציה חין לחדם בעכוז מחסה ומפלט
כן הכנת אתה שאון זרים והמונח שלא יהיה להם מפלט ומקלט: חרב בעל עב וחיותו
החרב יהיה לגוים כחרב בצון ויהיה לעזראל כחרב בעל עב כלומר צרות גדולה יהיו כאלו
המים לחיות העולם ולעזראל כמו שכתבו למעלה בפסוק וחפרה הלכנה וישרא ימלטו
מאותה הצרה כמו שכתוב כל הנמצא כתוב בספר ויהיה להם החרב כמו חרב שיבא עליו על עב
ויקרר חוהו חבל לגוים יהיה כריתה שיכטע אותם ומיר ענן כריתה כמו וכראך לח הזמור
וענה ענן כטעה כמו לענות מפני והעריצים הם הגוים ויעשה יצ צבאות כהר צון
כי הם יהיו נקבצים כל הגוים על ירושלים משתה שמנס מענן שומן והוא דרך משל על
הכוס שיטבו שם כמו שאמר כי כאשר שתיתם על הר קדשי ישתו כל הגוים: וכל זה דרך משל
כמו שאמר נכ הירושף חף רעל לכל העמים ואמר כי המשתה ההוא שיעשה יהיה משתה
שמנס חרבה ממוחים מענן מוח ואם חינו משרשו והמשתה השמן בותר כשישתה האדם
מימנו הרבה מכביד הלכ וטורדו וכש משתה שמרים שיהיו מזוקקים מן היין וכל זה הוא דרך
משל למהומת יצ שתהיה בהם עצמם יהרגו אחד את חברו כמו שאמר ועלתה ידו על יד רעהו
ותי זה הפסוק כן בטורח הדין שירו וזמן מדמך דהיא להון יקר ותהא להון לקלן מחאן די לא
ישתכון מנהון מחאן דיסופן בהון ופי שירו סעדה ופי זמן שיזמינכ לבא לסעדה זאת והיו
ענן שאמ והעלתיך מירכתי צפון והביאותיך על הרי ישראל וברע כהר הזה ענן השחתה
כמו כבלע רשע צדיק ממנו והדומים להם הלט הלט הרחשון שם והשני פעל: כמו והמסכה
הנסוכה ולעפ שקוח בחולם הוא תחר והפסוק כפל בענן צמלת סוכות: כענן הלט הלט
כענן המסכה הנסוכה פי הפסוק הסהר וכסוי שנסתרו בו הגוים עד היום הוא שהיו בשלם
וכבררה ישחית הא אותו הכסוי והיו מגולעם ומוכנסים לרעה הצאה עליהם ולא יהיה החל
יחסה ומכסה ממנה ופי פני עד היום כאו לא היו פניהם נראים כענן שכת בערו אשר דרכו
נסתרה ואחול פי פני הלט רמו לחומה שמכסים את פניהם וית ויתעלמון כטורח הדין חפ
רב דרב על כל מלכותא בלע המות לצנח ישחית ויבטל המות רל מיתה מקרית לח
מיתה טבעית רל ההריגה שהיו הורגים אותם הגאס בגלותו ובטל אותה המיתה והדמעה
שהיתה על כל פנים רל על פני עם ישראל שהיו בוכים בגלות תמיד מהרשת שהיו עשים להם
הגוים לח ימחה הא אותה הדמעה מעל פניהם כי לא תהיה להם צרה עד וחרפה עמו יסיר
מעל כל הארץ: שהיו מטורחים בכל הארץ והיה להם חרפה בכל מקום הא יסיר אותה החרפה
כי יצ דבר באמת יהיה זה כי יצ דבר ומה שהוא מדברי יקים על כל פנים ויאמר ביום
ההוא עמו שזכר יאמר ביום ההוא כשיראו התשועה הגדולה הנה אהינו זה שקוינו על
בגלות שיושיענו הנה הוא שהושיענו וכפל הדבר ואמר זה יצ קוינו על יענה כשהושיענו בגילה
ונשמחה בשועתו יבר הכחיד יצ בהר הזה יצ להכות בעמים ונדוש מואב יעפ שהחזמו
נתבלבלו ולא נברקוים חי זה עמון וחי זה מואב וחי זה אדום: וכן שאר האומות: וכן באותן
הימים גכ לא יהיו נברים החומות וכן כתי כנכוחת דניא ואה ימלטו מידו אדום ומואב ורשעית

ויטל לארץ ולא יסיט לקום עד... והורה כזו הוזה וגו' יתן זה על קדושת המזומות כי הוזה
סימן וזהו לרעת הזומות לפי חזק ועל מלכי האדמה והחנם רחבעו זל פי כי צבא המרום
הם המלכים שהם שמרים לעזור לגוי אחד ולהשטין לגוי אחר כאשר הוזה מבואר בספר דניאל
ועל כן חזק ועל מלכי האדמה כי מלכות המלכים דבק עם מלכות המלכים ויתן יסערה יא על
חילת הוקפח דיתכן בתוקפח ועל מלכי בני אינשח דלירין על ארעא... ואכפו חסיפה וגו'
חסיפה חסר הסרי כף המיון ופי' כאשר כמו שמחסיפין החסירים כללה אכור וסוגרים
אותם במסגר עד הכקר שינעילום לעבודתם כן יחסט הזומות רל שיהיו בחסירים לפני ישרא
אלה יהיה ראות להם להנקה יד והגל עד שיספלו לפניהם בתכלית השפלות ומרוב ימים רל עמים
רבים יפקדו ויהיה כל גוי וגוי בממלכתו ויאז זל פי' זה הפסוק על ישרא שיהיו בגלות ימים רבים
וסגרו על מסגר בין אדום וישמעאל ומרוב ימים יפקדו ואחר שיהיו ימים רבים בגלות ירחם
הבורא עליהם ויפקדו יורח פרה הלכנה וגו' וחסרה להם לחומטה השלם הלכנה וכושה להם
החמה כלמ' חסך השלם עליה מרב הצרות וזה יהיה במלחמה גו' ומגו' ואז הרחה מלכות
יא בהר ציון ובירושלם כי שם יחמו על ירושלם גם יכבשו חט העיר ויצא יא ונלחם בגוים ההם ואז
יצירו הנזירים מן הגוים כי ל' המלכה ויהיה כגד זקל עמו לכבוד ולתפארה כמו שאמ' בראש
הספר יהיה נמח יא לצבי ולכבוד ואמ' והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם קדוש יחמר לו וגו'
והם זקנו הנכרי הגה וית ויבהון דפלחין לסיהרח ויתכבצין דסגדין לשמשח חרי חבול גבורה
ד' נכחות כבוד דציון ובירושלם וקדם סבי עזיה צקר... יא אהי חיה וגו' ואז במים ההם
יחמר כל אחד מהוקנטם שזכר כגד זקל כבוד יחמר יא אהי חיה כלמ' חיה שפטי כי לקחה
משפטי מחומות השלם ענה חט מכיר שחיה אהי בחמה על כן חודה שמך כלמ' חיה חיה לך
בתהלתי הרוממות שהרוממה ונשאת על כל גוים ואמ' ארוממך ואמ' חודה שמך כי הוזה שמו
ואינו הוזה בעצית פלח כי עשית עימו פלח דכר נפלא בעיני כי לקחתו מבין הגוים שהיינו
במורים בניהם ועבדים להם ועוד אחרי קבוץ גלותם שיתקצו גו' ומגו' עלטנו ועמים רבים אשר
חבו יפלה על הרי ישרא כלם כמו שכת' בנבואת יחזקאל ובנבואת זכריה פלח גזול יהיה זה עצה
מרחק חמונה חומן כמו רעים ובחמנטם שפירחא חזקים וקיימים וכן במקום נחמן חוק וקיים כג'
שמת מער וגו' מחובו מקום שהיה עיר עשית גל כלמ' שמהו גל חכנטם כי רבים מערי גוים
יחרסו בזותן הימים וכפל הדבר במלה אומה לחוק העטן ואמ' קריה כנורה למפלה כנרי הפח
חרמון זרים מערי יהיה נשכה מעיר כי לשלם לח יבנה וחרמון זרים חמ' על רומה שהוזה כמו
חרמון לכל ערי הגוים והגוים יקראו זרים ונכרים וית' בית דהלת עממיח בקרתא ירושלם לשלם
לח יתבג... על כן יכבדוך וגו' העוים והעריצים שבחומות דת ל' יירחוך ויכבדוך כשירחון מה
שעצית גו' ומגו' ונמחנהו כר קיית משח לרל וגו' דל ואכזן הם ישרא ודמ' נרות הגלות
לזרם מים ולרכ הזמש והא היה מחסה וצל להם אל כלו בגלות ופי' המשל וית' כי רוח עריצים
כזרם קיר רל כעם עריצי הגוים על ישרא היה להם כזרם מים המפיל קיר על עריצי הגוים
דיבה להם תקומה ורוח כעם כמו חל הצהל בחחך לכעש כל רוחו יוצא בסיל הנתן חיה רוחי

כיום קדים כיום שמעתי כיום קדים קשה רוחו שאול כיום להנקה מהם לחבל תכואה ופירושה
לא שיטף חמתו עליהם כלל מדה על שכלם זה לא יעשה הא עם ישראל וזה שהקדים חמה
הן ל הכמכת מכה • בשלחה הוא שם על הגנות ושדות התכואה • כמו כרכת השלח לזן
המלך שלחך פרנס ר' טעם ואזול פירש הפסוק כן במדה שמדדה רצית לריב אותה ולשפטה
ולשלחה תריבנה רצית להרעה לזון אותה בלא כמדת סדום כי מעשיהם היו כמעשיהם ללא שחמל
הא והנה הוא והסירה ברוח קדים עשה לאחר שנזרקה על העיר כמו שפירש בחזקא הנה עונן
הסירה כמו הנה סיגים מכסף • הנה רשע לפט מלך • לכן כוזת יכופר: יעקב שיז כהם
שמות אחרים זהו עיקר עונן • האזרים והחמנטם זהם עכרים אותם ואם יתן המוכחות
אשר עשו לכעלם שינתנם וינפצם היטיב כמו איבני גיר וכתנאי שלי יקומן עוד אחרים וחמנטם
כי אם יתנוס עתה ויחורו ויכנו אותם אחר זמן אין תאוהם שלמה אף שיעקרו חמנטם מלכס
וינתנוס וינפצום שלא יאזכו לכמותם עוד כזה יכופר עונם וזה יהיה כל פרי הסר חטאתו כי אם
יסיר העו מה יהיה פרי ההסרה • הסרת כל חטאתו כי מאחר שיעקרו ש כל שיאזכו מאחר
העונות כי מעת שימסו עו ממעשה וממחשבה יאזכו לא בתאוה שלמה: ויעשו מצותו כי
העו היח עיקר כל העונות: וייר הוא סיר ובארמית על גירא די כתל הולל • כר עיר רצויה
כי עתה שיעבדו עו העיר שהיתה בצורה היא בענותיהם כרד מאין יאזכר וזאתו שהיה כזה
ומשכן האדם הוא עתה חרב ומאליה וכעזב כמקדש והוא מקום מרע: הג' דמות • או יהיה פו
עיר בצורה כרד עהיה • כלומר בענותיהם עיר שהיא בצורה עתה היתה כרד: ואמר זה על
ירושלם או על אומרון כי כשנאמרה נכואה זו לא נע עריץ הזכטים כמו שאמר הוי עטרת גלות
שכורי אפרים: ומה אמר על בית המלכות או על בית המקדש אמר שיחרכ בעונות ויהי מ: ולם
ונעזב כמדבר שם ירעה עגל ושאר בהמות וירוח כממשש או על דרך משל • וכלה סעיפה •
אמר סעיפיה לפי שהמאיל כנסת ישראל לחרם • אמר כי העגל ירעה אותה כל: סעיפיה כמו
שאמר כנבואה קראש נה הסר משכבתו והיה לכער: ואזול פ' עגל משל על כרעה מלך
מצרים כמו שנקרא עגלה יפפיה מצרים • וזה כאלקח יהואחז • ופי' החכם ראבע סעיפיה משל
על ערי הפרוות • ואם עגל משל על פרעה יהיה סעיפיה משל על הכסף והזהב שענז פרעה
את החיץ • ב' ב' ש' קצרה תשכרנה • קצר הוא ענף העץ כמו וטל ילן בקצירי • השלח
קציריה עב ים • וקציר הוא לשון יהוד דרך כלל ואמר על הפרט לשון רבוי תשכרנה רל
הסעיפים והפירות ואמר דרך משל כמו בעץ שיכש בו ענף ישכר מחלנו כן ישראל כהגיע עת
שחמנטם יאכרו מאיהם: ואפי' כגיס באת מלחמת אותה פ' מכעירות ומללקות • כי כיון שיכש
הענף אינו ראוי כי אם לשרפה ופי' אותה כנסת ישראל ורל כי כל אומה ח' יהיו חלשים כגיס
ירש לה וישחיתו אותה • כי לא עם כמות הוא • ישראל אינו עם כמות שאו היה עם כמות היה
מתכונן בעצמו ורוחה כי כל זה הרע נח לע על שעזב את י • על כן לא ירחמנו לפי שאינו
מתכונן על מעשיו ואיננו עובד לא כבוד עליו הרעה לא ירחמנו מי שעשה אותו ונלכו על כל עם
ומנו לחיותו • וזהו לא עשה כן על כן לא ירחם עלנו ולא יחננו והסתיר פנו מהם והיה

בני עיון כי מלך הנטן אבל אם ימלטו מידי מלך הנטן לא ימלטו מידי הא במלחמת גוג
ומגוג והענין כי אע"פ שאינם נבררים והם מעורבים זה בזה איפשר שהיו בהם משפחות ידועות
או איפשר שקורא החומה האוכנת צורף אדום וקורא מואב לאוכנת צורף מואב וכן לכלם
וזכר הנה מן זכ כי יהיו לעור לגוים הכאים מארץ נטן לרושלים עם גוג ומגוג ולפי המואב הם
שכנים לארץ ישראל וקמוצים להם יכנו להם לבאים דרכם ויהיו עמהם לפי זכר מואב כפרט ואין
שהיה גדוש מואב תחתיו כי במקומו וכן ה"י באתריהון והיה גדוש מואב כמו שהיה גדוש ההבן
באשפה מתבן כמו מדמנה כמו הבן ומדמנה היא אשפה כי הכול באשפה נקרא דומן היו דומן
לאדמה בדומן על פני האדמה ואין ולפי מדמנה שם עיר מערי מואב כמו שכתוב במואב גם
מדמן תדמי ופי הפסוק כן ונדוש מואב במקומו שהיה מדמנה פהדוש מתבן כמו שכתוב השמן
ויהי כמח דמתדש הכנף בטינף ופרש ידיו בקרבו הג יפרש ידיו ככל כחו בקרב מואב כאשר
יפרש האוחה לשחות כי האדם השח במים יפרש ידיו ככל כחו והשפיל גזות מואב עם ארבות
גדיו והם אנלית הילי כי האוחה יטפיל כל דבר שיזדמן לו במים כשחופה עם תחת אנלית כפספסו
אותם כן הא יטפיל כל גזות מואב ובמקו אחר גב וזכר מואב בגזות כמו שחמ גמעמ גזון מואב
גיא מחד וגו וית ויפרוש מחת גבורתיה בעיהון כמח דמפרים שיטח למישט וימאך יקריה עם
אשפת ידוהיי ובב צר מהגכ המוהיך וגו ומכנר משגכ סמוך על סמוך וכן מסכר מפקד
העז והדומים להם על עפר שלח היתה להם תקומה ברום הרוח יגור וגו כל זה בזמן
היו ועה והזיר שישר הם או הפסוקים שאומ ויהולך ואמ צורף יהודה כי שם תהיה המלחמה
וההשעה יאמר על יחאלם שהיה ער עז לבו והשיה הבת חומותיה וחילה ישועה וכן אמ וקר זת
יאשה חומותיך וחיל הוא החומה הקטנה שלכני החומה הגדולה ובדרזל מחי חיל וחומה יאמר
וזכר שורף או יהיה כי חיל הפירה שסכיב החומה מתר חיל חילתה פתחו בערים ויבא
וגו דרך מל שורף ישראל תפתח להם שהיה היום כאלסגורה בכניסה אמר חמוטם ששמו
בגלית חמוטם הא ולא עבדו עז כמו שאומ חס שכחט שם אהינו וגו יי צר סמוך הנר וגו חומ
כנור הא הינר שהיה סמוך ונשען הצור חותו כי כך בטוח לפי שכחט כך ננרת חותוונתה על
שלים שלם והכפל לחזק השלים ובטוח שם תאר כשקל פעל בטרחו כ"א וגו ערי שם שלם
או יהיה גב ערי שלם ויהיה כפל בכל השלמים בטוחו כן וכן ה"י לעלם ולעלמי עלמיא:
כי ביה צור שלמים כי נז ראוי לכטוח כי הוא צור שלמים כי חזק הזמנים כלם ונור תאר : וכן
הנור תמים פעלויש לפרש צור שם ופרוש כי היה חזק השלמים על דרך חי השלים ופי ביה
יא יהרשזן שם תאר מורה על היות השלים מאתו והשני יוד הא והו הא שם העצם כ"ב השח
אשכ מרום כזה תראו כי כוב לחסיה ולכטוח בו לפי שאתם בית ישראל בטחתם בו השח
והשפיל שחיתם שהיו אשכ מרום קריה נשגבה וכל קריה נשגבה מהם הכפיל או אמר על
קריה מיוחדת מהם והיא חומי יכפילנה גו הכפל לחזק הענין תרביסנה רגל רגל עט
ואחר שפיל לארץ תרמסנה רגל ואי זה רגל רגל עט והם ישראל פפמי לים כפל ענין
כמלה שכתב במגלה רל סירמום ישרא גזותם וגוים ויהיו ידועים עלהם תחת אגר היו עבדים

אותם לארץ שמופלים שזורים מתגוללים בקיאים ונצחיתם וקראו ראש גיא שמינס על דרך הפלגה
מרב הימן המכוסס שיצחקים על ראשם כאו הוא גיא מלחה מים • ועתה אומר להם מה סוף
תעמוגים ואמר • **הגדה** חוק ואמיץ • הנה יום חוק ואמיץ לך שיבא עליהם לזרם ברד שמפיל
החילמות ומשכרם • שער קטב כזער קטב וכף כזרם עמדת במקום שנים • ושער הוא
אומר על רוח סערה הקוטב וכורת הכל • ושד המשיל לזרם מים כצירים שיבאו וישטט כל
אשר יעברו עליהם ויפלו החילמות הגבוהים לארץ • כן זה היום החוק והאמיץ • הניח לארץ •
כמו יניח עבר במקום עתיד • וכמרו רבים • אמר שזה היום החוק יניח עטרת גאותם לארץ •
ביום כלום ביד חוקה **ברגלים** תרמסנה • ולו די שיניח עטרת גאותם לארץ אף תרמסנה
ברגלים אחר שהטל לארץ • וזה כלו משל לרכ שפלותם • ואמר תרמסנה לאון רכות • ואמר
עטרת יהודה • אמר עטרת דרך כלל ואמר תרמסנה דרך כרט • ועל כל שמתיהם רל כל
הדברים שהם מתגאים בהם • וכן כי תקראנה מלחמה • ויהייתה צנת מובל • סכר בלאון
זכר ציץ • ובלאון נקבה צנת • וכן נז ונצה • ונצת אינו סמוך • אף היתו תבא במקומות
רבים במקום ההוא כמו עולה שלשיה • א תתכ פנת לך • והדומים להם כמו שכתבנו בספר
מכלל • אלפי זכור הציץ זכר ונקבה • ואמר והיתה ואמר נבל שד דמה ציץ תפארתם לכבורה
בטרם קיץ • ואמר בכבורה בטרם קיץ כלומר התחנה בכבורה בטרם שיצאו פירות הקיץ • כלום
הכבורה שתצא בתחלה כפי אדם קופצים עליה לקחתה זהרואה שרואה אתם בתחלה להקט אותה
ובשדה ככט יבלענה • כלומר בזמן שתהיה בכט יבכה יבלענה מרוב חמדתו אותה • כן יהיה
שאר אפרים וטובם יבלעם האויב במהרה • בכבורה • צמטיק יהא ואינה לכנוי רק היא
לתפארת הקריאה וכמוהו ותגלמה יוציא אור • וזלה על ראשה ואחול פ' כנט ענה • כמו
וכפתו לא רענה • כלומר כשיראה אותה בענה יבלענה מרוב תאוה לה • וית כאו היא בדה
יבלענה • **ביום** ההוא יהיה • ביום שיעל השבטים כמו שאמר באות עת יהיה • צנאות
לעטרת צבי • ולצפירת הפארה לשאר עמו • והם יהודה ובנימין שנשארו ומלך עליהם
הזקיהו שעשה הישר צעני • וכשנתקם לחזקיהו על השבטים • ואמר לעטרת צבי הכך עטרת
גאות שאמר על השבטים וכפל הענין ואמר ולצפירת הפארה לחזק הענין • כי עטרה וצפירה
אחד וצבי והפארת אחד • ומנהג המקרא הוא לכפל הענין במלת אומה לחזק הענין וצפירה
הוא ענין סוכך לפי בקרא העטרה הוא מנפתה הראש צפירה לפי שהיא סוכך הראש • וכמנהג
הקופה משיעשה בה שתי צפירה • והם מה ששנימן הגומא סוכך הקופה ואמ שהא יהיה לכבוד
ולתפארת בני חזקיהו • ולרודח מזכט לנזכ על • ויהיה הא לרוח משפט למי שיהיה
נזכ על המשפט והוא חזקיהו • שיהיה מלך ונזכ על כסא מלכות לעשות משפט אמת •
ואמר רוח כמו שאמר ונחה עלנו רוח • רוח חכמה וצנינה • כי החכמה והצנינה מחלקי הרוח •
שהיא הגשמה • ולגבורה ויהיה להם לגבורה וכן היה להם שנלחם במהנה אשור בעבורם ולא
הצטרכו לגבורת אדם כי הא היה להם לגבורה • וכן כשנלחמו באויביהם והשיכו מלחמה להם שד
שער עריהם הכנורות האל היה להם לגבורה וכגבורתו נצחו אויביהם • כמו שכתב הוא הכה

לאכל ומצואו צרות רבות ורשת חול חזימו וית אה שני הפסוקים על אומות העולם כלום אה
יעשה ישרא איסיר החארים והחמנט תהיה עיר בצורה של אומות העולם בדר וכן התגמס ירי
קרתא דהוה כריכא בלחודה תהיב תהא מטלטלה ובביקא כמדבריא נה ינחון צדיקיא ויתכוון
בכסתא ויסוין מזריתיה מלמפק ביבא יתקנר חיליהון וינההון בענדיהון בישיא יתכחון נשיא
עלן לבית לחיליהון ומלכין יתהון ארי לא פס סוכלתן הוה על כן לא ירחס עלהון לעבדיטון
ודכרכון לא יהוש עלהון ודהוה בזס ההוא וגו' כומן היאעה יחכוס כמי שהוה חוטב חטים
מן הקא וכמי שהוה חוכט זתס מהחילין כן יחכוס הא ישרא מן האומות כי הם בתוך העמי
כחנים בתוך הקא וכחנים בחילין הויה שילקט חדס ממט הטוב שהס הכרי ויניח הקא והעניס
משגלת הנהר שגלת הוה חזק מרועת המיס והגמר כמו ושגלת הטפת ופי' יגהר הוה נהר
סכטיון כמו שאמ' על השכטים וורס מעכר הנהר ואמ' על נחל מצרים כי עב מצרים יבא ושס
יתקבצו פס אחיהם בני הגלות הזה ויעל לחושלם ואמ' ואתם כנגד בני הגלות הזה שהס יהודה
ובכטמין שהס מטורים ככל פזה לפי אמ' ואתם הלכנו כאלו אמ' ואתם כפי ישרא אשר מעבר הלו
ת לקנו לחד אחד כמו שאמ' בצבאות ירמיהו ונקחת אבכם אחד מעיר וכנס ממזפחה והבחת
אתכם ציון ופי' אחד אחד לחכת כלמי' אחד מזה ואחר מזה ותקבצו יחד ומה שאמ' על נחל
מצרים כי מצרים יסוף מלכות העמים בהלס מלך הנפין עם מלך הנגב ויבא מלך היטן
עב מצרים ומשל נמכמט וחקב והכסף ובכל המדות מצרים וכו' כמו שכתוב בחזיון דנא ואמ'
ונעתה התיח יעמד מירא אשר הגדול העמד על בנישמך ודהוה בזס ההוא יתקע וגו' הפל
עוד העמן לחוק יתקע באוכר גדול כך יתקבצו כאלו יהיה נתקע אופר גדול להאמית הקל
בכל העולם כמו שאמ' ג' ויא' אהיס באופר יתקע כן יבא מכל פזה כא תקע להס באופר שיבא
האוכדים הם השכטים שהגלו מעבר הנהר שהולס שס מלך אשור והו בארץ אשור שהו כאלו
אוכדים שלם יבאו עוד משס כי גלת כנל שהו יהודה וכטמין שט יחד כן לסוף שבעים שנה ואחכ'
גל פטס שנה והס נדחים ככל פזה ומטורים ומה שאמ' בארץ מצרים כי שס יבאו כמו שכתוב
ומשס יעלו והשגהון ליא בהר הקדש כחושלם והר הקדש הוה הר המריה והוה מקום ביה
במקדש יי הוה עטרת גאות וגו' עתה דבר על חגיזי ומנו במלכות חפרים על השכטים שלם
גל עדיין והו מתעננים בטובה שהיתה להם והיה כל עסקם במחבל ונמטתה ונתענוג' שמן
המכונס עד שהיו בלויס לעי סכרות ומקייסים ויוצאים בדרך השכורים והיו נמשכים אחר הגאות
העולם ושכחו הא ומצותיו כמו שאמ' שמנה עבית כשיה וגו' ואמרו חל חמר' דטרניהא ומיח
דרומחית הם קפרו עשרה שכטים מישרא ואמ' הנביח עליה הוי ואוי עטרת גאות על דרך משל
כי מן הגאות היו עשים עטרה להם והו מהפחרים בעשרם והענוג' ודמה חמדתם והתפארותם
כניץ העשכ או החילין שהו יפה כנחתו וכשהרוח כושבת הא טבל ומפל לארץ והנה בזחת יטו
ושכ עפר כן יהי נביה פחרת חפרים ועטרת גאותם ואמ' חפרים כי הוה ראש מלכות ישרא נבי
פיחא הפץ והמרה ופאר כמו נבי הוה לכל החרות ואמ' אשר על ראש פ' עטרת הגאות
ונץ התפארה שהו על ראש השכורים האה שהס הלמי' יין כלומר מוכי קיין שהיין מכה אותם

הנביאים... אומר איהם: ורנניא לא יאמר איהם לא דברים טובים שיכחו בהם אם
יאמש לו ואמר איהם זאת המטהה אם תגישא דברי א' והעשו מצותי תהיה לכם מטחה
בחדתכם ולא תגלו ממנה והיה לומר לכהתכם ונביאפס הניחו לעוף ישראל שהוא עוף וינעבצות
רבות שיכחו הניחו לו והורוהו דבר א' וכו' ימח ולא תתשהו בשקריתם וכפחותכם ולא חבו שמוע
נביא כ' א' וכן ההלכות איתו - וכן מלה הוא - ויהודה לכם דבר א' - שלא רנו לשמוע מעט
מעט יהיה לכם למיכזול עין מעט מעט מדה כנגד מדה למען ילכו וכאלו חסור - כלומר
בשיחבנו ללכת לפנים יב' א' יחוב: והיה בהם ידיו ב' ימים ונזכרו ופוקשו ונלכדו... לכן
שמע דבר א': שאתם מהלנצנים על דבר השם לא תחשכוהו לכלום - מואל העם הזה אומר.
בנגד שרי יהודה שהם כמו אלם על העם כי אחו המלך וא' היה עשה הצועבות ההם אם השרי
היו מוחים בידו - אבל כשהנביא היה מוכיחם ומודיעם הטרעמת העתילה לכא עליהם היו
מתלנצנים והיו אומרים כרהנו ברית את יותי - ויש לספר מואל ענין מאל זמלנצה והיו
מאלם כרהנו ברית את מותי - אבל י' שלטונ עמא כ' אמרתם כרתנו ברית: שאתם מהתיחסי
מן הטרעמת ואומר דרך לעמות כרהנו ברית את מות של יבא לבו: וכן שוט החויב כי יעבר
נשלים לא יבא אים: חזה אם כמו רותה שפרגמ - כלמ' מחזה עשימו עמו בחדם המתרחק
כנס עם כפל ריבו לעשות אלם שפיהם - כי שמת כוכ מחסמו - הם לא היו אומרים כוכ ושקר
א' הנביא קורא אותם מחסה - וכוכ והם דברי נביאי השקר שהיו מבטיהים אותם על דקר - שים
ג' כוכ וקרי שוט כו' וחיותות יהיו מתחלפת עכור כתיב והוא מקור וקרי יעבר כוז החיות
והענין אחר... לכן כה אומר א' - יסד אם תחר ואעפי' שהוא פתוח: אומר הנני מוסד בציון
אכן זו הוא המלך - המהילו בצלחן גדולה כמותים אותה לכבוד הכנין וכן כמות רביה שאין
מחכטם גדולת לקיים הבנין - ואמ' שימלך מלך בציון טוב שהנצל ציון על ידו מיד החויב והוא
חוקיהו שיחזיר העם בתשובה ויבער הרשעים ופ' כוחן מבצר - מן הקימו בחוטו שפיל וכחן
הדת אם כמו יקב והתיו במקום הא' ואיננו סמך כמו כפי במלה צינת מוסד מוסד הראשון
שם והשני פשול והוא דגש עם הו' - ופ' יסוד הוק שבסודות היה זה היסוד והוא חוקיהו: ואמר
המחמין לפי שרובם לא היו מחמינים בדברי נביאי בימי אחו לפי אומר המחמין שיש בכס
לא יחיש וימהר לראות זאת הנבואה - אבל עכפ יראה אותה ואם לא תהיה ככ בקחוב לא תרחק
ש' מתג' משפט לקו - על ידי המלך שיקום אדם משפט לקו - לא כמי שהוא ענה שאין משפט
ואין חסד וזין לעת אהים בצרף: אבל כמי המלך הזה היה המשפט במיזור כמו הקו
ג' מ' איתו לער הבנין - וכמו המשקל והיא אכן הבגיל או השפרת שמעברין איתו על
הבנין וב' לראותו אם הוא ישר ועל פי המסקלת המ' מיסרים הכנין כן תהיה הצדקה במיזור
למשקלת - אם כפלים מזמרת - ומפני החינה נקמנה הקוף - ויעה ברד המהיל החויב לכרד
ולמים שוטפים כמו שאומר למעלה כורס ברד כורס מים כבירים ויעה מעזירת יעים שהם
המנקות שמנקה אדם בהם הבית - ולותו הכוכ שהיו אומרים כי שמת כוכ מחסמו הכוכ יסיר
אותו המחסה ולותו הסדר סקר שאמרתם ובשקר נסתרתו אותה הסדר יגטטו אותה מים יב' רמו

את פלגתים על עזה ואת גבולת מן גבול מצרים עד עיר מצור וית שט המסוקים כך כשימצא
 הקיץ יהי משיח דא נבחה לכלל הדוח ולכתר דהשכחה לשאר דעמיה ולרוח ולמימר
 קאט דלזין לדיבין ככתי דינא למידן דין דקאט ולעיהן סחנא לדנטין בקרבן לזה כהיהון
 לבתיהון כאלו וכן פראו רול העטן הזה בימי המשיח ואמ לעטרות נבילשין נביוט של הנה
 ולנפורה הפורה למנפין הפורה יוגם אה ביינ שגו אה חומ על יהודה ונממן חמ נמו שחמ
 על השכטים שכורי אפרים הלמי יין כנחמ על יהודה ונממן כי חפּי הם ביינ שגו וכשכר תש
 וזה היה בימי אחו וכן היו ראויים אה לנעיה כמו אה אח בעתיד למלך עליהם מלך שישיבם א
 הדרך הטובה והוא חזקיהו כהן ונביא הכהן והנביא שהיה להם להורות הורה הם שגו כמוהם
 במזתה ונתעמו השלם ונביא חינו חומ על נביא חמה כי חס על נביא שקר שהם ביניהם והם
 היו מהנים חותם ומתירים להם התעמו וחומ להם שלם יהיה לכם א תירחו עשו מה שהרצו וית
 כהין ושפר תלמיד בכלש מן היין שהו מרוכ זהו היין והש מן הדרך הנבונה מרוכ שתיית שכר
 שגו כרוחה רוחה שם נפלים יורה ומלקא ופירא שגו בנבחה כנבחה נביאי החמה שגו ולא ה' כו
 נה וזח זל חפּי בדבר הנראה לעין שגו פקו פלגה כאלו מן ופיק כרמים שפיראן מכשול חמ
 נמשפט ולא שפטו משפט חמה ופלגה שם המשפט מן ונהן כפלגים... כו כל שלחמית וגו כל
 שולחמית חפּי שולחן הכהנים מלאו קי ונחה וחסר וזו השמוש כמו שמש ירח רחובן שמשן חמ
 שהם אזהים על שמשכרין ומקיימים כי כן דרך האביר כמו שחומ כהתשת שכור כקיהו הם
 מקיימים דרך פיהם ויוצאים דרך נקביהם ממעל ומתחת כל מקום על שחין מקום נקי במקום
 משתיהם את הכל מלא קיח ונחה... את מי יורה דעה וגו יחזר שהם משתכרים וכל עסקם
 במחל ובמפתה המורה שינח להורות למי יורה דעה ולמי יבין שמועה מה ששמע הנביא
 מחיה הא לצוותם ולהורותם ולהבנם למי יורה ולמי יבין והנה הם חנים בט בינה והשכל והרי הם
 בניגרים שמה לכלים בעצמם וזין להם דעה ללכת למקום מקנה להכנות גמול מחלכ עתיק
 משלים הם הנערים הקטנים אחר שאלמה יתקדם מתחלה לדבר ואין להם עדיין מהבונת
 האדם הכללה מן הכהמה אה הדבור כי חין להם דעת כן הם אה הגולעם כקטנים ופי עתיקי
 מוסרים מן השלים כמו ויעתק משם ואמ גמול עתיקי בדרך הבמיחה על חות השמוש כמו
 לנביאי מלכס האהי מקרב השכונ כחלהם... כו צו לנו וגו צו לנו הא שם כמו מנוסקטנה
 חמ כי הם כמו הנערים ולנערים יצו חותם אדם מעט מעט וילמדם כדי שיקבלו כי חין להם
 לכ לקבל אה דברים מעטים וכן חפּי קו לקו אהין הוא קו הכנין והנביא נוטה חוהו על שיעשה
 טור אחד ואחר כן יסלקהו ויטהא לעשות טור אחר וכן מעט מעט עד שאלעם הקיר וכן הוא
 הנמדד לנערים וכן צריך שילמד לעם הזה כי הם מעטי הבניה ושור כי הם נלחים לשמוע דבר
 יא בעבור בי חנים הפנים ולאחר שחמ צו לצו קו לקו וכפלים לחוק חפּי הענין וחמ ועיר שם ועיר
 שם כלום יחמ להם מעט הדבר הזה ומה שדבר זה חפּי חנים מקבלים... כו כלעג שפה
 וגו חמ הנביא שדבר א הפס הזה ומה שדבר להם כלעג שפה כמו הלעג בשפתים הלח וכלע
 כפ חנם להכין דבריו היטב לו כמי שמדבר בלאן אחרת כן עשים עצמן שלח יבין דברי הנביאים

למשפטי החריטה והזריעה • וצדק תחלה המלצה ית' כן המשל • אמר החורש שהוא חורש
חריטתו לזרעה יחוש כל היום לח יעשה לא מה שיעשה אחר שיחוש הנתת המס יפהח ויתיר אורני
וישדד חריטתו כלומר יכתוש הרנבים והו ישדד שהולך כשדה וכותש הרנבים במקום שימצאם ••
הלוא אם שזה פניה • אם כמו אשר • וכן חש יקרה היובל • אמר כאשר שזה פני החריטה
שכתש הרנבים וזה פניה כדי שיפול הזרע באוה • והפני קצח וכמון יחוק כי לכל אחר מן
הזרעים יש לו משפט היחך יורע • והקצח והכמון צריך לזרע במקום שהעפר כתיש הרצה ודק
מאד שורה מן במשקל במדה ובמארה שפירושו מדה • וכורה חחר לדבר הנתן במדה • והוא
צדח כלשון נקבה לפי שהיא תאר לחטה שהיא לשון נקבה • וחמ' וכן ישם החטה בזריעה במקו
מן החריטה שזרע שהוא מקום טוב לזריעת החטה יזרעה גם במדה לח יוסיף על המקו ההוא
ולח יגרע • וכן שורה גם נב במקום נסמן שיש לו סימן טוב גם במקום זריעת השעורים • וכסמת
נב • שימכו בגבוליהו הידוע לו וכן לכל זרע וזרע יורע במשפטו ובמקום הרחוי לו • אבל זכר
לא שהם עיקר מאכל החריטה • וכן הקצח והכמון הם מיני תבלין צריכים למאכל האדם כן הוא
משפט הזריעה ושורה ונסמן ויובלבו עטן אחד • ואמר העטן במלת אבות כמנהג • וקצח
הוא זרע שאור והוא ממיני תבלין • וכמון ידוע והוא הנקרא כומין כלעו •• ויכרו למשפט •
הא יסר הזרע משפט הזריעה והוכחו כלא אמר ואלו יסרו למשפט ויורטו כלומר שנתן
הכמה זו נלכו • וחלול פ' הפסוק כן אמר ויסרו על דרך משל כמו שהמחר מנה • אמר שניה
הזרע החגופין הקשין כדי לא זה פני החריטה במשפטה • כמו שאמר חחר כן אהיו יורטו פ'
ממירט מעטן יורה ומלקוש כלעו הזרע יורע במשפט ואחר יקה לא ביתן מטר וינמחו הזרע
כר לח בחרוץ ידע • פ' חרוץ הוא לח חוץ ולחניס דקות נאוכות תהיו לדוש • אמר כמו שיש
חלק בין הזרעים כעת הזריעה ומשפט זה אינו כמשפט זה כן כעת האסיפה כי לח בחרוץ ידע
קצח ואופן עגלה על כמון יסכ כו' שש הדגוש • פ' ולא חוכן עגלה ולא שזכר שומד במקום שנים •
פ' הקצח והכמון הם זרעים דקים ולא יחאו אודם לח בחרוץ ולא בעגלה לא כמטה יחכט •
ומטה ושכט אחד • ד' ר' ח' • יודק כי לח לנצח אדוש' אבל הלאס יש לעמ' מה ששזים ממנו לחס
והם החטים והשעורים והכסמין מדק על ידי החרוץ והעגלה ומה שאמר יודק כמו יודע • לא אמר
יודק על התבן שעל הזרע יודק בדעה שב שיהולה הזרע שבהו • כי לח לנצח חעפיכ' לח ידוש'
לשלים לא ומן קנזי סיבין האדם הדש בחרוץ או בעגלה שהוא מודש ואחז האף כו מספית
והוא מקר • והמס נלגל עגלבו כמו אופן עגלה שזכר כי ח' כן ונלגל אחד • והנימל הרחאנה
בחרק והשפה כפתח כי אם יעשה זה זמן רב אופן העגלה יכה ויכתת הזרע וכן בחרוץ נב' ישמר
אלו יעברו על התבואה זמן רב כדי שלא ידוקו פרטי החרוץ הזרע • ופרטי הם שם החרוץ
אנהם כתיש התבן מעל הזרע ואם יעשה זה זמן רב חפי יקרה הרע שזור מכותת וכמו ידושט
וידקו על הלהם שזכר • ופעל ידושט שהוא לשון יחיד על החוכן וכן פעל ידקט על החרוץ ••
גם זאת מעט יא' • לפי שאמר בתחלת הפרשה קול והמרי • אמר א תחשבו כי זה חריטת
לכס מלכי כי גם זאת החריטה כמו הדברים האחרים שאני חומר לכס מעט יא' נכחות יצאה

למחנה אשר יבא כמים אטופים כמו שאמ' למעלה את מי הנדר העצומים ואמ' והלך ביהודה
וגו' כמו שאמ' ועל על כל ערי יהודה הנצורות ויתפסם ואז נזטט הרשעים אשר ביהודה שהיו
מבימים סהרם ומחסם הסקר והכוכי וכפר כריתבס את מותי וכפר יבטל מוסר כמו
שזכרתם וכן שוט אטוף שאמרתם לא יבואם לא כמו שאמרתם לא שתהיו למרמס **ברו**
עברו יקח וגו' מפת שיעברו חותו האוט יקח אתכם כי בכקר בכקר יעבור בלמ' בכל יום ויום
כי מפת נמשע לבא בארץ ישראל לא יבוס בזס וכללנה כמו שאמ' למעלה לא יבוס ולא ייסן ומה שאמ'
בכקר בכקר והמחנה היה האלך בוס וכללנה כי כללנה לא היו גרמים לא כלל בכקר ובקר היו
גרמים בארץ שהיו באים אירושלם והיה רק וועה הבין שמועה כשיגיע שמועתו יושע ויפחדו וירעו
ממט כי עתה חינם מאמינים * וועה תסעה כמו ולא קם ולא וע ממנו כי המפחד ירע ויטע
וט... כו קצר המצעונו קצר פעל עבר כי קצו קימז וחצו פתח וכן נרה פעל עבר כי הוצ
מלעיל אמ' דרך משל באדם שאוככ על **למע** והוצ קצר וחצו יכול לפשוט רגלו ולהשתרע
בו וכן באדם שיתכסה בשכנו במסכה שהיא נרה ולא חכל להתכנס עליה תחסף תחתיה כן יהיה
בישראל כי מחנה אשר יתפסם בארצם והנה רחב ארצם תשוכ צר וקצר כמו שאמ' מלל רחב ארצך
פמט א ולא נשאר להם מכל ארצם לא ירושלם והיא נרה וקצרה מהתכנס כלם בהוכה מההרע
מעטן שרוע וקלט שהיא עטן היתרון * כהתכנס כשיצנה להתכנס תחתיה לא יוכל' כהתכנס עטן
אסיפה כמו נדחי ישראל יבנם * כהר פרצים וגו' במלחמה שנלחם דוד בפלשתים בנעל פרצים
ואתו הדבר היה פלא גדול שהכה אותם דוד בעם אשר היו אתו אז ועליהם נאמ' כל פלשתים
ואמ' דוד כרץ א את חויבי לפט כפרץ מים כלמ' מא היתה זאת וכמו אתו המעשה שהיה גדול
שקם א ונלחם בהם בן יקום עתה וילחם בישראל וכמו מלחמת יהושע כנגשן שהיה פלא גדול ואמ'
ויהמס א כן יהם א עתה את ישראל שלם יהיה בהם כח לעמד כנגד חויבים ומה שאמ' בעמק
בנגשן רל כמו שעשה בעמק חילון ובנגשן לעשות מעשהו **א** מעשהו כשיקום לעשות מעשהו
זה בישראל חמרו ור מעשהו כי לא עשה כזה מתמול שלשום וכפל העטן במלחמת שומות כי **א**
ונבריה אחד ומעשהו ועבדו אחד כהל מעשה שבדל ואח זל פ' ור ומעשהו כי כהר פרצים
ובנגשן קם לעזרת ישראל להנקם מאויביהם אך עתה יהיה בהפך כי משרא יבגם עתה **זית**
הפסוק כן חרי כמיח דוש טוריא כריתגל יקרא דא בימי שיהו מלבא וכנסין לעבד א ליהושע
במישר נכשן ליתכרעש מרשיעיו לעבדו על מימריה כן יתגל למכרעש מדעבדו שבדל נכד חק
שבדליון ומדפלוו פלחן טשתח פלחיון... **ועתה** א תתלננו וגו' כמו שאמ' עליהם חנ:
לצון ולרכ הפשלה כפשלה כז כל אן התפעל כמו מהנקש כנפשי מתדפקים על הדלת
זהדומים להם יחזקן בשוף החיה והזין מוסריכם יסוריתם אמ' השמח לכם שלם תתלננו שוד על
דברו א פן יהיו הסוריתם חוקים הכל כפי מעשיכם כי הטרעמת עתידה לבא כי כן שמעתי
מאת א כי בלה ונחרצה: הכלה שתהיה נחרצה תהיה כלומר גמורה וכן כלעון חרוץ כלעון גמור
האזינו ושמע קול וגו' אמר להם משל ואמר להם שיהיו כוהן וישמעוהו וכפל העטן במלחמת
שומות לחוקי יה כל היום יהרש וגו' דמה משפטיהא ומנותיו על ידי הנביאים למשפט

מקובלים ורנה יאחז באלמה נשכרים לאל הועלתכן ישרא כל מה שיהיה הנביא כן יאמיר
להטווח ורנה הדברים נשחיתים אחר אל יתנו בהם ולו יאכו בעבורם מדרך הרעה ורנה הם
הפך המכוקז מהם והתקוה בהם ויאמרו העמים עליהם פס סכל ואין לכ הפך מה אנ עליהם
בשהיו אומרים דרך יא עם חכם ונבון וית הכל הואם ככל פדן מתנבן נביא לאפס ממים
יתבהון אולט ויקבלון אולפאן הלא הם אה פטה הרנס כן הלא הם יאון בית ישראל
אפיהון למעצ אוריהל איתוב וארנס יתרון מפיט גלות עממיל לחיטון מבדחין ביניהון הלא
בקצח ובכמונל דמזדריק ואקריב יתהון זרעין זרעין לשכטיהון הלא כורע חטין על לגטן
וסערין על סימטן וכונדין על תהומין ויסרו למפט תרנס כן הלא כל חילן להון או אולפאן
דדין לידען ארי אהא מחוי להון ארי תקנל דיהכון ביה כילל בחרוז תרנס כן ארי לא ניעורג
פרולל מדרכין קצח ונלגלין עגליהל על כמונל מחורין ארי בח שרל מחכטין קצח
וכמונל בחכטין לחס יודק תרנס כן ית עכורל מדרכין הך יתיה ארי לא לעלמל
ארככא ידריכונה ומכלכל כולגל על גיה ומפריש ית עכור ומפריח ית דוקל
נס וחת תרנס כן אה הלא מן קדם יא נבאות נפקת דאתקין עלמל במחשבת דעתיה רבתל חסי
עבדי כרל גי כסי חכמתיה דהו אריא אריא: המונח נקרא אריא וכן בספ יחוקא ומהאריא
ולמעלה הקרנות ארבע וכן ית ווי מדכח מדכח דכט בקריהל דשרל בה דוד ורול חמה
ההיכל נר מאחרין ורחב מלפטו ודומה לארי אן הוי אריא אריא מה הארי הזה נר מאחרין
ונחב מלפטו אה ההיכל נר מאחרין ורחב מלפטו וכפל אריא אריא כדרך הטוהים כנולס
דכריהם כי הנביא היה טוה עלו וחומ הוי ופי קרית חנה דוד כתרנאמו או יהיה אריא הכפ
סמוך לקרית וקרית חיפו סמוך אל התין במקום הלא במוכרת כמו הלת מצה ארת המת למו
צעת מבל והדומים להם ונעם זכר דוד בספר הזה לפי בלוד נראה מקום המונח תחלה נהר
הי וריה והיה קרנטו שם לרנן ונעתר שם באש ונענרה המונח אכל מה אמקריבים שם עתה
חיפו לרנן כמו שאמר שלותיכם לל לרנן כיון שמעשיהם רעים ונס זנדיהם נכ לאהים אחרים
והנחט שם נחט לו כאו כוקף וערה שם וכן אמר זינח הזה שרה כלל לפי אחר הניס ינקש
הכבשים שיחטו נחט להם כאו ערפים שם איהם: ותר וערפתו ותנקפיה וחגים כמו כבשים
וכן אסרו חו כעבותים ומה שאמר סט שנה על שנה פוחלו מה שתוסיט לכא שנה כשנה
לזכוח זכחים אינם זכחים ורה צדקותי לאריא יקרא שם רער ירושלם אריא על שם
המונח אשר בה ואמר שיניק להוכן היה כל סביבותיה תפס מלך אזור והיתה תלטה ואמה
שינכו בעיר ירושלם על איהם הנרנים וערים סביבותיהם ונס יפחדו על עצמם והיתה לו
כאריאל ירושלם תהיה לו כמו המונח שוקף זכחים כן תהיה היא מוקפת הרונים בערים אשר
סביבותיה ומה שאמר כמו זכחי המונח הם לו אמקריבים אותם כן דם הרונים הלא לפי
נרנוט נעשה כמו שקרא מלך אזור שכת אפי ומטה ועמי ורחצותו עלך כשהנה מלך
אזור על ירושלם אה הוא שחנה עלה כי במצוהי וברנוט יעשה מה שעשה וכן ונרתי והקימותי
ופי כדור סביב וכן במשנה הכמר והאמוס נקרא כן לפי שהוא עגול וחסר כח או בית השמש

שהפליט כזה עצה והגדיל בו בואיה כיון כמאל הזה חכמה ועתה נפרש המסל החורש הוא קא
ית והחלמה הוא ישרא וכמו שהחורש יתקן הדרמה כדי שתהיה נכונה לקבל הזרע כן הסי תתקן
ענין ישרא כדי שיהיו נכונים לקבל הזרע תחלה הוא ישרא ממנרים שהן כה כגדה שזים
בעבר ומעלה קוצים כן היו הם ממנרים במעשים הרעים הדומים לקוצים והוא שיש להם משה
בביתו אחר שאין תהיה ונכונים אחרים כמו שאין בני זאת יתקבל ויש להם חיים אף ענין
השליטה ויש אחר שאין להם משה ועשה להם חיות ומופתים עד שהחיים כמו שאין יתקן
העם ויציאם בנסף וכהב והכה לויכהם המכות הידועה והרעה להם הענין כיום ושעור הוא
לעלה והעברים בים כעשה ועור פרעה ויש וכל זה הוא יתקן החלמה לקבל הזרע שיקבל
מנותח והקויתו וכן אמרו כל ישרא דבר א נעשה ונשמע ויתקן וישוי החלמה לה יעשה אומר כל
היום האדם כן הא לויכה הגבולות הים בכל עב וישאר יתקן החלמה החליל לזרוע בה
ואריר שריתו ליעשה כהר סיב בקולת ולפיהם והשימיע להם דכות עד שכלם היו במדתה
בביתם חליל לויכה כלם שיש כמו שאמרנו רזל משה משינה בטט עזמה ויתקן משינה בטט
עזמה וכן כלם ישרא לויכה שכל זה טוב כם בשכלם דקי הענין הם במשלים למקום שאין החלמה
דקדק העור שריתו לזרוע כה הקצו והכמן שהם ארבע דקים וישנם מכלל ככפ ענינם אז
לטעם כל זה הקצו הענין ומישש שהגשמה בו וכן קבלו דקי הענין שבהם והשכלו הדברים
המחזים ויהיה זה אשרה והכסמת גם כדברים הגושים גם גרם זה דקי מזה וכן המקבלים גם
שענם טוב בהם זה מזה כמו שהקטנה טובה דקדק המכל מה אשרה והכסמה ונריך לה מקום
כזכר מן החלמה לזרעה כן וכן האשרה והכסמה כל אחד לויכה מה שהיה כל אחד מן הדברים
הדקים הענינים יש לו מסבט בטט ענינו וכן מקבלתם ומשכלתם כל אחד יש לו מסבט בטט
ענינו וכן שהזרע מקנה כדע שתוציא לו החלמה מגרני כמה גרנים כן קנה הא מישרא
שחסיט על מה שהרס וישכלו איש דבר מהו דבר כמו שאין ויקן לעשה ענינים כי כמו שטעם
החלמה לזרעה יותר על מה שזרעה כה כמו כן סבט האדם בכח הגבש המשכלית שנהנה להסוף
על מה שילמדוהו וכן אין הן לחכם ויחרס עוד וגו' וישח למשפט הוכיחם תמיד לשררם ולהשכלם
זה המטר בחלמה כמו שאין אלו יודע ועוד כי הזרע ישמר בחלמה וכן קטוב עד צמיחתו וגמר
בשאלו ויחר כן יקטור אדם חיותו וידע אומר להוציא המכל ולתקנה בו כן ישרא אחר שנתן הזרע
בהם והם החכמה והבורה והמנות ונתקיימו בהם והורגלו בהם וזה כבוד זמן שמידת הזרע
בחלמה היה רחוי שימצא הזרע תוספת ויראה הטוב שבו לעני כל כמו שאין כי היא חכמה כם
וכעתם לעני העמים והיה להם להשכל ולהטיב במעשיהם עד שיאמרו העמים עליהם רק עם
חכם ונכון הגוי הגדול הזה והדשה היא מאמר הנביא והוריהו להוציא הפרי הכוב והם המעשי
הטובים והמשכלים רחויים שיטפיק להם משפט ההזרה כמו הקצו והכמן שיחבטו כזכר
והעם רחויים לתורה גדולה וחוקה כיון הזרעים הגוים החטה והשערה והכסמה שניריך לדגש
החורף ואופן השלה וישפיל לא יהיה זה לנתיב כן הנביא לא יעשו חזרתם לנתיב כי כיון שהזרע
יהיה נכסד ונזכר כדק היה כן דברי הנביא הם נכסדים כדק היה הנביא אחר שהינם מקובלים

התשררו ושמו חתם לרלות הנבונה * שכרו ולא יין הם נביאי השקר ולא יין ולמעלה חל
השכר אינו אומר בזה הפסוק שחינם משתכרים אלא אומר כי גם כעת שחינם שיתים הם
שכורים כי לא יטילו ולא יבצו כמו השכור יטעו ומדנוט הנה ונהה עד שטפל... כו נסך עלנכם
א * כסה כמו המסכה הנסוכה * ואתקשות הנסך שהם עמך כסוי כלמ' כסה איתכם ברוח
תרדמה שהפיל עלנכם עד שאתם חשוכים כנרדמים שאין אתם שומעים למי שיקרא לכם ויעצם
ויסגר וכן מין הקל שצם עינו כסה עליהם וסגר עיניהם שלא תראו ולא איתכם לבדכם אלא את
הנביאים שהם נביאי שקר ואת ראשיכם החוזים כסה והם המתעצמי את עיניהם עד שלא תראו
ומה שאמר כי נסך עלנכם א כלומר כל כך הוא הכסוי חזק עד שידמה כי מלא הוא או פרושו
על דרך הזמן לכ העם הזה כמו שפירשם... ורתהו לכם חוות הכל * חוות הכל כלמ' נבואת
הכל נבואת כל נביאי א המתנבאי לכם כמו הספר החתו שחס יתג חותו האגרת לנדפספר
לקרותה כי חס רצונו לקרותה היה אומר פתח חותו ולקראם כן החכמים שככם אומרים כי יש
בדברי א דברים סתומים לפי לא יתם לב להם ואם היה רצונם לשמוע ולהבצע יאמרו לנביא
פירש למ זה הדבר החבוס * ונתן הספר על אשר : ולאשר לא ידפספר יאמר לא ידעתי לקרות
ספר ואפי' יהיה פתוח כן הכתובים שכם ימצאו עליה אין חנחם מבינים דברי אהים חיים
אמרו לחכמינו והנה חכמיהם ונביאיהם יטעום רנה כי בן זה ובן זה הספר לא יקראו כן דברי
א לא ישמעו בניהם לא לחכמים ולא לכסילים * ויהכן לפרש חוות הכל שלם יהיה חוות סמוך
ויהיה הכל כמו לכל : ופירושו הנבואה היא לכלכם בין לחכמים בין לכסילים כדברי הספר
החבוס * על אשר לא ידע * וכן וילך אקנה הרמיה על ביתו ותתפלל על א כמו א א וימ
הספר החבוס שדבריו סתומים וסתומים * וראמר א יען כי נגש העם * כי נגש יש מחלוקת
בקריאת המלה הזאת יש קוראים אותה כגון הנקדה לצד ימין כמו נגש יוסף ורחל עמך
כרינה וכן היא לפי המסרה אשר עליו שאמר לת כספרא * ואם הוא כשין הנקדה לצד שמא
ינה אחר נגש והוא נענה אבל יונה תרנמו כשין כמו והבוגשים חצים שתרגם חלף דלתרנב :
וכן נמצאת במקצת ספרים נגש כשין * ופי' הפסוק לקריאת נגש כשין כן ויהיה טעם נמשך א לכן
שאמר בפסוק האחר אומר בעבור כי עשו זה לכן הנגש יוסף * אומר הנה הם קרובים אי כנראה
ומכבדים אותי כפיהם ומרחקי לכם ממני ולקריאת נגש כשין יתפרש לפי דעת המתרגם בעבור
שהם נזלם בעיניהם ומרחים עצמם כמבוגשים לשאר העם לכבד את א כפיהם ולהתפלל לפניו
וינחמו נפרש נגש כמו נחק כמו נגש והוא נענה אומר כי כעת איש להם צרה יכבדו כפיהם
ומקריבים אי כפיהם ושפתייהם ומרחיקים ממני לכם ותהי ירחים חותי מצות הנגשים מלמדה
כי מי שחינו עושה אלא מה שלמד לבד ואינו מוסף מעצמו אינו עושה הדבר מהפנו ומרצו *
לכן הנגש יוסף להפליא יוסף שעל והוא בחירק כמו בנרי * וכן הנגש יוסף על ימך :
בומיך גודל בחירק ואמר יוסף שד על מה שהבאתי עליהם שד אביא רעה גדולה עליהם
להפליא להביא עליהם רעה עד שיפליא נעצ' הרואה על דרך ותוד כלבים : לפי כפל ואמר
הפליא ופליא * ואכדה חממת חכמוו בעלת וכטל טול תחצי חממהם שהם חכמים אבל חממה

והייתי עלנך סניכר' כמו הנחור וכדור אל ארץ רחבת ימים ושמסקל אחר כמלך עתיד לכיכב
וזהו מעטן כי הנור אשר ימנב מגדל עץ שמעמידין כנגד העיר ללכדה מצודות מן ונכתי מצור
ואעפ"י של נכתי כפרשה הקיח שכנה מלך אסור על ירושלים מצור אצל חמ הנביח לא יבא רל לא
יבנס להוך העיר איככאנה ומה שחמ לא יורה ולא יקדמנה ולא ישפוך לא עשה אצל הכינז יתונו
היום לירות ולשפוך מחר גם הכינז מגדל עץ ומצור להחם מחר וכללה הכס מלחך יא והופרה
עצתם וית ונרתי עלך מנב ואכנה עלך כרקוס כמו שת"ר אנתקלס ונכתי מצור ותכנה כרקומים
זה"ר והקיימותי עלך מנרות ואכנה עלך מילתא כמו שת"ר לא ינפך עלה סוללה לא יכנה
עלך מילתא... וישפלת מחרז תדכרי ונא חזתשפלת חמר כנגד ירושלים רל היושבים בה...
מחרז תדכרי חמ' תדכרי בשפל קול כאלו יוצא הקול מתחת החרז וכן אמרתך תשא כאלו
תנא מעפר וכפל העטן במלת טובה כמנהג ושד כפל וחמ' והיה באונ מחרז קולך ונא ופי'
כאזכ כי בעל החוכ ישמש קול נמוך מתחת החרז כמו שפירשנו בספר שמואל כפרש נפלת לחוכ
תיו הנפנה על האמירה כמו היו השח חמ' כל כך יהיה הקול נמוך עד של ידמה דבור הדם
אש נפנוף העטות והעטן הזה חמ על אקיס ושכנה ויוחח שאמרו א רב שקה דבר נח א עבדך
תרימיה וא תדבר אינו יהודית באונ העם הזה ואה הדכריס כקל נמוך אמרו לו כדי שלא ישמש
העם וחמ' ויעמד רב שקה ויקרא בקול גדול יהודית כדי שישמע העם יורה כחכך דק ונא
כינו החכך הדק שילך כנפיתה הפה כן יהיה המון זורך שיכל במהרה ופי' זורך החונם
עלך והיה מחנה אסור וכפל העטן במלת טובה עד וחמ' וכמו שכתבנו לפתע פתחוס הלמד
באונ בית כמו בפתע פתחוס וכן כי חיס הרותי לפנע' לכיכנס לחרכ וקדו להם כלמ' פתחוס
יבא שדרם כי כבדך מצחוס כלם פורים מתים: ופתע הוא כמו פתחוס וכפל העטן במלת טובה
לחוק: מעם יא נבחות ונא חמ' חך יהיה הגורה האולה פתחוס לפי שתבא מעם יא נבחות
והמשיל המנפה לרעם ורעם יורה כחלם חזון עלה ונא מה שרוחה חדם בחלמו יקרא
חזון עלה ואעפ"י שתיה נכוחה ותי כמחלם הרור על נזה מפרש כפסוק הכח לפנע' על
חריאל על הער שהמזכח כהונה כמו שפירשנו נביה כמו נבואיה ומצדה בחלם ופי' באונ חנני
מצודה כלמ' כונס מצודות עלה ללכדה... וזהו כאשר יחלם ונא כמו שחדס רעב שיינן
וכשנתורחה שהח אוכל והוא מה שהיה מהרהר כשד שהח על והנה נהקינו רקה נסא כמע
שהיתה קודם השעה כי כל חלם לא ימצא דבר נהקינו מכל מה שהח חולס וכן הצמח והנה
פך כמו צמח לפי שהעף מן הדרך צמח נקרא העף צמח וכן החרז הצמחה נקראה בעל סלע
כנה בחרז שפה שוקקה מתחנה מן וא איך השוקקה והוא תחר מן המרוכע על מגל כפרה
פירשנו יתבהמה ותמהו ונא זאת הנכוחה בימי חזו חמ' התמהמהו כנגד חנני יהודה
יתכא כיו ויתמהמה והעטב הזה צמחנה חמ' חריס צמחשת' ויתכא כלככנס
כצונכ כדי שתכונם כלכרי וחר שיתכונם המהו בעצמכם חך נהיתה כנס הרעה הזאת
שהנהו דברי חלוקים הייס שחונ' לכס נביאי החמת וזהה מתפתים כלכרי נביאי הקר אשר
ההעטב ופי' חזל התעוררו ושח חריס מעטן ועשו קצו וקם נביאי הקר התעוררו

האלהים לנקט מומא מזה ומוזה ואומרים לו כן הם פשטי מי שמוכיחן אומרים לו חרפת וגדופין
מלקטין לו ואומרים הלא אתה עשית כך וכך במקום פלטי לו כומן פלטי ועל עשית כך וכך וזך
תעבה עצמך מוכיח ילכן כה אחר יא פמוז הפסוק כן אשר פדה את אברהם אמר אצת
יעקב שלי יבוא יעקב פירוז הענין כן כי כלם בני יעקב וכאשר יש בהם חנאים רשעי הרי
יעקב אביהם כאלו כוש ממעשיהם או היה חי באלהם נציק שיצא כש רשע ולהרכות רעה שהיו
כוש ונבלם ממעשיו וטעם אשר פדה את אברהם כי כמו שהיה אברהם חביו דר בין הרשעי
ופדה יא אלו מידם והוציאו מחרצה כן היו העובדים אשר למעלה בין הרשעי ולא היה בהם יכולת
להחזיק בדרכי יא והקדישו את קדוש יעקב והם יקראו בית יעקב בחמת ולא יבוא יעקב
ממעשיו אלא ישמח מיעשיו ילדיו בימי חזקיהו שיאזכו לדרך טובה ולא יבוא יעקב ממעשיהם
אלו היה חי פטו יחורו יתלבטו מתנוסס לבן חור ויהבש יתלבטו פמו' וכן בדברי חז"ל המלבין פס
חביו ברבים כו' כראותו ילדיו יפ' כראות יעקב ילדיו שהם ילדיו וכטו בחמת כלבתם בדרך
הטובה וכראותו ילדי בקרבו והוא מה שחששה במחנה אשר הנה נחרצו וכראותו כי יקדישו
ילדיו שמי על הנס הגדול והקדישו את קדוש יעקב שיאמרו בהקדישם שמו קדוש יעקב וחלפי
ישראל שהיו אביהם חו' לא יבוא חבל ישמח וכל זה על דרך משל כמו שפירשנו: ופי' ערצו יתנו
לו בהילתם הכח והמערצה שהכה במחנה אשר כללה מחה ואמינם וחמשה אף ולא הועילה
להם גבורתם וכחם ורב חילים ומה שסמך קדושת הא' בכל יקום לעקב ולא ענה כן לומר
החכות כמו שאמר יעקב ואמר כה אמר יא קדוש ישראל ואמר וגואך קדוש ישראל ואמר קדוש
ישראל מואיעך ואמר גואכס קדוש ישראל קדוש ישראל ויצו: ואמר גוא ישראל קדוש ואפי'
שמקצתם יש לפרש על כל ישראל ממ' יש בהם שאין דרך לפרשם אלא על יעקב עצמו ואמר לפי
שיעקב ראה קדושת הא' במראה הנבואה במחנה סוף מונב הרצה וראו מיניע הזמיונה
וודעו תוערוח בינה יאותם שהיו תוערוח מתחלה כראותם הנס הגדול היה ידע בינה כלעמ'
יתכוננו במעשי הא' וידע כי הו' משגיח במעשה האל והוא כי כל אשר הוא אומרים להם
רננימים נביאי יא היה חמת וכפל הענין במלת שזות ואמר והוננים ילמדו להם והוננים הם
תוערוח ולקח הו' התורה כי לקח טוב נתתי לכם והו' כטס סוררים נחום יא הגה אמר
בהל' השפר שיאעשהו נבא בימי עוהיו ויהם אחו' יחזקיהו ולא רחישו במלכים אלא שכתב עור
המנרים כמו שאומר באלה הפרשות והוכיחם בזה וחס נאמר כי נתנבא על הו' נדקיהו שהיה
אחריו ואמר עליהם הוי שאלו למנרים לעורה וכן עשו ולא יראה כן לענין הפרשות שהיו הו'
אחר כן בתאובה שנעשית בימי חזקיהו לפי נאמ' כי בימי אחו' היה וזעפ' אלא נבתי בספ' מלכ'
זו בדברי הימים חו' בימי חזקיהו עצמו אלא היו שרי יהודה פו' כי בהכרח גדול השגס למוטב
זן מלך אשר עלה על כל ערי יהודה הכנורות ויתפזס ולא היו טובים לא באלהם כן ויהו
יצון לפי ענין או הפרשות הסמוכות ומה שאמר בכל פרשה מהם קדוש ישראל לפי שנקרא
אל בדבר מחנה אשר ואמר הוי כטס סוררים אמר להם לחותם שהיו נקראים כטס כיון שכתו
בס' חתם ל' א' אלהיכם: חנל הם סוררים כפריה סוררה וקטנים מערך הטובה שובס אביהם

עשו כיתאותכם מהתלנת הם אינם אומרים שהם מהתלנת אצל הנביא קורח לדברי נביאי הזקק
מהתלנת שהם מהתלנת להם ואומרים להם א תיראו והם אומרים לנביאי יי צדברי חלה הנביאי
סרוזים לכו אלם נטוב והם אינם יודעים כי הם מהתלנת ולא דברים ישרים סורו מן דרך
שניהם כצרי הכון אומרים לנביאי יי סורו מן הדרך הזה שאתם אומרים
שנלך בה ולא נעשה כיתאות לכו השביתו מפנינו מה שאתם אומרים לנו כל יום ויום כזם קדוש
ישראל לכן כה אומר יי צדבר הזה צדבר נביאי יי שמוכיחים אתכם לאזכר הדרך הטובה
בששק ונלנו ותכטחו בממונכם שהיא בששק ונלנו פירושו מוטה כלומר אתה משפט
העשוקי בממון שתקחו מהששק והנה ממונכם חמם וששק ואתם בוטחים ונזעזעים עליו שהו אע
כו שתלחו שחד למלך מצרים לעזור לכם מיד מלך אשור כמו שאמר למעלה יאזו על כהן
עירים חילתם ויאמ קדוש ישראל כי הכוטיחו בו והמקדישי שמו הוא ירדה בעורם ואתם שבוטחים
בהבל תפל כפרז נופל לכן יהיה לכם השן הזה כפרז נופל אחר שגבל הבטן הוא פרז
כי הפרז לא יטל אחר נאמר על סם סופי וכן וטחט קמח והנה פו אחרת ינה הפרז ויאמר
נבעה בחומה נאננה ונבעה הוא מקום נטח בקיר והיא מעטן שחין אכעבועת וכאשר בקיר
מקום נטח הוא קרוב לטל ואמר בחומה נאננה לפי שתכבד החומה שהיא גבוה על מקום
הנטח שהוא באמצעיתו או למטה ממנו והטל פתאום ותזכר לכבוד נבדיתה וכמו שאוהו המקו
הנטח הוא גורם לנפילת החומה הנאננה כן יהיה לכם השן הזה שאתם מבקשים עזר ממצרים
וגורם לכם מפלגכם ופילה נחלה וזכר גדול מאין מרפא כנפילת החומה הנאננה שיסכרו חרנה
כנפילתה מפני שנחטת חגיטה רבה מפני נבדיתה וכן המשיל העטן אל בחומה נאננה מפני
שהם חשבו להם פרעה מלך מצרים שיהיה להם כמו חומה נאננה מפני החיוב ושבירה
כשכר נבל יוצרים ונו הא יאכור אותה החומה שאתם חושבים להאננה יאכור אותה כשכר
נבל מצרים כמו שיאכור נבל יוצרים שהוא כל חרש כי הששה כל חרש יקרא כסתם חנר ויהיה
זה השכר כמו שיאכור כל היוצר כל המדה שאין בדעתו להשאיר מחתה אחת לשתות חז מיקוד
או לחוף מים מנבל או יאכורו עש שיהיה כמות כתייתם דקים והמקום שיקדיתו הוא נקרא
יקוד וכן דרך השלם לקחת חז מן היקוד במחתת חרש ולהחתות חז כמו לקחת וכן היחיה חז
חז ביקו ונבל יקרא מקום שיקונו בו מעט מים וכן כצאתו ונבלו ואין אדם יכול לקחת ממנו
מים בכל כי אם בשכר כל שיכול לסמוך שפרי הצורה בקרקע הנבל ויקח מעט המים שם
ודאשר יקח המים מן הנבל הנה נשאר הנבל חסוף ומעלה לפי חמרי ולחטוף וכן לחטוף חמרים
פורה לקחת כל התירוש עד שלא יאחר ביקב כלום וית ולחטוף ולמזל עטן ולחמרים כו כה
אמר יי אהים ונו באננה ונחת כפל עטן במלת אומות וכן כפל עש ויאמ נהשקט וכבטחה חמ
חט אמרתי אם תשמעו רי בנחת הוששן ולא תצטרכו ללכת לטרור לבקש עזר כי אם שתאנו
בעירכם וזאת תהיה גבורתכם כי יי ילחם לכם ולא חביהם וות אמרו לא כי על סוס נמוס
לם ינבל החיוב יש אהנו סוסים ונמוס עליהם מפני החיוב עד עבד ויחר כן נאכ ועל קל
נרכבו סוס או גמל וכדכריכם כן יהיה שתמוסון חבל לא המוסה שחבבתם שהנעל מן החיוב כי

שבאים וכתוב איהם הנריה לז יאכו אלנו ולא יבקאו ממנו עור ומבוקים עור מחזיניהם וכו'
 אשר שנים לז יאזו את פי נביאי לז אול את פי מעשיהם חלז עשים כעצת עצמן ולז מפי והענה
 אינה ממנו וכפל העטן במלכה אומת • ואז ולמסוך מסכה ולז רוחי לז מרוחי ומדברי ולנסוך
 מסכה כמו ולעזות ענה כי הענה כסוד וכסדר וכן ולנסוך מסכה עטן כסוי וסתר הענה וכן
 ה' ולזה מלכא מלך ולז אילן כנביאי לז פרושו ולנסוך מסכה שחושבין להתכסות כעל מצרים
 למען סטת חטאת על חטאה לז די להם בעיניהם ובחטאיהם חלז שמוסיפין עליהם סמחת זו
 שיאז על פני עיר מחחר שלז בראותי וזהו מרד גדול שנתלה בחוקן אחר על פניו ההולכים
 לרדת מצרים וגו' הולכים מחרצם לרדת מצרים לבקש מהם עור • והורה לכם משו
 וגו' שחשבתם שיהיה לכם למשו יהיה לכם לכשת אלז תעזרו בו והכלמו מעצתכם: ורחשית
 חסות שם ככלם גלית • כר היו כצוען וגו' אריו של יהודה לז הכמי למלך יהודה • כל הובחיש
 על עם • הובחיש נכתב בשני נחין האף והמד וכבר כתבנוהו עם חכריו בחלק הקדמון
 בספר מכלל והוא מעטן כשת ופירושו הכל באו וגם נכלמו כשהלכו על עם לז יועיל למו על
 במקום אל כמו ותהפיל על יא וילך אקנה הגמלה על ביתו והזומים להם • **בשאל** בהמות
 עב וגו' נבואה שנתנבא שיצאו בהמות הכוב חיות המדבר שיחלעו ההולכים לבקש עור
 ממצרים ונגב פרושו הרץ יבשה וחררה כמו הרץ הכוב נכתב ויהיה מחרצת חיות משת או יקרא
 נגב מצרים לפי שהיא דומית לחרץ ישראל בחרץ נרה ונזקה איתו הדרך שהם הולכים בה
 היא חרץ נרה ונזקה שיבנו בה החיות הרעות והלם שיצאו מהם לביא ולש חכמה ושקף משקף
 אל ארץ יאזו על כהף פיירים חיליהם במזאים ממון על הפירים ועל הגמלים לתת למלך
 מצרים שיעורם מן מלך ארץ • לכשת היא חטומרת הגמל והיא סובלת המשא כמו הכהף
 בחמור על עם במע אל עם וית' משא נע משא צמד כרמים חלמה חלם נטלן על בעריהון כחרע
 דרומ' צרובם הנל וריק וגו' כי קרחתו לזאת יחלם רגב הם שנת החוק שלהם הוא שבתם
 בערם כדושלם ולז ילכו לבקש עור ממצרים כי לז עטלו להם ורהב פרושו חוק כמו ורהבם
 עמל ורזן וית' ככך ערעית מנהון קטלן • עתה בל כהנה • חלם החל לנביא כל בהוב איתה
 הנבואה על לז איהם רל שהרחה מה שהכתוב על הלז ואחר כן חוק איתה הנבואה על ספר
 כדי שהיה עזות לזם ופי' לעד עד שלש כדי שיראו הם והבאים חי ריהז כי לז לחנם הכתוב
 עליהם חלז בעבור שנים כי עם מרי הוא וכבר העדות בהם יום ויום על ידי נביאי ולז חבו
 במע לפי כבוד הובחיה והרעה העתמה לבח עליהם כדי שהיה לעזת • חקה ההז במפיק
 עמט חקה אובה ולשעת צנהן חן חק חק במפיק ולז חק כתבה שר' של בתוב על לז בעיקון
 ועל אטן דספר ראש • כי עם מרי חלז • כחשים תאר החל כחם וראו מן הדגשים לז החיה
 היה דגוש כמו אחר אברים ופי' עם מרי כתר עם סרן שארם פי חלז ומתוהו כנים כחשים
 שבה הם כני השם וכחש כן שחשבו אברים כי חנם שאמעים חלז כי הכן שחינט כומע לחבו דרי
 הוא כאלו מכהיטבו שיענו חבו • **אשר** חמרו לחיים • זלמוים הם נביאי יא נבואה אברים
 כרמים • חלקית כמו שזומרים נביאי הקר שמחלקין להם זומרים שלם יראה לכם עשו

ואם ימצאו מיס וכן אם ימצאו סלע גדול שימחו כצנץ מכח השמש יאזכו נפסם חלקם כו כן ה' ק
חוקיהו אהו יא' כנער כש"י וככה בימי חבו' וכבד גדול כמו שמך הכובד הזה ולא השענה
מעטן ועטו השע שני ארזים וענן אחד • אמר כי באהו ראמן לה יהושע שרם וחרם
לדבר יא' אף ירחו וישמשו ויקבלו דברי יא' וכן אמר למעלה וכמש ביום ההוא החרשים דברי
פכר ונ' כי ער הזמן הזה היו שניים וחרשים כמו שאמר ויעצם לה פניכם • ולבב נמהרים
יבין לדעת • שהיו ער פתה נמהרים עתה יבין לדעת דבר יא' • ונמהרים הם הכסילים כמע
וענה נפתלם נמהרים: אמרו לנמהרי לב • אמר אותם שהיו כעשים פתיים ועלצים לרצון דבר יא'
כמו שאמר כי בלעג שפה ובלאון חרות ונ' ואחרי התאונה הגדולה יאזכו להיות רוחים ואומרים
ומכחם ומדברים נחית • לא יקרא עוד לנבל נדיב • איש אומר כל ימי שלם אף עוד כל ימי
חוקיהו וכמוהו ועמל לה יזכור עוד כל זמן שהיין כו • ואמר זה בעבור כי יהיו מתחלה
מחנכים הרשעים והנבלים ומיפים להם מעשיהם כפניהם וקוראים לנבל נדיב ולכיל אע"פ
כי עוד כל ימיו לה ירחו מכח הרשעים ולא יחטטם עוד אף לכל אחד יאמרו מה שיש כו ונדיב
הוא האיש שהאף בעל נפש טובה וסתן מה שמתן בעין טובה • ונבל הפכו שהוא אדם פחות ומוכל
ולא יתן אף בהבדח ונעין רעה: וכיל שמתן במדה לה יותר דבר באוס פנים ועיני נרה: חבל
היט פהות • ושע הוא שהוא ותרן במאומה מחד שמח במתכחו והוא יותר נמעלה מהנדיב •
בר נבל נבלה ידבר • נריך להפריש בין הנבל והנדיב כי מעשיהם וענינם נהפך כי נבל ידבר
כפיו נבלה ויחשוב בלבו לעשות חזון כי הלב אינו שנה אף חושב ואמר יעשה כי הוא חושב
תמיד עב שיביא לדי מעשה • וכן אמר לעאת חנף ולדבר חל יא' תופה יחשוב לדבר בעבור יא'
דבר תופה אומר שאינו מאניח בכני אדם לפי יגוול מה שזכר כי חושב שאין משפט ואין יא' וזה
החרץ ואינו מפחד כי אם מכני אדם: לריק נפש רעב כי העניים שהם רעבים ועמלים חין להם
שזרים ברכ • והנבל יריק נפשו וזניחנה • וכן יהסיר משקה • וכלו נפשו ונ' וכלו כנף
הכף: והוא כמו ולכל שזכר בחירק הכף ודבר על הנבל שהוא שעה מעשה נבלה ופתה
מדבר על הביל שמחשבתו רעה חבל אינו כמו הנבל כי הנבל יעשה מעשה הרע • חבל הנבל
אינו כל כך רע שיעשה מעשה חבל חושב ומדבר רע על החלשי העניים ובאמרי נקר שמדבר
יועז לנבל העניים • וכן במשפט החכונ ידבר לחייב אהו נדין ולהענישו והו שאמר ונדבר חכון
משפט באו אמר: ונדברו על חכון במשפט לחבל ולהאחיתו • ופי כלו רעים מהותו • און כח
שהוא צר עין ודפת חסרה ורעה כן כלו רעים וחסרים • וכשימכור במדה חסרה • זמות • דברי
נבלת כמו כי זמה עשו • ונדרב נדיבות יעז ונ' וכלל בכלל האע והנה הוא הפך הכיל כי
הוא זמות יעז והנדיב נדיבות יעז והוא על נדיבות יקום ויעלה במעלה גדולה • נשים
שאצות קומנה שמענה ונ' כתרנו מרינו וכן כריכו • חמ כנגד פרי האדה שהיא חושבות להיות
שאצות וכוסחות אמר להן לפני שאתם כוסחות עתה עוד תרגונה • ימים על שנה תרגונה
וגו פס שנה וכן ירחו החנאים על הגאים רל ננה פס ננה • כלום לה שנה אחת לנגד אף שנה
יחר שנה תרגונה כי האויב ישחית הקציר והבצור • ואחר כן יכלה אותן ותהינה הערים חרבות

ויאמרו ויסופין מדרייהוון **אשר וכם** זורע על כל מים • מקום מים כי בכל מקום שהורע
תמצאו מים • מלחי רגל כל כך יהיה הצבע גדול עד שיסלחו הסוורים והחמורים
לרעה בשלות • וית טוביכון צדיקיה עבדיון לכן טובי ד'הון דמין לדחושן על שקיח משלחים
לדרכי בבוריה ולמכנא בחמריה • **יהו** אודל נחתה ל' אדוד • חס נחמה זו כמו שכתבו •
היא בימי חזקיהו יאמר הו' אודל על סנחריב ואם היא עתידה בימי המשיח יאמר הו' אודל
על מלך הגו'ם שיהיה בימים ההם ורו'ז מלכות רביעית במרחק של דג'א ח'ג' לך אודל של
היית אדוד והיית בוגד ונ'ז כגדו כך עדין כהתימך אודל תושד • כשתאלם להיות אודל אחרי כן
תושד אתה שישלחו לך כשיכח הזמן שתשכר אתאלם מלכותך • כנ'תך משפטו כהנלך
כי הוא מקור מכנין הפעיל ועטנו כמו כהשלימך וכן ול' יטה לר'ז מנלם שפרו'ז השלמתם
ותכלתם • כהתימך • משפטו בדג' המס כי אראו תמס והוקל כמו שהוקל רבים מפעל הכפל
תושד כו' עם הדג' י'א חנו לך קוים ונ' חס בימי חזקיהו פחדו יושבי ירושלם ממלך אזור
עד שהוצרכו להיפיל ולבקש רחמים כמו שכת'ו ואמרו י'א חנו לך קוים • ואם בימי המשיח
פחדו מפני גו' ומגו' ויצטרכו לבקש רחמים • היה זרועם לברקרים • ככל בקר ובקר היה זרועו
מפני החוי' • חף יאעתינו • כ'ז כעת צרה שנר'ך שתהיה יאעתינו בכמי המדברים כן דרך
הלשון כמו שמש עמים כלם' ואולם כלם תאז' ובאו נא • והדומים להם שכתבו בספר מכלל •
מקול המון גדול עמים • אם במחנה אזור פ' מקול המון המלחך המכה במחנה אזור •
ואם בגו' ומגו' ג' כמו שכת'ו וינא י'א ונלחם בגוים ההם • גדלו עמים נפצו גוים הנשחרים
מהמונפה מהממותיך • מהרוממותיך שידע כי רמת ונשגבת עליהם ול' הופלה להם נבואתם
ורבילים • **ואסף** שלכם אסף • כאסיפת החסיל והארצה שאוספ' אותם כשכחו על האדמה
שינצין בני אדם מן העיר ואוספ' אותם כבלהם של' ישקיהו התבואה כן יצאו בני ירושלם
ויאספו שלל מחנה אזור • ודמה ג' הלכת המלחך במחנה אזור להלך הארצה שמשחיתה •
ואמר כמשק גבים אוקק בו • משק ואוקק ענין הלכה כמו וכן משק ביתי גבים • ארצה כתרנו
ארצה גוב' • וית הפסוק כן ויכנאן בית ישראל נבסי עממיח סנחיהו'ן כמח' דמכנאן ית ונל'ן
אלן צמי' זינא כמח' דחון כוריקת'א • ואם הענין בימות המשיח הנה כהוב ג' ויצאו יושבי עיר
ישראל ובערו והשיקו כנשא ונ'ז ואלע את אולעיהם וכזו' את בוזיהם יחבל רזל פירשו בימי חזקיהו
וכן אמרו אמר להם נביא לשרא אסף החסיל • מה אסיפת החסיל זה כל אחד ואחד לעצמו
אמרו לו והל' ממון עשרת השכטים מערב בו • אמר להם במשק גבים אוקק בו • מה גבים הלע
געלן את האדם מטומאה לטהרה • חף ממונס של ישראל כיון שנפל ביד גוים מיד טהור •
גשגב י'א כי שוק מרום • כזאת התאשה נאג' שישיכיהו על הגם הזה וידו לו כי הוא שוק
מרום וכדו להפיל הגבוהים ולהרים השפלם שהשפיל מחנה אזור שבו' על ירושלם כד
רמיה והרים יושבי ציון שפלם ומל' ציון משפט וצדקה • נאג' בימי מרכ'ן נפעל כי הוא קמוץ
ופ' מל' ציון כי מהיום ההוא יהיה כצ'ן ששים משפט וצדקה וכן ה' אמר למל' ציון עבדן
דין וקאטו וכו' ויש ל' מל' ציון משלל העמים במשפט וצדקה • י'ד' למ'נת כהך הו'מ

אם לא יספיק להבואה ונבואה או איפוא לפניה על הרוב יבוא כלל והרוב בית המקדש
בימי נבואה וחרבן בית שט וכך תי' כי ארמון כוונת בית מקדש הרוב ויהי נבואה על יבוא כלל
דוח ממרום וגו' וכל הפרט עתידה בימות המשיח או היתה נבואה זו על הרוב נבי יבוא ונבואה
בימי הושע בן אה ויהיה פ' כי ארמון נבואה על שמרון שהיה ארמון מלך יבוא וגם על ערי יהודה
שתפסם מלך אשור ויהיה עד יערה עלטו וגו' בימי הנבואה והרוב מענת מרנה אשור וחרבן
שינכות וגו' א"ל חרבו שהיא צווי לזכרים לפי שהעכט על הנס אחר צהר יבואים: רעה

צווי הנקבות בא צמן היא ופעמים נטן לצדה נמו כרלן ל' וכנמים צהר לצדה נמו רעה י' וכן
פשוטה וערה וחגורה ויש אומ' כי ארבעתם מקור וערה מן צדום וערה ויהיה פ' וחגור שקי'
על שדים סופדים י' ונני' כדי סופדים על שדים שהיו צומקים מהרעב וכן יהיו סופדים על
כדי חמד על גפן פריה כלמ' על לחם ויין שאין להם כדי חמד כדי חמדה שהיו מתחלה
ועתה הם בוגדים וכן גפן פריה שהיתה מתחלה עתה כאקרה י' על חמדה עמי וגו' וכן יהיו
פושטים על חמדת עמי שהעלה והצמח קצנים ושמירים ולג פ' שהם על כדי חמד לח פ'
מה הם ועתה פ' קוז שמיר העלה קוז שמיר הסר וחו המיוש ונמו קוז ושמיר וכן שמש ירח
באזוב שמעון מלך שרם והאומים להם כי על כל בני משא כי עליהם גם כן ההספד שהיו כתי'
משא מתחלה וכן קריה שהיא עליוה מתחלה י' ארמון כוונת וגו' ארמון כוונת פירשמהו שפיל
זבח מגדלים גבוהים וחוקים יהיה בעד מערות יהיו פול למערות ילדו כס חיות השדה: בעד
מקום למד השמש כי תבא זאת המלה בענין חיותיה המוש וכן בא במקום מס בעד החלץ משא
פריים שיצמחו כס פריים שיצמחו כס מוש נמו במדבר והכרמים שנס במדבר כמא שהם
הן פריים במדבר כרח למוד מדבר מרעה עדרים עדרים מחיות השדה עש יבכך עלטו הח
צטן ממרום י' יערה עלטו וגו' כלמ' יהיה זה החרבן עד ירעה הא ויבכך רצונו עלטו וחו
יהיה המדבר לכרמלי רוח לאן רצון כמו א אחר יהיה שמה הרוח ללכת וית עד דית עלטו

רוח מן קדש דשנינתייה כנמי מרווח והיה מדבר לכרמל מה נבואה מדבר יהיה כרמל שהיא
מקום זרע בגדות תבואה ועצי מרמל והכרמל לער יחשב כרוכ עצים כמו יעלה ישראל ממדבריה
למדבריה וכרמל בתיב והכרמל קרי והענין אחד וית לער יחשב קרוי סגיאין יתיב י' ושכן
במדבר משפט ' כהר' ויסרון במדבר עבדין דינא וענני זכותא בכרמל יתבין י' הנה
מעשה הנזקה ' בעבור מעשה הנזקה שיעשו יהיה להם אלם וכעבור עבודה הנזקה יהיה
להם השקט ונכח עד עלם והפסוק כפל בענין במלת שוכה כי עבודה פירושו מעשה כתר'
מעשה שברא וכן ענני פהים שריקות אכל יונתן הרצונו עבודה ממש ומפלה נזקה י' וי' ב
עמי כמה אלם: הפסוק כפל בענין במלת שוכה י' וברך ברדת היער וברד חנו
קמץ וחצו פתח זהוה פעל ואם היה שם יהיה כלל קמץ א"ל כשיכרד ביער אלם יתיב לצמחים
ברד וכפלה הפל היער לא יזכר אום שפלה נעיר ירושם א"ל חס כן יזכרו השפלה שהיא העמק
אכל לח שפלה מעלה כי לח תשפל מעלה ישראל וי"ל שתשכ פרזות שיכנו בתיים בנרעה כילח
יצמלכו לכמות כהם יוגלעם חוקים וית הפסוק כן ויהיה ברדא ויקבל מנדות עמי מן ונדן

גור ידו עשיתי • פד דו • בציון רטחים • הרטחים שהיו בציון פחדו באשר ראו מהנה אשור
בדל ויר נפיש נהיו • בה אחזה רעדה ואמרו מי יגור לנו כלומר מי יעמר בעבורנו כנגד
כי רנה הזה שהוא אש אוכלה ומוקדות שלם והרטחים והחנפים שכציון הוא מפחדו שלח בטחו
גיא ולא אמרו מי יגור לנו כי הא יעלם באובס אין ונפקס והתפללם לפטנו והם חוקיהו וסייעתו
אוכלה בנדי עין כעל • וכן ולכ אש אוכלה • פוכרה חת הכרמים • והדומים להם • וית אש
יוצא • גל הא • והר מי יגור לנו • ציון רנה נדורח שניעתח כלשתח אכה • מן חתובת לנו
כירובלם דנה עתידין רשעיה למהדנח ולחמסרח לנהנס יקידת כור עלם • • הולך עקוב
ודגור מישרים ונא חומר הנביח להם חומדים מי יגור לנו הולך עקוב יגור • לכם והוא
הוקירו וכזדכהו הנזל יער ודנפי • הלה הובת בדוד ואמר למענ ולמען דוד עבדי • זכות
דוד עמדה להם עם זכות חוקיהו אש זכר דוד כי הוא רעקר והוא ראש ממלכת ציון ונקהרת
ער דוד וית הפסוק על כל הצדיקים אשר היו בירושלם יהותכון בה צדיקיהו כל דמהלכין בזה
ואמללן כיוונן ונא • הולך עקוב חסר בית השמוע הולך בעדקות ואלה המדות אשר אמר בפסוק
הנה רחויית למלך וכהם השמד מלכותו • הולך עקוב כל דרכו ומעשיו הם בעדקה ומעשים
כפים מאם כדנע מענקות • הנה אמר נהורה בשפטים אנא כנע סתמח חמר כל כונע
כל ממון אנאים שאינם חופים אהר הממון כי מהוך שאינם חומסים לא יטו אההד • חבל
הנה אמר כדנע מענקות ארל בממון של על ושל פטק לפי הנה מדבר במלך והמלך יצטרך
לא מן לתת לכני היל וינאי מלהמהו ולעבדיו ומשרתו וצריך לו אשתדל אחר הממון • חבל
• מן ניהיה מן הדין מואם הוא איהו לפי אמר כדנע מענקות • אעפי אש כח ביה לכהת
ממון אהרים מואם איהו • אש לא יהיה מן הדין כגון שיענש אדם כחמוכו • וניר כפנו מתמך
כשהד לפי אמר כוער כפיו כי אום אחד בעלם לא יקבל אפי לזכות את חביו ולחייב את החייב
זיפי מנהה לא יקבל מיד בעל דין בעד הדין לפטנו מנערידיו מאום אחד בעלם • חוטם אום
ממנוע דמים • לפי כד המלך להרוג העטשים רעברים על מצותו אמר כי לא יהחנכי אש
כדין • ואם יבאו בני ביתו ויאמרו לו פלוט חייב לך מיתה שעה כך וכך או אמר עליו כך וכך
חוטם חזנו כלמ חינו רוצה לשמ עכני אש לא יתכרר לו החמת שחייב מיתה • ודמים רל אש זכא
או אפי חייב כלכר שהוא חייב לעצמו מהל ומעבר פשע כי קשה בעינו הרעה אדם אש לא
לכער הרע מן הרצ • ושעם עינו מראות ברע אים רוצה לראות באום רע בעלם • או פי ברע
באדם רע כלומר אדם שהוא רע לא יוכל לראותו כמו שאמר דוד דוכר שקרים לא יכון לנג עיני
ובל אה המדות היו בהאקיהו • הווא • מרומים יסכון ונא זה המלך יסכון בטח כסוכן במגלעם
וגדמים • וכפל עוד העטן במלת זכות לחוק • ופי מצות מגלעם חוקים ולא נשתנה כסמיכות
להקל הקריאה • להמו נתן • קמז כי הוא כפוט מימיו באמנס קיימים שלח יספיקו • ואמר
העטן הזה לומר כי שבע יריה בימי חוקיהו כמו שאמר בפרשה למענה אכריכס זורע על כל
מים ונא • בצד • בזכיו תחזינה עינך • הוא חוקיהו ואמני תחזינה עינך כנגד אכט יהודה
זמ תחזינה ארץ מרהקס • פי עינך שהו חזות שד עתה מלך מרהקים והוא מלך אש

כנגד ישרא קיום ומנך וחוק ישועתך יהיה חכמה קדעת ויראת א' בהו' אוננו של אדם כלומר
הנה בזה לכס ישועה וזה וזהם בשלם חס ברנו שיהיה קיים לכס השלם והישועה כל זמנכם
התעסקו בחכמה ודעת ובראה א' שהיה אוננו של אדם כי כמו שאוננו האדם הוא מכנתו של
אדם ושמו לו בעת נר כן יראת א' לפי שהיו יראי א' והתעסקו בחכמה ודעת אהים ותנע
מכל נרה ותהיו בשלם כל עתים א' חמונת קיום כמו במקום באמן שפי קיים הסן חוק כמו
והיה החסון לנשורת חכמה כמו במקום הח כמו צנע מכל הלה מנה מכת בלתי סרה והדו
להם ואח זל פי מי גרם לכס ישועה וזה חכמת אהים ודעת שנחזקו ויראת א' שהיה אוננו וית
הפסוק כן ויהי מה דחמרת לחוטבא לחלקך יתייתח וקיימת בעדניה תקף וטרח חכמה
ומדע לחילת ד' אוננו שכיח עתיד יהו' ארואנס בעקו פרעה זו על הפרענות הכחה לעשרא
קודם מפלת אזור ויראים מלמכים כי ארא גם מלך וכן חיל וכו' שם למלך כזה ואוננו
בנחו ארואנס את המצוקים ונשנה ארון הקדש כי כמו שמלת המלך יאמר על אלה גופט ועל
אלה רוחט כן מלת ארא וזה הפסוק כטל בעטן במלת שוכת חמ' המלך שלהם שהיו שולחים
מפני לפי והיו מתחלה מלמכי שלם עתה ינעק חוצה כי היוכי בל בארז ויכנין מר ית מלת
אראם כשת מלת כמו אראה להם וכן תרגמו הח כל חתנל להו' ינחון כשקוי במרד חונט
עממיח ד' אלו לכסר ח שלם הנו למהו ככן במרד נפשי נשמו מסלת עו מפט החויכ נשמו
המסלת שכה עכר ארח וכו' פי חו זל הח אומרים יאר א ככר הכר כריתו הא עמנו ומחס
עריט הכך מה שאמר עני א' אהיך בה: לח חשכ חפס לח חשכנו לכלם: וית על דחשטחו
קיימת אהרהקו מקרויהו' לח חשכנו נני חשכנו דכשה חתיח עליהן אב' לחמללה הרז עו
חבל ענין השחתה וכן על כן תחכל הארז וזכר ארז כל און זכר ובלאן נקבה וכן נעית ארז
ארז ארעם בלאן זכר ובלאן נקבה כרוב היה הארון כערבה הארון יקרא מקום דשן ואמן ארון
וכן ועל הכקר הארון ואמר שחובו יהיה במדבר וזוער כשן וכרמל וזוער פירוש הכשן והכרמל
במוי של פירותיהם חילכותיהם עתה יהו' יאמר א' על מלך אזור המחרים ארעם
תהרו השא הלקו קס אומר כנגד העמים אשר במהנה מלך אזור וקורח המחשנה
הריון והמעשה לדה והם חשכו ללכוד ירושלם ולח עלה בידם הנה מחשבתם הכל ומעשיהם
תהו וזה חש וקס וחש הוא הקש הדק רוחם חש תחכלכם ממחשבתכם תהיה חש שתחכל
אתכם כלומר כי בעבור שצאתם לרושלם וחשבתם ללכדה תצא חש א' שתחכלכם והוא מלך
א' שיצא והכה במהנה אזור וכנה חובו המדרגה בשפת חש וכן למעלה כפרעה לכך ישלם
האדון ושם הארעם כפי יורהו עמים אשר טת וגו' אותם עמים שהם במהנה אזור יהיו כמו
החננים שארפיין לסיד חו כמו קוצים בסוחים שיצבו וילקו בחש בסוחים פירוש כרותים
זתר לח הזמור לח תכסח ואמר בסוחים לפי שהקוצים שחינם כרותים א' מחונרים הם לחים
ולח ילקו במהרה חבל כשהם כרותים והם יכשים ילקו במהרה כן היתה המנפה פתע ..
שצמנו רחוקים במחנה אזור הרחוקים ישמש ו הקרובים שהיו במחנה ידע ובורת הא
שובר עליהם והם ידע כי מלך אזור מה שעשה לח בכת ועשה כמו שהתפאר ואח' בכח

מבין ר' לטו לפי שהוא משיס חקים על העם כלומר הא שפטנו ומחוקקנו ומלכנו והוא יושענו
יגישו חכמך כל יחוקו אמר כבוד מחנה אשר שרמיה חובו לטו שיט ולטו חריר
והכפילה ינהיגה בחכמים הקאורים כוילן הפרוש על התורן שימטכו החכמים כפי חכמת
רכ האכל ויפרשו הנם שהוא הוילן ותלך הספינה כרוח שקולט הוילן ואמר נטשו חכמים כל
יחוקו כן תרנס כל פרשו נס: כאו נטשו החכמים ואין חבל למאוך: והחוכמים לא יוכלו לחוק
היטב התורן שלהם ולפרוש הנם כיון שהחוכמים נטשו ונפסקו לו פי נטשו נהפשו כחרץ וחינה
נטויים כמו והנם נטושים על פני הארמה: אז חלק עש שלל מרבה: אז צוין שלל הוכל ללכת
הספינה יחלקו שללה השוללים כן מחנה אשר כיון שמתו יצאו יצדא ושלל וכזו המחנה וחספ
הפסחים אשר ברושם יכלו לשלל ולכח כי קרוב מהעיר היה המחנה עד כמו שלל מתרונ
שלל ערה: וכן כבקר יאכל עד וחסר ונן השמוש: כאו אמר עד וכלל: וכן שמש ירח: בחוכן
שמען והדומים להם ואמר עד ושלל ככל העטן במלת זכות לחוק העטן כמו שהוא דרך
המקרא: מרבה גם: כפלים מרבה משקה רל שלל רכ שלל: ובל יאמר שבן חלתי: לא
יאמר האוכן ברושם חלתי כמו שהיה אומר מתחלה שהיו אומרים מרוב הצרות חלנו
וכאכנו לא יאמרו עוד זה כי יא נשא שנים בסכת חוקיהו שהוכיחם וההוירם למוטב והאשים הא
השועה גדולה: ויא הפרשה הזאת כלה עתידה בימות המשיח: והנבון הוא מה שפרשנו

קרבנו גוים לשמוע וגו פרשה זו עתידה והיא על חרבנומי ואחר כן זכר השועה ישרא עד
ויהי בארבע עשרה שנה וקרא חותה כנרה כמו שהיתה כנרה עיר גדולה בארץ אדום ומלכות
רומי רבם אדומים המחזיקים דת הכוזרים: ואעפ שנתערכו בהם עמים אחרים ומלך קיסר
אדומי היה: וכן כל המלכים אחריו אשר היו ברומי וכן אמר ירמיהו הנביא במגילת חותה גם
עבר בת ציון לא יוסף להולתך וגו: הנה כשיחריב ארץ אדום והוא רומי יצאו ישראל מגלת זה
כלי יוסיט עוד לגלת: ואומר כנכותה זו גוים ולחומים תכל וכל צנחיה: ואמר על כל גוים
כי גם מלכות ישמעאל תחרב בזמן הזה ורוב הגוים בין מלכות אדום ומלכות ישמעאל

קצף ליל על כל הגוים וגו שיתכחו גוי אגוי וכוה יהיה הטבת וההרבהם: וחרל ליהם
וכו שלל יהיה להם קובר לפי יעלה באזם וסרחונם ונמסו הרים מדמם זה על דרך
הפלגה: ונבקר כל נכח השמים וגו זה על דרך משל כי למי שתבא לו צרה גדולה כאו נהפכו
השמים והארץ עליו והרי השלם לו נהפך: וכאו אין צבת כוכבים בשמים כי אין לו חרפה
והשלם חפך עליו וזה המשל הראונו עמיד בספרי הנביאים: ונלו בספר כי השמים נטויים
כחל: ועתה דמו להם שיהו נטוים כמו הספר המלל כמגלת פי כעלה מכלת משחנה
והנבון עוד שיהיה הנסתר תאנה לחולה כי עלה מן הרומה הוא לאן זכר את רל כחנה הפרה
מגלת מעץ התאנה כי הפרי יקרא תאנה והעץ תאנה לפי היה נרון שיאמר בסתם ובמגלת
משיאמר וכתאנה מתאנה: ותאנה לאן נקנה לפי אמר מגלת: כו רעה בשמים חרבי וגו
חרבי שהיא בשמים ברובה מדם החללים האלה ועל מי תרד החרב הזאת מן השמים על אדום
ועל עם חרמי כי אדום הוא עם שאר רוצה להחרים לעשות מספט בהם על מה שהנשו להרא

שהיו שנים אונן מהחלה ורוזים את פטו במנחה שהיו מביאים לו אמר שגל לא תרצו אונן אז
מלך זה תרצו בישו והדרו אלך יפחד וישכ על כסאו ועל נאמר וינחז לעיני הגוים ומלך שזכר
שאל במקום שנס במנהג המקראי כאלו אמר מלך כיפיו תחזינה עינך תרצונה מלך חרץ
מרחקים ומרחקים המס פתוחה וית הפסקתן יתיקר שכנית מלך עלמח כבוסכתיה יחזין
עיןך ותסתכל ותחזי נחתי חרע גיהנם... לבך יהנה חימה ונו לכך שהיה הוגה חימה טרם
זה כללם כל כך היית כפחד המס והיית מחשב כלכך חיה סופר עתה יבא אינו כותב המס
ואוקל הכסף מירמי את המגדלם פרושו שהיה סופר המגדלם אשר בעיר ועיר כי אורה הכתים
בגבוהים היו חושבין ונותנים יותר המס וכל אותה המחשבה והפחד לו יהיה לך שד את עם
שענו לו תרציה שד לו תרציה הסופרים והאוקלם וית לכך יחשב רכרכן חיכה ספרים חיכה
חשכיה יגיתון חס לחשב מנן קטיל רישי מסרית נבריא... את עם מועל ונו מועו כמו עו והוא
בפעל טרא ישו ועו ועו כענין אחר ועם עו הם הכשדים * עם עמקי ספה משמוע שהת
מדברים חרמיה אלף היו אומעים אותו ישרא אל יחידים מהם כמו אחמו אקים וסבנא ומחא א
דכ אקה דבר נח לעכרין חרמיה וכו נרציה כי העם לו היו מבינים חרמיה ולשון אחרת לשאר
לו יבנו הוא לו עמוק ונלעג כמו שאמר כי כלעצ ספה וכלשון אחרת פרושו מהבין כמו גו אשר
לו תאגע לשוכו וכן אמר חין כנה שלף היו מבינים אותו והענין כפל במלה שוכות... דרצה עון
קרית מועדו ונו אורה העם טענו לו תרציה אל מה תרציה בין קרית מועדינו שהיו בחים הם
למעשים שלם פעמים בשנה כי עד עתה לו היתה קרית מועדנו בימי מלכי ישראל שלף היו בחים
שם כל ישראל נס בימי אחו שהיו מועדי אל וקרבתנו כינס בתחלה מלכות חזקיהו כת על הפרים
ומנזה תורות שיבאו ירושלם לעשות פסח והיו מסחקי נרבים ומלפנים כס ועתה עינך תרצונה
ירושלם כזה שחן בי עד עתה לו היה בזה שאין שהיתה מלכי החומות עלה * אהל כל ינען ט
לפי ענינו כתר במשכנא דלף מהפסק כי לו מנחמו לו חכר במקראי * ואחז ול טרא משרא ינע
ומענינו והכון טספת כשקל כנן קנן אמין רחמן וט אהל שלף יורד ושלף יהיה מנע לשלף * אל
לשלף יהיה פרוש ונטוי * כל יסע יתדותיו חט חחר מיתדותיו לו יסע ולפי שדמה אותו לאהל
חמ יתדותיו וחכלנו שינטה עם יתדות וחכלם ומה שאמר לנח רל זמן רבי... כו חס אס ונו חס
זה כמו חמת וכן חס יש חרמית חס כחומר הצנר יחשב והלו להם חמ חך תמה ירושלם
מה שאין וזהל כל ינעק כי בחמת שם בירושלם חריר אל שהו לו וכעורתו והוא חריר ויכול
על מחנה אזור העיף שהוא רב וענוס * מקום נהרים יאורים והוא יהיה לנו מקום נהרים כאלו
סביב ירושלם יהיו נהרים ויאורים רחבי ידים שלף יוכל לעבור חנה החיבים וחט חט שיט וני
חריר לו יוכל ללכת בנהר הגדול הזה ולף לעבור אורו ולפי שהמגיל מחנה אזור לנהר גדול
כמו שאין את מי הנהר העצומים והרבים את מלך אזור ונו אמר כי אל יהיה להם מקום נהר
גדול מימנו שלף יוכל מלך אזור לעבור בו ולכבוש ירושלם חט שיט שמילכין אותו במאטין וני
חריר סביבה גדולה... בר * שיפטינו והוא יספסכו מיר מלך אזור כללם שיקח מזפסכו וימח
שעשה לו כמה רשת * אל יחזקקו הוא מושל כבו כי המושל יקרא מחוקק כמו ומחוקק מנן

לא נעדרה • וירחבנו זל פרא ספר יא כי הוז דרך יגאל לגורות שמים כנודע בחצונם אהים
והבנה שכל הגויות תכונה על ארץ אדום כי פי הוז צוה • מחמר הא ית צוה זיהיה כך לז
יהיה על כל פנים לא יעדר • ורוחו פיוז רוח פי הא על דרך וכוח פיוכל צבאם : רל רנו
וחפנו והוז קבצן שיכחו כלם בארץ אדום וו הוז רומי • ורהוא הפיל להן גורל : כאו הפיל
להיות גורל בארץ אדום שתהיה להם ירושה וידו חלקה • ידו חלקה אותה הארץ להם לחיות
ולשפית : כקו על דרך משל כמו שמחלק אדם בחלוקתו • ויש שוים מדבר ושה • בארץ
ארץ אדום יסאו מדבר ושה על דרך משל • ומס יאזאם במקום כון הסמפה בעהדי הרבים
שמען יוכרו : או המס במקום כס או עאם במקום בשלם הכאר שהוז כמו בשל להם רל המדבר
והנה שהיו אובדות בהם החיות האה יאזו כס כשילכו לשכון בארץ אדום • ויש לפרא מדבר
ושה ארץ ישרא שהיתה כמדבר מיום שנע ישרא ממנה ענה בארץ ארץ אדום תשים ותגל כי
כשתחרכ זאת תתשכ זאת כיון שפרצו • יחזקו דיתכן במדבר בארץ צחיה • ותפרח כחכנות
כמו הורד שתפרח ותהן ריהה • פרח תפרח ותגל ונו תגל גילה אחר גילה והתנו במקום
הז וכמהו רבים • ורנן שם או מקור • נתן לה לארץ ישרא • המה כפי ישרא כסוכם למרעם
ירחו כבוד יא כאזכ ככ ד : לרואל • יחזקו ידים רפה ונו פתיים יכל הצוי לא לאדם מיוחד
אז למי שהיה כמו רזה ריח כפי : חינור למלך ולנכרה וכן חזקו ידים רפת • או אומר זה
כנגד הנציחים או כנגד מי יש להם לב חזק בולות וכוחים כא יום יום להביא חישועה אומר
להם שיחזקו ידי הרפים בולות וכן תי אמר יא נביאיח תקיט ידי דאכסלין • אמרו לניזרח
לב • אותם שהם נטהלים בלכס בצרת הולות נקם יכל כנקם או לעשות נקם באדום גמול
אהים וענה תראו גמול אהים כי הוז יכל וישעבם מולת • אמר תפקחה עיפ ערים ישרא
שהם בולות כערים וכחזשים וכפסחים וכאמים • וית ככן יתפחין עיפ בית ישרא דאמן
קסמן מן אריתו וחולניהון דכחשין להכלל למיל נביא יצתין אז ידלג כחיל : ככן סמחהון
געתו דיש דמתכנסין וסלקן לחתהון הוז כחילין קלטין לא חתעככו וישכח לעצת דהה פלס •
כי נבקש במדבר מים : הנה אומר מיכה המורשהי כימי צאתך מארץ מצרים ארצם נבלות •
והנה יהיה זה מהנבלות שנתבקש במדבר מים ונחלם בערכה שמצאו מים רבים בדרך כשכש
לארצם • ורהור השרב לינא ונו מקום הארכ ומקום צמחון יהיה לחנם ולמחפ מים שהם
כודעים להם כדרכם כלכתם במקום ציה אהוז מקום הארכ און שם מים אהח החם •
והר חכלט חרכ • חכלט שרבו כטה תנס רבנה • מקום שהיה מה תכס יהיה וקה הבנת
התכות שם יהיה חצר לקנה ונמח שיצחו שם קנה ונמח שחנים צומחים אז במקום מים • חצר
כמו חצר שפרשט ליעלה ואמר רבנה שכל אחת מהתנס ותנס אומר על הנקסות כמו שאמר
חלצו שר • ורהור שם מסלול ודרך : ונו שם כמדבר שלא היה שם דרך משלם יהיה פנה
מסלול ודרך וכמדבר פכסח אין דרך במדבר שנע הול • והשייח יציה הלכת בלילה אז
ליור המולת ואז יהיה שם מסלול ודרך • ומסלול כמו מסלול ודרך הקדש יהיה לה לשייח הדרך
כי שם הקדש ילכו בה לא יעמד בו טמא רל חזר מן חיים • והוז לתע טענה לכך יהיה חזרו

וטובים כשגויים וטובים חרב זה לדרך משל כי תעריב ערבות מן הזמים וחתה שעל שגור מן
המנוס זכין וריתה חרנם מרם .. דהייב לא ונו הזיה את היה כוויס שיהרגו אה חת אה לא
כי הוא נה ורנה זה מלכה רם מרוב הרניה וחמר מלכה לרך משל על לך חשכה ח
מרם הרנה מלסון דסן וסמן כלמם הזמנה מחלב כרים וכרים ועודוים וילעם ורזמים ופרים
ואנעים הוא משל על מלכי הגוים פחות וסנעם ודקחוק מלה הרנה שהיא מלה מורכבת
מהפעל והתפעל כי הרזוי התרנה והסן קלה ורזויה להגזי ורדו רזמים עמס ונו עמס
עם מלכי חקס מותו מלכים רבים אחרים ממלכי החומות .. כר קס נקס לז ונו כל זה
הוא נקס ואלמים לז אמקס מהס ומסלה להס גמולס וריכ עין הוא וריכ עין עמקס ונרפ בו
נחלה לופת ונו תי ויהפכו נחל רומי למר כי הפרזה על רומי ומה שזין לופת ולגפריה
משל על חרנה חוניה כארץ סחס ועמרה .. לז לרה וזימס ונו על שזין שתהיה זפת כוערה
חז כי לשלם יעלה ענה כמו אחי עב היום חרץ סחס ועמרה שעלה עסן ממנה תמיד
הרשעה קחת וקפד : שיהיו תמיד כחם ששמד על ירוצו ואה שוכר רכס לעמוד כחרבות
קחת הוא הנקרא במציה קיק ולס כסמן קיק והוא שף מדכרי נמנח ככרכי היס וקטר הוא
הנקרא קפאר בערכי ושמו כלעז טרטוגה ונצוף נחלם והוא שף שהוא עף כללה חו חוהו סחוס
צועק כללה לז נקרא ינעף מן נעף ונטה עלה קו תהו וזכפ כה כי מי שכנה קו וזכין השפרת
שהיא המסקל והא יחריכ רומי והקו והמסקל יהיו של תהו ואל כהו כמו הקר הכטן יעשה בה
שהיא החרבן הרורה וזין עס מלכה שהיו קוראים מתחלה חן עס מלכה כי חנחט מלכים
הס יהיו ענה חפס וכל שמה וזין עס כו אז ויש חכרהס חז עטו והדומים להס שחנע
לכוספת י תיה סננה זכוא כל חרי יהודה וחרינה חז החויגס .. ועל תה חרמוניה ונו
תעלה חרץ מקס חרמוניה סרס כי במקום החרב יעלו וינחחו הקועס סיריס קעוס
והח מינ קועס הס חער כיש חנר כנרי וכן ישא וזי כמי מקיס חרץ לכה נעמה ..
ופגשו עיס חז חיס חיות עס חיות ופוג עס כי מדור חיות מדכרות תהיה הער עיס
חיה הזכמת בעה במדכר ותי תמוון וחיס כר חזילעס ושער כהר ער וכן לזערים
חזר הס חזיס חרמיהם לזקין וחזר שהז חיה מחמת המדכר וכן לעלת חיה בעקת בללה
לא שף עף כללה ונדכרי רל המפלת דעות לעת טמזה עדה ולד חז אה עיס לעכש ..
שמה קנה קפי ונו קטו כמו קטר ותמלט כמו המלטה זכר רל ותלל וכקפה ודגרה
כיש קרר דנר עטן חסיפה כלום חסיפת הבצס וזו ודגרה כמו חזר כלום חזר שחסיפה
חבצס וחממה חותס וחזר הנדגה העצס ונחז הבצס וכמו וזי ויבקש חמים קן חנה קנפה
וכחז דות כמו וזת הנמה חולטור כלעז חנה רשתה עז רשתה .. דר שור מעל ספר יז
חז כנר מי עיר זה כזרכן רומי דרש מעל ספר יז והוא הספר הזה וקרזו החיות
והחסיפה הנפחות חנה הפרש כי כן הדיו חותס כלס כזרכנה שתהינה שוכמת בער הזחת לח
בספר הזה חתס זלס כקרו לח חספה חנה מקס חנה רשפה אה כלס תהינה עס וזל זל ספר
זי זה ספר חנה חנה דרש כל חיות ושטה הבתוכות כפרש ויהי בוס הזמינ חנה מקנה לז

ענין גלות הרוח הטלטול - קפדתי באורגני חמרתו שקפדניו כמו האור שיקפד היריעה
כנש'מה חריעתה יוקפדתי ענין כרייה כמו קפדה בל' שהיא ענין כרייה ומה ש' לקפדתי
כל חט גרמתי בשמותי מלה יכצעני חמרתו כי מחולק זה ייחית הא : מלה מוחלה וכן ידוע
חמה ככה דל בן המלך חולה יכצעני ענין פתייה וחיכה וכן יתר ידו ויכצעני וכל' פתי
אותה פתיים כצענימה כצעני מיום עד לנה תאלמט בום החל חמרתו כי עד לנה תאלמט
כלומר תאלס ימי וחמות : וכחמרו יכצעני וחחר חמר תאלמט כן דרך הכתוב ידבר בפסוק
חחר לכוכח ואל' לכוכח כמו שמש עמים כלם יישורתו עד בקר בארץ ונ' איתי כמו חמתי
והנה כהויה בערב ור'יתי כי לא מתי עדיין שמת זמט עד בקר והנה הלנה חוק חלני
עד שאבר החל כל עימותי כמו ה'ר'יה שאוכר עימות החיה הנטרפת במו וחזנתו כי מיום
עד סוף הלנה והוא עד בקר שאמר תאלס זמט שאיני ב'סוס עורבן חנפתי חמר ו'
האנוש ופירושו כס ועגור : וכן שמש ירח רזובן אמען והדומים להם וס' ס' הוא שף
והוא נבתי ונקראו כ'ל כרמיה ותור וס' ועגור וחיותו ה' וכורכ'י וברכ'י חול קס ר'י לבי
זוח כי כ'ר'י' : ופ' ר'ינו ול כט'ף בערבי והוא שקורין בלע' חורז'ל'ח ח'ל'י' כס'ם ענין
בענין חחר ת' כס'ם במשמע כמו ס'ם ורובכו כס'י' לחחר ומנ'ף כן נפ'תי ה' עור כענין
נפ'ף וענין מנ'ף כמו ה'ט'ך בדכרי רול ס'ם אנ'ף חמר ח' חנפתי חלני כמו העפ'ת
המנפ'טים וחהגה כמו ה'ונה והיא נהיית החולה בחל'ו : דל ע'י למרום ומה'ך חל' הכ'ד
נש' ע'י למרום לא' שהוא במרום וחמרתו ל' י' שזקה ל' מחל'תי ערכ'י ה'ה כמו פח' פ'ד'ך
לטוב ענין הנחה והזק'ט וי' לפר'ש עזקה צווי וזע'ף שהע'ן ח'נה חט'פה א' במחר'ך וכח'ה
שמרה נפ'סי כי חסיר ח'ני ועניט ענין תוספת ויתור וכן בדכרי רול עזיק לב'ך וא' לכר'ך
חמר הוס'ף ל' על ימי וערכ'ני דל ענין הרמה וי' ל' חכרים כזר'ש לנה ח'חמ'ך י' כי ל'נ'ני
והדומים ל' ענין הרמת הענים כמו שאמר א'ך נ' א'תי ח'ת ע'ני לפ' זה' נקרא י'אב א'ים
וזע'ף א'ין ל' מקום כבודו הגדול הוא כזמים ב'רה ח'ד'ר וחמר ל' ונ' מה יכל לדכ'ר ול'ש'ת
לפ'נו וחמר ל' על ידי הנפ'י' ושאחיה מחל' זה וזע'לה כ'ת י' זכ'ם ה'ל'ש' וכן ע'רה ב'תוספת
הענים ח'ן ל' לעשות א'ח שאזכור זה כל ש'תי וכוכרי ח'דה לא' שהעל'ני ופ' ח'דה כמו ח'זה
מדדה ח'ת כנה י' בדכרי רול והוא הנ'ט'ע מעט וכן הוא דרך ח'ר'ם כשאוכר הנרה ש'ברה
על'ו ונ'ל ממנה מנעני' כרא'ו ופירו'ש על מ'ר על מ'ריות נפ'סי שהיה לה ונ'לתי ממנה י' י'
על'הם יחיו ונ' חמר ע'נה ידעתי כי על'הם יחיו פירו'ש על הימים הקצ'בים לח'ם על' לח'ת
ח'ם ר'נו'ך כמו שא'י ש'זה כי כ'ר נ'למו ימי הקצ'בים והוס'פ' על'הם חמ'ש ע'דה א'ה ולכל
נ'ן ח'י רוחי לכל חס'ר וחומר כי נ'ן כ'ני תוספת ח'י רוחי ותל'מ'י וה'יני ח'כ מתח'ן
לפ'ך ש'חלה הענים שהוספת ל' החל'מ'ני וה'יני והוא כ'ל ענין כ'לית ש'סת והוא ענין
הכריחות שהיה כרי'א ב'ה הענים י'הנה ל'ל'ם מ'ר ל' מ'ר הנה כ'ל'י היה מ'ר ל' מ'ר
נ'ט'ור כל'ש ס'ח היה ל' והר'חכ'ע זל פיר'ש הנה ל'ל'ם כ'ח'ה ה'ת כ'ח'י י'מי כ'ן ט'ו א'נה
היה כ'ח'לה ג'ם ח'ם ת'הג'ר ח'מרה ח'ל'ומה על ח'ם ל'ש'ל'ם י'היה ח'ה נ'נה ר'ו י'היה כ'ל'ם

גם זו הכרעה פירשהי בסדר מלכיס צור היטב .. נחמו נחמו וכן דברו אלה הנחמות
העתידות לנמות המשיח נחמו וכן דברו כמו שפירשנו בפסוק חזקו ידים רשת והכפל
לחזק ויהי נביאייח התנביו הנחומי על עמי אומר אהטון .. דברו על לכירושלם .. נבחה
ומנה כל ומן שהיה לה לחיות כוללת .. ויהי אף עתידה דתתמל מעם שכינולתא .. תרום
נבחה כמשמש מן לנבא נבא כי נרעה שנה .. נאלם שנשה כמו לו תרעה הארץ את שבהותיה
וכן שנה שנשה כמו כילם שלם שן האמרי עד הנה ויהי אף אשתתק לה חובה כי לקחה מיד
יא כפלם ככל חטאתיה: הכפל יוכל להיות פעמים שנים או יותר .. כמו והכפל חרב
שלשיתיה רל שלם פעמים תכפל וכאמרו נפלם רל שנים והוא אומר על שתי גלות שגלו ישראל
גלות ככל וזו הגלות ולמה היה זה בעבור כל חטאתיה .. והרצנענ"י כפלם מנרות שלקח כל גוי
ואחול פירש כפלם שמהיהם ושנות חבותיהם כמו שאמר ירמיהו הנביא .. חבותינו חטאו ואינם
ואנחנו שנותיהם סבלנו .. ויהי אף קבלת כס תנחומין מן קדם יא כאו לקחתה על אד תרין
ככל חטאתיה .. קול קוניה במדבר: כאו קול קורא וטעם כמו ירח כי ימצאו במדבר
ורערה דרך סלנה כאו כמו רשח אותה להם כל אדם .. וטעם לאהיב כי הוצא מנהגה העם
היוצא מן הגלות .. כל נצינשא כל זה דרך משל כי העלה בהרים והירידה תינת הולכי
דרכים והם לא יגעו ולא יעטו .. והשקוב הוא הדרך המשקל והמשות .. והרכסים גבא שיות
הדרכים כי הוא ענין גבהות וכן מרכסי איש .. וגבלה כבוד יא .. או כשיצאו מהגלות ביד רמה
יימצאו ח"י במדבר מים כמו שאמר לך ירענו ולא ימצאו או כבוד יא לעני כל
העמים .. וראו כל כשר: ידע כל גב אדם כי פי יא דבר: כלומר ידע או כי הנחמת האלה
מדברו הנביאים על פי יא דברו מה מדברו כשיראו שיתקיימו הנבואות .. וראו ענין ידיעה והכנה
רל ראיית הלכ כמו ולבי רחה הרבה והחמים לו .. קול אומר קרא: כאו קורא או פירושו
הול הנבואה קורא לנביא קרא ואמר הנביא מה אקרא ואומר לו הקול קרא כי כל כשר
חציר רל כל הגוים שיכלו עם גוג ומגוג שימותו חרם ומה שאמר כל הבשר הוא דרך הפלגה
כמו וכל הארץ באו מצרימה והלו לו ומה שאמר וכל חסדו ח"י עזו הסדים לך יזכו להם כי
שמותיהם רבו .. ועד שהרש לשרא ויקבלו שנגס והמסילם לחציר ולצין השדה שהם יבאים
במהרה והצין מופל גב כוח המזכתי כש .. עבר במקום עתיד כמנהגו מדברי הנבואות כרב:
יבם וכפל שר הענין לחזק ודבר אהיב יקום לשלם דבר על ידי נביאיו .. יעל יא ובה על
לך וגו': דרך משל כי מי שרועה להשמיע שולה במקום גבוה ולפי שירושלם היא עקר ארץ
ישראל וכן נזון כי שתייהם פיר אחת לפי שם אותם מדברי הנבואה כאלו הן מבשרות שאר הערים
וכי מבשרת ציון וכן מבשרת ירושלים .. אל תרתי אל הפחדו מלבשר ולומר לעיר יהודה יבה
אלהיכם כי על כל פנים יבא רל כבודו שאזכ ביחזלם ומה שזכר יהודה בעבור ירושלים ועד
כי המלכות ליהודה .. הגדה יא אלהים בחזק יבא וגו בחזק ביד חזק כי לא ינטרף לך אחרת
אלא ידו החזקה וזרוש מושלם לו .. רל לפי שמו הוא תעמד לו למכול נעמים ותאר ביד
בחזק שהיא לשון זכר כי ימצא לשון זכר כמו והנה כו מגילת ספר .. שברו איהן לכוועמים כו

כנערוהו ויקנהו והפך זה אם תצטרך הצחה והנה אמנעם שפת שלום ולתה חשקה נפשי יושחת
כל חשקה נפשי להעלה יושחה הכלה והוא הקבר בגופו של אדם בלה בו כי השלכת חפץ זה יתי
חייב לפי שטתו וחטאי חתה השלכתם אחרי גוף דרך משל כאלו המשלך הדבר אחרי גוף של
מדה איתו... כי לא שאל בדרך וגו' וזנה ואלא העטן במלת אמת לחוק הענין אמר טוב הוא
שתחיה בני אדם בועקם לפטרך באדם מחטאם כי יודוך בחייהם ולא יודוך במיתתם ועל הגוף
אמר שהוא מת לא על הגזמה שתחיה אחר מיתת הגוף • מות ולא מות ולא שוכר שמד במקום
שנים וכמוהו רבים לא ישכרו שהם בגופה שהם יורדי כור ולא ישכרו את אמתך לספרה ולהגדה
כפי שהזיזים שזים ואין זה כנגד תחיית המתים כי הוא אינו אלא על הגופות כעדם בקבר ולא
כל הגופות יחד ויעמדו מן הקבר יחד • חי הוא יודוך וגו' כל חי וחי יודוך כמוני היום ואם הייתי
מת לא הייתי מודה לך הודלת פה כמו שאני עשה עתה ועוד חכ לבנים יודיע את אמתך
אם לא היו לו כנים ותחיהו ויהיו לו כנים ילמדו ויודיעו את אמתך כמו שצדקה חזק ואף אם
היו לו כנים כל זמן שיהיה עמהם ילמדו ויודיעו חכ טוב כשתאריך לאדם ואם חלה שתתפזהו
מחלבו ומדה לך הטובה שעשית ויודיע לבניו אחריו וכן אמרו חז"ל כי לא היו לו כנים לחזקיהו אלא
עב אחר חלו ואעפ"י שההולדה וההולדה לא הועיל לו ותסכן כמו שאמר חס נקבה מה בתן לו
אעפ"י אחר שהוא רצה וכרה בני אדם חכ הוא רוצה בקיומם ובלכתם בדרך הטובה וכשיהיה
עמו דעת להכין בחסדי הטוב ולקודם לפניו עליהם כי זה מהדרך הטובה וכאשר לבס כבון
הוא מסייע אותם ופזרם כזה אמתך כמו את אמתך כי יבא את במקום אלה ויהיה את הבין
והדומים לו וכן יבא במקום את כמו אספיה אחק וירדט א מדין או פרונו ויודיעם הדרך
שיבאם אמתך החסד שעשה האדם בני אדם אמת הוא מצד עצמו כי הוא רב חסד והוא
מדרכיו חכ הוא אמת אלא כי יונתן תתם א זה כמו א בצרי כמו החרצות הא שהר חנה לבניו
יחזון גבורתך ומזון למימר לכל חילן קאט וכן פ"י הרצונע זל והוא לאוט חכ לבנים אה החמוכו
ואני תמה כזה כי לא רחמי כאלו ספר אלא בסגול וסגור במקף עש אמתך כמו החסד
והחסרה אמתך שנים והם אה הזנים חסר כפסוק כי לא שאל בדרך וכפסו חי הי הוא יודך
א להושיעני • אמר להושיעני מהחל וכן עשה שהושיעני וכמו למד זו להרגו בעומה לשכב את
בה יעקב והדומים להם וכנותי כבון ועל התאונה הזאת להושיעני חודה לפניו תמיד ונבון אני
וחברי נמותי שחברתי על התאונה כל ימי חייט כבון איתם על בית א כמו כבית א • כי יבא
על במקום בית השמן כמו ועל חרכך תחיה שהוא כמו בחרכך ונתת אותם על סל אחד כמו
בסל המלט על כפסך נפסך • וזאמר ישעיהו • זה הפסוק והפסו אחריו אינם מהמכתב
ולא מצאתי טעם למה ככתבו הנה אחר המכתב כי משפטם למעלה אחר ונותי על הער
הזאת וכן הם כספר מלכים • דבלת תחייתם זה היה גם כהוך נא כי התחיים מויקום לשהיך:
וימרחו ענין חנה וחרול ויחי וזרפא כמו עש חותם ויאמר חזקיהו מה חות כי אעלה בית א
מה אמר למעלה שאמר ישעיהו וזה לך החות חזקיהו שאל מי שעשהו ואמ לו מה חות כי חנה
בית א רל שרפא וחלה בית א בנין שחתה חזקיהו בעת ההיא אלא מודוך וגו' גם זו

ענין גלות ארץ הטל טול קפדתו באורח חיי אמרתו הקפדניו כינו האורח שנקרא הרעיה
כינש'מה הרעיה וקפדתי ענין כריתה כמו קפדה כל שהיא ענין כריתה ומה שח' קפדתי
כל חט גרמתי בשמותי מלה יבצעתי אמרתו כי מחולק זה ימיהו הא: מלה ממחלה וכן ידוע
היה ככה כל בן המלך חולה יבצעתי ענין פתייה וחיכה וכן יתר ידו ויבצעתי והל' פתייה
אותה פתייה בנעיתה כצועץ מיום עד לנה השלמתי בזה החל אמרתו כי עד לנה השלמתי
כלומר השלם ימי ואמות: וכאמרו יבצעתי ואחר אמר השלמתי בן דרך הכתיב ידבר בפסוק
אחד לכוכב ולנח לכוכב כמו שמש עמים כלם יישורתו עד בקר בארץ וכו' איתו כינו איתו
ובהנה בהיותי בערב ורציתי כי לא מתי עליין אמתי זמט עד בקר והנה הלנה חזק חלני
עד שאבר החל כל עמותי ביום הזה שזכר עמותי החיה הנטרפה כפי וחשתי כי ימוס
עד סוף הלנה והוא עד בקר שאמר תלמם זמט אצות בסוס עורר בן חנפנף חסר ו
האנוש ופירושו כס ועגור: וכן אמר ירח רחוק משען והדומים להם וס' קוח שף
והוא נכתב ונקרא כל ברמיה ותור וסוס ועגור ואותו ה' וכורכיא ודכרי רול קס ריש לקיש
נח ב' כורכיא: ופ' רכינו ול כטאף בערבי והוא שקורין כלע' אורוגל' חבל ה' כסוס עגור
בענין אחר ה' כס' כמשמע כמו סוס ורכבו כס' ס' דאחיר ומנצף בן נפתי ה' עגור בענין
נכנף וענין מנצף כמו הטרך בדכרי רול ס' ס' אנף אמר חט חנפנף בחלני כמו העפתי
המנכנפים וזהנה כמו הינה והיא נהימת החולה בחלנו: ל' ע' למרום ומתך חלני הכבד
נש' ע' למרום לא זהו במרום ואמרתו ל' ששקה ל' מחלתי ערכתי הנה כמו ערוך ערך
לטוב ענין הנחה והזקט ויש לפרש עזקה נווי ואע"פ שהעין חיה חטופה אז במחירך וכמהו
שמרה נפשי כי חסיד חני וענינו ענין תוספת ויתור וכן בדכרי רול עזיק לגנך ואוי לכרפך
אמר הוסף ל' על ימי וערכני ל' ענין הרמה ויש ל' חכמים בזה לנה אחומך ל' כי לנהני
והדומים ל' ענין הרמת העניס כמו שאמר א'ך נש'תי את עני ל' ש'הא נקרא יזכ שמים
ואע"פ שאין ל' מקום כבודו הגדול הוא כזמים ברה אדנר ואמר ל' ונו מה יכל לעבר ולשנח
לפניו ואמר ל' על ידי הנכח ואחיה מחל זה ואע"פ בית ל' וכיס השלשי וכן עשה ג' בהוספת
העניס חן ל' לעשות א' שזכור זה כל שטתי וזכרתי אודה לא שהחלני ופ' אדדה כמו החשה
מדדה את בנה בדכרי רול והוא הנעוץ מעט וכן הוא דרך האדם כשזכר הנרה שעברה
עליו ונצל ממנה מנעוץ בראשו ופירושו על מר על מרידות נפשי שהיה לה ונצחתי ממנה .. ל'
עליהם יחיו ונו אמר עתה ידעתי כי עליהם יחיו פירושו על הימים הקצוצים לחס' חבל לחיות
חס' רנוך כמו שאני עשה כי כבר נאלמו ימי הקצוצים והוספת עליהם חמ' עשרה שנה ולכל
בהן חיי רוחי לכל חספר ואומר כי בהן כשני הוספת חיי רוחי ותחלמני והחייני חט מתחנן
לכנף שכלנה העניס שהוספת ל' תחלמני והחייני והוא כפ' ענין בעלת שוטה והוא ענין
הבריות שהיה כריח בלא העניס והנה ל' ש' למר ל' מר הנה נהלי היה מר ל' מר
בעבור כלם שנה היה ל' והרחקע ול' פירש הנה לשלם כחשי הית' נהני ימי כי בן טו שנה
היה כשחל' גם חס' תהגור המרה האדומה על חס' לשלם יהיה חו' נעורתי והיה בשלם

הדרך יחולך דרך בין הולך דרך שהיה רגיל ללכת דרכים בין חילום לא יתעו בלתי הדרך
וחילום רל חותם שהיו חילום לענין דרכים שלם האונן בהם בזה הדרך לא יהיו לא ילכו דרך
יגדעו ירושלים ל... יהיה שם חריה ל... במתחלה יהיה מדור חיות נשית שהיה מדבר עמה
סילכו זה כפי ישרא לא יהיה שם חריה ופריץ חיה לא יעלה באותה הדרך ולא המצא שם חיה
דעה ופי פריץ חיה חפי הפריץ שבחיות שפריץ מנהג החיות שהולך במקום שבט הדם קנאים
חפי חובה הדרך לא תבא שם והלכו צלוצלם כל פחד ויהי הבסוק דרך משל לא יהי המן מלך
מבאש ואלטן מצב לא יגוינה... ובדור י... יא יסבון דרך משל כי ילכו קוממיות רחש באור
בשמחה ויהי וחלוד שלש יהיה לרון ל... כסקא וענין יקר יהי מטייל על רשיקון ששן ושמה
ישנו ונסו ינון והנחה ויהי ישנו ונסו וכל מטה מזה נכרעה שרי שרי לכשי עמי ישנו כמון נסו יין
ואו כראש המלה והסימן שלם הטעה בהם ואו כון ופי הבימן כי הו קודם למן ויהי ישנו ונסו כו
כסוף ישנו ואו ונסו הוא הרשון והאחרון כון כסוף ישנו כהלה נסו יין שם ו... ויהי נהר
עשרה שנה ונו ברעה זו פרעה כספר ומלכים נחר הטיב ויש ביניהם הפרש ושמי מעט
שהענין אחד במלכים המרת יך דבר שפתיים ימר רב שקה כבוד החקיהו חכמה כלבך שר
שפתיים ינילך ויהי היא התפלה הין זה כי עם עצה ונכונה דרך למלה וכוה הספר חמרת כי
חיה חושב להשען על דבר שפתיים רל על הפלך והרחב על פירש יך דבר שפתיים העיה
והנכונה שלך בדבר שפתיים היא כלב ויקרחה כל אחד ואחד מהספרים וכן הוח במלכים
ויקראם ויפשו ויהי ויקראו וקראו כי נהון ואח זל פי ויקראו ויכרהו על הספר שהיה כו
נהון הא חת כל החרובות וחת ארצם כתר יה כל מדינה ויהי חרעהו המדינות והכפרים שהים
ובמלכים שחיס והענין יחד כמו כשכ וכנס שלמה וזמלה... בכתב לחוקיהו ונו גודלהו
כשנפח מהלכו ועלה בישל חם גודלהו להיות לו למזכרת על החסד שעשה עמו הא שהוסף
על ימיו ובמלכים וכשמוא פירשו ענין הוספה הימים ויחי ענין רפחה וכן על חיות...
המרת ונו עמי בכריתת ימי כי לא היה לא כן שלשים והשע כנה דמי בעקל פוי וכן
דמיה חמך חוי ל כי נדמיתו והדומים להכענין לריתה חם חם חכמה כחמל ל הנביא כי מה
היתה ולא תהיה חף יך בכריתת ימי להכר נרס ומט וחף פקדתי יתר שמי שהי חוככט חרס
יכר מחמשים שנה ויהי של הזכר לטב ולתוסף על שני פקדתי חסרהי וכן חשה רשיתה ש
פקדו ולא נפקד ממנו חיס והדומים להם ענין חסרון ואחול כי מת עד חמישים שנה היה מיתה
כרה... אצור חר לא חרחה יה ונו פירשו רבים סעדיה זל כנעם גודלהו ונכון הוח כי רחוק הא
הוח החזקה והנכח לכנו והכנון בדרכי ויחזל פי לא חרחה יה יה כחרץ החיים רל כנה
הענין ופי לא חרחה רחוק הלב והוח כנה הענין שיחדות הלב ורחיית העין ורחיית הלב הוח
כלב וקוסף שוד וחמל לא חכט חרם שוד ויהו רחיות העין עם יאשבי חרל עם חכמי העולם הוח
בפיקר חרל והרל כפי חלפי כמן כשכ וככשי... דורו נסע ונבלה ונו דורי פי מעורי וכן מדור
יחול רשע המרת כי מעורי נשלים הוח נכע... מונח ונבלה מוכמו ממכ כהרל חוש כוח
רופה הוח תמורת הוח למד הפעל ופירשו כיון הרעה אמביע חרל ממקום למקום כולה ענין

גם זו הברכה פורשה בסדר מלכים בלור היטב... נחמו עמי וכן דכרו אה הנחמות
העתיקות לנמות המשיח נחמו וכן דכרו כמו שפירשנו בפסוק חזקו ידים רשת והכפל
לחזק ויה נביאייח להתנחלו הנחומי על עמי אמר אהנון... דברו על לכ ירושלים... נבחה
ומנה כל ומן שהיה לה לחיות כולת... ויה אף עתידה דתתמל מעם שכינולתח... תרום
נבחה כמשמש מן לנבחה נבחה כי נרעה עונה... נאלם עונשה כמו לו תרעה הארץ את שכבותיה
וכן ענה עונשה כמו כי לא שלם עון האמרי עד הנה ויה אר אשתבך לה חובדה כי לקחה מיד
א כפלם ככל חטאתיה: הכפל יוכל להיות פעמים שנים או יותר... כמו והכפל חרב
שלשיתיה רל שלם פעמים תכפל וכאמרו כפלם רל שנים והוא אומר על שתי גלות שגלו ישראל
גלות ככל וזו הגלות ולמה היה זה בעבור כל חטאתיה... והראשונה כפלם מנחה שלקח כל גוי
ואחול פירש כפלם שמוהיהם ושמות אבותיהם כמו שאמר ירמיהו הנביא... אבותינו חטאו ואינם
ואנחנו עוונתיהם סבלנו... ויה אר קבלת כס תנחומין מן קדם א כאו לקחתה על חד תריץ
ככל חטאתיה... קול קונית במדבר: כאו קול קורא וטעם כמו ירח כי ימצאו במדבר
ורעבה דרך סללה... כאו כמו רשח אונה להם כל אדם... וכעם לאהים כי האמנה גוה העם
היוצא מן הגלות... כל גוי ינשא כל זה דרך משל כי העלה בהרים והירידה תינת הולכי
דרכים והם לא יגש ולא יעט... והעקוב הוא הדרך המשקל והמשות... והרכסים גבא שיות
הדרכים כי הוא ענין גבוהות וכן מרכסי אים... וגבלה כבוד א... אז כשיצאו מהגלות ביד רמה
יימצאו חפ במדבר מים כמו שאמר לו ירעבו ולא ימצאו אז בנה כבוד א לעני כל
העמים... ורלו כל כשר: ידע כל נפ אדם כי פי א דבר: כלומר ידע אז כי הנחמות האה
מדברו הנביאים על פי א דברו מה מדברו כשירלו שיתקיימו הנבואות... ורלו ענין ידיעה והכנה
רל רחייית הלכ כמו ולפי רחה הרבה והחמים לו... קול אומר קרא: כאו קורא לו פירושו
קול הנבואה קורא לנביא קרא ואמר הנביא מה אקרא ואומר לו הקול קרא כי כל כשר
חציר רל כל הגוים שיצאו עם גו ומגוון שימותו רובם ומה שאמר כל הכשר הוא דרך הפלגה
כמו וכל הארץ בלו מצרימה והלו לו ומה שאמר וכל חסדו חפ עזו הסמים לו יזכרו להם כי
עובתיהם רבו... ועד שהרש לשרא ויקבלו שנשם והמאילים לחציר ולעין השדה שהם יבשים
במקרה והעין מופל גב כוח המזכה יכס... עבר במקום עתיד כמנהגו ונדברי הנבואות כרכ:
יבש וכפל שר הענין לחזק ודבר אהים יקום לשלם מדבר על ידי נביאיו... יערל יאר גבה על
לך וגו': דרך משל כי מי שרועה להשמיע שולה במקום גבוה ולפי ארושלים היא פקר ארץ
ישרא וכן נון כי שתייהם עיר אחת לפי שם אותם בדברי הנבואה כאלו הן מבשרות שאר הערים
וכי מבשרת ציון וכן מבשרת ירושלים... אל תרמי אל הפחדו מלכשר ולאמר לערי יהודה גבה
אלהיכם כי על כל פנים יבא רל כבודו שיזכר בירושלים ומה שזכר יהודה בעבור ירושלים ועד
כי המלכות ליהודה... הגדה א אלהים בחזק יבא וגו בחזק ביד חזק כי לא ינטרף לד אחרת
אלא ידו החזקה ורוש מושלה לו... רל לעצמו היא תעמד לו למשול בעמים ותאר ביד
בחזק שהיא לשון זכר כי ימצא לשון זכר כמו והנה כו מגילת ספר... שכתו שיהן לכוונחים כו

כנענותו ויקנהו והפך זה אם תצטרף הצחה והנה אמנעם שפת שלם ולתה חזקת נפשי מנחת
כל חזקת נפשי להעלה מנחת הכלה והוא הקבר בנוט של אדם בלה בו כי השלכת חפץ זה יתי
חייב לפי שטת וחטאי חנה השלכתם אחרי גוף דרך משל בלדס המשלך הדבר אחרי גונו של
פיה חותמו... כי לא שאל הדרך וגו' וזנה ושל העטן במלת אמת לחוק העטן אמר טוב הוא
שתחיה בני אדם בעקס לפטרך באדם מחטאם כי יודך בחייהם ולא יודך במיתתם ועל הגוף
אמר שהיא מת לא על הגזמה שתחיה אחר מיתת הגוף * מות ולא מות ולא שזכר שמד במקום
שנים ובמורה רבים לא יזכרו שהם גוטה שהם יורדי בור ולא יזכרו את אמתך לסכרה ולהגדה
כין שהחיים ששים ואין זה כנגד תחיית המתים כי הוא אינו אלא על הגוטה בעדס כקבר ולא
כל הגוטה יחז וישמרו מן הקבר... דבר חי הוא יודך וגו' כל חי וחי יודך כמוני היום ואם הייתי
מת לא הייתי מודה לך הודאת פה כמו שאני עשה ענה ועוד אי לכנס יודיע את אמתך
אם לא היו לו כנס ותחיהו ויהיו לו כנס ילמדס ויודיעם את אמתך כמו שצעה חט וחף אם
היו לו כנס כל זמן שיהיה עמהם ילמדס ויודיעם איך טוב כשתאריך לאדם ואם חלה שתפצהו
מחלנו ומודה לך הטובה שעשית ויודיע לכנסו אחרי וכן אמרו רזל כי לא היו לו כנס לחזקיהו אז
פז אחר חלש וחפץ שההולדה וההולעה לא תושלע ותסכן כמו שאמר אם נזקת מה בתן על
חפץ אחר שהוא רצה וכרה בני אדם איך הוא רוצה בקיומם ובלכתם בדרך הטובה וכשיהיה
צדס דעה לרובן צדסדי הטורח ולהודות לפטו עליהם כי זה מהדרך הטובה וכאשר לכנס ככון
הוא מסייע אותם ופזרם כזה א אמתך כמו את אמתך כי יבא את במקום א והרחה את הכהן
והדומים לו וכן יבא א במקום את כמו אספריה א חק וירדט א מדין או פרונו יודיעם הדרך
שיבאס א אמתך החסד שעשה הא עם בני אדם אמת הוא מצד עצמו כי הוא רב חסד והוא
מדורפיו איך הוא אמת ור' כי יונתן תתם א זה כמו א בני כמו הארנות הא שהר חנה לכנין
יחזון נכוריהך ומדון למימר דכל חילן קאט וכן פ' הרחבע זל והו לשוט אי לכנים זה החמוכו
ואני תמה כזה כי לא רחיתי כלום ספר אז א כסנול וסמך במקף עם אמתך כמו החזר
והמסרה א אמתך שנים והם אה השנים חזר כפסוק כי לא שאל הדרך וכפסו חי הי הוא יודך
א להושיעני * אמר להושיעני מהחל וכן עשה שהושיעני וכמו למד זו להרגו בערמה לשכך את
בה יעקב והדומים להם וננמתי ככון ועל התאעיה חזרה להושיעני חודה לפניו תמיד ונכון חני
וחברי נומתי שחברתי על התאעיה כל ימי חייט ככון חותם על בית א כמו כבית א * כי יבא
על במקום בית הזמון כמו ועל חרכך תחיה שהוא כמו כחרכך ונתת חותם על סל אחד כמו
בסל המלט על כפסך כפסך * וזאמר * יעשהו * זה הפסוק והפסו שחזרנו חניט מה מכתב
ולא מצאתי טעם למה ככתבו הנה אחר המכתב כי משפטם למעלה אחר ונמתי על הער
הזאת וכן הם כספר מלכים * לכלת תחינים זה היה גם כהוך נא כי התחכים מויקיס לשחין :
וימרחו ענין חכמה ורחול ויחי וירפז כמו על חותם ויאמר חזקיהו מה חות כי אעלה בית א
מה אמר למעלה שאמר ישעיהו וזה לך החות חזקיהו שאל מי עשהו וזמל על מה חות כי חזנה
בית א רל שרפז ואעלה בית א כיש שחתה חזר... בעת ההיא אלא מרודך וגו' גם זו

מחזק פיור ומחזק גלמוד לדרך יוכלו בני ישראל בהודים והלל כלם הם לכמו כתי
הטפה מהדלג שהוא דבר מועט בעל מי הדלג. וזכר הדלג לפי שהטפה נופלת מהדלג כשאזכר
בו. או כשהק מחזקים שהוא דבר מועט מן המועט כי בנפיהה מעטה יצא העפר הדק ההוא
אשר במחזקים הן חיים בדה יכול. כשירצה כל החיים ישאם ויכלם ויהפכם כמו הדבר הדק
וית' הן כנזותא כדקח דכרה פירש יכול עומד. אך הוא מבנין נפעל משרש טול וכן כתב ר' יונה
חינוג אל. ודלגנון חזן די בער לגוים שחושבים עלם וחומרים כי חזן ל יכולת לחזית ישראל
מידם לא יכבר. להם כשום שלה שיקריבו לכנוי אחר שהוציאו ויהחרטון כמה שאמרו כל
עני הלגנון להדלק חם לשלה לכנוי לא יכתיקו להם ומה שאמ' לכנוי דבר על ההוא לפי שהוא
יער בארץ ישרא כל רגום באין נגזו. פחות מחכם על דרך המה מהכל יחד. וצאל מי
תדמיון א. אתם חושבים כי כמו שהאבות שלכם שאין להם כח להציל כך הוא הא חלילה
שתדמו או תערכו אותם לו כי הפסל שהם עושים איה מעשה ידי אדם הוא. והפסל נסך
חניש. נסך ג. טנכסוי כלומר נעשה הפסל מהבין לו מעץ והיה מכנסו בזה ונכסף או פ
נסך ענין חתיכה וענינו על הכסף ועל הזהב. ידקענו כמו וירקש לת כחי הזהב. ונתחוק
כסף שלשלוות כמעשה הרתוק ואם אינו ממנהל צורה. הצורה כותבו שלשלוות הכסף וכן
הי' ושלשון הכסף קנאה מחזיק ליה. והבסכן תחמה עץ לא ירקב. מסכן כמו ילד מסכן
וכר ולעיל זהב וכסף והם עשירים נעשים הפסל בזה ובכסף אכל העט שלח יוכל לעשות
בזה וכסף יבחר לו עץ טוב שלא ירקב וממנו יעשה פסל כל כך הוא בטחונם נכסל. והלא
תדע הלל תשמע: אמר נכוד שבדי הפסל חזק תוכלו לכשת בזה ולעבוד הפסל וכי הוא
חזון העולם הלל תדע מדעתכם מי הוא חזון העולם ואם לא תדע מדעתכם הלל תשמע
ממה בקוראים בשערים ואם לא זהוה הלל הוגר מראש לכם והוא הקבלה לא שיעשה דרך
קבלה שהוא מראש מימים קדמונים כי באה השלש ידע האדם או יבין מעצמו או ממי שלמדו
או ישמע מן המורים דרך קבלה. וחור ואמר הלל הבינתכם מוסדות הארץ: כללם חס יג
לכם דעת להבין הכוללן להבין ממוסד הארץ: וצאריך מעט בזה הענין ונחמ' כי שבדי הפסלים
אינם חושבים שהבין ההוא או העץ או הזהב או הכסף ברא חת העולם והוא חזון העולם לא
יעלה על הדעת שיש סכל העולם שיאמין זה אלא הפסילים עשו מתחלה לשם כוכב מן הכוכבים
או צורה מן הצורות העליונות דמו העושים בתחלה שהם מורים כח הכוכב ההוא על הצורה
ההיא ושעבר הצורה כאשעבר הכוכב והכוכבים מנהיגים העולם התחתון. אך ראוי לעולם
עד שנשקע דבר זה בלכות בני אדם לעבד את הצורות ולא נתט לב למה שנעשו מתחלה חלל
החשים שהצורה הזאת הנעשית מעץ או מחזן או מאוס דבר. כיון שנעשית כצורה זו מריעה
ומטיבה ואחרים כצורה אחרת והנה הראשונים העו בעתם והאחרונים העו מכל דעת והנה על
זה היו מוכיחים עליהם הנביאים כמו שאמר ולא ישיבאלכו וגו' חצו שרפתי כמו אש וגו' וכן יאמר
ממקומו לא ימיש וכן אמר חף להם ולא ירחון ונראה שהם חושבים שהצורות ההם יטיבו ויעו
והיו מקריבים להם ומנסכים ומקטרים ולא נתנו לבם שיש לעולם בורא והוא מנהיג העולם

בג'ת ופשליתו זכר הפשלה לטעם חמה וקנה היא פשליתו ופשליתם וכי נסחת מלכי מלכי
מקדם כצית הפלתי שופתי את הכלהך והדומים להם וחסרון זכר מפשליתו כמו לא תלן
פשלית זכר אהך כל זכר פשלית זכר... כרעה עדות ירעה' כמו רעה טוב שרעה עדות
שיקבץ הטלמים הקטנים של יוכלו עליין ללכת כשאר הבהמות ויקבצם מזה ומזה אחר
וישם בחיק והעלת שהם חמותיהם ינהל לחטם ולא ידפקם כן הנה ינהל ישראל מהגלות לחטם
ויסמוך כל חולה וכל כשבר ונקריו חמות עלה על שם בניהם שהם קטנים של ימים שנסמכין
לחמותיהן לטק וזוהי ול דקדק במלה עדות שהיא של חומל יתר מן העדר שימור כשכיריהו...
בר מדד בשעל מים' חן לא יתמהו הנוים חס אונאי ישראל מעבודתם שעמדו ברכותם כמה
שנס כי מי שברח העולם מיון יכל לעשות זה לפי חל מי מדד בשעל מים ופי שעל אגרה ש
והוא על דרך מזל כי חן ליד ואגרוף ית וית ופרט מדד לפי שהמים במקום מקוה כחדם
שמודד מים ומותן בהוך כל שידע מדתם כן שם הא המים במקומם וידע מדתם והשמים לפי
שהם שנוחים אמר כו מדת הזרת כי הדבר השטוח ימלט אותו כזרת וכקנה ואמר תכן מפט
השטח שנריך תקון כמו שכתוב וימתחם כאהל לשנה וכל פרושו ומדד והר' וימלו בשמר וכל
בשמריו בשלש מדת גזולה וכן ותקמו בדמשת שלש כפלים הוא מטה הזכרול שהוא מסומן
בנקודות לדעה נהם המזקל' מחוטם ידוע ואמר וכל עפר הארץ הוא כאלו מדוד חנל וכן
ההרים והגבעות כאלו שקולם חנל וכלם כראם כשיער טוב ומדה נכונה כמו שחל וירח אהים
את כל אשר עשה והנה טוב מחוד ומשיעשה כל זה כל עור וכל להוציא מיד חוקים מהם וזכר
מארכע יסודות השלש כי שמים זכר במקום יסוד האש כי הם לדעה רבים מיסוד האש ואפי
יקו יסוד חמישי בדברי ארסטוטלס זכרם במקום יסוד האש לפי שהוא סמוך להם שהרי הוא
סמוך לגלגל הלכנה ולא זכר יסוד הרוח לפי שאינו כל חטם שהוא מורגש וענין הפסוק לא נחמר
לא כבוד הסלנס שהם לא יחמינו אה מה שיריו לפי זכר שלש היסודות הנראים חנל החכמים
לא יתמהו בזה חס יוציא הא' ישראל מהגלות כי ידעו בחכמתם כי לא קצרה יד לא מרושיע וימ' כי
זכר גכ הרוח והוא מי הכן את רוח לא כי מפרשים מלה לא האובה לשלש וזינו נסמך רוח א
לא' והרחבע' על פרשו על זה הענין סמוך כמו ורוח אהים מרחפה ולפי דעת כי שמים זכר
הוא במקום שהי היסודות העליונים כי שמים במקום יסוד האש כמו שפרשנו וכן במקום יסוד
האוויר כי נקרא שמים כמו שכתוב ויקרא אהים לרקיע שמים וסמך השלש לעצמו שהם בשעל
וכזרת לפי שהם עליונים וחטם שהמים תחתונים פעמים יעל כמו בעבים אבל יסוד העפר שהוא
תחתון שבהם והכבד סמך אותו לדבר חוז מעצמו בשלש ובכלם ובמחזונים חטם זה וזה דפך
משל כמו שפרשנו בר' תכן ונו כשעשה כל זה מי הכן חחו כמו שאמר וכפשו אותה זיעה חן
מלך וכא אדם שיתכן רוחו וסודיעהו ענתו כשעשה השלש ואמר לו כך העשה וכן אמר
כונה שמים לבדן ומי זכר שמד במקום שנס כאו אמר ומי איש ענתו יודיענו וכפל שד הענין
ואמר צמ' מי כועז ונו פי בדרך נכונה השלש מי למדהו וכן וארמון על מנפטו יכר פי על
תכונה וכן במפט הרחוק והדומים להם ידען גוים כמר מדל' ואחר שכל זה עשה מחנ'

ונאמרו: ואם עשה מעשה כשכל ימצא חן בעיני בעל הבית: ואם ימצא בו רעה יתעוררו
 מפקידותו והפקיד הסכל לא יעשה זה אלא כיון שרוצה עצמו פקיד יעשה בו כרצונו ובהיות
 לבו לא יסניח א בנל הבית מי הוא ואומר בלבו כיון שהינני רואה בעיני כי יש לבית הזה בעולם
 מי יבאני לחשוב זה שיגלו בעולם אלא הונל ואשתה מה שאני מוצא הינני חושש אם יז בעל
 הבית אם הינני כשידע זה בעל הבית בל ומוציאו מן הבית בדחיפה ונקנה גדול: כן הא ית יהוא
 אדון השלם וגם האדם פקיד בעולם התחתון אם כותב אל לבו שיש אדון בעולם והוא הוא שנתנו
 פקיד בעולם ויירא ממנו כעבד לפני רבו כי יראה בשלנו שאי איפשר לזה השלם מכל אדון
 ומסדר ימצא חן בעיני האדון. ואם הוא סכל ולא ישיב אל לבו ולא דעת ולא הכונה ואומר איני
 חושש אם יש אדון אם אין אדון כאשר רות לבי חלך ובכח ידי אעשה כתלית לבי הא טורדו ומעקרו
 מן השלם ומוכע הכח והיכולת ממנו לפי אומר אחר זה הפותח רוזנים לחין וגו' יראה להם
 שיש אדון בעולם מוריס ומעשיר משפיל אף מרוזם. והרומש ב על חוג הארץ. כאו אומר
 על השמים כי הם חוג הארץ כמו שיעשה אדם במחוגה העולה כי למחוגה יש שתי חבבשות
 האחד יעמיד וכשנית יקוף העולה והוא נקודה בתוך העולה והארץ כמו העולה ואמר דרך משל
 כי אין לו מקום ית מכל למיון אלא באדם יושב על מקום גבוה ומביט במקום השפל ידמה לו
 הדבר הגדול קטן לפי אומר ויושביה כחובבים כמו שאמר ונהי בעינינו כחובבים וגו' וית דארי
 צהקוף רומח שכנת יקררה. תרנס היושב כמו המושב. ואלה השמים שהם חוג הארץ הוא נטה
 הותם. וכפל העטן במלת שומות. כי וימתחם כמו הקוטה. וכחלה כמו דק כי פי דק יריעה
 שיעשה אדם ממנה חלה. ופי לשבת לשבת תחתיהם כי לא ישכ אדם בבית אם לא עלו תקרה.
 וית הקוטה כדוק: דמתח כוער. ועטן וימתחם הנטיה והפרישה. וכן בדברי רזל מקום שמתח
 עמו. וימנו נקרא השק המתחת כמו שפרטנו בספר מכלל בחלק העטן ממנו. והנורתן
 רוזנים לחין. שמתנאים בגלגלים וכוחהים בכהם וחילם. ומה שאמר עשה רמו שאמר
 ונטה עלנו קו תהו. כי ההריסה אינה מעשה על דרך האמת. והרוזנים ידוע כמו ורוזנים מוסדו
 יחד בעטן שרים וגלגלים. והכל נטש אף כל זורש. כל כך יתנס לחין עד שיאמרו עליהם
 לא נעש ולא זורש ולא נשרש. גועם בארץ על דרך שאמר על השם. ולא מודע מקומם אים.
 ונאמר שוד עליהם על הדרך הזה יכלענו ממקומו וגו' ואף שלשה כל אהד לרכבות על חביו
 נמו: גם אבחנו גם אהה גם בפינו. שרש כמו נשרש. והוא מהבטן על דרך המרובע גועם שרש
 החילן מה שצרה ממנו על הארץ יברא גוע. והטמון תהת החניץ יקרא שרש כמו שאמרו רזל
 יעלה מן הגעש לא מן השדש של בעל הבית וגם נשף וגם עקירתם הוא במהרה בנשיבת הרוח
 כף. כמו נשפת ברוחך. וסערה כמו ורוח סערה. וא. ל מי תדמיונו ואשוק וגו' א מי תוכל
 לדמות חותי אהיה חנכ. דמה לחותו דבר. ואשוק לו כי תוכל לדמותי בדבריהם שלא בשכל
 וכעבור דמותכם לא אשוק חני לו אלא אשוק לו שבוכל יד ויתו בשכל לדבר שאשוק לו זה לא תכל
 לעשות אכ חני יחיד וכורח השלם כל. יאמר קדוש כי הוא קדוש ונעלה ממחשבותיכם.
 ש. א. מרום עינינו וגו' ימר הסתכל בכובבים לפי שהם גופים ענומים וגלגלים נבין ובמראה

ואנו ב' לטובים ומייע לרשיע אז השלח הוא כמו שקיה ויהיה מאן הוא ומאן מכוין ומאן מנהיג
כמו הדבר שיטול במקרה והדברים האלה אצנחם עובדים ומכבדים כי כן עא אבותינו וצפורה
והיו מצלחים וכן אצנחם אצריהם וכן אצנחם בדברים רבים וצמעשים יעשו אותם ואומ' שהדבר
ההוא יועיל לו יזיק יחלה אם יכריח ואין הדברי' ההם מדרך חכמה או מדרך רשעה ולא מדרך
כח מן הכחות הידועים אז כמו שהרנעל דוד אחר דוד וחושב' כי הדברים ההם עקר ואין ללרום
בורח ומנהיג או מכוין ואה הם דרכי החמור שוכח רול ומי שהוא משתגל בעתו להכין ככלל
ובפרט יבין כי יש לשלח מנהיג ואין ראוי ללרום לפי' אם הצביח כנגד שבני הפסל הלא הכימתי
מוסדות הארץ כלומר אם יש בכס דעה להכין הוכל להכין ממוסדות הארץ ומהם מים כמו
שאמר הגוטה בדוק שמים וכמו שאמר גם כן אחר זה מן הכוכבים אשר הצביח מכל זה תוכל
להכין כי בורח יש לשלח שמנהיג וכראו בסדר מסודר לא נפל זה במקרה ומוסדות הארץ הם
ארבע יסודות האש והרוח והמים והעפר וכל הנבראים אשר בארץ הם מארבע יסודות אלה
נמוגים וכן היסודות האלה מחלקת וטבעם מאונה זה מזה והנה האש חם ויבש והמים בהפך
קרים ורמים ושניהם כדורים זה על זה והחומר לא ימנע האש ואלו המים מלעבור כבובו אך מי
שם גבול לאש שלא ירד ממקומו ולמים שלא יעלו ממקומם עב שיפגאו זה כזה וגמנח מחלקת
ביניהם וינצח הגובר כמו שאמר רחמים באש ובמים אשר ביטנו כשיפגאו זה כזה אך מי יוכל למר
שזה היה מקרה בלא הנהגת מנהיג ששם טבע באש שלא ירד אף יעלה ובעלתו גב שם לו גבול
ולא יוכל לעלות אף עד גלגל הלכנה כי שם גלגל הלכנה חזק בטבע מגלגל האש אלא אכל האש
לעברו אעפ"י שטבע הוא לעלות וכן שם טבע במים לרדת ולא לעלות וכדידתם גם כן שם גבול
ולא ירדו אף עד הארץ כי שם לארץ טבע קשה וחזק לעמוד כנגד המים שהם נחים ורביסו הארץ
יכזה ולא יעברו המים וכן שם החומר בין האש והמים להפריד ביניהם האש והמים להפריד
ביניהם לפי' הארץ חם ולא דומה בחמימותו לאש וב' חוהו למים ומי יאמר שיהיה בל זה אף
במסדר חכם שם כל אחר מהם בסדר שיוכל לעמוד וכל אחר יעמד בסדרו ולא ישהנה לשלם
ודבר שהוא במקרה לא יהיה על סדר אחר קיים אף פעם יהיה כך ופעם יהיה כך ושד שהארבע
יסודות הם נמוגים בנוף אחר חי וזה כנגד זה וטבע בהפך חכמו ואיך יעמוד הנוף שהם בו
כששם אף איש מסדר ומנהיג סדרם בדרך שלא יגבר האחד על חברו ויעמידו ארבעתם כאחד
בנוף ערערת קצו וגם בנוטה המהים כמו הארבעים והמהכות והם נמוגים ארבעתם ככל אחד
ואחד כפי משפטו והנה השלם ככלל כמו בית כס' והממים כמו התקרה על הבית והכוכבים
בגובה הנתונים בבית וצמחי הארץ כאלהן ערוך בבית וכעל הבית שכנה הבית הוא הא בשלח...
והאדם כעלה הוא כמו הפקיד בבית שנתן בידו כל עטת הבית והוא לא כעל הבית כעטו אף
שגלגל בזותה בית ואמרו לו כי אכז היה פקיד בזותו הבית והוא גב יהיה אחריו ואם הפקיד בעל
שכל לא ילרום לכעל הבית לעצוב מנותו באמת כך עזה אם הוא כעל שכל ילרום לכעל הבית
מי הוא בדי שיבא לפטו תמיד וכדי שלא יחטא בפקודותיו כי ידוע הוא כי לומן קרוב לו חזק
מכל לא זבון עמו על פקודתו וחושב בלבו כאלו כעל הבית על ראש תמיד ומתן עטו בו כו

אחרי הסתרו כן תהיה השועת ישראל... שצרו לי איר חדש : בעת גזלת ישראל מקצה
 החרץ תהלתי יגדו הנוסע מקצה החרץ כי ממורח שמש ועד מכוון ידע בגזלת ישראל כי הם
 מבזרים בכל כחית ורגוים כרחוקים הנפלאות ההם ישיח תהלהו וכן יורדי הים בזנותי כלומר
 בים וביבשה יכירו לי... ואמר ומלחון על דני הים שהם מלח הים ועל דרך משל כמו וכל עני
 השדה ימהו כח... וכן חיים ויושביהם כאו המקומות יסירו... מדבר וערו וגו על דרך
 משל כאו... וכן קול בשיר המדבר והערים כי יש מקומות במדבר שיש שם ערים חזרים תזכ
 קדר... וכן ישאון קול שתזכ קדר בהם כי בני קדר אוננים במדבר כההלם שהם כמו החזרים
 שהם הנכרים כמו ובהי החזרים כי בני קדר אינם יושבים באחד אלא מכוונים במדבר שהם
 בו הנה והנה כמו הפרוים... ופי' תזכ קדר עדת קדר כמו ויהי ישראל ויהי ארם... וזכר מדבר
 וזכר קדר כי דרך מדבר יצאו ישראל מקהולת: ירכו יושבי סלע: וכן יושבי סלע: רל המגדלם
 הכמייס על הסלעים ועל ההרים ירכו ויצוחו וזמיהם עמך נוחה... וזכר יושבי סלע והרים שהם
 רוחים המדבר והערבה מרחוק... בגבור יצא... לתאועת ישראל... כמו הגבור שיצא למלחמה
 כלל פחד... יריע אף יתריח... והכל דרך משל המנצחים במלחמה שמריעים ומנצחים להתגבר
 על אשר כנגדם... וינצח כמו יריע... וכאמרו אף כי הנריח יותר בהגברת קול מההרה...
 הרהשתו משלם אחרי... הא ית מוזמן רב החשתי ושתקתי בצער ישר כגלית והתחפרתי
 כסבל... המהלך ואל יראה לחזרים מה שכלבו ומתחזק להסיר רצונו כמו
 ימר שימו לחם... כחלדה חפעה... עתה חנעק כמו היולדת שזועקת
 ישראל שהם אויבי כמו שאמר בפסוק שלמעלה מזה כי יותר מרואי
 ד כנערים: אשם ואשאף יחד... אשםם ואכלעם יחד כל אויבי וכן
 ואשאף... ענין כלעה והשחתה... וית יצדון ויסופן כחד...
 על על מלכי החומות... וכל עשנס אויב: משל על החומות

וכן... אים... שהם... כי... ויאר... כה... לו... ה... כ...
 אות שהם מלחים כל כוזב כמו הנהרות והחומים שיכאו ושב
 יב ענין חרכין... והולכתו פורים בדרך לח ידעי אנל ישראל
 ותם בדרך לח ידע שאנכם לרצם דרך מדבר העמים לחור:
 כך מעקשים יכאל וההולך בדרך לח ידע כאו הולך בחך במעקשים
 כאור ובדרך מיסור... עשיתם עבר במקום עתיד נעא נכונו לחור יכאו
 כגד ישראל אשר בקר הנביא אתם שאתם הרשים לשמוע דבר... וערים
 אה הטובות שחפ עתיד להטיב לישראל ומן הראשונות שכתו הדש שהחרונות
 באו וחיך תקאו לכבכם ולא תזמש אל להטיב דרככם ולא שר אל שאתם אומרים
 ואתם חרשים וערים... שר כי חס ענדי: תאמרו על נביא א שהוא עבדי שהוא
 לאכי נביא שאשלם לכם תאמרו מי שר וחרש כמוהו וכפל הענין כמשלם עבדי הגביא
 א שלם כרחוק הלב תאמרו עלו מי שר כמו... ראות רכות ולא השמור... וזהם תראו
 נה תרנות ולא תשמור כעין לכך למה באו אלנו הנרות... האלה והנה עמכם נוחות וערות

לכני עממית התיקין כחשאי לח יונלון לסון ומלכוון לחסינן כאלכוביתח לח ישינן לכון ..
כר חני יא אהיך . חני יא קדוש ישראל הדיכס וחני מושיע חתכס נתתי ככרך מצרים כוז ני
כחשר כח חיל סנחריכ ושס כטו לרושלס שמעא תרהקה מלך כוז ינח להנחס חתך וסכ
לן וילסס שס כשוסכח ומצרים ונתגס הך כפר כישרל ונתנו כד חשור תחת ישראל וחעפֿ סככח
רוא כן כוז ככוס הכניס החחרים ואס עתידה יהיה העטן מה שנ כנכוזת דנא כי כל מלך
העטן כרככ וככרשים וכחכות רכות וישלח ידו כחצות וארץ מצרים לח תהיה פלטה וחמ ומשל
כמכמני הוהכ והכסח וככל חמודות מצרים ולכיס וכוזיס כמצעדיו . ואמר כעת יהיה עמוד
מיכא קשר הגול העמר וכֿ . מאשר יקרת . ככל העטן שרד ואמר מ אשר יקר וככדישרל
כעני חתן אה החומות תחתך הס יכלע וישרל ינעל וינחו מהגלת . . א תירח . זה לח יתכן
פֿ לח עתידה ולמה כפי זה שלכט זה על סנחריכ : אמר חל תירח כי כמו שעזיתי עמך
כוזמ עכר כן חעזה עמך כעתיד וחקבז גלחך מארבע כנפית העלס רל זרעך חפֿ הקניס
חיתהלס לחטס . אמר זרעך כעכור שהככוזיה עתידה לזה הגלת ואמר לחותס שהס כחיתו הזמן
והס לח יהיו כזה הגלת לח זרעס הח שיהיה לפֿ חמר זרעך חביח ומה שאמר חקבזך יורה
גל תחית המתים שיחיו חותס שהיו כדור ההח ונל אומר לנטן . הנה זכר חרנעה רוחת
כי תימן הח דחס וחל הני הכחי תכלחי כלאן נקבה לפֿ שהרוח לאן נקבה ומה שחל
לרוח הח דרך משל כלומר הרוח תישאום ממקומס ויכחס א חרץ ישראל חן חמר על יושבי
הרוחות כמו וקבחו כרך כוזנן וכעס כני וככותי : החניס ורנניס . כי נהל לחט החניס נס
החלויס כמו שאמר עלות ינהל . . כל הנקבא בשמי : כי ישראל נקרא עס יא וכחל כל יו .
כי לח ישאר חמר מהס חעפֿ שהס מפוריס ככל פחות . חן חמר כל הנקרא בשמי מישראל
והס הנקראים כי נרפס החל כנחיס והטוביס מלסו כמו שאמר כל הכתוב לחייס כירושלס
והס הנקראי כשס יא ולככודי כרחתו . כמו שאמר כורחך יערב ויוצרך ישראל שהס מכיריס
ויודעיס כי החל כרחס וכרץ העלס והס מודיס כזה יתר מאחר החומות והנה הס ככרחיס
לככוד החל כי הס מודיס כן ומודיעיס שמו . הכריחה יצרת החדס מחין לש מחין ממש שהר
נכרס מן העפר חלס כיון שלס ככרס כמוהו שהח כשר כלמֿ ככרס מחין . היצרה תיקון חיכרס
העשייה תיקון מזכותיו ונכרי גוש לפֿ חמר עשיתיו . לפֿ צריך חדס להתכונן ביצרת החדס
וכתיקון חיכרס היחך נעשו כחכמה ותיקון כרנסתו מיוס הולכו וזת החכמה מביח חת החדס
להכיר כורח ולשכחו ולחדות לאנו זה ככוד החל . לפֿ חמר ישראל שכר חתיו לככודי והח
מככודי כמעשי ומודה לדין חוז אצתיחס מהגלת . ויש למר הכסוק על השוש כל לפֿ שחל
אמר לנטן תס : אמר חני רחן לנות לחרכעה רוחת השוש כי כל העלס הח הנקרא בשמי
כיון חמֿ כרחס אהיס . ולככודי כרחתו שהוצחתו מחין לש כי לח היה שס דכר סככרס
כרחתו יצרתו צורתו ונברתו עשיתו תיקון כרסו . וית כל לח כדיל חנהן כמי עלהון ולקררי
כרחתיו חתקנית ולתהון חף חעכד להון וכורן . הוצח מקור כלמר חמותי להוציח עס שר
שהס גולת כשוריס וכחרשים . . כל יגוים נקכנו . עכר כמקוס עביד . וילספֿ הס וחכמיקס

כי מה תועיל הרחיקה לרוצה חס לא יאמר את דרכו וכן אעניכם פקוחות ולא יאמע אחד מכם
התוכחה והנה אתם כשרים ראות מקור וכן פקוחותם תשמור ישמע לשון יחיד כי חפץ אחד
מהם לא ישמור ולא ישמע לשוכ א הדרך הטובה ובאמרו תאמר בתו קנבחו ואחר כן אמר ישמע
אין תמה בזה כי כמוהו רבים במקרא ידבר לבח כפסוק אחד כמו שמש עמים כלם .. יא
חפז וגו יעשה לא למענכם שיגדיל הורתו ענין בימי הגולה וילדיר אותה כמו נכח כי מלכה

הארץ דעה חיה יא ואז תפקהנה עני שורים ואזני חרשים תשמענה חבל ענה הם חרשים ושורים
כי הוא עש כוזו וסווי ולא יבנו כי בשמותיהם יהיה להם וית יא רע כדיל לזכותיה לנרא ירבי
לעגדי חוריתח ויתקף יתהון ורהוא עש נחו וסווי וגו והוא עם שכוזים אותם חרשים וסווי
אתם המידי הפח בחורים כלם נמו על חור פתן חול כי בחוריש אשר התחבאו שם יפוחו אותם
אויביהם כלעמ ילכו אותם נפח שלהם ובאמרו חורים רל מערות ואמ חורים על דרך משל כמו
שאמרו פלטים הנה עברים יונאים מן החורים אשר התחבאו שם וכתי כלבים החבאו אחר
שילכדום אויביהם יחבאום כתי הכלאים וככל הרע הזה וככל הכוין הזה לא ישינו א לבח
בשנינו הוא זה השכ בפתח הזין מקום נרי מפני הפסק ורל אין חול לחויכ השכ הכזה ..

בר ככם יאזין וית . זאת התיכחה מי ככם שיאזיננה ויקשיננה וישמע מה שעתיד להוציא לסוף
הימים זהו לחור ויהודה ויאמר מי נבן למשה .. בר נתן למשה יעבד . שלא יאמרו מקרא

הוא היה למ א שרה עשה זה בחטיתו . למשה כהוב בוי העטן אחד
לא שבכבוב הוא הוא במקום אות הכפל: או חטאנו זה אשר חטי
ברשת או טמנו . ולא חבו כן דרך המקרא כמו שכתבנו כמה פו
מתים זה מזה והעטן אחד ודומה לזה היה זרועם לבקרים י
עלנו חמה חט: לפי שחט יארא לפנו ספר עלנו חמה חטו
במקום סמוך באל חמ חמת לפנו כחטיפה שורים ה

אם שברוב יבא חסר הכפל וזה בח שלם וכן ועוזו ונפלי
ישים על לב כי בשמותיו באל כל זה ויאזכ כתאונה ותסו

פל ביהב סנהריב על ערי יהודה ויתפסס . והכער בו כאשר נ.
ועתה כה חמ יא . ימ פרשה או כעטן כרש המלך שאל יארא

כעטן סנהריב והוא הנבון והוא העטן הזה דבק כמה שחמ למע
כמו שפרשנו ועתה הכטיח מזכי ירואלס מסנהריב ויא לפרש גם לזאת הנ

יפקכ שהכיר כי חט בורחך וכורח השלם א תרח כי גאתך מחרב סנהריב כי
ואם היח פתידה פ גאתך מהגלת ל חתה וחט גאתך .. בר תעבור במים

סנהריב למי נהר כמו שחמ חמ מי הנהר העצומים והרבים חמ מלך אאוראל

חמו כי המשילם נכ לש כמו ותלהטהו מסכיכ ואם היח עתידה כי בנחיתך מן הגלגל
האומות שהם ננהגו: או כמו חמ לא יזקוך ויה חרי בקד יתח כדעברתון בימח לסוף

הזה כסעדיכון ופרעה ומגרים דסעתיין כמי נהרש לא יכלען לכון קף כתיבתח בד תרכון לנ

העטן אחד
אשר יוכן
דככמיים
ושפך
ית
כמו שזו
יעולח
סכיכ
...
יתה
זכ
ך
ז
א

אלו בעש אמרו קדוש ישראל וזמר חובו כינה פעמים כזה הספר רלכי בזכותו הוא מטיב
להם בגלותם כמו שאמר וזכרתי את בריתי יעקב : למענכם שלחתי בכלה יבעבורכם כדי שתצאו
מהגלות שלחתי כרש לכלל להחריבה ולהוציא אתכם מהוכה ולהיכנסם לחרובם והורדתי בריחי
כלם • חריר יושבי ככל ממעלתם ויכרחו להם כדל כרש • בריחים תאר כמו בריחיה עד צער •
אל זה מן הדגוש ללח הריש ובריחיה מן הרפים וכשלים באטות רנתם • וכשלים יכרחו בעקבת
כלומר בעקה העש • וכמהו קומי רע כללה וימ בריחים כמו באטות והכית לשמו וריחים אם
האטות לפי שהולכות כרח • וית במאטין וחני תמה מהרחבע זל שכתב פי שלחתי כאלו הוא
קורא חובו שלחתי בקבוצ שפתיים השיז מכטן טעל אלל ניכר טעל וכן הוא לבון פירושו והוא
הטעם כל כך נחתי במהרה לגחול חתכם • כאו שלחתי • וחכם גדול כספיד חמר כי הכבוד
ידבר עם הנביא וזר ישראל הוא המאנל אכלל לגחול זהו לאו • וחני מקובל קריחתו שלחתי
בחרק השיז מכטן פעל הדגוש וכך מצאתיו בכל הספרים המדויקים אשר רחיתי • והמה
ידמה נכ שכן היה קורא חובו שתנוס בריל חוביכון חתגליין לכלל אלל שחין פירושו כפירושו
כי הוא רל שלחתי אתכם בגלות לכלל חבל מה שומצ ברברי רול ידמה שהם קוראים שלחתי
בקבוצ שפתיים השיז אמרו כל מקום שגל ישראל שכינה עצהם • גלל לכלל שכינה עמהם הנחמ
למענכם שלחתי בכלה • גלל לפעל שכינה עמהם כן ושמתי כסחי בעלם • יגור יל קדושכם
וגו שחן מקדיש שמי ככם כמו שאמר כרש כל ממלכות הארצות ל יל אהי השמים • מי
בכם מכל עמו יהי אהי עמו ועל • כורח ישראל כמו שפירשנו כורחך יעקב • מלככם באמת
ולל יעזככם ביר מלכי האומות • כה חמר יל הטותן בים וגו מי שנתן לשרא עמו דרך בים
סוף הוא חשיעם מגלות בכל כי העטן דבק למעלה וכפל העטן במלת • וחמר וצמים עוים
נתיבה לו חמר מים עוים על הירדן • והמוציא • רכב וסוס וגו וחרר הנש עשה להם בים
סוף זכר נכ עשה להם כדבר סנחריב כלומר מי עשה עמכם הנסים האו עשה לכם שר
בכל • וזמ המוציא שהו הוציא חיל מלך אשר כרכב וסוס והביאו א חרץ • רל כמו שכתב
ישרוק יל לזכר אשר בקצה וגו • וחמר חזר שכת חפי והנה הוא הוציאם והוא הפילם בירושלם
יהו ישכבו כל יקוץ • כשזכבו כללה לל קמו כבקר : כמו שאמר וישכימו כבקר והנה כלם
פגרים ממים זהו שאמר דועכו כפזתה ככו • א תזכרו ראשונות וגו חמר הנה אה הנפלחות
הראשונות אל הזכרו אותם בקבוצ גלות כל כך תהיה הפלחה ההיא הגדולה • וכפל העטן
במלת שונות • וחמר וקדמונות אל תתבונט • וכן חמר ירמיה עה ולל יאמרו שר חי יל אשר
העלה את כב ישראל מארץ מצרים • כי חס חי יל אשר העלה וגו ורול פירשו אל תזכרו ראשונות
ו עטוד מלכות וקדמונות ו יציאת מצרים • והנגר • עשה חרזה יונט עשה בריחה הדסה
והוא חומר על קבוצ גלות • עתה תצמח ובחמח • עתה ועטן המה הזאת הזמן קרוכ לפי
שהגולה קרובה לבח חס יאזבו ישראל בתאוה וזה כמה הגיע זמנה חס זכו ישראל כמו שחרול
וכשפתינו שרכו יצאו מהם מה שיצאו • לו חמר עתה כמו עתה תצמח כלומר תהיו בוטחים בה
כאל תראו אותה ואתם כעניכם היל תדעה • זאת הישועה היל תדעה מקדם כי כתובה היא

לא חטאת חבה והנה חבך הרצון חטא והוא חרם הניחאן • כי החרם מוטב בחטא • ומלנך
פ' אריך וגולנך וכן במלני ארי ככל • כי הענין אחד במלת אומת • כמו מספר מפקד העם
וזכר השמים שהם ראויים להוכיח העם ולהשיב אותם בדרך הטובה • וימ' חבך מלכך : כמו
והיתה יד יא בכס ובחכותיכם • ומכרזים אותו על ירכעם : ויותר נכון להיות פרוצו על אהול
כי הוא מלך על כל ישראל • ואחלל לל שרי קדש ונו ואחלל הו' פבוחה כי אין הענין עכר אז
פרוצו ככל דור ודור חני מחלל שרי קדש וחני מוכן לחרם יעקב וישראל לגדופים בשמותיכם
חבל חני מבלה אתכם מכל • וזכר שרי קדש לפי שאמר ומלנך פשע כי אמר כי שרי קדש שיש
בישראל הם מחוללים ביד האויב ונמ' בשען השמים הטעם והעם כי הטובים נמט בשען הרעים
כשהם רבים • וכן יומ' בן תספה בשען הער : כי ל' ימלט החד בין הרבי' אז על ידי נס וכן אמ'
נתנו את נבלת עבדיך מחלל לשוף הזמים • הנה הוא עבדי הא וחסידין ונמט בשען הרבים ועל
זה אמר כי עש נדק ישוב מפט' ופי' לחרם להרג' • כמו ולתכל הנאמה החרים • לגדופים שהם
לחרפה וגדופה בין החומות • וכדרכו ואחלל שרי קדש א' הליים • יערתה שמע יעקב עבדי
אעפ' שאני מחלל אתכם ומכה אתכם בשמותיכם עוד חטיב לכם טובה גדולה ועתה שמע הנחמה
הטובה כי אתה עבדי בין שאר החומות וככם בחרתי מכלם ויהעבד הטוב אעפ' שיחטא לפעמי'
לא יעשהו חרנו • אז מיסחו ובחחרונה אחר שיהיה מסר כמה פעמים וינחם העבד וישוב
לעבוד את אדונו בישירת לבב ייטיב לו אדונו טובה רבה • כה אמר יא ששך וגו' ששך כמו
אשר עשה את משה ואת אהרן שפ' הגדילם ונמדם • או יהיה פ' ששך כמו בורחך • ויזנך
מכטן • פ' הרצונ' ול כי רמו לעקב כמו שאמר בכטן עקב את אחיו • כלום מי שיצר יעקב
בכטן ככח אחרוה ינו בעקב עשו אלך בדרך שאר העכרים כי אין השכר מוציא ידו מן האלה
כש שיתטט בינו וזה היה מעשה נס ומי שהיה עם חביכם בכטן היה עומכם בנלית שהוא מקום
צר לכם כמו השכר בכטן ויהבן לפרש ויזנך מכטן כמו שפירשנו בורחך וטעם מנטן כי יענת
צלת הכן מן הכטן יכנסו בכרית הא ומול אורו לשמונה • ששך • ששך • והוא אומר לך
א' תירא • ויזנך ידוע כי הוא ישראל וקרא כן לפי שהו' יסון בין העמים • כה חזק מים וגו'
כי רמו שחט יזנך מים על מקום צמח בן חזק רוחי על זרעך • וכן אמר יואל על כל בער
וכל בער ייכו רל א' על ישראל לבד כמו שאמר ונכחו בטכם ובמתיכם • וכן חזק עליהם ברכתי
ובאמרו על זרעך ועל צאצריך • כי הנביא היה מדבר כנגד דורו והיה מכטיח הישועה לכם
בניהם שתבא הגולה בימיהם : והמשיל דבר הימים לשט ענינם רוחי וברכתי • האחד לענין
רנפס והאחד לענין הגוף • לענין הנפש ישראל צמחים בנלית לדבר נבואה שפסקה כמה
כמים וכן אמר לא רעב ללחם ולא צמא למים כי חס לשמוע דבר יא והכטיח לרוח הצמח • כמו
הממים מרוים המקום הצמח • ואמר חזק רוחי על זרעך • ולענין הגוף ישראל צמחים בנלית
לשועה ולכל הטוב שהכטיחם הא בארצם לרצם ועל זה אמר וברכתי על צאצריך • ובאמרו
פל יבשה • רל ארץ יבשה וצמחה כי כל הארץ נקראת יבשה על דרך כלל כמו שאמר ויקרא
ג' הים לנבשה ארץ חבל זה הוא פרט למקום הצמח והיבש מן הארץ • ואברהו בכין חננו וגו'

בתורת משה שאמר ואלה חתם ספר ואלה חתם ספר ואלה חתם ספר
אלו יצאו מן הגולה כי הם גולו ככל כי עשרת השבטים לא יצאו מגלותם ועוד שאמר כי תשוב אל יצ
אלהיך ככל לכרך וככל נסאך והשבים מכלל לא שבו אל יצ ככל לכנס וככל נפשו שהרי היו
בהם מחלוקת שנת ומואזי נזיש נברית ומה שאמר בספר ירמיה נפרט לפי מלחמת לככל שבטים
שנה ואמר ובקצתם חוהו ומצאתם על שהי הגלות דבר בראיה פרהה יחף חזים חמר חף כלעמ
שד חעשה עזכם טונה גזולה כמו שאמר למעלה כפרשה חוקו ידיס רפה כל הענן בשימון
מקום שמוס שהוא מדבר ושרא יאס מן והנמות הישמנה ית כבדגו חית השדה וגו על דרך
משל כמו חו שית לחרץ ותורך וכמו שאמר למעלה יאזוס מדבר וניה כי בראיה כמקום
ניה מים כאלו המדבר והניה יאזוס וכא חית השדה שתכל להם הנחה מן המים שיאזוס וישמחו
וכאלו תכבדני בהליתיה עמי בחירי שנחרתי כו משאר העמים עמ יצרתיו יצרתים
לחיה ללעם והם יספרו הקלתי על הנסים שזעשה להם בחוטיח חותם מהגלות ועתה תחל
נפרט חחרת לרובים חת ישר שנאותו הדור חמ כי כל הטוב שאני עתיד להטיב לבנכם אחריכם
שהיו בגלות לא למעשיכם הטובים ולא למענכם חעשה וחמ יולא חותי קרחת ישקבי חפי לא
קרחת לבעת נרהך כא שלם ינעה ביישרא ופי כי ינעת כי תחמר שיעת כי חפי לא קרחת כי
רל בעבורי יולא הבחתי לוגו וזה היה בימי אחו שכטל עבודת הא מציה המקדש כמו שכתוב
עלנו ויספור חת דלבוה בית יא ויעל ממוכחות ככל פנה בחוהלים וככל עיר ועיר עשה במות
להודה לקטר לאהים חחרים וכן התורה עליו חוקיהו כמו וחמ כי מעל חכותנו וגו ויסכו כנהם
ממשכן יא ויתמו שרף גם סגרו דליתות החולם ויכנו חת הנרות וקטרת לא הקטירו ועלה לא העל
מקדש לאהי יא וזבחך וכזבחך חמר בית השמוט וכמוהו רבים לא העבדתך כי חס עבדתני
וינעת בעבורי חת הייתי המעבד והמגיע וכיון שלא ינעתו לא עבדה חינו מעבד ומגיע בלכונה
כי לכונה זכה היתה כקטרה והם לא הקטירו לא קטיל ככסף וגו קנה הוא קנה כהם שהיה
בקטרה ואמר בקנה קטיל לפי שלא יהיה להם הקנה בחרץ ישרא כי חס מהרץ מרהק: הרויבט
על דרך משל חך העבדתני והנה הדבר היא להפך כי חת לא העבדתך וחתה העבדתני והנפס
שהייתי בעבד סוכל נרחו וכן חמר היו על לטרח וגו כי החטאים והענות הם על כמשח כנד
וזה על דרך משל וחט סבלתי משחכם בעבד שאין לי יכולת להקל טרחו והיה מדרך המשפט
שאכלה חתכם כרנע על רוב חטאתכם חך סבלתי שלא כלתי חתכם וזה למעני לא למענכם ועל
חטאתכם חת נפרע מעט מכס יאגבו חנה הוא וגו הבפל רל חת הוא סבלתי פשעם לדור
המדבר וחנכי הוא הסולח ומוחה פשעכם ככל דור ודור למעני שלא יחולל שמי בכם חס
חכלה חתכם והזכור גו נפטה יחד וגו ואם תחמר שחט שכחתי צדקתך וחניס רכות חטאתך
כחש חת חול הזכירני כחלם החומר לחכרו הזכירני דבר שזכר נפטה יחד חני וחתה חס
הביתך כפי פשעך חס מחיתי חותם לך ספר חתה למען הצדק ספר חתה תחלה טעמתיך
למען הצדק צדן כמו שאומר צדק הרחשן כריבו רל שאפי תספר חתה חס תספר חתה לא
תצדק כל חטאתך ולא תספר כל צדקות טעמתי ממך יאביר הרחשן חטא וגו ואיך ע

הפאף ויכח
א

זכר לך לא ישמחו כלם כי ככל תחבל פנחו ענין הרמת קול וזכר הרים לפי שהם עקר כריחת
שמים וחרץ והקיום שבה יתפאר כי תפארת הא יהיה בהוציא עמו מהגלות והעמים יפחדוהו
בוה וכן כל ממלכות החרץ נתן לך בכה אמר יונתן מצנן ככר פי עזה כל עשיית
כל השלם בעת הכריחה וכל יום חט עשה שחט מעמידו ככח סטה שמים ורוקע החרץ
פרשתים וכחצו לברי ומחתי רל כי חט ראשון לכל הנבראים ובעת הכריחה לא היה אף
חט לברי ומחתי ומכחי היה הכל וכבר הכל מודים שלם נבראו מלכיים ביום ראשון שלם יהיו
לועגים מרוב היה מותח צדומו של רקייע ונבריא כנטט והבה ממרד נאמצעיתו אז חט
עשה כל סטה שמים ורוקע החרץ מחתי מי חתי כן כתי כלומר מי שוקף עמי ככריחותו של
שלם בפר חיות וכיון שהיא חרון על הכל הוא מפר ומנטל כשירנה כמו מחיותות
השמים ב תחבו יו פי חיותות שעת היום כמו והיו לחיותי שלם יכירו הרעה בה כמו
יעמדו וישעך הוכרי שמים וקראם בדים לפי שהם כווצים במאפט המולת לפעמים זכרים
מן בדיך מתים יחרישו שפי כוכך וכן פי הם חוויים החוויים כככיים כמו בלעז כן כשר
הקוסם כי רוחה כככיים היה בדים וקוסמים וחכמים הם ענין כפל במלת אכות והראכע
פי בדים מנוירת בדד כי יש שעת שיש להם כח להתבולד ויגידו העתידות ולא בדרך חכמה
וקוסמים הם חכמי המולת וח שמים הם הרוחים כככד וככתף במקום דבר עבדו הווי
יכערו ומלכיו הנביאים שהתנבחו על כטן ביה שט לרושם בעבור ירושלים וכן ולערי
ירדן הושב שיטבו עלה הושב שראו ישכ מזלח ניכר שם טועל מהמוסף וחרכותיה על
ירושלים שזכר בה אומר לנולה היא ככל המגיל אותה למנולה ים לשני דברים האחד
שהיא מלכת מים והשני לפי שהיתה בקפה חרבי יכשי שלם ישאר כל טוב בה לא תחרב
כלה על ידי כרש וכן ונהרותיך לוכש דרך משל והנה ביד הא הכל כי הוא חומר לבעולם
שהיתה חרבה שתכנה וחומר לככל שהיתה כמיה שתזכר בה אומר בעבור כרש חומר
שהוא רעה של כלומר שמנהו צלח והם יזרא וכל חפצי שלם כככל וברושלם והיכל תוסד
הנה נמדת היכל זכר ונקבה כי נמנע והיכל יא לא יסד ואיפאר כי התיו היו הנכח וחומר
תוסד כי ימי כרש לא עשו לא היסוד כי כטל האומר שם חת מלכתם והיתה כטלה עד שתיים
הדוים כה חת כמו שאמרו חוש כן קראו משיחי כלמ מלכי כי חט המלכתו להחריב ככל
המלך הוא משיח הו לפי שהמלכה היא על ידי המשיחה נקרא המשי שממנה על האדם
על אי זה דבר כלשון משח וכן ומשחת חת הוא תמשח לנביא תחתך יען משח יא חותי וכן
למשיחו לכרש הממונה שלמי הא מנה חותו למלך לרד לפטו מקור מן הקל כשך יקו י
והוא מגזרת הרודד עמים תחתי נהיא פרישה ורקיעה בתי וירקש ורדו חפתח שלם יהיה להם
כח לפט כרש כי החויר חווק המתנס לפתוח כאלו הם פתוחים וכן לא יסגרו כאלו לא נסגרו שהרי
חמר דלתות נחושה אכר אגר לפטר כלומר עוקי ילך לפטר והדורים דרכים עקלקלה
אישרה לפטר והוא על דרך שלם יכסל כצחו לככל כשם עטן ודומה להדורים ככרוי רזל
הדרה לכנתה אישר כתי כזד וקרי כואו והעטן חזל כי איתותיה אהוי מתחלפת חזכר חרע

כִּי כִּבְיָן מִזְמַנֵּת הָיָה לְהוֹסֵפֶת בְּיָאוֹר כִּי מִסְפִּיק הָיָה אִם אִמֹּךְ בֵּין חֲנַנִּי וְכִמְעוּהוּ בֵּית בְּתוּךְ יִזְמֹן
יִצְמַחוּ יִשְׂרָאֵל בְּטוֹבָה כְּאִלּוּ הָיוּ נוֹרְעִים בֵּין חֲנַנִּי וְזֶה עַל דְּרֹךְ מִשָּׁל וְהַחֲנַנִּי הוּא צוֹמַח בְּמַהְרָה וְלִזְמַן
הַמִּשְׁלֵם לְחֲנַנִּי לְמַהֲרֵת צְמִיחָהוּ לֹא לְעַמִּידָה כִּי הַחֲנַנִּי לֹא יַעֲמֵד אִלּוּ יִכְנַס כְּמוֹ שְׂחֵם יִהְיֶה לְפִי
אִמֵּר אַחֲרַי כִּן כְּעֹרֵבִים עַל יְבֵל מִיִּם שְׂעוּמִדִּים בְּלִחְוֹתֶם כָּל הַיָּמִים יִזְרָה יִתְמַר לֵאמֹר הֵן יָגוּ - כִּי
הַנְּזָאֲרִים בְּיִשְׂרָאֵל כָּלֵם יִהְיוּ קְדוּשִׁים וְכָלֵם יִקְרָאוּ אֵתֵם לֵאמֹר מִזְרַע יַעֲקֹב כְּמוֹ שְׂחֵם
וְהָיָה הַנְּזָאֲרִי בְּצִוּוֹן וְהַמְהֵר בְּיַחְשָׁם קְדוּשָׁה יִתְמַר לֵי יָגוּ וְכִן חֲמַר וְהָיָה כָּל אִשֶׁר יִקְרָא בְּשֵׁם אֵל יִמְלֹט
מִיָּדוֹ יָגוּ לֵאמֹר כִּפּוֹ וּיְכַתּוֹב בִּידוֹ כִּי הוּא לֵאמֹר וַיֵּת יִקְרָא קְרֻכְנִיָּה וְכַחֲמַר וְזֶה לְפִי שִׁבְיָן
מִזְמַן אֶחָד וּמִזְמַן אֶחָד כְּמוֹ שְׂחֵם וְאֵתֵם הַלְקָטוֹ לְאֶחָד אֶחָד נָטַי יִשְׂרָאֵל יִכְנַע עַצְמוֹ כְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל כִּי לֹא
יִזְכָּר שֶׁ עַצְמוֹ אִלּוּ יִתְמַר יִשְׂרָאֵל יִזְכָּר כֹּה אִמֵּר יֵאמֹר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְגוֹ כִּי כַּשְׂנֵאֲלוֹ הָיָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
לְבָדוֹ אֵלֵינוּ יִהְיוּ בְרָשׁוֹת מִלְכֵי הַגּוֹיִם וְהוּא אֶדְוֹן בְּנִצְחוֹת מִטָּה וּמַעֲלָה וְכִדּוֹ הַכֹּל וְהִנֵּלֵה בִידּוֹ
לְהוֹצִיאֵם מִהַגְּלוּת הֵן רִאשׁוֹן יִתְּן לְבָנָיו מַעֲלָה הַשְׂמֵדִים שֶׁלֹּא יִשְׁתַּנוּ יִתְּן לָהֶם הֵן רִאשׁוֹן וְהֵן
בְּרִאשִׁית וְהֵן אֶחָדוֹן אִם יִכְלֹ הֵם אֵת אֵתֵם קָיִים וּמִבְּלַעֲנֵי חֵן אֱלֹהִים אֵתֵם נִמְצָאוּ וְכַרְשׁוּנֵי הֵם
מִנְהַיָּם מִהַ שְׂמֵנֵי הַיָּם וְגוֹ כְּמוֹת יִקְרָא וְגוֹ וְיִתְּן אֶתֵם כְּמוֹת יִקְרָא הַשְׂבֻדָּה וְהַשְׂבֻדָּה
וְיִגִּד וְיַעֲרֹךְ לֵי מַה שֶׁהָיָה מִשְׂמֵי עַם שֶׁלֹּא כְּלָמֵךְ מִנְּרִאשִׁית שֶׁלֹּא וְהֵנָּה חֵם מִשְׂמֵי כְּלָמֵךְ כִּי
אֵתֵם שְׂמֵי הַנְּכַרְחִים בַּעֲתֵת שְׂכַרְחֵי כָּל אֶחָד כְּנֹכַח הַעֲלֻנוֹתֵם לְמַעֲלָה וְהַתְחַתֵּם לְמַטָּה וְכִן יִתְמַר
לֵי הַחֲוִיָּה וְאִשֶׁר תִּכְתְּבֵהוּ וְאִתְּנוּ כָּלֵם לְאֶתֵם לֵי הַחֲוִיָּה הַעֲתִידוֹת לְבָדוֹ בְּזִמְן רַחוּק וְלֵמוֹ הֵן
כְּמוֹ לֵמוֹ לְפָרֵשׁ כְּמַשְׁמֵשׁ פִּי בַעֲבוּרֵם כְּלָמֵךְ יִגִּדוּ כְּדֵי עַצְמָן וְהוּא יִגִּדֵה וְיַעֲרֹכֵה בְּשֵׁם הַעֲבָדִים
וְהַיָּשׁ עַל הַקּוּיָה שְׂעֻבָה מִנְּרִאשִׁית שֶׁלֹּא וְעַד הַנְּהַיָּה אֶתֵם תִּפְחָדוּ עַל אִמֵּר לְשִׁרְיָל אֶתֵם תִּפְחָדוּ
מִחֲלָהִים אַחֲרֵי וְאֶתֵם תִּרְאוּ מִהֵם וְכִן אִמֵּר יִרְמִיָּהוּ אֶתֵם תִּרְאוּ מִהֵם בִּי לֹא יִרְעוּ וְגַם הַיָּטִב חֵן
אֶתֵם וְאֶתֵם תִּרְאוּ כִּי לֹא מִקוֹמוֹ כְּמוֹ אֶתֵם תִּפְחָדוּ וַיֵּת לֹא תִדְחַלְוּ לֹא תִתְנַוּ כְּמוֹ אֶתֵם תִּרְאוּ וְאֶתֵם
תִּרְאוּ הֵן מִחוֹ הַשְׂמֵנֵי וְהַעֲתִידוֹת לְבָדוֹ וְכִי יִתְּנוּ וְאֶתֵם עַלֵי כִּי לֹא יִתְּנוּ וְעַתָּה
עַתִּי נִסִּים וְנִפְלְאוֹת וְאֶתֵם יוֹדְעִים אִם יֵשׁ אֵלֵינוּ מִבְּלַעֲנֵי כְּמוֹ שְׂחֵם מִטָּה רַבִּינוּ הוּא הַנְּסָה אֶתֵם
לְבָדוֹ לְקַחַת לֵנוּ מִקְרָב גּוֹי בְּמִסּוֹת בְּחֻטוֹת וְכַמּוֹפְתִים וְגוֹ לְפִינְכֵם כְּמוֹ שְׂחֵם יִתְּנוּ וְאֶתֵם עַלֵי
וְאִין צוּר כָּל יִדְעֵי כִי חֵן לְמַעֲלָה מִמֵּי יוֹדְעֵי כִי כָּל הַיּוֹדְעִים כָּלֵם אֶתֵם אִין פִּינְכֵם אִין צוּר אֶתֵם
יִדְעֵי וְהֵם אִינֵם יוֹדְעִים אֶתֵם עַל הַחֲמָה כִּי אִינֵם אֵלֵה וְחֲמַר וְזֶה עַל הַמְּלָכִים וְהַגְּלוּתֵם וַיֵּת וְלֵת
דְּתִקְוָה אֶתֵם מִן קְדָמֵי מַהֲיָה לְהַתְקוּף וְיִזְכָּר פֶּסֶל הַחֲוִיָּה שִׁוְנָרִים וְשִׁוְנָרִים הַפֶּסֶל
כָּלֵם תוֹהוֹ כִּי מַעֲשֵׂיהֶם תִּהְיוּ וְכַסִּי לֵהֵם אֶתֵם חֲמַדֵּיהֶם שֶׁהֵם הוֹמְדִים וְאֶתֵם אֶתֵם וְהֵם לֹא
יִעֲלֹ לָהֶם לְמַה הוֹמְדִים אֶתֵם וְעַדֵּיהֶם הֵמָּה וְאֶתֵם תִּתְמַר חֵן אֶתֵם יוֹדְעֵי שֶׁלֹּא יִעֲלֹ עַדֵּיהֶם הֵמָּה
הַפֶּסֶלֵם הֵם עַדוֹת בַּעֲצָמָם שֶׁלֹּא יִעֲלֹ כִי לֹא יִרְאוּ וְלֹא יִדְעוּ וְכִין אִינֵם רֹחִים וְאִינֵם שׂוֹמְעִים
וְיִדְעִים הַיָּדֵךְ יוֹעֵל לְאֶחָדִים לְמַעַן יִכְוָנוּ וְכִי לְמַעַן יִכְוָנוּ מַעֲבֹדֵתֵם אֶתֵם יִזְכָּר יִזְכָּר מִי
עַד מַעֲשֵׂה בְדוֹ כֹּה שְׂטָרַח לִיָּהוּ וַיִּסֵּם כֶּסֶף וְזָקָו לְהַכִּיל הַיָּם שׂוֹשֵׁן כֹּה - וְהֵן כָּל חֲכָרִים
הַמְּתַחַכְרִים אֶתֵם לְעַשׂוֹתָם אִין לְעַבְדוֹתָם אִין חֲכָרִים כְּמַשְׁמֵשׁ שֶׁהַפֶּסֶל תִּהְיוּ וְהַמְּתַחַכְרִים כִּי הֵם
כְּמִזְמַן כְּמוֹ שְׂחֵם יִזְכָּר פֶּסֶל כֹּלֵם תִּהְיוּ הַמְּתַחַכְרִים לְפָסֶל בְּכַרְתָּ תִהְיוּ וְחֲרָשֵׁי הֵמָּה יִזְכָּר

מי צדקה דבר של יאזכר אותו אחר ומהו כי לו תכרע כל בדרך השבע כל לשון כמון
שאמר נכונה הנביא כי אז יהטך א עמים חפה ברורה השבע כל לשון כמון וכשמו תשבע ויל
של יזכרו גם זה אחר וכן יכרע לפניהם אז לפני הא יכרע ויתפלל ובשמו יבש כחמת
אך בא המפרשים פירא כי אה דברי הנביא ויש מפרשים אמר הנביא א העתידות לח ידעתי
בדרך חכמה אך בשם שאמר כי אה הצדקות והשו והראכע פי אך בא לבדו צדקות ושו
ונכנסה מלת שאמר והטעם שדבר בשם שמו ואז ול פי אמר הנביא חט נשבע בא כי ל אמר
צדקות ושו עדיו יבא כלמ נפל צדקות ושו קרב אז ויכלמו כל הנחרים בו רל כל הכועסים
והקונפים בו וית ברם במימרא לא על אמר לחימה זכוון ותקוף במימריה יודון וינהוון
בשעתהון כל עממיהו ויתון מתגורין בעמיה והנבון חנל כפי הפסוק הזה כי הוא דבק באשר
למע זה ממנו חמ השבע כל לשון אך בא לבדו לח בא אחר והראיה לפי זה שהשבע חין על קשר
בא זה הפסוק כי לח יקשר ענין שנועה בזה הדרך אז עם בית לח עם למד כמון בא נשבעתי כי
נשבעתי וכשמו השבעו וזשבע על בא וכן כלם על צדקות ושו וכן אמר הא ל צדקות ושו ליתם
לשר עכדוני עדיו יבא ויכואו כל הנחרים בו כל העמים שהיו נחרים בו ומי אסים עבודהו על
הים הקוף אז יבאו עליו ויהו לו לפי ויכוא על מה שעשו ואמר יבא כלשון יחיד רל עם כל עם
ועם ואח במהרה כי יבא זה אחר זה מניכ דסכדין לשון רבים בא יצדקו הנמים יכואו
חבל כל זרע יצא יצדקו כעבודתם היותו ויתהלל בו לעני העמים כי הם דנקו בו חפי
בגלות כמון שאמר הם שחמו שם אהים ונכרש נפשו לא זר כר ע על פתה שג לשחוק
על הפסלים שזכר הטשאים את עז כסלח חמ כי כשנלכדה בכל לח די שלם הצילם אהיהם
חלף חף הוא ענמוכל שזכרו אותו וכרע ונפל לחרז וכן נבו קורם והוא כמו כרע וכל הוא שם
פסל שהיו עובדים ככל וכן נבו לחיה ולבדמה שנשאו אותם אחר שזכרו אותם טעם אותם חל
בגדמות להלכס למדי ופרס כי היו מנסף וזהב וישחיה נכוענין עלה משח כמון הפיל נשאות
ומר דרך שהוק ולעו מנשאותיכם הם פמוסות בגדמות כלומר כעפיה ויתר מדיח
גבדו המשאות מרוב הזהב שבהם פג שיהמח החמרים והגמלם משח לעפה פפה תחר
לגדמה שהיו עפה מכבד משחיה נשאותיכם משאותיכם והוא תחר ויש למר נשאותיכם תחר
לגדמות הטשאות ואמר פמוסות שהם כעפית יותר וכמו נשאותיכם כנגד העצבים ללעג
הגדמות המשאות אותם פמוסות הם ועפית וית חמיכו כל דחיתקטיף נבו הו עלמיהון דמות
האויב וצרי מטול טפיתרון וקריין על נטלהון ואיכוך חלקן ושד כנה הענין והמרי קרבו
כרע מלשח למלט עצמם משח שלם ישחן אותם בגדמות ונפגם הם עצמם הלכו
בגדלכס שלם הצל שנגריה ונפגם עצמם כמו כרול בזה נפא וחף נפגם לפי מחצבת פוגריה
וית לחיכל לשבח נטלהון ופליהון כשכיה יהכון שבעו חל בית יעקב אמר וכל
שחרית על גלת בכל שהיו שחרית עשרת השכנים של רחשונה והם לח שכו באז ולת בכל
הפמוסים מני כטן אתם פמוסים ונשאים על מכטן ומרחם חמכס וכן חשח ואסנול אתכס עד
כל ימיכס כי לח חמית חתכס או חמר ועד שינה שדרך יותר סבל ופענ כן ככל פה שתינו

כי בעצרתו ילכד ככל אע' שליתותיה נהוזה ובריחיה כחליי ונתתו לך כי כל מה
שאלם אונר מכסף וזהב ואכנס טובות תחה הקרקע אונר אותם אדם עהו ח'ך ומסתרים
וככל היו אונות רבות כמו שקרא אותה מדהבה כלומר בעליה הזהב : ומטמוט בארק המס
השניה למען קדע כי חט' א' כי זה הגנוח שחיה שעה בארצות להכניע מלכי הארצות תחתך
לא כחיל ולא ככח כי חט' כרנוט ובעורתי וכדש הכיר זה כלענו כי מ'א היתה ל' וכן חמד כל
ממלכות הארץ נהן ל' א' אהי השמים ול' שהמלכים אשר לפניו נתגאו ולא הכירו הא על שלם
ידו בהם כמו מלך אזור ככח די עשיתי וכתבתי כי נבוכותי וכבודנאזר שאמר העלה על
צמתי עב ארמה לקלון לפי התכוון כרש ורחה שהרשונים שהתגאו נטלו ביד הא הכיר הכח לא
ידע כי בידו הכל והוא המגבה והוא המשפיל ל' מען עבדי זה שאני שעה עמך לא למען
א' למען עבדי יפקד שככל העבדים יותר מדאי והנבדלים שלם ולהוציאם מוליהם בעבור
זה חט' מותן לך הכח הזה חכך ולא ידעתני כי כמה שנים לפני כרש ולפני גלת ישראל התנבא
הנביא על חרנן ככל ואמר וחקרא לך באמך ואמ' חכך כי פעם היתה הגוזה בשם כורש כמו
בזאת הפרזה ופעם בלש זכר שם כרש והוא הכטי ולא ידעתי עדיין לא היית ידע אותי כשהייתי
קורא על ידי נביאי כי אתה תהריב ככל אג' א' ח' חזקך אהן אונר במהכך עד שלם ידעתי
לי ככר דברתי על עבדי הנביאים עלך שאתן לך כסא על ממלכות הארץ ועל ככל ..
ל' מען ידש' וממערבה ההא רפה ואינה לכמי חבל הוא בלשון נקמה כמו מערכ שם בלשון
זכר' ויתכן להיות ההא לכמי השמש כי ימצא בלשון נקמה' ואם היה רפה ימצא כמות'
וזכר מזרח ומערב כי ממזרח למערב הוא היישוב שלם א' מצטן לדרום יוצר אור וצרח
ח'ך' מלרע : וכרא רע מלעיל וזכר אור וחשך ואלם ורע דבר והפכו זכרם למאל כ'
כן עשה הא יתן אור ואלם לשרא וחשך ורע לככל ורע הפך האלם כי האלם טוב והמלחמה
רעה' ואמר על אור ואלם יתר ושעה כי הם מעשה ויצרה ועל החשך ועל הרע אמר כרא כי
אינם דבר כי הסרת האור הוא החשך והסרת הטוב והאלם הוא הרע וצרח ענין ויצרה כמו ואלם
כריחה יברא א' ישור שיהיה ואלם ל' וכורא חשך הארץ כי היא הגורמת החשך בשלם כריחה
השמש הארץ מסך בין השמש וכיכנו לפי הוא החשך ופי' שעה אלם בין הבולדות שהן
כטבעם' ובהסכמת ארבע בולדות אה יהיה כריחת הגוף והוא אלם : ואם תכבד אחת מהן
חכרהה הקרה על החמה או להפך או הלחה על היכסה או להפך זה חולע הגוף שהוא רעי וזה
יבא ממחבלים רעים לגוף כי אם יהיו חמים ויחבל מהן יתר מד' הגבר תלבי החמה' או
ההפך כי כל אחת שמדה כנגד חכרהה או יבא החולע מדברים אחרים והבורא כרא הדברים
והמחבלים ואעפ' שהאדם גורם לעצמו החלמים שהם על המחבלים הבורא ית' כראן זהו ובורא
רע ואעפ' שהוא לא כראן לרע ויחס הטוב והרע לכריחה הא כנגד מחשבת מי שהחזין כשנים
אבות אחר טוב ואחד רע לפי חט' חט' שעה אה' הרע יפ' שמים ענין הוליה ומן הקל
ושחיקה ירעט טל והוא כמו הפך יערט טל חט' זה על דרך מאל על הישועה שתבא לער
כאל מלכי שמים בעזרתם וכן יוצרי הארץ ויפרו יצו וצדקה הצמיח יחד פי' יפ' יצו וצדקה

באמון ויהי טוחן ככית האסורים ואמר לה שתלך כשכיה יקח ריחיים ולא צמחך הימיה
היח השער שמתקנת אותה החזה על ערילה מעל פניה ומכסה אותה בסעף וזהו ככיה
חבל החזה שתלך כגלות ירד ככודה ולא תשינסעף והנה צמחה מגולה טפילת על פניה
כחזה כווייה חשפי אובל: כמו גל מעטן מחאוף הלכך וחאופי שהי והרגל יקרח אובל מעטן
שכיל שהיח הדרך שכל שלם ושכילך במים רבים והחזה חעפ שמכסה רגלה כלכתה בדרך
תגלה חתם ואם העכור נהר תגלה חפי האוקולפ שדמה בכל לחזה רכה ועמונה חמ לה שהייה
שוד שפחה טוחנת ותלך כשכי גלויות צמח ותעכו נהרות גלויות אוק חשפי החית כסגול וצמח
מפרש אובל מעטן שכולת הנהר שאמר במד חזיתח חשפי אובל חלופי שכליתח דנהר ח... תגל
ערוותך וכפל ואמר גם הרחה ערוותך ואמר גם רל שיתרחה לכל השלם חרפתה נקם
חקה מהרעה שעזו לעזא ולא חפיע חדם מעטן פן יפועטו בכר או בחרכי וחדם חסר כח
השמוש כמו לכ שוח ייטיב נהיה שפי כנהה וכן חדם פי חלדס כלומר לח חפיעטם כשחזר חדם
לא חקה נקמה שלמה מהם ועהה תי וחשט דינך מכט חנחא ויח חפוע לאון כקשה כמו
א תפוע כחאזר הוא קאור עם בית לו שיהיה בלח קצר הוא מופל על המעתי וכחצר הוא קאור
בלח בית הוא מופל על העתר וכן לח חפוע חדם לח חקכל כקטת חדם עליהם וכן פועת חת שש
כמו שחט עתיד לפרש גואלנו יא נכחות מי שעה כככל גואט יא נכחות והוא יקרח
קדושישראל שכפכור ירחה קדושת שמו בישראל ששבר דומס שכי כשתיקה שלח ישימע
כקולך כמו שאמר והיה באוב מארץ קולך דומס הוא שס או הוא תואר כלל לזכר
ולנקה כמו ריקס וכן שרי לחכן דומס ובחי כחצר שלח תרחי כי הדין עלך שיהיה נחלת
שלח ישמש ולא ירחו חוהך בט חדם כי היית גברת ממלכות ועהה שכויה וגולה וחם החמר
שתחכי שוד לממלכתך לש תוסיפי יקראו לך שוד גברת ממלכות לח תוסיפי שיקראו לך והוא
מלרע כמו חצר בפסוק כדי למעלה והם במוסרה שט מלרע קצפתו על עמי כל זה
השנח כל לך כשכל ישראל שקנפתו עליהם והם נחלתי וחלקי משחר החמות וכחצר
קנפתו עליהם כשנחם לח שמת להם רחמים על זקן שדרך השלם לכבדו ולא להטריחו וכן חמר
ירמיה הנביח פט זקנחם לח נהדרו וות אמרו לשלם אהי פי אה העתידות לכח עלך לח
חשנה שזכלו לכח ופי שוד חמרת כל כך חשנת שתהיה זה לשלם גברת שר שלח שמת
שס דבר על לכך מרעה שתח עלך כי לח חשנת שתהיה זה לשלם לח זכרת חחרית גחוקך
הגזלה שתפיל ויח לח חשנה לחחרית ירושלם שתהיה גברת ונפלה בידך ועתה שמש
שכינה כמו שקרחה גב עמונה וחפסי שוד וחפס זולתי כגזלה כמוט אמנה העיר אמנה כמות
מלכח שהיח לה כמו הכעל לחזה והיח שכולה במדת עמה שהם כמו כנס לה ותיב אנח
לך הוו באוח רגע כום אחד כי כללה נהרנ כלשצר המלך ונכנסו מדי ופרס ולכדו העיר
כמו שכתוב ביה כללח קטיל כלשצר מלכח כשדחה ודרינו שמדחה קביל מלכותח ופי כום
בעת כמו יום נעקתי כללה כגדך שכול וחלמון שס רל שימיהו נערים וגדולם ותהינה הנשים
אמסת מבטלהם שכולת מבניהם כתמס כהאלמתם כלמ רשת שלמות כחו עלך כרכ כשצר

בנה את אסכול אתכם וכן אמר לך הוֹלֵכֵי מִרְחֹק וְאָמַר וְגַם עַד זֶלְזָה וְשִׁיבָה אֲלֵהֶם אֶל
הַעֲוֹנוֹתֵי יַעֲרֹךְ וְקָנָה שִׁיבָה יוֹתֵר מִזִּקְנָה וְכֵן אָמַר בֶּן שָׁמַיִם לִזְבֹּנָה בֶּן שְׁנַעִים לִשִּׁיבָה אֵת הַחַיִּים
שֶׁמֶכֶס אֵת עֲשִׂיתִי וְכִיּוֹן שֶׁעָשִׂיתִי וְגַלְתִּי אֶתְכֶם עַל לִשְׁחָה וְלִסְבֹּל הֶתְכֶם וְהַמְלִיט חֲמַלְט אֶתְכֶם
מוֹלֵת בְּבַל לְבַר תִּדְמִיּוֹת אָמַר זֶה כְּנֹג בְּנֵי בְּבַל שֶׁהֵיוּ בּוֹטְחִים בְּכֶסֶם לֵהֶם וּמַעֲבִידִים יִשְׂרָאֵל
וְאָמַר לֹא יִבָּל אֱלֹהִים לִהְיוֹת חַוְתָּם מִיָּדֵינוּ כִּי אֱלֹהִים מִסְרָם בִּידֵינוּ לִפִּי אָמַר חֵץ תִּדְמֶנּוּ אֶתְכֶם
אֱלֹהִים לֹא חַוְתָּם הֵם מוֹהֵב וְכֶסֶף וּמַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם הֵם רֵזִלִים זֶה כִּי עֲנַן זֶלְזָה בְּדַבְרֵי רֹזֵל
מוֹצִיִּים זֶה כִּי זֶלְזָה אֶתְכֶם בְּזִקְרָה הֵם שְׂשִׂים חַוְתָּם לִכְפֹּלֵם כְּזֶלְזָה וּמוֹצִיִּים הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ
וּמִכִּיס כְּקֵנָה קָנָה הַמִּלְוֹנִים אֶתְכֶם אֶתְכֶם הַהֲשִׁיחֹת יוֹתֵר מִי סוֹנֵדָה לִפִּי אָמַר גַּם כִּמוֹ שֶׁפִּירָשׁ
בְּפֶסֶק יִסְגֹּד לֹא וְיִשְׁחָחוּ וְיִשְׁחָחוּ הָהָר שֶׁעָשָׂה הַנְּזוּרָה יִשְׁחָחוּ לְבֵיתֶם כִּי לֹא יִלְךְ כְּרִגְלוֹ
תַּחְתָּיו בְּמִקְוָמוֹ וְיַעֲמֵד יַעֲמֵד שֶׁסֶם בְּמִקְוָם שִׁיבְחֵהוּ לֹא יִמַּשׁ כְּעַל שֶׁמֶד מִנְּטָן הַכְּשֵׁל וְכֵן לֹא
מַיִשׁ מִתּוֹךְ הַחֵלֶל יִזְכְּרוּ וְזֶה הַתְּלוּשָׁה מִכְּמֵן חַיִּים כְּלֵמַר הֵיוּ חַנּוּסִים וְלֹא בְהַמּוֹת שֶׁלֹּא יִכְנָסוּ
וְלֹא יִשְׁכְּלוּ וְיִמֵּן הַתְּחֻקָּה כִּמוֹ אֲשֶׁר יִשְׁקִיר חֲרָשׁ שֶׁעֲבָטָה יִסְדוֹת שֶׁהֵם חוֹזֵק הַקִּיר וְכֵן הֵן אֶתְקַטֵּן
וְחֵלֶל שֶׁ מִעֲמָן חַיִּים הַכּוֹ וְהַשְׂרֵט כְּלֵמַר הַכְּלָמָן מִמַּעֲשֵׂי כֶסֶם הַרְעִים יִזְכְּרוּ וְזֶה רִשְׁמֵי
זָכְרוּ וְזֶה מַעֲשֵׂה הַנְּזֻחֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּזְרָם עַל כְּרַחֵם וְכִּי אֱלֹהִים עָשָׂה תִי שְׂפָטִים כּוֹה הַכּוֹל לְזָכֹר
כִּי חַנּוּס אֲוִחַן שֶׁל אֱלֹהִים וְאֶכְפֵּס כִּמוֹ חֵץ יִזְכְּרוּ מִרְחֹקֵי כִּי כָל הַעֲשִׂיּוֹת הַחֵלֶל הַגְּדֵלִי
פִּירָשׁ בּוֹחֵם שִׁיבָה כּוֹרֵשׁ וְיַחֲרִיב בְּבַל וְאֱלֹהֵי וְיִצְחָק יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָהּ אָמַר עֲצֵנִי תִקֵּסִי אֵת אָמַר
עֲצֵנִי אֶחָדִיתִי תִקֵּסִי וְחֵץ מִכֶּר וְכָל הַפְּעִי אֶעֱשֶׂה וְחֵץ מִנְּעֵי בִי יִזְכְּרוּ מִמִּזְרָם אֶתְכֶם זֶה
עַל כּוֹרֵשׁ שִׁיבָה מִחֲרָצוֹ שֶׁהֵיוּ מִזְרָחֵי לְבַבֵּל וְיִכָּזֵק לָהֶם מִהֲרָה כִּמוֹ הַשֶּׁף לִפִּי קִרְאוּ עִשׂוּ חַיִּים
עֲצֵנִי שֶׁקִּיִּים מִה שֶׁעֲצֵנִי עַל בְּבַל דְּבַרְבֵּי וְזֶה הַנְּזֻחֵי וְאֶחָדִיתִי וְכִי אֶתְכֶם אֶתְכֶם מִמַּעֲשֵׂה עַל
הַמִּחֲמֵר וְהַרְחֵצוּ עַל הַקְּרִיָּה שׂוֹכֵר וְהַקְּרִיָּה הֵיוּ שֶׁהֲעִיר אֵת לְבַבֵּל כִּי קִרְאוּ וְהַדְּבַר הָיוּ
עַל יְדֵי הַגְּבִיחַ וְחֵלֶל שֶׁ זֶה הַפְּסוֹק עַל הַמֶּלֶךְ הַמַּשִּׁיחַ וְקִרְאוּ עִשׂוּ שֶׁשֶׁף מִהֲרָה בּוֹמֵט וְרִזְזָה
הַפְּסוֹק אַחֲרָיִךְ זֶה עַל גְּזֻלַת הַגֹּלֵת הַזֶּה וְכֵן יִתֵּן עַל דֶּרֶךְ אֵת שֶׁמֶד לְבַבֵּל וְלִשְׁכַּח מִמֶּנּוּ

לְחַיֵּי הַכְּשֵׁף כְּלָל וּמִחֲרָצוֹ רַחֲמֵיךָ בְּכִי אֶתְכֶם בְּחַיֵּי אֶתְכֶם מִלְּעֵלֶת אֶתְכֶם חַוְתָּהּ אֶתְכֶם אֶתְכֶם
אֶתְכֶם לְבַבֵּל שֶׁבָּעוֹ אֵת לְבַבֵּל בְּבַל שֶׁהֵם חַבְרֵי לֵב וְחַבְרֵי לֵב הַרְחֵל וְרַחֲמֵיךָ מִנְּזָה מִעֲשֵׂת
עֲדָה לְהַסֵּךְ קִרְבָּתִי עֲדָה תִפְאַרְתִּי הַהַשְׁעָה שֶׁאֵין לָכֵס הֵיחָד תִּפְאַרְתִּי לִי יִדְּעֵי שְׂכִירֵי
מִבְּסֵף מִמְּלִכָה שֶׁהֵיחָד מִלְּכָה עַל כָּל הַחַרְטוֹת וְשָׂבַע עַל עַמֵּךְ לֹא שֶׁתְּהִי לָךְ מִלְּכָה
אֵתְכֶם בְּדֶרֶךְ כִּי עַל עַמֵּךְ תִּשָּׂא כְּלָמֶיךָ שֶׁתְּהִי חֲרִיבָה וְקִרְאוּ בְּתוֹלָה שֶׁהֵיחָד עַל עֲתֵק כְּתוּבָה שֶׁלֹּא
בְּכַעֲבָה כְּלָמֶיךָ אֵלֶּךְ שֶׁלֹּא יִדְּעֵי עַל עַלְתָּה וְכִפֵּל דַּעֲמָן בְּמֵלֶת אֲנֹתִי וְאֵתְכֶם שֶׁכֵּן לִחְרָם וְכֵן לֹא שֶׁמֶד
מִלְּעֵת כְּכַסֵּט יַחַד לְבַבֵּל אֵת לֹא הוֹסֵפֵי אֶתְכֶם לִךְ שֶׁד רַכֵּה וְעַמּוּנָה כִּמוֹ שֶׁהֵיוּ קִרְבָּיִם עַל עֲתֵק
שֶׁהֵיחָד כְּעֵלֶת הַתְּעַמּוּנִים וְכַעֲלֵת הַתְּעַמּוּנִים יִקְרָא רַךְ כִּמוֹ שֶׁאֵתְכֶם הַיָּשׁ הַרְחֵק כֵּךְ וְהַעֲמָן הַרְחֵבֶךָ
וְהַעֲמָנָה כִּי לִפִּי הַתְּעַמּוּנֵי הֵיחָד הַרְחֵק וְהַחֲלֵשׁהּ בְּחִיכָרִים כִּי אֶתְכֶם הַעֲמָל וְהַיָּשׁ עֲמָן לֹא שֶׁמֶד
וּמִחֲלָתֵהֶם גְּסִים יִהְיוּ קָשִׁים וְחֻזְקִים וְיִסְכְּלוּ הַעֲמָל וְהַטּוֹרָח קָהִי רַחֲמֵיךָ כְּדֶרֶךְ הַטּוֹרִים שִׁימּוֹן
לְהַסֵּךְ בְּכֵת הַרְחֵיִם וְיִטְהַרוּ שֶׁסֶם כִּמוֹ שֶׁהֵיוּ עַד בְּכּוֹר הַשְּׂפָחָה אֶתְכֶם הַרְחֵיִם וְכֵן יִתֵּן כְּשֶׁמֶד

מי צדקה דבר של יאזכר חותו אחר ומהו כי על הכרע כל ברוך השבע כל לשון כמו
שאמר נפטה הנביא כי אז אהטך א עמים חפה כדורה השבע כל לשון כמו וכשמו השבע ניל
של יזכירו גם זה חנה ולא יכרע לפניהם אז לפט הא יכרע ויתפלל ובשמו השבע באמת
אך בלא המפרשים פירא כי אה דברי הנביא ויש מפרשים אחר הנביא א העתידות לא ידעתי
ברוך חכמה אך בשם שאמר כי אה הצדקות והשו והראב"ע פי אך בלא לבדו צדקות ושו
ונכנסה מלת שאמר והטעם שדבר בשם שמו ואחזק פי אחר הנביא חטנשבע בלא כי אחר
שצדקות ושו פדיו יבא כלמ נעל צדקות ושו קרב אין ויכלמו כל הנחרים בו רל כל הכועסים
והקוצים בו וית' בדם במימרא דא על אחר לחייתיה זכוון ותקף במימריה יודון וינהון
בטשתהון כל עממיה ויתון מתגורין בעמיה והנכון חנל כפי הפסוק הזה כי הוא דבק באמר
למע' זה ממש חט השבע כל לשון אך בלא לבדו לא בא אחר והראיה לפי זה שהשבע אין ל קצר
בא זה הפסוק כי לא יקצר ענין שנועה בזה הדרך אף עם בית לא עם למד כמו בלא שבעתי כי
נשבעתי וכשמו השבעו השבע ל בלא וכן כלם על צדקות ושו וכן אחר האל צדקה ושו ליתם
לאמר עבדתי עדין יבא ויבואו כל הנחרים בו כל העמים שהיו נחרים בו ומי' חסידים עבדו עב
החסיד הוא חז יבואו עדין ויהאון לפי ויבוא על מה שאמר יבא כלסון יחיד רל עם כל עם
ועם ואח' במהרה כי יבא זה אחר זה מן דם כדון לשון רבים בלא יצדקו העמים יבואו
אכל כל זרע יצא יצדקו בעבודתם היותו ויתהלל בו לעני העמים כי הו' דברו בו יפי
בגלות כמו שאמר חס שכחו שם אהים ונפרוש נפשו לא זר כר ע על ענה שנ' לשהק
על הפס' ילם שזכר המז' חס את ען כסל' חמ' כי כשנלכדה בכל לא די שלח העולם אהיהם
אלה אף הוא עצמו כל שזכרו אותו וכרע ונפל לחרז וכן נבוקורם והוא כמו כרע וכל הוא שם
פסל שהיו שובים ככל וכן נבו לחיה ולבהמה שנשאו אותם אחר שזכרו אותם טעם אותם הו'
הנהמות להלכס למדי ופרם כי היו מנסה וזהב וישחיה כטוענן עלה משח כמו הפיל' נשאות
ומר דרך שהוק ולענ' מנסחותכם הם עמוסות הנהמות כלומר כפי' חנה מדיח
נ' נבו המסאות מרוב הזהב שבהם פג' שיהמח החמרים והגמלם משח לע' פה ע' פה תחר
לנהמה שהיו ע' פה מכבד משחיה נשאותכם מסאותכם והוא תחר ויש לומר נשאותכם תחר
לנהמות הטאות ואמר עמוסות שהם עמוסות יותר וכתי' נשאותכם כנגד הענבים ללענ'
הנהמות המסאות אותם עמוסות הם ועי' פה וית' חמינו כל לח' תקטיף נבו הוא עלמיהון דמות
הוי' וכערי מטול טעיתהון וקירין על נטלהון ואיכון חלהן ועוד כנה הענין והי' קרבו
נרש מלם משח למלט עצמם ממסח של יסאו אותם הנהמות ונפגם הם עצמם הלכו
כפי' כ' של הצל שוביה ונפגם עצמם כמו כרול בזה נפא וחמ' נפגם י' מ' ח' ע' נ' ה'
ות' לחי' על לשבח נטלהון ופ' חיהון כשחיה יבאון י' ש' ע' ח' בית יעקב אחר וכל
סודית על גלות בכל שהיו שחרית עשרת השבטים של ר' חנה והם לא שנו באז ולת בכל
העמוסים מ' כטן חתם עמוסים ונשחיס על מכטן ומרחם חמכם וכן חש' וחסנול התכם נד
כל ימיכם כי לא חמית חתכם אחר ועד שינה שצריך יותר סבל וכע' נן נני' פ' שיהיו

כי בעצמתי ילכד ככל אע' שליתותיה נהוזה ובריחיה כרוזי ונתתו לך כי כל מה
שאלם אינר מכסף וזהב ואכנים טובות תחה הקרקע אינר אותם אדם והוא ח'ך ומסתרים
וככל היו אוננות רבות כמו שקרא אותה מלהבה כלומר בעליה הזהב ומטמוט בארק המם
השניה למען תדע כי אע' כי זה הגנוח שאתה שמה בארנות להכניע מלכי הארנות תחתך
לא כחיל ולא ככח כי אע' כרנוט ובעצמתי ובורש הכיה זה כלעצמו כי מ'א היתה לו וכן אמר כל
ממלכות הארץ נתן ל' א' אהי השמים ול' שהמלכים אשר לפניו והוא ולא הכיה הא עב שלם
ידן בהם כמו מלך אשר בכח די עשיתי וברכמתי כי נכונתי וכבודנאזר שאמר העלה על
צמתי עב אדמה לעלון לפי התבואן כרש ורחה שהראשונים שהתגלו נפל ביד הא הכיר הכח לא
ידע כי בידו הנל והוא המגביה והוא המשפיל ל' ענין זה שאע' שמה עמך לא למעך
א' למען עבדי יתקב שככל העבדים יותר מדלי והנכדוס שלם ולהוציאם מוליהם בעבור
זה אע' מהן לך הכח הזה חכך ולא ידעתני כי כמה שנים לפני כרש ולפני גלות ישראל התנבא
הנביא על חרבן ככל ואמר וחקרא לך כשמך ואמ' חכך כי פעם היתה הגוזה בשם כורש כמו
בזאת הפרשה ופעם בל' זכר שם כרש והוא הכטי ולא ידעתני עדיין לא היית יודע אותי כשהייתי
קורא על ידי נביאי כי אתה תהריב ככל י' חזקך אהן חזר במהכך עד שלם ידעת
ל' ככר דברתי על עבדי הנביאים עלך שאתן לך כסא על ממלכות הארץ ועל ככל י'
ל' ידע ומערה היה רפה וחינה לכמוי חבל הוא בל' נקבה כמו מערכ שם בל' און
זכר ויתכן להיות ההא לכמוי השמש כי ימצא בל' נקבה וז' היה רכה ימצא כמות י'
וזכר מזרח ומערב כי ממזרח למערב הוא היישוב שלם לא מצטן לדרום י' וז' אור ובורח
ח'ך מ'רע: וכרש רע מלעיל וזכר אור וחשך ושלם ורע דבר והפכו זכרם למאל כי
כ' ענה הא יתן אור ושלם לשרא וחשך ורע לככל ורע הפך השלם כי השלם טוב והמלחמה
רעה ואמר על יאור ושלם יתר ושמה כי הם מעשה ויצרה ועל החשך ועל הרע אמר כורש כי
העם דבר כי הסרת האור הוא החשך והסרת הטוב והשלם הוא הרע וכורש ענין גזירה כמו וחס
בריה יברא י' יאור שיהיה וזול' וכורש חשך הארץ כי היא הגורמת החשך בשלם כשתשקע
השמש הארץ מסך בין השמש ובנינו לפי הוא החשך ופי' שמה שלם בין הפולדות שהן השוכות
בנפש' ובהסכמת ארבעה גולדות אה יהיה כריחת הגוף והוא שלם: ואם תבנה אחת מהן על
הכרחה הקרה על החמה או להפך או הלחה על היכשה או להפך זה חולק הגוף שהוא רע וזה
יבא ממחל' רעים לניף כי אם יהיו חמים ויחבל מהן יתר מד' הגבר הולדת החמה י' או
ההפך כי כל אחת שמדה כנגד אחרתה או יבא החולק מדברים אחרים והבורח כרא הדברים
והמחל' ורע' שהאדם גורם לעצמו החל'אים שהם על המחל'ים הכורש ית' כראן זהו ובורח
רע והפ' שהוא לא כראן לרע ויחס הטוב והרע לכריחה הא כנגד מחשבה מי שהחמין כשנים
אהוה אחר טוב ואחד רע לפי א' ח' י' שמה אהי הרע י' שמים ענין ה' והוא הקל
ואתקיים ירע' טל והוא כמו הטף יערט טל ח' זה על דרך משל על היאונה שתכ' עשר
כחל מ'אבי שמים בעזרתה וכן יושבי הארץ ויפרו י' צדקה השמי' יחד פי' י' י' וצדקה

בשמאון ויהי סוחר ככית החסורים ואמר לה אתלך ככיה ייקחו ריחיים לנן צמך קדמה
היא השער שמתקנת אותה קדמה על עדיה מעל פניה ומכסה אותה כסעף וזה ככיה
אכל קדמה אתלך כגלות ירד ככיה ולת תסיקסעף ורגה צמיה מגולה כפליה על פניה
כחזה כוויה חשף אכל : כמו גל מעטן מחסוף הלכן וחשף סה וקדמל יקדח אכל מעטן
ככיל שהוה קדמך ככיל שלם וככילך כמים רבים וקדמה חעם שמכסה רגלה ככיה כדמך
תגלה חתם ואם העבור נהר תגלה חפץ האוקולפ שדמה ככל לחסה רכה ועמונה חל לה שתהיה
עוד שפחה כוחנית ותלך ככיה גליות צמח ותעכו נהרות גליות אוק חשף החית כסגול וכמירש
מפרש אכל מעטן שכולת הנהר שאמר במד חזיתח חשף אכל חלפת אנליתח דנהרש ייתגל
ערוותך וכפל ואמר גם הרהר ערוותך ואמר גם רל שיתרחה לכל השלם חרפתה נקם
אקח מהרעה שעאו לערא ולת חפיע חדם מעטן פן יפגעו ככיה חו ככיה וחדם חסר כף
השמוש כמו לכ שח ייטיב נהר שפ כנהר וכן חדם פ חדם כלומר לח חפיעים כשאר חדם
אח שאקח נקמה שלמה מהם ועדה תי וחשף דינך מכח חנשא וימ חפוע לשון כקשה כמו
א תבגע כוכשאר הוא קשור עם כת חו שיהיה כלל קשר הוא כופל על המענה וכשאר הוא קשור
כלל כית הוא כופל על הנענה וכן לח חפוע חדם לח חקבל כקשת חדם עליהם וכן פועה חת ש
כמו חשף עתיד לפרש גואלנו יא נכחות מי שעשה ככיה גואט יא נכחות והוא יקדח
קדוסישאר שכעבור יראה קדושת שמו בישראל יעברו דומם שכי כשתיקה שלח ישיע
כקולך כמו שאמר והיה כאזכ מזרז קולך דומם הוא שס חו הוא תואר כלל לזכר
ולנקה כמו ריקם וכן שרי לחנן דומם וכחי כחשך שלח תרחי כי קדן עלך שיהיה נהלמת
שלח ישמש ולא יראו חוקך כפ חדם כי היית גברת ממלכות ועדה שכוייה ונולה וחס האמר
שתזכי עוד לממלכתך לש תוסיפי יקראו לך שד גברת ממלכות לש תוסיפי יקראו לך וקדח
מלרע כמו אשר כפסוק כדי למעלה והם כמסורה שפ מלרע יקצפתו על עמי כל זה
השנא כל לך ככיה ישרא שקנפיה עליהם והם נחלתי וחלקי מאחר החמות וכשאר
קנפיה עליהם כשנא לא שמת להם רחמים על זקן שדרך השלם לככיה ולת להטריחו וכן חמה
ירמיה הנביא פת וקנאם לח נהרו ורת אמרו לשלם אה פ אה העתידות לכח עלך לח
חשבה שיוכל לבחופי עוד חמרת כל כך חשבת שתהיה זה לשלם גברת עיר שלח שמת
שם דבר על לכך מרעה שתכח עלך כי לח חשבת שתהיה זה לשלם לח זכרת חחרית לחוקך
הגדולה שתשפל וימ לח חשבה לחחרית ירושלם שתהיה גברת ונפל כיקר יעתה שמש
שזינה כמו שקרחה גב עמונה וחפסי עוד וחפס וולתי כגדולה כמוט אמנה העיר אמנה כמות
מלכח שהוה לה כמו הכעל לחסה והיא שכולה במדת עמה שהם כמו כנס לה ייתב אגוד
לך הוה באזח רגע כיום אחד כי כלנה נהרו כלסתר המלך ונכנסו מדי ופרס ולכדו העיר
כמו שכתוב ביה כללח קטיל כלשאר מלכח כשדחה ודריו שמדחה קביל מלכותח ופי כזם
נעת כמו יום נעקתי כללה כגודך שכול וחלמון שם רל שימיהו נערים וגדולם ותהינה הנאים
אמסת מכת עליהם שכולת מכניהם כתמם כהאלמתם כלמ רשתה שלמות כחו עלך כרכ כשפך

כברה חט אסכול אתכם וכן אמר חזק עלנך הואלכתי מרחם ואמר וגם עד זלזלה ושיבה אלהים א
העוכבי ואלך זרנה שיבה יותר מזרנה וכן אמר בן שנים לזרנה בן שנעים לשיבה חט הוא
שמכם חט עזיתי וכיון שעזיתי וגדלתי אתכם על לשה ולסכול אתכם והמלם חמלט אתכם
מולת ככל לומר תדמינו אמר זה כגור בני גבל שהיו בוטחים בכם ליהם ומעבדים ישראל
ואמרו להיכל אלהים להניל אותם מידנו כי אלהים מסרם בידינו לפי אמר חזק תדמו אותם
אלהים ל אותם הם מזהב וכסף ומעשה ידי אדם הם והזלזלם זהב ענין זול בדברי רזל
מוציאים זהב כזול לעפף זהוהב בזקר הם ששים אותם לפסילים כזול ומוציאים הרבה ממנו
ומכיסם כקנה קנה המלונטם חף יסתחוו להשתחוו יותר מי סוגיה לפי אמר גם כמו שפירש
כפסוק יסגוד לו וישתחו ויש אורה יהר שיעשו הצורף ישלחו לביתם כי לא ילך כרגלו
תחיו במקומו ויעמד יעמד סם במקום שיטהוהו לא ימנע פעל שמד מנען הכעל וכן לא
מינע מתוך החלל זכרו וזהו התאושש מנען חיש כלומר היו אנשים ולא כהמות שלם יבנו
ולא יזכרו וימ התחוקו כמו ח ישיקיר חרש שעינו יסודות שהם חוזק הקיר וכן תל אתקט
ואחול פי מעטן חש: הכו והשרט כלומר הכלמן מיע שינס הרעם זכרו וזהו ראשית
זכרו וזה משנה שאנתי ישראל ממזרים על כרחם וכאיהם עזתי שפטים כזה הוכל לזכור
כי אנכי אולין שד אלהים ואכס כמו חזן זכור מראשית כי כל העתידות הקלה הגדלה
פרס בזאם שיב כורא ויחריב ככל ואהיה ויוציא ישראל מהוכה ואמר עזתי תק סי חט אומר
עזתי שאמרתי תקום וזין מפר וכל הפעל מעשה וזין מנע בני קורא ממזרח: אמר זה
פל כורא שיב מארצו שהיא מזרחית לבבל ויבא קל מהרה כמו השף לפי קראו שם חיש
עזתי שקיים מה שעזתי על גבל דברתי וזהו הנוירה ואבינה וזכרו חף לרנה המעשה על
המחמר והראשון על הקריחה סוכר והקריחה היא שהער את לבבו באו קראו והדבור הוא
פל ידי הנביא ואחול פי זה הפסק על המלך המשיח וקראו שיש שישה מהרה בזמנו ורזח
הפסוק שאחר זה על גזולת הגולה הזה וכן יתי על דרך זה שאמר לנשח גלותה ממ
לחיתזה כשף כלל ומארע רחיקא בני אתרהם בחרי חף מלעת חף חתיבה חתקני חף
אעבדינו שבועו חף לנשא ככל שהם חכמי לב וזכרוים לשרחל ורהוקים מצדקה מעשות
עקה להם קרבתי עקתי הפארתי ההשועה שאין לכם היה תפירת לי ירדי שברדי
מבסח ממלכה שהיה מולכה על כל הארצות ושכי על עמר לא שתהיה לך מלכה
אפי בדרך כי על עמר תזכ כלמ שתהיה חרבה וקרה בתולה שהיה על עתק כבהולה של
כבעלה כלמ שלם שלטה יד אדם עלנה וכפל הענין במלה אמות ואח שכי לחרז וכו כי לא תוסט
מלרע כפוט יחד לצד חף לא תוסט אקראו לך שד רכה ונמונה ביש שהו קוראים על עתה
שהי ת בעלת התעמגם ובעל התעמגים יקראו רך כמו שאח האיש הרך כך והעמו הרכה כך
והעמונה כי לפי התעמו יהיה הרך והחולשה באיכרים כי ינשי העמל והגיפה שאין להם בעמו
ומחלניהם גמים יהיו קאים וחוקים ויסכל העמל והטורח קחי ריחים כדרך השכויים שיטיחו
איהם ככית הריחים ויטרו סם כמו שהם שד ככור השכחה אשר חגר הריחים וכן קח כשמן

יטוב ממנו ישרא יעקב: וזכר יהודה כי על יהודה ידבר כמו שאמר בתחלת הספר אשר חזק
על יהודה וירושלם: הנשבעים בשם יי וכלהי ישראל יזכרו כפל העטף במלת אמת והנה הם
נשבעים ומזכירים שמו לא באמת ולא בצדקה: כי איננו שואים מנותיו ואיננו ירחים חותיו ואיננו
חושפים בהזכרת שמו הם לא באמת חס לאו כי איך ישבע חס בחי המלך והוא מורד בו: כי
מער הקדש: היא ירושלם שהיא עיר הקדש כי האבירה לשכינתו שהיא קדוש: והיא לכם
להיות קדושים ולא לטמא העיר אשר אתם נקראים על שמה כמו שאמר וכט צון גיל ושמוח וחיט
חומ על יושבי ירושלם כי על שבת יהודה נשמו כפייה לא בלכך והוא יא צבאות אמו: שהיא חזון
צבאות מעלה ומטה וכדו הכל לעשות בהם כרצונם ואיך לא ירחים מפניו: הר אשונות
דבר שנחריב כי זאת התוכחה אחריו נאמר: וכיון שהגדתי על ידי נביאי וכל מה שאמר
היה לכם להאמין בו ולאמור מנותי כי רחיתם כי פתחום עשיתי בסנחריב מה נגורתי עלטכמן
שאז שינח מלך יא ויך במחנה: ואומר הרחשנות בלאן רבים וכן יצאו ואשמיעם ומבחינה
כי פעמים ההנבא על דברי סנחריב גמו שנתוב בזה דבר כמו שפ: בר עתו כי כנר
ידעתי כי קשה חתה ולעכ"ל אוביך כי התשועה הגולה שרית בדבר סנחריב הרי חתה
כאלו לא רחית היא קשה לכ בשלם כזה: וכן ח"מ משה רבינו כי אנכי ידעתי את מרדך ואת ערסך
הקשה ואמר ידעתי כי השחת תחיה ונגד כדול כנגד כדול כי אחר שהפכת ערסך יא לא פנת
ערסך: אז כאלו ערסך נגד כדול אלם יוכל לחזור כאלו איננו פרק 8 וכן מנחך היא כנחשה: אלם
הכוש מפני כי העזות יראה נמצא וכפניו כי מי שיש בו העזות ירים מצחו ופניו לכנר מוכיחם
כאלו מצחו ופניו קשים אלם להנפישם אז ירים בעזות מצחו ופניו וכן כתיב חזקו פניהם מסלע
וגגוד לך הגוירה העתידה לבח הגדתי לך חותה מחו כטרם תבא וכן אמר סאו לא עשיתי
זה סמא היית אומר ענני עשם עשה אה הגוירות הנאות ונצחי צוה חותם ביבאו:
שמעת חוה שמעת חותה הגוירה כמו שהשמעתך רחה חותה כלה ברהי וחיתם הלם תגידו
וכי תכחיסו מה שרחיתם נעניכם: והנה השמעתך שד חדשות מעתה: העתידות לבח:
והוא חרבן ככל כמו שספר נבורות שמחות אנלי: ולא ידעתם חתה: **ערתה** נכראו: **העת**
שיצאו מפי הטי הוא עת בריחה: ולפני יום ולא לפני היום הזה שחט מעדס שחט יחמר
הנה ידעתך זה לא היה כי עתה נכראו ולא ידעתם ולא שמעתם עד עתה גם לא: יש לפרש
דבק בפסוק אלפניו: והנבון לפרשו כפני עצמו: איך אמר לו דרך תוכחה: חס לא שמעת מת
שנויתך כלום לא קבלת גם לא ידעת: גם לא מחו היה החלת כגידתך: כי גם מחו הדורות שעברו
לא פתחה חונך לקבל דברי וחניק הפח מקום שורק: וכן ופתחו שערך תמיד: פתח דאמר
והנבון שהיה כממשו מכנין פעל והם פעלם שמדלי כגוד הכנול ככל דור ודור יש כך כוגים
כי טעם מכנין רל מעת הוהך לו לעם פשנת כי וכן קרא לך טעם כי במדבר פשנת כי כמה
פעמים: כי מי שהוה טעם פעם אחת לא יקרא אח מי ששנה תמיד כפניו יקרא פשנת: או פ
מכנין כי הרשעים יש קצת ממדותיו כטבע יצירתו מן הזכיק כמו שאמר כרשעים זורו רשעים
וגו וכן ח"מ על הצדיק כטרם אנרך ככנין ידעתך **למען** שמי שנקרא שמי עלכם אנקראתם

כלומר פס רב כזמיר ועצמת חכרף של חושלך והעמן כטל כמלת אמת חכרף מן וחוכר
חכר והוא עטן כשפ' ו' ת' ב' ש' זו ברעתך חמ' רעתך על הכשפים שהם דעה והסרת הכטחון
מהא ואת כטחת כהם ול' יועלך זין רוצט כי מטעה הכשפים יעזה כלט וכשהר וכן חמר
ועז כן החרטומים כלטיהם וזעפ' שהיית עזוה כסדר חמ' ר' זית' * ואף רוצט כפדה מקום
ערי ונמקנת ספרים הוז קמז וכן להוציאו ממנחים הקמז כמקום נרי חכמקך ודעתך חכמית
חינומת שהיו כך החכמה היא שכלה חותך מלפמז לא שהיית חושבת כי הוז הופילך היא
המרידה חותך כא זככתך עטן מרד כמו סוכו כנס סוככט והדומים להם * ובא עטך *
וכא לשון זכר ורעה לשון נקבה עב' נזמר כי הוז חסר יזא חו דבר כלמ' קס רעה * למ הדפי
שחרה למ הדפי עת כוזה כמו השחר שכל כנקר וברע וימ' לצאת ממנה לחור כי ירעה חסך
וית' למ ידפי למינפי עלה הוה כמו שכל כפרה להסיר איתה כמו חכמה פנו שפ' חסד כעמו
שזה פ' שמחה * עכריו נח מגעורך כל ימי היותך יו פ' שכלמחן הנערים איתם כשפים
וחכמים אול דרך לעג הערוצ' תתחוק והוז טעל שמד מעזרת עריז כלומר יהיי ערונה *
גלגלות כי למ יועלך ענהך וכשפך וגלגליה כהם כמו יעפ' ענתך כרוכ הזכרים לכו
הזכרי שמים פ' עמו החוזים בבוכבים ופ' עזר משפט העתדות על פ' הנככים הזכרי
כלומר חסר חו' לך עז עתה וקרי הזכרי החוזים עתה ושניהם עטן אחד מודיעים לחזים * הלמד
בטול של כמנהגו פ' בת' הרחב' אל מודיעים העתדות כחמהם לחזים ב' למ יועלך לדעת
כל הקורות באיר ופמח' רב בעת התחכמה המ' חרות כי הם עיקר אמונתם וזה טעמ' לחזים
ופ' כי מחסר יבאו עטך מבקשם ומשישך ורזל הדכקיהא פס לחזים שאז מ' חסר ונח כל חסר
כל' מודיעים מקנה רפתדות ולא כלס ומס' הפסק החוזים שמו' פס הקורות הכחות חך ל' ח
הודע לך זאת קרעה הכחה אך טרם כוזה חס ידעה ועתה חס * יס להם תחכמה להושיעך
ממנה ישישך חנה היא החוזים כק' שצדק מהר מפני החס ורעה הם למ יוכל להעיל עניך
מיד הלהבה והיא הנרה וחך ישישך חן וחלש לחמס הגה החוזים חס כמו העז שצדק
שהיא יועיל כחלהו אז כח' הק' שצדק שאין ט' הועלת ב' חן לעזלה ונס להבה למ הפמד כן
אז החוזים כסח הנרה נבל' ולא הועיל כחמתם למ לעזמס ולא לחזרים: נחמס מקור כפלים
לשכ' את כה יעקב רל להתחמס כהם והלמד פתוחה מפני דחית * חור לשכת עזו וזין חור וזין
הועלת כה לשכת כנדה להתחמס כן ככח הנרה למ מנח' לצפזס שס מקום הועלת כן היו לך
חכמיר כן עמדו לך כפת נרה כמו שתרזו חסר עפת להם להיות חכמים בתוכך * מכשפים
והזכרים חוזים וכ'ס למ יועלך ולא היו לך כפת צרתך כרחו מן דעיר והלכו להם חס לעבת
פנו זה למורח וזה למערכ חן מושישך וחמר יש כי בראו כחופים כדרך גגה והוא * שבו
זזה * חמר הנביא כנגד חנאי חרו שהיו רעים אמש זאת הפתחה שחמרתו שחחרב בכל
בעבורכם חחר שהל' איה כשאתיכם ופה כל זה למ נטאתי חכמס ואתם בית יעקב שהיה עזר
והיה לכם ללמד מ'טה חכמס הנקר חיס כגס ישרא וכיון שאתם נקר חיס כגס ישר חכמס מיה
לכם להיות כמורה ומימי יהודה יצאו כלומר מורת יהודה שהיה פונד ועל הדבר הזה עין יעקב

ויהי כהן ויהי כהן כי הוא יעשה חפץ הא כבכל ויראה זרוע הא כר שמים ו
הוא חת פתחו כחן כמו כסנחריב וכבוכדנצר אש חמל כל ממלכות הארץ נהן ל אלו האמ
זמה סחור דהיה חמר להם שלם לטכח כן דרך הלשון וכן נמש עמים כלם ואלו השמי
חסר בית השמואל יתח כמו ככשלים וכן לזנות בית חניה ורבים כמורו וית חתנו על שרא
שתנוס יא רחס ליה לארא יעבד רשתיה כבכל ותקוף דרע נכורתייה ולע ככאחי יאגרי חת
הכפל לחוק חו חת שהייתי וחת שהיה וכמו שדכרתי על כורש על נבזי כן הכיאותו א
ככל ותצלה דרכו ומה שחמ חף קרחתו כשם כמו שחמ למשיחו לכורש וית חנף ניריה קיים פח
חכוכון חף רשתיה חעלתייה לרע בית שכתתי חף מנלחית חורחיה יקרבו אי אה דברי
הנביא לך מראש בסתר דכרתי נכוחה סנחריב כשהייתה רחאנה לך דכרתי בסתר אש כולני
חמרתי כי כן יהיה מעת היתה מעת היות הגירה שם הייתי חת כי הא הודיעה ל וחת חמרתי
חיתה לכם כולני וכן נתקיימה הגוירת כמו שאמרתי וחתם עלי וכן עתה יא צבאות הא
הגירה שעתידה לבח והוא חרכן ככל ורוחו פרוס מלכו כלומר ומלכו ברא אי כשע
כנכוחה והודיענו זאת הגוירה העתידה לבח שלחט איכם שאודיעה לכם ומה שהזכר
ורוחו פעמים אומנו הנביא קול כלל רחיית מלחך ופעמים ירצה מלחך במחאה דו
וחזול פי לא מרל ש כאשר נבדתי נכוחה סנחריב כולני דכרתי ומעת היתה חוחה נכוחה
ית מי אלה וני לך למ שם חת י וזמן פתה יא אהים שלחט ורוחו שכ כרתי לנבדתי
זהו יז סעדיה פי כמו כחחו על דרך ותעת צם כרוחך כיד נבייך וכמו דרשו יא וס
בפיו ודחכע פי ורוחי מלכוכו הממונה על מלכות פרס כי יש מלכים ממונים עלה
כמו שכה בספר דניא וית מעגן דחת כרו עממיא מדחלתייה מהמן הריבתייה לחברם ג
חמ נבייח ימן יא אלהים שלחט וממריה כה אמר יא גוחלך מעלת ככל על ידי כרש
הט מלמד ככל יוס לך על לך שתהיה כה ששם השמע ל ולח תולה לבכל ולח תנטרך -
ואס תלך בדרך אשט מדריכך ילו הקבתי חלע עשית זה שהקבתי ויהי חנבר שלי
תשלט בר ידי חויכ ובחמרו כנהר כלומר בנימי הנהר שהם רבים וית כשפע נהר כרה ו
וצקה שהייתי עושה עמך ככל הים שהם המימים כל הפסק זה אחר זה יורה כח
כמו כן בחול זרעך שהיית מכרך חוהך כפרי כטנר וכפל הענן כמלת שונות ואמ
יעך כמושה והם חכב החול שהם נדמות מנלית הנבר בדברי חול ויש מפרשים
כמו הים והם הדגים וית רפריכוהי הם חבני החול שהם כחוטו קטנות לך יכרה ולח יש
פירוש שם זרעך כלומר חעט שלח הקבתי למנותי לח חכריתך מכל וכל חלח חנה חובן
חויכך ואחר כך חגלך חגלך לך צאומכל מלפני חלח חגיכך לפני כבת שכנתי
כמו שמו על זרעך בעבור כי רוב השכי מהגולה היו כנים כי החבות מהו יא או מנכ
מכ דים חן ו כריחה מפחד כי כיד רמה יצאו וצקול דנה אש פי מהירות ההלכה ור
תרשיסה רי מלפני יא הוא גורח כמו שפרש חו ול הועתה וזה הכתורה יא ולא
נכוחה ו על האשים מעלת ככל כמו שהוה כנרחה הוא תמה חך לח כתב ככפר

פני א' וכן אמר מזה רצונו בתפלה וזה עמך ונחלתך אחריו אפי' בכל דור ודור כי אתם
חייבים כלנה כמע' זכר הרעים אז שאת מחריך אפי' למען זמי' נמען תהלה כי תהלה היא ל
נהיות לעם מיוחד מבין העמים לזכרים ל' כי אם יפגע יאזנו אי' חססם לך כמו אחריו אפי'
כי הקף יקרא חוטם .. דהנה זרפתוך לא רציתי להכריחך בעבותיך אבל זרפתוך על ידי
עמיים נחרכו וכפינו ולא ככף ולא כנרוף ככף כי צורף ככף יסיר כל חס' מן הכסף ויכלם
פד שלם ישאר אז כסף צרוף וזה לא עזיתי כן כי מעט יהיו נשאריו ככס' אבל הרשע ככס' שהם
הסיגים ענתיים נחליים און כשכול כנס' און כפרי בהמה כמו שבתו בקללת לא להכריחם מכל וכל
וזהו שאמר נחריהך בכור שני ושני כולל כל מיני עטויין ויה' בריתך כמו בריתך ויהיו צריך
רק הוא כמזמש' כי הצרוף הוא בחירת הכסף מהסיגים .. למען רל למנן שמי
ולמען תהלה כי אמר כי חייך יהא מחולל זמי' חס' אכריהך וכבוד ללחוד לו
חתן: לא חתר ככורי שיהפחו עבדי א' אחר על שיזמרו אלהים מסר ישראל ואל
היה כח בדי' להושיעם מידם יחל מבטן נכפל מפעל הכפל .. ששע' אלע יעקב מקורתי
שאת קראתו ישראל ואתם נקראים על שמו ישראל חתן הוא כוזמן שמד' חתן ראשון כוזמן עבר'
חתן אחרון כוזמן עתיד .. אף ימי לא תחמר כי מראשית הזמן חתן לבד כי חף טרם הזמן חתן
ל' ימי יסדה חרץ ימיני טפחה שמים והזמן נכרח בכריחתם וחל' יסדה יכ' שהחרץ כיסוד
לפי שהיא נקבה כנגד השמים וזכר הימין לשמים כי השמים נכבדים מהחרץ כמו שהימין נכבד
מהזמא' ועד כי פעלת הימין יתר קיימת מפעולת מהזמא' כן השמים קיימים בלישיתם וזין
כן יישי החרץ ופי' פפהה הכן חותה כפפחו כמו שאמר ואמים בזרת תכן קורח חתן איהם יעמדו
יחדיו הנה נחלקו רבותינו כברייתא שמים וחרץ כ' חומרים השמים נבראו תחלה ואח' כברייתא
החרץ א' בראשית חתן השמים ואת החרץ ביה הלל חומרים החרץ נבראו תחלה ל' לפנים
החרץ יסדת ומעשה ידיך שמים חל' הנרומח חנף אמרית טעמח לכרייתא שמים קדמו' שנ'
ברייתא בראשית ל' החרץ קדמה שנ' ביום עובת א' חנה' חרץ ושמים חמר שמען כז' יוחאי
תמה אני היחך נחלקו חבות בשלם כ' וכה' אז שטם לא נבראו חל' כחלפ' כסויה' כ' קורח
אני אלהים יעמדו יחדיו וזח' ול' יעמדו יחדיו כי כאחד נראו הכורח ית' שמים וחרץ הוציאו
מחין לש' ומכח הטבע למעשה ומחוכרים כראש בראשיתם ועל השמים כטבעם כדרך העלונים
וירדה החרץ בטבעה כדרך התחתונים לרדת ואל' לה פמידם הושע' הוס' השמים שלטם
והחרץ יורדת' חף כאשר ראה החל' עת' טוב פמידתם העמידם וזהו שאמר קורח אני אלהים
יעמדו יחדיו והראכע' פי' חתן עשיתי ובעת' שאקרא אלהים למלחה חפצי' יעמדו שניהם כפני
כעבדים והנכון בפני שפירש כן קורח אני אלהים שאני משפיע עליהם כהי' בכל עת והם יעמדו
על תכונתם וכאל' חתן קורח אלהים שיפמדו ושמידים .. הקבצו' וכחו וכיון שאני עשיתי הנל
צדי כל הגבראים ואת' חפיל מלכות זו וחרים אחרת כמו' שאפעה בכל' להשפיע ולכריס'
כורא וכשיתקבט כלכס' הוש' ככס' נקבכנס' מי' שידע חלה העתידו שאני עשה מי' כהם שיגדס'
א' יהבו פי' לגורם' ובבר' זכרו כמה פעמים שהו' יחריב בכל' לפי' סמך' על המבין וזכו

הכל... ישיש דברי רבה שמת דברי נפך להפך ללעם וכן דברי חסר שמת נפך ונצל
ידי כסיתך שלם יוכלו העמים ללכתך בעלת כל ומן יהיו דברי נפך וכלבך לעצמו
לנצות שמיים וכל ומן חכמה עלך נגלת פה איכה פה לנצות ולסוד חרץ ויהו קבוצ נגות זיהיה
זרא לשלם הדש וכן אמר רנני טורח שמים חרשם וחרץ חרשם ולחמור לצון עמי הנה פ' לנני
ציון וזכר ציון כי הוי עיקר המלכות וית להקיים עמך דחמיר עלהון יסגן כסכב שמיים לשכלל
כנשתח דחמיר עלהון דיסגן כעפריח ולחמיר כציון עמי חתון... הרת עורררי התעוררי הקבעת
אמרי הכוס תרעלה על הזמרים גם מצית אותם עד שלם נחירה ככוס יפ' טפה כלומר
כל הרשת הנגזרות הנשע עלך ודי לך קומי מהגלות והתעוררי... מנהל ינה נפודה
בגלות לא היה נח ביד כפ הגלות לנהל אחד להכרח ולהחזיק בידו ולסמכו מהרשת כי כלם
שבים נה... ישרתום הנה הרשת הקורחות חותך נהויבך נחרוך קרוב לגלות שמים רשת
היו השול והשכר ורפ הרעב והחרב כי הכוד הוא ההרב והשכר הוא הרעב גלה הרעית הוא
לך לבד רשת נגלת שסכלת זה כמה קורחותיך נטע האף מי חנחך כמי חנחך חיה
עם הוא שלקה כמותך שחולל לחמך... בניך עליו מלאן יתך על ראש יונה ויתעלה
ענין עפית וריסוק החיברים על שלם וכל לעמד בעצמו כמו אמר בקטת ירמיה שנים
לחרץ חותות נמר וזקן כהוא מכמר כהוא שהוא שוכב במכמר שלכדו חתונו ויהו יהוה המכר
בתורה ותלו וזמר בהפך החותיות כמו כשב וכבש והוא אור הגר ומכמר הוא רשת וכן יכלע
בממוריו רשעים ופירשי מכמרת... ושכורת ולא מיין פ' ושכורת הנרות ולא מיין... כרה חת
הוא יהיה חרניך ולא מלכי החומות והוא אלהך שיקח משפניך מן העמים יריב עמו יקח
ריב נמו ומשפטם מן רגזים וכן ריב ואלמנה... וישבתיה ביד מוניך... שראינה מן כי יא
ענה לנפך אמר נפך ואמר ניוך כי הגבז מעתה כעפי הגוף וכחוז כמו השק שהכל
עברין עליו וכל זה סבלת להבתי לפי אמר ותשימי... עורו ערי שוך זהית מופשטת
ממנו עד שתה לרשי חתו... פרל וטמח ערל זה מלכות חדום שהם ערלים וטמחון מלכות
ישמעאל שהם מרחין עצמם טהורים כרהוז נופם והם טמאים נמעשיהם ירעים וכן המלכות
הגלה החזיקו בירושלם מינוס דחרבן ושניהם נלהמים עליה זה ומן רב זה כובצה מזה וזה מזה
ומינס הגולה וחילך לא יעכרו בה עוד כל ימי שולם וכן חמ וזרים לא יעכרו בה עוד התנערי
דמה יאבתם בגלות כמו המתפלג באפר וחיז' ל התנער מן העפר וקום שכי כמו חת
השבי ואת המלקוח וית ענין ישב קומי תיבי על כורסי יקרך התפתחי מוסרי נוארך חסר מס
השמוע ממוסרי נוארך שהרי הם בגלות כחלו של ומוסרים כנוארם : שביה חיר בכלם עניה...
כי כה חמ' יא' חנם כלל כסף לא בטומה ולא נכסף לא בהאונה ועוד נאריך כענין זה ככסף
וירח כי חמ' יא' כי כה... מצרים ירד עמי זכר שתי הגלות גלות מצרים גלת ככל כי מלך
אחר הוא מלך ככל ואמר מצרים שרד שם כראשונה לגור שם ואשור כן בחפס ענדן כל
אחד מהם כי מצרים לא היה לו דין להעבירו כפרך כי לגור שם החל וכן אשור לא היה דין
עמו ולא היו בני מלחמתו למה בא סנחר כ הגלה עזרת השנטי ונבוכדנאצר הגלה יהודה ונבין

מהגולה כצנצא פיהם נסים או שרקע נור כעבורם במדבר .. א.ן שלם לראשם *
ככל יזה אומר א למטה כפר את כה אומר רם ונזח * אומר אהי והסימן יא אהי ..
עו * חיים טי יושבי חיים וזה דברי הנביא על עצמו ואמר שמש והקשיבו א הגמים
שהם מרחוק * כא הם חננו לפי שהתנצח עליהם פורענות העתידה לבא ולקדם שהרי
נבא על סנחריב מלך אשור כמה פעמים והתנצח על ככל ועל דמשק ועל מצרים ועל רומח
על צור ועדון .. יא מכסן קרחת א תתמהן על חס יוצ מתנצח רעה עלכם כי חס מוזמן
לנבואה מן הכסן והוא על הדרך שפרשתי בפסוק וטעמא מכסן .. א.ו.ש.ם פי לא חוכל למנוע
עצמי כי הוא שס פי כחרכ חדה לדבר העתידות בהתוך לאן בלא מורח גכל יגו החכמה
חלם יוכל להרע לשרא חעפ שדכרתי עליהם רשת וישימט לחץ כרוח לוחה בלאוט למרחוק
מות בחשבהו הסתירט לפי שמה עצמו לחץ למה סתר הא לאספה שהחיים נסתרים שס *
כ חדה כנגד ישראל שהם קרובים איו ובחרכ ינח חדם לקרוב ולח למרחוק ואמר חן כנגד
ס רחוקים וכחן יורה למרחוק ופי כרוח מרוק ומרוט על שהחן זך וכרוח יוראמר
ושחיה מוזמן לשלחותי כעבד לחלוטו שחמרת הנני שלחט ישראל אומר ככלל
י ישראל שחמפאר כך כחזון המתפאר כעבדו הנחמן .. ואגור חמרתו כחזוניה
ורחל בתאנה כתוכחתי אומר לריק יעשה * וכפל הענן כמלת שכות משפטי
חת יא ששלחט חלנהם ולא הועלתי ועמו חריב על זה .. ח.ת.ה כה אומר לאוככ
פי ינרע להיות לו לעבד ולהשיב יעקב חל בתוכחתי ושיחסף ישראל לו כלומר
וחס לא יועיל בחר זה די לו שיכבד כפיטו יודיעט סודותיו ופתיחותיו והוא היה שוי
ונתיב לו יחסף בחלף ופי כתיב בתמיה .. ו. א.מ.ר גקל נכעל שמד הקון כנרי
ה והוא חסר הח התמיה כחל אומר הנקל למה חמרתו כי לריק יעשה וני רחל
ך לט עבד לו די לך בזה חעפ אלא שמשו * אגא דורך די לו טעמיה בלחותי ושר
שכטי יעקב מנחלתם כנולת בין העמים ולא די לך שהתנבית הטובה חלט עבד
הם ונצרי ישראל להשיב פי להשיב חותם לקדמותן ונצרי פי חרכות כמון וכנצורים
ד לאור גוים כי נבוחותיך יהיו לעמיד לאור גוים שירחו איתקיימו נבוחותיך וישבו א
בה ויחורו כך להיות יאעשה עקב החרץ כי כישועת ישראל יהיו נוכעים גס כל
מלחמתנו ומנוכמו שחמר ינח כל כשר להשתחוה לפט - ואחל וקלכו גוס למורך
אכרטי כסוק חלה על התלוי שחמ שהח היה לחור גוים שהחיר ענב העמים על הדי
ור נהם כי חס הוא חלה חמו עבד ושד שחמר אלה היה שוי לח היה לו שוי מעניו
חלה וחיך החיר עני הגוים כחמונתו עב קנה החרץ ויהי חיה בחמונתו רוב הגוים
ישמעאל חנים בחמונתו .. כרה אומר גוחל ישראל מנולת העמים כי עתידות הן
נלות חחריהן קדושו איתקדש בהם כנפלחותיו שרחה בהגותו חותם קהולת לכא
ל כעבור ישראל ארוח כווי נפא ומתעב חותו כל גוי והוא עבד מבמה יעשעם עב
ל כים ויקמו לסטו שרים ישתחוו לו למען יא חסר נחמן למען יא א.ו.ש.ם ב.ת.ת

הרשי הכרול וינתן קטר בית השמוע ותתנם ומכח מר כשחורין ומותיה כל למי שיהא למה שרוא
רועה לפעוץ חץ או חרב או חפת או רומח כל כל יוצר ענין פועל כמו שפ' ובמקרה יצרה
ואוראו יתר ויזר שלם נכר פעול מהכסף ואם לא נמצא לא יצא לפועל ולא יזיק לך וכל לשון
חס יהיה לך משכס פס גוי אחר תרשיע אותו במשפט ויצא הוא חיוב ויתהיה טענהו בטלה וחסה
תצא מן המכס וניהיה כלום לא יזיק לך לא במענה ולא בדברים וחסה הכרחה היא בחלת
יכדי לא כלמ' כנחלה והיא לשלם וישרא יהיו עבדי לא מיום הגחלה עד שלם ההו כל צמח
לשון קריחה וכן היו ציון המלטי ויחרי מלחמת גוי ומנוג יכירו האומות כשהא הוא מלך על
הכל ורין ונלתי וחו יצאו איוז ולם ללמוד משפט הא והורומו כמו שאמר בתחלה הספר לכו
ונעלה א הר יגון ויורנו מדרכיו ויהיה הענין כאלו הא קראם לבוא וללמוד והמים הם משל
להורה ולחכמה כמו שחי היפטר לשלם כל מיס כך חי הפטר לשלם כל הורה וכמו שהצמח
מהחור למים כן הנפש החכמה תתחזה לתורה ולחכמה כמו שג' כנחלה עמוס לא רעב ללחם
ולא צמח למים כי אם לשמוע את דבר ה' ואמר חין לו נסח לא יחוש כי יחס דריך כי צינס יתפ
ע יין וחלב נמשלה התורה לין מה יין מהמח את הלב כמו שנתו ויין יסמח לכו אכז אף דברי
תורה כן פקדי לא ישרם מהמחיל לב והחלב כמו שהחלב קיים החיך וגדול כן דברי תורה קיום
הנשמה וגדולה שהיא הולכת וגדולה כלמורה במדרגתה כמו שהיא ואמר יחילה על היין והחלב
כי הם כמחיל ומשקה לניח... לכה תשקל כסף פרחנע שיש עצמם נוכחות נדרות של
יועלו ויפה פ' ויהו כלם לשענה ונס הם לא יקראו לחם כי לא יופעלו לניח ולנפש ואנל כוב
והו הבורה שג' כי לקח טוב נתתי לכם וכו' והתעבבו צדקן נפאכם לשלם הנח וכן ויהי נפאכם
כמו שדבר דאן ואמן הוא תעמוג רניף כן הבורה והחכמה היא תעמוג הנשמה וחמה... דה כדרי
דוד הנחמנים והו המשיח כי יקרא שמו דוד או לפי שהוא כן דוד וכן נאמר עלו ודוד עבדי
נשיא להם לשלם הנחמנים הקיימים כמו במקום נחמן כלומר כמו שחסדי עם דוד קיימים כן
תהיה כריתי עם דוד קיימת ועד זכר דוד שהוא יהיה המורה לעמים כמו שאמר ברחלת הספ'
ויפט בין הנוים והוכיח לעמים רבים דהן פג מזהיר ומפד כהם כמו הפדותי כנס החס העל
י ער כמו היום והועד כבעליו ואנפי... שאלה והקמים להם הם ענין התריה לשון עדות הן נב'
כי המתרה מתרה בפכ פדים כדי שלא יכחיש בו המותרה וכן אמר רפדותי כנס היום את
הנמים ואת חירץ באלו אמר בפניהם חני מתרה כנס שיהיו עגים כפ וכו' כנס ועל המשיח
אמר שיהיה מזהיר העמים ומי כחם וית' הוא רב לאומים כח עס הדגים נגד ומנה כדרי שלם
כמנהג יאמר כי יהיה כגור עליהם ומנה חיתם כמו האדון שמונה עבדיו... דהן גוי אמר כגור
ישרא גוי שלם תהע א רחוק מחרץ ישר תקרא אותו ויכח לפתך חפני שלם תעמו ולא ידעך
על היום כשמשם נפאחות שעשה האפמר ירחו ממך ויחזו לעבודך למה שתצום ומי נתן לך
זה התפארת לא אהרן דרשנו לא ווי חת לכפ הנלת דדנא לא בהמצאו הנכון כפי מה שפי חס
דרשורו כעפ' שימח לכס כיהו קחב כעמן שיהיה קחכוו והיא דריאה בכל לב כמו קחב לא
לכל קוראיו ורא פ' בהמצאו קודם גור דין וית' כש דחלתא דא ער דחבון היין כש מן קדמיה

זהו בארץ כלל מזמט ואע"פ שהיתה נזירה מראש יום המצרים העבי דוס יותר מדלי וכן אזור
כמו שאמר חט קנפתי מעט והם עזרו לרעה ועתה כזה הגלות שהוצלעת אלעית מה ע פה
מה ל ככ כזה הגלות שהצרכתי אותם זמן רב בגלות כן יאמר הא כהניעעת הגזולה כי לקח עמי
חנם חנם מתעבבים בגלות כצביל כחף שהם חייבים לאזכיהם אף כשמתם גל וכבר לקחו
פגשם מזלו יהללו דגוים המואלם בהם יהללו אותם כעבודתם הקזה וכזה נעקתם אף ושוך
כי עתה כל היום שמי ממאץ שמי בגלות שהגוים ינצוהו שהם הגוים אותם ואולם אותם על
יחוד שמו ללקח כפתח כי הוה פעל עבר משלנו נהם טפל מהדגש יהללו שראו יל מעפן
יללה והוה מכנין הפעיל והוה טפל יוצא ממאץ מורכב מטפל וההפעל וכבר כיצדו דקדוקו
היטיב בספר מכלל בחלק הדקדוק ממנו ככנין טפל לכן ידע עמי שמי שמינו מדע בגלות
חבל הוה ממאץ כעת הגזולה ידע עמי זהו שאמר בזם ההוה חו ידע עמי וכן שחר העמים
ידעו חבל ובר עמי כי הם ידעו כחמה וידע כי הגזולה ל דבר לאו וההכחשה שהבטחתי
על ידי הנביאים חו ידע שהוה חמת וידע כי חט הוה המכר לם שדברו הנביאים מעצמם אף
הם לא ידעו כמו שידע חו כעת הגזולה יבד נחו שראו חוה והחלף נחה והכון נפפל
וכן כחו לחייך והוה ענין יופי וימר ענין יופי על הרגלם על דרך משל כמו מה יט פעמיך
בלח מה יהיו נאים ויפיע רגל המכר שיעלה על ההרים להשיע קול לכשר שלם וטוב ויחצה
ולח לטון מלך אהיך כי עב הזמן ההוה לם יראה שהוה מלך חבל חו יאמרו הכל שהוה מלך
כמו שחל והיתה לף המלכה והענין דרך משל כי ידע הדבר בעולם כלו כאו הנאי על ההרים
מאמשים קל השועה וכן דרך השלם לכשר על הטובה הרי זה מאובח לכשר עלה קול
נופך נביאך כי הנביא יקרא נופה סכן אמר נפה נתיך לט שהוה נופה העתידות
ואחכ מה יהיה קול נופך ואמר נשאו קול כלומר שנשאו קול כשמחה וירננו יחדיו שיראו כי עין
בעין בשוב א צון כלומר יראו נערה הנבואה כי שב הכבוד לטון והוה רוח הנבואה שפסקה
מאמרו חני ומלכי וכעת הישועה תשוב רוח הנבואה לקדמותה ושד חתר משהיתה וכן אור
עין כעין נראה חנה א כי כלם היתה בהם רוח נבואה כמעמד הר סיני מלכ הכבוד שיראו
נחום העני וית נופך פרנאך פנחו ענין הרמת קול וכן פנחי רנה חף דרך משל כי
ישועה ישרא תהיה בגלות וכן וזרועך חזופה עליה סודו הכפל לחוק הענין משם ממקום
הגלות טמאי חרם חו ישועה שחתם גולם כניהם והם טמאים וחתם נטמאתם כס עד כה
נמיהם ועתה נחו מניהם א תטמאו עוד כס א תגשו כס מהבה מתוך כל פיר ועיר שחתם כה
הכחו הנקו מכל טומאה ומכל עון טמאי כל א כל זין אלכם יהיו כל א ולא חרב ולא חטת
אף חסדי הא ורחמיו והם יהיו כלעם כצחתם מהגלות וטעמו לפכו כי לם בחפזון כלומר ביד
רמה תצאו לח הפחה מחדם ולא תהיו נריכין לכל זין וית נטל מחט דבית מקדש ולא ידעה
דעהו כי חין כזה הגלות כל בית המקדש כמו שהיו בגלות נבל כי נשאו אותם כצחתם מהגלות
כר לם בחפזון תצאו לפי תצאו כנחה כי לם תיראו מחדם חבל במצרים יצאו בחפזון לפי
שהמצרים היו מקדשים אותם לנחת מפני יראתם חבל משנתו מן העיר הלכו בנחת ביד

ומצדדי רעלמון פירם ויחל כבודם ואמר אמלל משמרן ישרא שני שבתות מיד כנאל ס
ישר ישמח את שבתות וגו ומתכ כהריה והכחותים א הר קדשי וכזכח מצות שבת הוא הקין
לשאר מצות עשה לא זכר החמור ואעפ"י שיש בה מצות לא תעשה העשה הוא הכל שם ישוב
לא יעשה מלמדה ואם אחר כך מעשה כל רע שהיא מצויה לא תעשה בכלל ואמר מחלל לאון
זכר אעפ"י ששבת לאון נקבה רל יום השבת... וא יאמר מה זכר בן הגבר והסרים שאין לכן
... רשט חבל יאמרו כעבור זה שהם מתבלטם מישראל אינו מנטיח אותם טובות אחרות בן פ
חיל ול והנה מצאנו ביחוקא כי הגרים תהיה להם נחלה בארץ ישראל ואמר כי בן הגבר שאם הנה
שלל הולד כנס אחר שנתגיר והרי הוא כסרים שאין לכן ויחוקא אם על אשר הולדו בשארל
אחר שנתגייח וכן אם אחר האלמז כתובכם והיו לכם באורח ככני ישראל יבדיל פתח הלמד
מקום הנרי וכן יזהכני יא והדומים להם שבתתי כספר מכלל וההנהלה הזאת שיהיו חושבים
שיאמר בן הגבר אעפ"י שלתי א יא ונתגייחתי ואין לכן בשארל לא היה נחשב מעם א בשלם
היה בן בשלם הנל וכן יאמר הסרים מה אינו בשלם כיון שלל אינו בן כדמותי הרי אינו כאל
לא באתי לשלם ולא חפץ ביהא והרי אינו כעץ יבש שלל אונתו כרי ועקב והנה הא כרי העולם
לכריה ורכיה כמו שכתוב פרו ורכו וכתוב לשבת יצרה אחר שלל זכיתי להטח בן ונמיתי יכרתי
שמי וזכרי מן השלם אין הא חנה כי ועל עטן שאמרו רזל כל מי שאינו מניח בן לנראו הרי
הוא כמורה לשמים לא אמרו ויטרה אלל כמורה ואינו חס מעשיו טובים אם אל יאמר אל
יחשב זה לא בן הגבר ולא הסרים בו כה אם יא לסריים והקדים בסריים לפי שהאלם בסרים
וכן דרך הכתוב לתפש האחרון כמו את יעקב ואת עשו ואתן לעזא אשר ישמרו את שבתותי
פי חיל ול שבת כראשית ושבת הארץ כי גם כשן שמיטה הארץ גל כמו שכתוב בכריתתי אעפ"י
שהיה הכל נכלל בו נחרו באשר חפצתי זכר הכריה כפי כי המצוה יותר הזקנה לפי שנתנו בכרית
כמו שאמר משה הנה דם הכרית אשר כרית יא שמכם על כל הדברים האלה או חס אם בכריתתי
על המילה הנה גם היא נתנה פי כריתותי... ונתתו בכיתי ונחומתי כהרגום בכית מקדשי
ובארע בית שבת רל בכית ההיכל ונחומתי תוך חומות העורה כי שם ימצאו החכמים
המיד וזכרו מעשה החסידים שהם בזמנה ושעכלו יד פי מקום כמו ויד תהיה לך חבל זה אינו
מקום נופתי אלל מקום במטלה ושכח וכן ברוך כבוד יא ממקומו ונעטן זה נמצא בכרי רזל
ממלל מקום אבותיו והדומים לו ושם שאמריך שמו לדורות הבאים כמו שאמ"ם שם שלם אשר לא
יכרתי ומה שאמ"ם ונתתי קלמן כמו שאמ"ם לדוד ועשיתי לך שם גדול כהם הגזעם אשר בארץ כי
אעפ"י שמעשה האדם הישרים והטובים ממשיכים שמו בן הוא חבל נהיות האדם טוב לפי
החלקים ומעשיו כזונה טובה החל מתן בלכות בני האדם להזכירו לטוב כל הימים כדי שימש
מעשיו הטובים בן מפי איכ וזה קנה גמול הטוב אחר מותו מלבד הגמול הגדול השמור לנשמתו
ואם לו אחר שאמר להם רל לכל אחר מן הסריים וכן דרך המקרא בהנה מקומות... ובג
הגבר הנלוי על יא כמו אל יא וכן ותתפלל על יא כל שמו שבת זכר את השבת כפי לפעם
בפרשט ועוד כי שמרית שבת יסוד גדול באמונת החל כי לא ישמור שבת אלל מי שיודה שהשלם

על דעתן קיימין כל זילעא תצנה קודם מיתה כי אין נאמרו וכו' וכל אחר מיתה כי אין
אחר מיתה תצנה לנפז כמו שאמר כי אין מעשה וזכרון ודעת ודפוח כשזול וגו' ויעזוב
רשע דרכו כמעשה וכפה וכן יעזוב כחזקתו הרשת כי אין תצנה מושגה כנראה כי
לא תהיה גב כנסתו כי טובת האדם נרשמתו הם תלויין כל זכרה וטוב ומגלה נרמין הפוכה
כי ירצה לסלח לעפ' שהאדם הרבה להרע וכו' לא מחשבותי כי אם חטאי חכם לחכמו
עקם ממנו ולא ימחול לו עפ' שימחול לו כנראה ישמר לו כלבבו והנראה יקרא דכך כמו
עפ' והנשתי מחשבה והנה אני מרצה לסלח לו ככס וכאזר אני ימחול כחמת לא ישאר חננה
מהשון דבר וכו' ובהו כמו שאמר דוד כי כנבואה שמיס על הארץ גבר חסדו על יריאתו זה
הוא חסד הגדול כאשר לו עריו מהא ימחול להם ויטיב להם גם אתם נגלת חס הרעית וחננה
לכם ולתכם טובו אי ודרשני ויתמחוני קרוב לכם כי לא ימוא דברי הטוב שהכטחתי אתכם
ודמשיל זה הענין לתום הארץ מן האלי ואלו וכו' כאשר ירד ושמח לו יאוב כי לא יצא הגשם
לכטלה של עשה מעשה וישוב לו זה לא היה לא מה עשה הרה את הארץ ונגזר ורע לאורע
לחס לאכל הגשם הוא המתין כמו ונתנה הארץ יכולה ויתבוננת הארץ ינניע האדם החלת מה
שינסרך לזרוע לגנה הבאה והשאר למחלע ופשוטו של פסוק נראה כי אחר שהרה יאוב הגשם
וכן הוא חול לא יאוב כי אם הרה נר כי אחר שהרה יאוב הגשם א השמי פחול כי יאוב הגשם
הוא חס השמש שאיך יאוב ולע זה לא היתה הארץ נרובה גשם נכון הוא מה שפרשנו
בו ושמח לו יאוב לשמש לא שעה שלחיה והרה את הארץ וכן יהיה דברי שהכטחתי אתכם
לבוש זכס מהגלת ומפ' אמרוהו הנביאים לא יאוב אי רקס לא כחמת יעשה מה שחפצתי
והנלח הענין של ימחולו פוע כיתבטל קצת ממנו לא הכל יעשה כמו שאמרתי בו בשמחה
הנחו מהגלות ובאלים תובלן לרצכם ההרים והגבעות וכל עני הגדה דרך משל רל שיאמח
בל השלם ימחולו בקי יכו כף לשמחה כמו שכתוב וכו' כף ויחמרו יחי המלך ותרדום ויך
אמח או יהיה ההרים והגבעות משל על מלכי החומות וכל עני הגדה משל על העמים ..
תרצות הנענוז מן מנין האעים וכן פרפר וזה גדל במדבר ואמר שהא יתן המגרתם
במדבר כחש והדם כמו שחל לעולה כפ' רצונים ואיכותם אתן במדבר חרו שטה והדם
בה אמר לא אמר לכפ הגלת אמח משפטועא נדקת שקרובה יאעתי לכח חס הטיבו
דרכם יראה כי התאוה מעובדת כחית המשיח וכו' אמר יעשה ואתן שמירת
פתי יחוק בה שטהר בה כל ימיו מחלע של עשה שם מלכה וכן קייז בכלל שמירת
שבת לקרא וקדוש הזכת הוא להכדילו מאחר הימים כי כן כל לאון קדי הוא לאון הבדלה
מאחר שמעלה כמו שנאמר ועדל אהרן להקדיש קדשקדשים הוא ומגדיל ורימים במחבל
ונמיתה וכנסות נקיה וזה כענין הגוף וכענין שמה נפשו פטייה מעסקי העולם וכלה מהם
ויעסקו כעסקי תורה ושמחה מתכוננת מעשה הא חכר ענין שבת כפרט במקום הזה לפי
שהוא מדבר בכפ הגלת שיטיבו דרכיהם ויצאו מהגלות והטובה שבה היא שמירת שבת וכיון
ית ולא יתחכם וחרול לא חרבה יחזלם לא כשכל שחלע סה את הגבת אגזמ ומשגתי

דעו להבין במעשיהם כי הם מעשה הוהו והופים ומהפשיהם ישרחל וכל אחד מהם פנה לדרכו
ויכל להפעיל עצמו במחל ובמשה ולכנוע כנוע ולא יחזאו על העם מקצתו כל אחד מקצה של
וכשכונתו ששים מעשים חל ומן התימה שתי רועים מבחשים ידמה שהיה קורא בקמץ הרים
אתרו אומר כל אחד מנביאי הזקר לכנע העם בזה חזק ואקחה יין לכם שנצתה ביחד
ונספחה מן וולל וסבא גם מחר ששה כמו היום הזה או יותר יהיה גדול קום מחר במשה
מהיום הזה ייתר גם או תחר חלה הם הדרכים שמורים נביאי הזקר לשל ומפנים אותם במחל
ובמשה עד שימשע להם לכל אשר יצוו ומסירים אותם מדרך יא והצדק נטל העטף כמלת
סומת וחינו חוג על צדק מיוחד אל על הצדיקים שעברו מן הדור ההוא וכן אמרו ואנשי
חסד נחמדים כי נחם ים אל פנים ונאמרו חנן לא זה צדיק חנן צמותו כי לעצמו לא חנן אל
מדורו חנן נמיתו נחיים ערבים טובים מחיי הגוף אל חנן מדורו כי להם החכמה ואין חיש גם
על לב נפיש בחין מוכן שטעמו דבק עם כי מפני הרעה נחסף הצדיק כלום הצדיק וחינני
הסד נחמט מן הדור טרם ומכן מפני הרעה העתידה לבוא על הדור ההוא ושלח רחוק הם
נרעה הקיח כמו שהם הלדה הנביאה על פי הדבר לפי שהיה הנפ חוסרך א חכותך ונחמט
א קבורתך בשלום ולא תראנה עניך בכל הרעה אשר חפ מביח על המקום הזה ואין חיש גם
על לב ואין מביח כי מפני זה נחסף הצדיק שלא יראה ברעה יבא שלם כשנחסף הצדיק
טרם ומנו לטובתו הוא כמו שאמר כי מפני הרעה ועוד כי צמותו יבא למנוח הכונה ויבא
טרם הרעה ימות בשלום כמו ואתה תבוא א חכותך בשלום יבואו על משכבותיהם היום שזכר
צמותם יבואו במרנוע גדול והמיתה תכונה כשכינה כמו שכתב ושכתי עם חנותי כי אעפ"י שיוכן
ממנו שכינה כמאמנה והיא שכינת הגוף שקבר אעפ"י באותה השכינה תהי ממנוה לנפש כי
לשון שכ בהנב כעטף ממנוה כמו לא שכב לכו ושקתי לא ישכבון הולך נחמו השלם שזכר יבא
מוכח הצדיק בהחטף כלום בשלם מת ובשלם יבוא צמותו וכאלו יצא לקר זהו והראשון כי לכל
מי שהיה הולך עם השם נחיו השם יהיה לו צמותו השלם והמנוחה ואתם קרנו הנה חל
נכוד כנ דורו הרעים קרנו הנה למשפט על מעשיכם הרעים בני עננה שאמכם מעננות
ומכשפת כי הכסף נמצא ברוכ בניים ואבותיכם מנחפים ואמכם זונות ואיך תהיו אתם טובים
ועננה בואר כמו ועננים כפליהם חס שורשים ותצה רל ותונה אמכם כי היו כנ רעים ועל
הדרך הזה חל הנשע לא חפוק על נותיכם כי תוכנה ועל כליתיכם כי תוכנה כי הם עם הזנות
יפרדו על פלגתעטבו כמו שאמר חתיו חקחה מים שהיו מתענגים במחל ובמשה והיו
מרחים פה ומחריכי לשון על נביא יא ומתלוצצים עליה כמו שאמר הוי עטרת נאות שברי
יפריס ואמר במשע דבר יא חנני לצון על עצמכם היה לכם להרחיב פה אהתם ילדי פגעו רע
שקר ילדי הווד צהרק שלם כמנהגו ההנהגים רחינו כספרי הנביאי שהמשיל ישראל שוכרי
נא לחשה שהיא מזנה תהת בעלה ודברי יחזקאל ברוכ על זה הדור וכן תולת דברי הושע
ועל דרך הזה עטף כרשה זו והו עטף הנחמים שמת משכך חיצת מנצט וכל לשון הפרשה
בנחמים מכנין נכנל ורמו יהס מן נכל יחס הצון ועטף משכפ הנקנה יאמר כלשון חמימות

מחזק ויש לו מחזק בראו מוחין וחיין וזליתו הם כן חין רחוי לזרת ולעבוד חלבו וזלמין כי ב יז
אמנם עשה וכרתי החל את כל העולם ויזכות ביום השביעי כמו שכתב משה וזוה לשמור את יום
השבת להיות להם לפנות ולזכות כי הוא כרתי את העולם ובעבור זה נהגה להם קודם מתן תורה
בי אחר שהודיעם שהיא חזון וכורתי אחר כך היה רחוי לצוותם על הורתו ומצותו כחזון המצוה
לעצמו ומי שילנה א יא רחוי שיחמין כי משה והורתו חמת וכוה ילנה הפה עם יא להינת לעמי
אחד יורה בראות יום כמו שיכנים אדם אורח בבינו ומקלע בשמחה כן אמר חזוה את
דכתיבים שיקבלום כשמחה כשיכחו להגוייר ושמחתי בבית הפלתי שיהיו שמחים כרחוקים עצמם
בעוה שהיא בית התפלה שזה כזוה עם ישראל בהפלתם ובעשולתיהם וכזכחיהם לכל העמים
כמו שחלם אלהי התפלה ונס א הגברי כל שכן לשנים לדתי יצא יצוד חקבץ עלנו לנקבצנו
פי חזול לאחר שאקבץ ודחי ישראל שר חקבץ עליהם נקבצים אחרים על נקבצנו והם גו
ויצונו והפסוק שאחריו יורה זה הפי יכל חיתו אמר כל חית הגדה וכל חית היער חתו
לאכול הפורים אשר צמחנה גו ומצונו והפסוק שאחריו יורה זה הפי וכן אמר בנבואת יחזקאל
הנביא חמו לצפור כל כנף ולכל חית הגדה הקבצו ונחו האספסופים על זרעי אשר חט זוכח
לכם וגו' חיתו הואו כוספת מוחו כפו בעשר והדומים לו וכן וחו חיתו יער וכן הסמיכות על בית
בשמש כמו השכונת ביהלים והדומה לו שכתבתי בספר מכלל חתו צווי שלם מנחי הלמד כמו
צפו וגו' האף נצרי שלח לחטף עליה יצפיו חסר יוד הרבים מהמכתב עתה בהשלמון
הגדומה שב הנביא להוכיח לשרא בני דוח שהיו דעים ואמר צופו פורים הם נביאי השקר
שהיו מטיים חותם לדרך רעה ואמל לא ידעו ואמר לא רחו כי פי פורים ערי הלכ כלבים אמנם
דמה חותם לכלבים לפי שהכלבים אומרים הצלח וכשיצונו צהיה רעה שצחה א הצלח ינבחו
והחיה הולכת לה ונביאי השקר עושים עצמם כדברים ואמרים ישראל ודנה הם כמו כלבים אמנם
שלא יוכלו לנחוח שלא יושעו לצלח כי תבא חיה והטרורף מה הצלח כדצונו חו הם כמו הכלבים
שאורבים למסולח ישורו לקול שאנת החיה ונבחו והטרורף ודנה הכלבים כמו שאינם שלא יושעו
כלום אבל יזיקום כי אמר הצלח ישען עליהם שינבחו ולא תבא החיה לטרורף כן נביאי השקר
שפשים עצמם אומרי ישראל ודנה יבחו חומות העולם שהם כמו חיות רעות ויבהיהו כי כרחל
ודנה השומרי לא יושעו אבל יזיקום כי בעשן דרכיהם הרעים שיורו חותם יבא החיוב על ישראל
גם כן מנהג הכלבים למס תמיד לפי המסילים לכלבים גם הם הצופים אורבים למס וצמדד
וכי יש כלב חלם חלח מרן חלמים מה טיבו של כלב זה הדם משלך לו פר זה וסובר חת פיו
כך היו גייפי ישראל הויים כתרנו עמין שכבין וחין לו חכר אורבי למס סמוך על חות השמוע
וכן משכמי כנרף לנביאי מלכס והדומי להם יורה כלבים עוי נמש וחס תחמתו הכלבים
החלה לא יחילום בעליהם לפי לא ישמרו הצלח הנה הם אוכלים אבל אינם שבעים כי
עוי נמש הם נפשם המתחזה היא עוה וחזקה ונח תשבע כן חלה הצופים כל עסקם במחכי
וכמשה ואינם שבעים כי הם מדפיס אחר התחזה ומי ששחח כן לא יזכע לשלם שבעה - הם
חו מקור והמה רעש - רעים את עצמם ולא יחזשו על הצלח שהם ישראל לא ידעו הבין לא ידעו

במנהגה של מרחוק ארץ אזור רחוקה היא מארץ ישראל ותשכל השפלת עצמך של שזול וכזית
עצמך בשלך לארץ רחוקה לכה עור וחיפזר שיהיה ותשכל שומד וכן השפלו שכו כלום שפלה
עד שזול בעסר המעץ הרע וית הפסק כן מדענית לך חזרה חזרת במלכותא וכדלסגיה
לך שבדן טכין סגיה מאידיך ואלתת חזנדך של מרחיק וזמ חזית תקיט פממית של שזול
ברוב דרכך יענת או רנית היית טענה במטה בארנך חלו הלכת בדרכי הא וענה כי
מרדה בו הנרכת לכה עור וועת ברכ דרכים לא חזרת טחא כמו כן אדם היגע
בדרכים שיאמר טחא לך ללכת בדרכים האה חשב ואטח לא חזרת חנה כן אז ערכ היה לך
כל הטורח ההוא של כן לא חנה ולא באנת בטורח ההוא מחזנדך ללכת בדרכי העמים ולסור
מחזרי יא ופי חיה ידך חיי כחך כלומר מצנה דבר שהיה ערכ לך כמו המזומה שהם חיי
האדם וכחו... ואת מי רגנת ממי פחדת ותרחי כי תכחי חס הרע לכוב ולומר של עזית
מעשים אה שזכרתי ממי פחדת כי חותי לא זכרת כשהיית ענה המעשים הרעים לא שמת על
לך כי לא היית חובבת כי חט רוחה מעצך חכ לא פחדת ממח למה תכובני טוב הוא שתדורי
עלמם קלח חט מחנה הלח חט שנתקתי לך והחרכתי חפי ולא העננתך מיד ומשום ומקדם
מלדתי כן עם בריותי שחט מאריך חט עליהם וחזתי לא תרחי חבל חס ירחה חותי בעת
המענה לא תדחי חותי בעת התוכחה שתכובי ותחמרי לא עשיתי רע... אגד חגיד חעפ שתכוב
את ותחמרי צדיקה את חט חגיד העזקה שעשית והם המעשים הבוכרים התחמרי כי הם
מעשים טובים ואת מטעך וחגיד מעצך שעשית ולא יושלך המעשים שעשית באגד חנה חבל
ויקרך... בזעקך אתה תרחיק חס יושלך מעצך כשהושקי מרעת חוייב הרחי חרך יושלך
קבוצך כל העמים שהיית מקבצת לך והיית טענה להם להיות לך לעזר עתה הרחה
רך יושלך כי הם יחריבוך כי מלך אזור החריב ארץ ישראל והנה הם לא הצלו עצמם כשכח
אדם בחיל כבד ואת כלב ישא רוח כמו החח שישא קמוץ קל מהרה כן יחתו כלם ברנע חנה
תחוסה ביהוא חקיה וסיעתו יחל ארץ לא כמו שחשב מלך אזור שיהפש ירושלים וירש
הר קדשי ביהוא חקיה... ואמר סול סולו האסיה כי יחמ ממנפת חוייב סל סל פס
דבר בי החוייב שהיה בדרכים קורס והוא החוייב שלם היו יושלך ישראל לבוא לנהאם מפס
חוייב יחמ להם עתה פס דרך לכס עתה והרימו מכאל חס יס בדרכים חכט מכאל חרימו
חנה כי המקול הגבול והוא החוייב ככר הוסר והנווי חוט לחנאים מוחלים אל לא שיהיה חוק
רחה ריח כט חמור למלך ולנצרה חקידים רטת והחמים להם חמ שיבמ להם דרך ויכחו
בדה ישראל כהזקט וכבטחה ועטן סול ומסלה חמרי ין הדרכים בזכטם אמ חמין בדרכים שהם
מקולקלת כטיט ויח מה אמירין החכטם מן הדרכים שלם יכאל בהם נני האדם השכרים
בדרכים והנהמות... כה חל הנביא כי כה חמ יא שוכן על וטפס שוכן כי כמו שיקרח שוכן
מי חמתימיל עמידתו במקום בן יקרח הא ית שוכן על לפי שחמתימיל השגחתו בעברתו וקדוש
שמי כמו ששמעתי שחן חרתי חותי הזרפים קדוש יא נבואת כה יחמ חל מרום וקדוש
חכון דרין ושל חמ חעפ ששכונ עם מחמים וקדושים והם הגולגלס והמלחמים כן

הפניע אלנוס הספרים

כמו יחמתם חמי ככל יחס הנחן ויחמו הנחן לחמנה במקלת • כאלים ופרש יחר כר תחת
כל עז רענן כי חלים כלל לענים כיכן היה דרכם לעבוד ע"ו תחת העצם הרעננים שענניהם
ועליהם לחים שחמו הילדים היו ע"ו שהיו זוכים לה הכנס וכן חמ יחוקא הגביח וכחטט ח
בניהם לגלגלהם והיו עושים זה כנחלים מקום שהיו גם שלעים תחת הספיטט ופי ספיטט
סיפ וכן כספיטט סלע כמו סן סלע נקרא כן לפי שהיא לסלע כמו הספיטט • בחלקו נחל
כשהו מעצמים חכן חלקה ויפה בחכמי הנחל היו שכנים חותה על דרך שחרול זקף
לכנה והשתחזה לה • חלקך גם תאר לחנן החלקה כמו חלקי חכמים לא שהם שני משקלים
וכשניהם הנמד דושה הם הזכנים חלקך וגורלך הפך יא מנת חלקי וכומי ואמר חלקי וחמר
חלקך לשון כופל על הלשון • חכום מפטן נפעל כמו וינחם יא על הרעה • חמר העל יא
כלומר חס על אה המעשים חובל להנחם על הרעה להכחיה להם • על הר גבוה זכמו שחמר
על ההרים הגבוהים ותחת כל עז רענן משכך כבר פי שהיא כפי לעו שהיו שכנים נח
גם לחשאת לטרח העולה הכל היה לך נקל לחכמך העבודה היתה ואחר הדלת והמזוזה
שמת זכרוןך שמת דבר ממין העבודה כדי שתזכרי תמיד העבודה יתך וכבדתם
על מזוזה ביתך ובשעריך : חט נתתי לך מנות מזוזה שתזכרי תמיד עבודתי ואת הנחת
עבודתי כעבוד עבודה להים אחרים ושמת להם זכרון אחר הדלת והמזוזה והנחת הזכרון אצתי
לך לזכרתי תמיד • וימ זכרוןך מן זכרון כיון לכמן חזרתה ליה כלומר שמת קטורת לעו אחר
הדלת והמזוזה כי מלת גלת עצמך חט נתי לך עבודתי במקום סגר מנח חכמים העשה ל
לא נטן חכמים גבוה לא תעלה במעלות על מנחי וזה עשית בהפך לאלהים אחרים במקום
מגולה על ההרים הרמים הרחבת משכך חט אמרתי לא תעלה שלותך ככל מקום כי חס
במקום אשר יבחר יא בחת שעריך ואת הרחבת משכך במקומות רבים כי מפטר עריך היו
אהיך יהודה יד חזת ככל מקום ומקום אשר ראית הפך ככל מקום אשר תראה כי חט נתי
לך אל תלמדו ממפסה הגוים שהם מקריבים ככל מקום ועשית הפך מנתי ככל דבר •
ותשרו למלך בשמן ותשרי פירש רבים סעזיה מענין תאורה שהיא מנחה וחני פי כספר
השרשים כמו ותלכי וכן תאורי מריא חמנה יואר על הגאים וכן שרתיך ומשבוךך וכן
בדברי חל השכנת ממקום למקום ולמלך כפתח הלמד רל מלך יואר שהיא היה מושל ככל
הירנות בימים ההם • חמר לו די שעבדת אלהים אחרים שסלקת בסחוקך ממני ובפחת כדוע
כשר ודם ועל ינה נזמר חרוד הגבר אשר ינטח נחלם וגם כשר ורוש ומ יואר לכו שא היו
שכנים ע"ו ודעתם לא אלהו הספה הרחציה ועבדי השמש ואירח לכבו ושאים צורתם לעבדם
היה רעבוט שחמר לח העשן חתי אהי כסף ואהי זהב אח שר עש רעה שהסיוח לכם וכטחונם
מיהא וכטחו במלך יואר ויחר כך נפל כדו וחמר בשמן כי שמן היו מולכים מחרץ ישרא כמו
שחמר עלה חרץ זית שמן ודבא וחמר יהודה וחרץ ישרא המה רוכלך בחטי מניה ופיג ודבא
ושמן ונתי נתנו מעריך וחמר ושמן למצרים יוכל ותרבי רקחך שהיית אולת להם למנחה שמן
רוקח עשית ממנו הגנה ללחם למלך יואר לזאת לך לעשר צריך לעחיר אלתת חותם כמנחה

ורגו כי השקט לא יוכל לא יצא גל אחר גל לשלם לא ימוח ונבואו אהבה יגרו מעיניו רפס
וכיט מקרקע הים א היבשה ורמה מעשה הרשעים מרמי השלם עד שימותו כמו שזמר ים
רשעים הדל חנו ארון שלם חמ אהיכן הוא והספרים שכתו בהן חמ יא טשה הוא כי הרשעון
חסר כפרת צלו מככל הוא חמ יא וזהו חמ אהי והסימן יא אהי קרא כגרון חמר הא
לנביא שיקרא בקול גדול לכב דורו שהיו מרחים עצמם טובים והיו רפים ומכחם על מעשיהם
וירים קול להם כמו השופר שישמע קול למרחוק א תחאך אח תמיד קרא להם לעמי שהם
נקראים בשמי וכפל הענן במלת שוכות וואותר יוס יוס ידרואון דורשים וזפעים כפה ולא
כלב ולא במעשה כי השעה צקה ומשפט נאה לדרוש ולשאול חך יעשה חכל מי בלא יעשה
למה ידרוש הנה בדרא כופל שמו למה צמו והם חומרים ל למה צמו ולא רחיה תעטמו
נפטיכו ולא קצלת הפלתיכו ולא תדע כאלו לא תדעכלמ חין חנה משניח כמו ואויבים מושלם
צמו וצמו ולא רחית ולא הושעתו והתאונה הן ביום צומכם וחך חרחה צומכם וחימו כי חס
למריבה כי ביום התענית יחסט העם ורחיה חרס בעל חובו וישא ממנו חפנו כלמ חובו כי
ימצאו ביום התענית וחס לא יתן יגוש חובו וידחקו עד שיתן וגם יבט בחגרוף רשע חס יענה ל
שלא כרצו הנה חין צומכם לא כי חס לצורכם ענצכם ממונכם כמו וענכך בכית וברי כי
הממון יניע חרס ועצובו ודג צדיק ענצכם לתפארת הקריחה כדג קוף מאדש והדו ים ל
תכנאו מן לא יגוש חנה רעהו וכא שלם ומן התימח סת וכל תקלתכון תקרמון תל כמו בשין כמו
ויגש אע יהודה וקריב ליתה והן לריב ומצה הנה חין צומכם כי חס לריב ומצה וחך חרחה
חובה חגרוף ידוע בדברי רול באומרו בעל חגורצין וולתו כיום כמו חוס והכף כף החמה
כמו השבעה ל כיום והדומים להם להשמיע במרום שחתם צועקים בתפלתכם כא חתם שופכים
נפסכם לכני וחינו כי חס דרך מרמה כא חינו יודע מרמת לכבכם יה כזה חין הצום
הנרצה התענית מלכול ומלשתות וכפיפת הראש כמו החמוון והוא הנמח שכופף ראשו ולא
הצעת הנק והחסר כי חין המעשים האה נבחרים וניצם לפני חס לא בהשגה ונמעשים פופים
וגוב מרחים הרעים חרנוכות רשע כמו כי ליי חרנוכות למותם כי המעשה הרע כשיתחוק
ידמה לקשר חמוץ שלא יוכל חרס לפתחו ולציתו כי חס בטורח גדול וכפל הענן במלת שוכות
וחמ חתר חגרות מוטה די מוטה כמו רשע שמימנים העניים מן ימוטו על חון חו יהיה מוטה
שם השול כמו ויקח חנניה חת המוטה דמה לחקם העניים ונשם חותם כאלו שימושל ומוטה
על צוחרם וית שרי קטריה כתיב לין מסטי ואלו רננצם חפשים הם העבדים שהם רננצם
ושכורים כיד חזוניהם שוכרים על לא הרדה נובכרך ולא ישלחום מקץ שבע שנים כמו שהוכיח
ירמיהו גם כני דורו שוכרים על זה מוטה פי הלא פחם הפריסה היא הנעשה ידוע בדברי
רול בענן חתיכת הלחם מכרך ויחב כונע וולתו מרויים כהרגו מטלטלן וכך עומי ומרדי
עניה ויגדויה ענין טלטול ומכסרך לא התפלס להחכילה עב ולכסות הערום הוא חיוב לכל
ישראל חבל למי שהוא קרובו הוא חייב יותר מזה ואם יראה חותו שהוא עני לא יעלם עניו ממנו
על שיטורך לשאל מחמתו אח הייב להנות ל ולפתוח לכניו לרכיש שריוח בהם ומכסרך כח

אשכחן עם התחבטות עם מי שהיא כהם לכח ונפל רוח להחיות רוחם ולבטח אעפ"י שהם נצרה
לפעמים לחי תחשבו שחינוך מאגוח עליהם וכן ישרא שהם עתידים להיות זמן אחר בעלת וזה
כסלים ונדכאים חנו עתיד להחיותם כי הם כמו מתים בעלת מחוכ הנרות ייברו לח לשלם
אריב מיס היותם ל לשלם ועד עבה הייתי במריבה עמהם הם חוטאים ואט קונק עליהם
ולח תהיה ולח המריבה והקונק לשלם כי חסיר לב האכן מהם ועשיתי את חנר נהוקי ילכו כי
רוח מלפני יעטוף הרוח מלפני והוא יעטוף וילכש הקונק ויכנוס אותו ללכת בדרך כונה ונכח
הענין ואחל וגמות חנו עשיתי כמו שהמר מלפני כי חן הנשמה מטבע הארץ כמו יגוף שהוא
מטבע הארץ לפי הוה חוטא הולך אחר התחוות הנהמיות וימאוך הרוח אחריו ולח יהיה כן
לשלם אז יכיר הדם כי הנשמות מלפניהם ואחל לבני עשיתי אותם ואין בהם מטבע הארץ ומלח
דעה את זה והיה מיסם שיעלה אותם מהגלות ואחיה אותם מתמותת הגלות ויתב הבסוק על
החיית המתים חרי לח לעלמח חפרוע בדיון ולח לחפרש יקח רוגי טרי החי מתח לחכ
עתיד לחתכח ונשמתח חנו ענדית ייב עון כנש קנפתי: שהיה חומד ועשק כי שן החמם
גדול ואעפ"י שאין בו מיתה ומה שלח חייבה עלה הורה מיתה לפי שאין שן זה נמצא
ברוב כי הוא נמצא כי הוא מפסיד סדר הייבוב לפי מונעם הוהו חדם חבל כהשפן מהמט
במדינה כי לח הוכל לעמוד ויתחרכ מפני החמם והמכול כח לשלם מפני החמם כמו שכתוב
כי מלח הארץ חמם מפניהם חסתר פי השתי פנים כמו שאמר ואנכי חסתר חסתר פני
מהם וילך אכב מורד שמרד ביוכעבודתי וכנה אחרי אהים לחרים כמו שהענין לבו
דר כו רחיתי דרכו כי חוט שמד זמן ארוך בדרך כונה שלח יחטא ויהבוכיון שהפיתו
וגלתי זמן רב אשכ וחרכהו רל רפחית רנפס כמו רפחה גפסי וכ רפח על חסלם לשכח
ולחכה בדרך טוב כלומר חיישר לבו שלח יחטא שדו חסלם נחומים על ולחכילן על הרעה חסבל
בעלת חסלם לנחומים כלמ פוכות שיחס מהם ויתר לחכילן לחותם שהתחלע בעלת על חרכן
ירושלם כמו שאמר שיכו חתה מאש כל המתחכלם עלה וית דרכיו רחיתי אורח היוברתון גל
קדמי ייבורא נב שפתיים ואחיה מהדג דבר שפתיים שיחמר בפי הנל השלם לח חכר שם
מלחמה בעלסוזה יהיה יחר מלחמתו ומנוחיו לרחוק ולקחוב לרחוק מירושלם ולקחוב
לח ולפי שהמלחמה היא תהיה בירושלם סמך השלם איה ורפחתי שג לעד כמו שפי וחרכהו
וית הפסוק כן דכר לח ממלל סיטין כפסם כל אינחח אמר שלח יחטא יתעבג לנח קיח די נטרו
הוריתח מלקדמין ושלח יתעבד להכח דהבו לחוריהח קריב חמר א וחככו לבון ויש מחלקות
בדברי רול ברנר זה ומקנתם פי בהכך זה ופירשו רחוק בעל האונה ופירשו קרוב הנדמקים
ולמדו אמה וחמרו גולנס בעל האונה מצדמקים נמורים שחמר לרחוק ולקחוב כרישח רחוק
והדר קרוב ופירשו רחוק מי שהיה רחוק ונתקרב: וקרוב מי שהיה קרוב ככר ווהר שיערם
ואו יסופי הרשעים כמו שאמר כנכות מלחמי והיו כל וגים וכל עשי רשעה ופירשו הפסוק
כיסך פעמו עד חן אלם לפי אמר אלם שלם לרחוק ולקחוב: קכל הרשעים זה כים כגם
חן אלם לחם חכל יס פי כלם חזון חרוב כים כגם כיו חסלח חן יתרא חל רענו ורנ

והקוץ לך מקום ארע תקנח מיתוך רפיח לחוריתח... אם תזכ משנה רגלך מלכת בשבת
חוץ לתחום ואם לא תזכ כלום אם היית הולך בצדך ונכרת אהא: בנת והשיטת רגלך חסור
מלכת שול לכבוד שבת כש עזת חפצך אהא כלל כל המלכות שחייבים עליהם מיתה כי
חפילו לנחת חוץ לתחום אהא בלחו חמור עלך ותזמר ממם כזם קדשי אהע
קדשתי כזם אהא ויקדש אותו והקדוש הוא שהבדיל מאזר הימים ופירוז עזת חפצך מעזת
ומם משנה שומדת במקום שנים רגלך וחפצך חסרים יוד הרבים ורבותינו זל דרשו רגלך דרך
המקדש לאן רבים שאמרו ורגע אחת כהוך התחום ורגע אחת חוץ לתחום יכנס שנזמר אם
תזכ משנה רגלך קרינן אהעפ שבתוב רגלך בלח יוד יש אם למקדש וקדשה
לשבת שכן מנות עשה לעגו הגוף כיום השבת במזכלים ערביה וטובים שמהך שינחו מזמר
הימים לטוב יזכור מעשה כריח אית. ושהא חדא מחין ושנה כיום השביעי ומתוך כך יטב לא
ויפארהו כפיז ובלכו ובהתענו נפשו ופ וקדחת כמו מקדש קדש לקדוש לא זכורג כפל עטן
צמלת שומת ורגל פ כזם הכפורים אהין ט לח חכילה ולח שיה חמ תורה ככרהו כרסות נקיה
וכנצתו יעשאת דרכך זהו הכבוד שתמנו מעשאת מלחכה כי פ דרכך חפצך ומע יך כיט
גרני ספרתי ודרכך למחות מלכין והלח להם: ורגל פ דרכך מנהיך שלח יהח מנהגו של שבת
במנהגו בחול וכנצתו שלח יהח מלכו: יך של שבת כמלכו: של חול וכן שלח יהח הלעך של
שבת כהלעך של חול וכן שלח יהח המזכיל והמשתה בשבת כשל חול וכן לשבת מנהג עה
החכילה להקדים לו לאחר ממנו חפוך כפל עטן צמלת כזאתן כי הוא כמו מעשאת דרכך כמו
פפ על דרך הפזס וכן תי מלספקא נורכך ורגל פירושו ממנו חפוך בכריס ש' ידבר
בחפצו והם הכריס הנריך לעשותם בחול ודקדקו נח חפצך ואם חפצך חסורים לדבר חפצ
שמים מותרים כמו שאמר חכמות של מנה מותר לשכזן בשבת ואמר פסקין צקה לעניים
בשבת ואם יגזכין על התימקית לחרם ועל התימקית ללמ: ין ספר וללמדס חוממה בשבת
כי כל הדברים הלה חס ידבר כהם יש מנהג ואפי ללמדו כמה ש היה כדי ש' יגב ומלסטס
את הנרות ואם ודבר ש' יהח דבורך של שבת כדבורך של חול כלום כי לח ידבר הרבה בשבת
וימעט בכריס ואם דבר דבר חסור הרדור מותר ואעפכ החסידים היו נזמרים חפ מרהור
צהפצו אח בחפצי שמים כמעשה החסיד ההוא אמספר במסכת שבת וית ודבר חון וממללן
מילן דחונם פירוז דבר חון כי כן מהרגס חון חונא ויה חפילו בחול... אה תתענו על אם
תענו את יוס הזר תתענ: על לא כלומר יציע לך טובות עג שתענו עלנות דה כו וכטוב
כי מאתו הכל והתענו על לא הוא העמוג הנפז והגחון רכ שעדיה פ תענו הגוף כלומר תענו
נופך יהיה על לא וא ככסילם שחמ כהם לח נאזה לכסיל תענו חבל המבביל לח דנה כהעמוג
יותר מדאי כי אם במשפט כעבור כי הוא מתעסק בחכמה ונה יתענו אח שתעמוג הגוף במשפט
יטיבו שכל ויתחוקו בחיתו האלה והם כח הכחינה וכח המחשבה וכח הזכרומה והרכבתך על
במותי חרז כלם ירכיבו על צמותי חרז והיא חרז ישראל שהיא גבורה מכל החרות כלם אם
תולה ממנה ישלטר עוד עליה כשכר שמירת שבת ושחר המנות וההכנה הזאת לכל כט הגלות

איש איש א כל אשר כזהו מי ששעה מעשים אלה מוחזק הוא שמקיים כל המצוות אלו ובר מעשים
אלה הם הפך המעשים הרעים אשר... אלו הם העשה מעשים אלו לא יתנוססו לנוס ולפך
לחפז ויבקע כשחר אורך כמו השחר שהולך ואור עש כהן היום. אורך רל הנלחם ואחזקתך
מהרה הנמח רשאתך אם בא עלך עב ענה וע כנוסך לו בממוך ענה בהטיבך הנמח
רשאתך מהרה כנמח האדמה שהולך וגלל כן תהיה הנלחם זה יהיה בשלם הזה ובשלם
הבא והלך לפטרך צדקך בשתמו וכבוד יא יחסך א מקום הכבוד אשר נפשות הנדיקו נרוות
אם כנחור החיים ושנה העטן ואלא כמלת אמת לחוק העטן אלו שכתבם השטת כרט דברים
בפרט אשר ככלל וכפעם האלפית ובר בפרט אמירת שבת שהיא יסוד גדול לכל המצוות כמו
שפי למעלה... אלו תקרא כי עתה בעשותך המעשים הרעים תאמר למה צמנו ולא רחית אכל
בהטיבך מעשיך תלע שאענה לומר בקוראך אי וארחה צומך ואשמע הפלגך אם תסיר
מהמעשי הרעים ותעשה המעשים הטובים. מוטב פירשתו שלח אנכס מקור כמו שיאמר למעלה
וליהנות בלגהף רשע אמר אם תסיר לומר מעזה הרע ואפי שלח אנכס תסיר כדרך כט אדם
המרבי ששלח האחד אנכס א כט הכוח לא שיכנו וכן תסיר דבר און שלח תריכ עם רעך אפי
במכרים והכל הוא ככלל הרצונות רשע אכר... ורת פק לרעב נפסך ואלה המעשים הטובים
שעשה אנוני לרעב נפסך ורנוך כלומר כשהפרוס ל לחמך כרוח נדיבה תעשה
וצדקות כחם אמר כי ברנן ובלב טוב אתה מהן ל וכן על הכסות שכבר זכרו ותפק כמט
דמוני מן ויפק רשן מא מפיקים מן אל זן תכצע איהיה פריסת הלחם שתתן ל כדי שבעה
בצדדים אם היה חפלה ונרה תאכ כמו הצדדים שהיא חוק אור היום... ונרדך יא תמיד.
כדרך יא מט יא נחפ בצדקתך כלומר תמיד יאני עלך ככל אשר תפנה בצד צדו עטן
ציות ויכס כמו ענה צמח בעת איהיה צמח וחסרון טוב בשלם הוא יאכע נפסך ועצמותי יאלץ
ידן על דרך ואעשה טובה תדאן עצם ובר העצמות לפי שהם מוסדי הגוף ובעטן הזה ארוול
השבר לפי התיבה כום טוב אל ראש הגנה חומר החלצנו יא אלהינו כלומר האכעטו ודשנט
במוהך הו פחז הכחט כן פירש לאן משה ואמר כי בחרכעה לשכות נשתמא בלאן הזה
שלף יאכ יאן יטח יאלף וחלצה פול יאיש הלצנו יא יזין חלצנו תעכרו יטח ועצמותי יאלץ
כדא רנה והחלצנו כן חיה אשכו מפי יא יסקיה ופי חיה ושכע המיד והירקות אשר בו לחם
והיה כמו מענה האים והיא המקור אשר לא יכזב מאמך כי אפי בעת היוכס הוא טובע וכלת
הדבר תא ככ כאלו מרוב בו שלם היה שם משלם על דרך כחם מעשה זית ותרושי כחם כה...
ובנו יא יא כי כמו שהמפשים הרעים מחריבים הארץ כן האעשים הטובים מיטבים אותה ופי
מאך המעשים הטובים הקצאים מוך יבט חורבות שלם החרכות שהיו זמן רב מוסדי
דור ודור האעסה ששלם זה דור ודור איהי במעשך הטובים תקואם אותם וקורא לך כט השלם
יקרה לך כן כי כמנהיך וכמעש... הטובים תגרו הפרצות מאככ נתיבות לשנת כי בחרבן
הארץ התיבות אמיטת אן שכר נהא כמו שאמ דרכי טון חכמת מכלל כלי מעש ויחמרו עלך
... יא יאככ נתיבות לעבור שהם לשנת מפני טיבת הערים יאככ ויג הדרכים וית ויקרון

רחוק לרחוק לחמץ דמיו ולא ימיהו בריני נפשה והם ימיהו לשטר ח"י דם נקי... דרך שלם א
ידע כי ל"ז דרכו בה פקאו להם הם שיהו ותיכתייהם לעצמם כי יבאלו עם... על כן רחוק
משפט ממנו הפסוקים האלה עד וירח כי אין איש הם דברי הנביא על לאון כט הגולה הזה כי
כשן החכות עם שן הכנים ארבה הגולת הזאת כי רוב ישרא לא שבו שר משלנו כולת ראונה
וכן ח"י ירמיה הנביא על לאון כט הגולת חכתינו חטאו וזנים וגו' ואמר חז על לאון כט הגולת
גב' א תזכור לנו שמות ראשנים ואמר על כן שמרדו חכתינו להרע אנחנו שר היום כולת והנה
הא שפטנו מדה כנגד מדה הם רחוק המשפט והעקקה והשלם על כן רחוק משפט ממנו ולא
תשיגו עקקה כי ממדות הכורף הוא לפקד שן חסות על כנס כשאוחזין מעשה חכתייהם
בידיהם נקוה לאור יום נקוה לשועה שהיא החור והנה הגולה וכפל הענין במלת שומה ..
נגששה כשרים כנשזה כמו נמשזה מן והיית ממשש כעריס והנרות כולת הם החסך
והשרון באשמנים כמתים הרי חט חושבים כאו חט בקברים כמו המתים ומלת
באשמנים פ' לחול כי הנזן כוספת ושורשה חס מן תחשם שומחן שהיא מענין שממה והקברים
הם מקום שממה וית' שתחלו באפי' כמח' לחידין באפי' מיתיה... גהמה כדכיס קול
הדוכים כקול המיה ויללה וכן הינים הגולת כקול יללה וכן אמר כיוני הגולת וכן ההמיה
הגולת נמצא כזה הענין כקול יללה וית' עמינ' מן קדם בעל דכב' דמתכנין עלנ' כדוכן
למשפט שיקח הא משפטים מחוייבנו... בר' רבו פשע עם פשע חכתינו כי בתחלה אמר כי
פשע החכות הוא חריכות הגולת ועתה הוא ח"י ואמר לא כפשע החכות לבד כי גם פשענו שרבו
ולא היה חריכות הגולת כפשע החכות לבד כי גם פשענו שרבו ולא כרש ג' החכות ולא כפשע
הכנים לבד אלא ואלו גרמו וזמ' כדרך כי אנחנו מתודים כולת על שוכתינו שהם גלויים וידועים
לכנך לפ' ח"י כדרך לא כמו החכות זהו אומרים מקצתם אין א' חחה אנהו וחטאתינו ענתה
כן אמר וחטאתינו לאון רבות ואמ' ענתה לאון יחידה רל כל חחה ואחת מהחטאת מעולה כס
כי כשנש השכות באות לנו הנרות וכמוהו לאון יחיד על רבים וענין קמה ויב' ג' אנשים נלכדה
דקירות לא תמעה אורנו והדומים להם אהם שאנחנו מכירים בהם ומבאדים עליהם ונפל הענין
ואמר שכותינו ידענום... **פשע** ובחש שניהם מקורות וכן נאוג דבר מקור או יהיה ונסו מנח' **פשע**
העין והבן לנפול לכבו' כמו ולא נסוג אחור לבנו ופ' נסוג כחש אין זה כמו כחש ב'א' ויאמר
לא הוא שהרי אמר נגדך כלמ' שהוא יודע בנו מעשינו אפי' וכחש ב'א' כי כשיכחש אדם בחבירו
ויח' כאלו מכחש ג'א' וכן ח"י ומעלה מעל ב'א' וכחש בעמיתו כיון כחש בעמיתו שהפקד אנש
או שהלה כלל עדים הרי הוא כאלו מכחש ב'א' שהוא ער בעיניו אפי' ב'א' כמו שתי במימרת
ד'א' כלמ' כחש במדותו שעה לא הכחשו ולא תשקרו איש בעמיתו * ונסוג אוראו נסוג מאחר אהס
ריח' אחר' א' אהיכם תלכו ונסוג ענין התאחרות כמו ששכ' לאחור וכן והסג' אחור משפט וסרה
רל דברי סרה פ' משנות הרו כמו הרו עמל הנזכר למעלה וכח' ההח' בחולם והיה משפטה
בקמץ וכן הגו' כי שורא הגה וכל ההח' בחולם במקום קמץ ופי' כמו הרו עמל כפרשנו ומה
באושבים בלכנס מן ענינים מן המחשבה א הדבור וא המעשה ומחשבותי ודכתייהם דכרי שקר

חס הוא קרוב מומן הנחלה לש עה ואם הוא רחוק מומן הישיבה יזכה להתחתן המתים וזכה
לחרץ ישרא ולטובה והחבלתיך ככל עמך כמלת אומת ואמר יעקב כי בנו מיוחגים בנחלה לא
כישמעא בן חברהם ולא כעשו בן יצחק וכן אמר ויעמידה לעקב להק לשרא כרית עלם לאמר
לך יתן את חרץ ובען וננו וחול דראו כל ממענני את השבת כמתן לו נחלה בלא מצרים שנאמר
והחבלתיך נחלה יעקב חכך לא כחברהם שנאמר בו קום התהלך בארץ למדכה ולרחנה ולא
כיצחק שנאמר בו כי לך ולורעך יתן את כל הארצות הא לא כיעקב שנאמר בו ופרצת ימה
וקדמיה ונפנה ונבנה כי פי יא דבר וכיון שהוא דבר יקיים דברו יידין לא קצרה יד יא אחר
שהלם להורות על המעשים הטובים כשיסורו ממעשים הרעים שכ להוכיחם עוד על
מעשיהם ואמר כי לאו יתלנמ על הא ואומרים למה צמנו ולא ראית ואומר להם זה שלח רצה
הא נומכם ולא הזיע אתכם מאויביכם לא מפני הקצרה ידו מהזיע ולא מפני שנבדה חזמו
משמוע צעקתכם וכדו להזיע אתכם אלא שפנותיכם גרמו והם מבגלים ביניכם לבינו והרי
הוא כאלו אינו שומע או כאלו אין כח בידו להצילכם ולמה מפני שפנותיכם .. כר חס שפנותיכם
יפטר הוא הסתירו עבר לאלהי .. כר כפיכם כפיכם כשפנותיכם דם נקי ואצבעתיכם כעין
לאלהי הצבע ולהכות באגרוף שפנותיכם והנה העין במעשה וכדבור ומלת כנולא מורכבת מן
נפעל ופעל אלא טכר טעלו וסכת ההרכבה כהבנו כספר מכלל ועכנו עמך כנולא מן לחם מנולא
אין קורא כצדק . אין קורין אחד מהם לחברו להוכיחו בצדק . וית לית למנל בקבוצו ואין
כפיט בחמונה כי הזכר יעשה דיט כנולא על הו ככמדבר עם הכוון הוא שאין לנו עמו
כפיט על מה הוא כנולא על הו כי הוא חושב בלבו אלא יגלה לחברו חס הוא מדבר עמו באוז
והלא גלוי לפי הא גס לחברו יגלה יום אחד מהוך מעשו והנה כטחוט בהכל הו עמל דמה
המחזקה להריון והרכור או המעשה לעדה והאלד נכתב בוד המסך .. בוצו נפשני דמה
עוד מחשבותם ומפשיהם לביני נפשני כשיבקשו יצאו מהם נפשנים כן מחשבותם רשות
ומעשיהם רעים . ופי בקשו הנפשנים מבקשים אותם כמו בינת החפוח שמנר כחוטמו וכוונת
הקלפה מעט מעט עד שיצא כן הם מטרידים לבם המיד במחשבו רשות על שיוציאום למעשה
וקור עכביש יריעות אורג העש שאין להם תועלת וקיום והעמדה כן מעשיהם לא יועילם האוכל
מביניהם שכ לביני נפשני אחר כמו האוכל ביני נפשני שימות כלם ספק כן המתחבר
להם ולמעשיהם ימות והזורה . כמו והזורה בקמץ הריש על מסקל על פי חכאלם היתה אומה
וכח הסגול תחת הקמץ כמו ולנה בתוך ביהו זהו כמו ולנה בקמץ ועטת כמו ותשכח כי רגל
הזורה והוא אומר על בינת הנפשני כשהוא זורה כרגל אחר חס יאכל מביני נפשני ימות . וכן
חס הזורה רגל על הבינה תבקע הבינה ויצא האפפה וימיתם כן כל המתחבר עם הרגשים
בכל עמך איתחבר עמהם ימיתוהו ואפפה הוא הנפשני ופי שמות יש לו ובהיכ שניהם חיון
חוממן יתרגם והזורה תבקע אפפה ומשחנן וממקן חיון חוממן מפרתין .. קוריהם כמו
קורי עכביש שאינם ראויים לעשות מהם כגד כן לא יתבטו הם במעשיהם ככח הרעה עליהם
בעבור כי מעשיהם מעשה חון ירגל להם לרעה יתנו ויקהו כי חפי החייב מיתה רלו

רחוקים לנחלת חבל לא לנחול כל ישראל בזכותם וכן מה שאמרו רז"ל דור שכלו חייב ר"ל רובו כי
לא היה משלם בישראל דור שכלו חייב שלא היה בהם אנשים צדיקים ומצדדים וגם החייבים לא חמ"ו
שיהיו חייבין כלתה חס ואלום לא חייבים שאינם רחוקים לגולה וישתמש עמך תמהון לכבוד
באשר שמח עלך רבים אשהומם כשעה הדל מוכיע עמך תפלה וזכרה כמו וא תפוע כס
ותושעל ורוש כי אין שור וסומך עמו כי חס כחזו וצדקתו לבזו כי מעזה היז וצדקתו הם
כשורים הסומכים למושיע חובו וחמ' ורוש וחמ' צדקתו חמ' ורוש כנגד האים לקחת וקמה מהם
האומרים היוקח מגבור מלקוח כמו ש"ו וחמ' צדקתו כנגד האמת אזכר בריתו עמהם לזרעם
אחריהם וטעה עמהם צדקה להושיעם מהגלות וכלמה ותושעל ר"ל לעצמו לפי שעל הדון
הוא מוטל להושיע עצמו מיד המחזיקים בו וכהאפת העב סעע הדון ורן הושיע ימיו וענם
ורבש צדקה כלומר יהיו שני מינין על דרך משל כל צדקה וישעה לנצח וכל נקם לגוים
והמשיל כל הישעה לכלם שהם מן ארון וכונע משל אינן על ידא כולת וכנחתם
מהגלות מהחייבים שלא ירש להם והארזן והכובע אינם מלבושים לא לפי שעה כעת המלחמה
והישעה לא תדרך מעת החלה עד שיהיו ישראל בארצם וכשגב מלחמה נגו ומנוג והמשיל כל
הנקם והקנאה לכגדים ולמעיל שלכש אדם חותם כל שעה כי שר כל מי שלם יהיו חומות
השלם עבדים לנזר ורדו באנחיהם וכנ' נכר איכריהם וכורמיהם יגהו נקם וקנאה על השענוה
שנעבדו בישראל כל ימי הגלות תלכוסת גם וחמ' השם אחר הפעל לחוק העמך כמו ויצים דוד
עם קנף י על אבותיהם קנף ומעלה מעל למען טכוח טכח והחומים להם כמעיל המם נקראת
יפה שלא כמנהג הרוב שלא שימצאו כמוהו... בעל גמולות כמ' שלכש קנאה על גמולות שגמל
לפרעה ולפנחריב ולשאר צוררי ישראל כן ילכש קנאה ויצחם מעלתם וכפל הפטן עד
לחוק וחמ' בעל ישלם כמו שלם על חותם הגמולות לחייב כן ישלם ומהו השלם חמה לצרין
גמול לחייב גמול הרע שעשו לנצח וכל שר וחמ' לחיים גמול ישלם לחיי הגוים וזכר
החיים לפי שיצר מפורים כולת ככל החיים וכלם הרשע להם ולכלם ישלם החל גמול... ויראו
ו אחר ישלם הגמול יראו חותם כל השלם ממערב וממזרח כלתם ככל השלם כי יצא כנהר נר
פי חל ול יכח לשון שקיעה כמו וצח השמש חמ' יאדע הנר ולא יראה עד כמו הנהר שיכנס בים
ולא יראה ופי' מסס עמך טעה כלומר רוח י' תשם הנר שלא יראה וכאשה מכמך מרובע שרבו
פיו ולו וצח לציון נוא וצדקתו חס רחיה דור שצרות רבות בלות עליו חנהל ש' כי יכח כנהר
נר וכת' בתורה וצח לציון גואל ויש לפרש כי יכח כנהר נר טעם למה שאמ' ויראו ממערב חמ'
הטעם למה ייראו חמ' גם י' חו כי יכח נוג ומנוג שהח הנר בישראל כמו הנהר הכח במרוצה וחו
רוח י' כוססה בו וכת' מן השלם כמו ש' כנבואה יחוקחל וכנבואה זכריה וחו וצח לציון גואל
כי העפ' שהיו ישראל בירושלם קודם שיבא נוג ומנוג כיון שיכח הח יאמר כי לא בל להם גואל
הואיל ויחומות השלם נחיים ונלחמים עליהם וכשיטפטהו החל שם בדבר ובדם וגשם שטף ואכפ
אנבים חו יאמרו כי בל לציון נוא צחמית ולש' פשע בעקב כי חו יאכבו כל ישראל כתשובה שלמה
וכוססה מעטין גם כמסוס כוסס רל כי פושח הנס מבהר צחונה בחיל שנכנזו ורוח י' תדיה כוסס

והחזיק פי כיון ובהורות א כפי ישראל וקראו ירה וית הרו ורגו מוחן ומטקן יורה וסג חמ פי דרך
משל כי המשפט שכ לחור כי אין על מקום צניהם וכן הצדקה מרהוק תעמוד לח הקרב
איהם והמשפט הוא לשפט בין שפ בעל ריב להצדיק הצדיק ולהרשע רשע בדימו והצדקה הוא
לית לעפ ולילות על וגמילות הסדים תקון המדות בין לעניים בין לעשירים זה חמת להיות דוכר
חמת ולא ישקר כעמיתו כפידון או בתשומת יד והדומים להם ולא יהיה חזק כפה וחזק בלב
ורחש החמת שודה בחל ונמציתו ונכוחה היא היושר שיהיה ישר בדרכין ונמה בכינו לחברו
לא יתקב לעצמו יותר מלחברו וזהבית לרעך כמוך ויהיה ישר עם כל האדם מאי זה עם שיהיה
ומה חמ ברחוב כי כסתר היו בהם חנאי חמה וכן חמ וצדקו כרחובותיה חס יש מבקש חמונה
כי חנאי חמת היו נחבאים לא היו מתרחים כפט האחרים כי היו נבזים געניהם ויה משפט
עבדי דינא וצדקה עבדי וכו' חמת עבדי קושטא ונחה עבדי הימנותא וותרו החמת
נעדרת שלח היה נמצת בהם כלל כא לא היתה משלם וסר מרע מזהבול חס נמצת
כאן הלל חוהו ונזוהו מן השלם וירא וירע גענו כי אין משפט זכר המשפט והניח האחרים
כי זה קשה מכלם כי חס אין משפט בטל סדר בני האדם ולא יעמד היישוב וחרול גדול כחו של
חמם שהרי דור המכול עברו על הכל ולא נחתם עליהם גור דין לא על ההמם שנחמ כי
מלשה החרץ חמם מפניהם וררא כי אין חס הנה מצאנו בתורה ושבת עד לא אהיך ושמת
בקול ושכ לא אהיך ית שבוך ורחיך וכן חמר וצדקה חס חס אהיבם ומצת כי
תדרגו ככל לכרך וככל נפך הנה כי על ידי התשובה יהיה קבוץ גלות וישעיהו חמר כי אין
חיס וחמר והוא על זמנו וכן חמר וחביט ואין שור וכן חמר דרכו רחמי וחפזו וחנניה כמו
שפירש למעלה וחמר יחוקא לא למענבם חט ששה בית ישראל וחמר והוצאתי חתבם מן העמים
ואי וכו' חמתי מבם המורדים והפושע כי מחרץ מאוריהם אונתו חותם וא חמת ישראל לא יצא
וגם בתורה חמר וכו' חמתי להם ברית רחומים נראה כי בהסד חנות וצדקת קהל יצאו לא כזכותם
וגם בדברי רזל רחמי עבדי נכונים כזה חס יצאו על ידי תשובה וחס לא וחמרו חמר ל יחנן חס
בית דוד על חלל נדור הכל וכחי או צדור שכל חייב שג ירח כי אין חס וגו ועד חמר ל יהאע
בן לוי רמי כתיב וחרו עכ גנב שמיח ככר הינחתי הוא וכו' עכ וחכב על חמור הח כינח
וכו עש ענב שמיח לא זכו עכ וחכב על חמור ועד בצדקהם ל חלעור חומר חס ישראל ששים
תשובה מיד עאלן חמר שזנו כנס חכמים חמר לה ר יהאע והלח ככר חמר הנס נמכרתם
ולח ככסף הנחל לח בתשובה וצמעים טובים הנה חננו דוחים כי מסעדים היו חס יהיה
קבוץ גלות על ידי תשובה או לא וזה יהיה מנח מחלקת הפסוקים ואיפשר לפרש הפסוקים כי
רוכי ישראל ישנו בתשובה חמר שיראו סימני גולה ועל זה נחמר וירח כי אין חס כי לא ישבו
בתשובה עד שיראו בתחלת השנה ועדין יהיה בהם שפטים ומוריס יכלו בדרך שלח יבואו חל
חרץ ישראל ובחמרו וירח כי אין חס כל על כלל ישראל שזכו בתשובה שמה ולא יפישו
בא כלב נחוקש שיראו סימני גאה ויש חמרים על כלל ישראל כמו חס ישראל שזכו בתשובה
שהיו שכל ישראל כי לא יתכן אלת יהיה חס ואנשים בשרחל צדיקים וטובים שיגיו רחמים

הוא שיהיה נגדו ונגדו ועל הרוב הזה יל וייתן כשענהו פרת מעקין ובמיתו ליה וכו'
לכון מטעם זה ולפי מלכו וואגו פירש הרמב"ם דעת הכרית שאכרות מעולם
זאת המצוה שיהיה להם זהו לומר רוחי אשר עלך ודבריו אשר שמת כפיך כפי דבר
הוא שיהיה רוחי בן אשך את רוחי על כל כשר והצנחה על הפסק מהם לשלם זה
שחם לך אשך וימך כן ישרא ואחול פירש ברית היא התורה שנתנה בכרית והכתיבה
שלא תמנע מפיהם לעולם והיה ברית איהם כי כל ברית הוא קיום הדבר ולפי דעתי כי
כן הוא פי הפסוק אין ואם פי ואם מנטיח כזה לפי שאמר ולשכי פסע שיהיו כל ענין כתיבה מכל
פסע אמר כי זאת תהיה ברית איהם כמו שאמר ירמיה וברית את בית ישראל ואת בית יהודה
ברית חדשה ואמר ונתתי את תורתם בקרבכם ואומר כי כלם ידעו אותי למקטנם ועל גדולם
וזהו שאמר רוחי אשר עלך זאת רוח סהורה אתן כעובד שלא יחטאו עוד והוא שאמר יחזקאל ואת רוחי
אתן בקרבכם והוא שאמר לעשית רוחי אשר עלך כי זאת היתה כתיבה ואמר לו כי חובה הרוח תהיה
לשרא לו ודברי כמו שהם סדורים בדרך כן יהיו סדורים בכתבם ואמר כנגד ישרא לו ימנעו מדרך
אחר שאינם יודעים כתיבה לא ימנעו מאם עוד לשלם לא מדרך ולא מפך קו בר חושי אומר
כנגד עושים ואורי טווי וכבר פי כי האורה משל על השמחה ועל הטובה והחשך בהפכו
על הצרה ועל הרעה כי כל אורך הניע זמן יאשתך שהיא לך אורה גדולה וכפל הענין ואמר
וכבוד יא עלך ורח וכן תי ארי מסח זמן פורקן ויש מפרשים כי כל אורך שקע אורך כמו כל
השמש אמר דרך משל שקע אורך שהוא אור בעולם הזה ויהיה לך תמורתו אור גדול והוא
היאועה והשמחה וכן אמר לא יהיה לך עוד השמש לאור יומם והכל דרך משל יכר הנה
החשך חשך וערפל משל על הצרות יורה יא וכבודו כפל ענין במלת אומת ויש מפרשים בלשון
כבודו וכן נראה ככבודו והלכו כמו שאמר והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה וגו' והוא שיהיה
היום לאורך ישרא הם ומלכיהם ושריהם ורחק שם יאמר ממנו ורח על משקל נחם פרח
שאר סכך עינך כלם פי בנך ובנותיך וכן תי כל עם לעתך וכך הידיעה חזר הכתיב כמו
השם את טעמו ותפתח ותראה את הילד והזומים להם שכתבם בספר מכלל התחנה

והוא וק"ק תבוא

מענין באשר ישרא החזיק את היונק והיתה הבן ראיה להדגש להסרון כון האורש כי הטון וכתוב
לדבר ואחול בת כי המלה לחידה והבן אורש והיה נוספת כהיא ותקרב ובחנה ואמר שאמר
וכתבך כל אחת ואחת ופירושו על זה המלכות והשרות כמו שכתוב ושרותיהם מטקויתך
לך תראי ונדרת מן ראה ורבים טעם כזאת המלה שקוראים להו כנפיש כמו מן ירא וגם יש
סכרים שכתוב ביד וטשת הוא כ מן ראה הוא וכן תי ככין החזון ותבהרון ופי תראי בנך
שיבא מכל נד וינהל פטר זהו ונדרת שהוא ענין אורה כמו וא הופע עלה נהרה הכינו און
והוא ופחד ורחק לכרך ופחד באדם הננהל כנח און טובה רכה פתחום ורחק לחז הטובה
ולחז העם שיבאו כך כי כמו שינר הלכ בעבור הרעה והצרה והחבל כן ירחק לטובה ולשמחה
כי יהפך עלך המון ים כי היית חרבה ואוממה ועתה יהיה בהפך שיבאו עלך עמים רבים
כהמון ים ו ת ותחלפן ויפת לך כדחלפתן חטאין ארי ח החלף לך שתר מערבא ננס עממית

ו

מדין על כס גוי ממרחק וגו' בית ישראל • קריאה ממרחק כי בכל חזקה היא מחרץ ישראל • גוי
אויב חזק של תוכל להלחם כנגדו • גוי משלם הוא מומן רב הוא גוי חזק ואזר הגוים ירחים חזקו
ולא תוכל להעזר עשוי וולתי גוי לא תדע לאו ולא תבין מה יאמר וזה יתר קשה מאויב שמכין
אדם לאו וכן אמר בקללת גוי אשר לא תאמע לאו • ולא תאמע ולא תבין והענין כשל צמלת
אומה • **אש פ' טו** כקבר פחז וגו' כי חצו האשפה ימיתו כל מה שיש בו חיים וכאן כלם קבורים
באשפה ואמר כקבר פחז אמרמן להאלך בו המתים כלם נבורים כי הם מלומדי מלחמה
ואין להם מפלט להבטל מידם • **ואבל** קצרך ולחמך יאכלו וגו' • לחמך כלל כל מחלל
והאכילה הזכרת בפסוק יש אכילה שהיא צות הבהמות וצות המחלל או יש אכילה החרב
כמו שתי' וכזון חונקך ומיכלך יקטלן כרך וכנתך ישי עך והורך יבזון פרי נפך ותחנהך
יפגרו קרוי כרתך דתרחץ לאשתוכל צהון מן קדם דקטלן בחרב • • יחשש ענין ריש ושאר
וענין הראות מופל נכ' צהיסת הערים כמו כי תאמר אדום רוגזו ונאזכר ונבנה חרות: בחרב •
בעת החרב או טעם בחרב למעלה לבטך וכמותך כאן אמר ולאכלו כרך וכמותך בחרב • ומה
שאמר כרך וכמותך כי כמו כן יאכלו החיות את כמו שאמר בהורה ואכל פרי בטןך וזה להחזיק
בפ' החיות שיאמרו בניהם לעיניהם והם הקטנים שמתים בשן חניהם • **וגם** בימים ההמה
וגו' בימים ההם באיבן החיוב ויאכלו זה וזה כמו שכתו' לא תעזה לתכם כלה כי אין כלב
החיות להאמר לכם פלטה • • והורה כי תאמרו וגו' כי תאמרו מדבר כנגד הפס כמו מדבר עד
הנה ושכ' לדבר כנגד הנביא שיענה להם תשובת השאלה כדאר עזרתם וגו' והשאלה והתשובה
תמיד אחר שיבא החיוב וגלה הפס כן תעברו זרים מרה כנגד מרה איתם עבדתם אהי נבר
בחרתכם ותעבדו עם נבר בחרן לא לכם • • **הגידו** זאת בבית יעקב וגו' : אומר לכל האומנים
דברו שיאמרו להם זאת הוכחה **שמעו** נח וזאת עם סכל ואין לב וגו' • **האמרו** לא
תיראו מאדם וגו' חול גבול עם שמע נח האות לא תיראו • איך לא תיראו
מפני והנה ישל שנים של תוכלו להכחיש כי האחד הוא בכלל השלם והאחר הוא
בכס לבדכם אשר הוא בכלל השלם הוא דבר הים כי בראשית בראית השלם היו המים
מכסים את הארץ כלה כי כן היה טבעם אחר כן אמרתי שיקון המים א מקום אחד ותראה
היבשה והנה בהקוות המים שהיו על כל הארץ א מקום אחד היו שופכים על המקום ההוא בנבים
כמו נד והיה להם לפי טבעם לרדה ולהתפזר על פני כל הארץ כדחילה אף שאפי אמרתי עד
פה תבא ולא תוסף והאומרה היא הרנון ושמת החול שהוא על שפתו גבול ל שלח יעברנהו
ורנה החול אינה חומה גבוהה שתעמוד לפני המים ולא שר אף על המים מתנעשים והמים
ובאים עד הזפה כאן יעברו עלה כפי טבעם ולא מכלו לפי שאפי מבעתי טבעם בזה ובה תוכלו
להכיר כי אינו מזניח כחתי' נטוש ונעשה בהם כרנוט ואיך לתיראו חתי' ולא תחילו מפני ולא תעלו
בדעתכם כי אינו יכול לעשות בכס כרנוט אפי תעברו מותי אפי לקרא לתכם עם סכל ואין
לב שלא תבינו זה או אפי הבנו ויש לכם לב להבין אפי לבכם סורר ומורה שאתם מכירים וכופרים
כי הנה שמת בכס עד כי בעצותכם רנוט אינו מותן גשמיכם כפתם יורה במרחשן ומלקוש כנסן

אירנבו טאזי חיל גוים אין לינחה כי יהיה שלם בעולם וילכו כלילה כעת קחום וכן י
לחעלם כגוד נכסי עממיח ומלביהם נהונים יהיו נהונים אין שינחו לפע המשיח
לכט חלוניהם ומה שאמר נהונים זקוקים כל חסורים חן כמו ונהוג חותם שהם י

נהנים זקוקים כל חסורים כזקוקים חרוכ יחרכו עטן חרבן ויש מפרשים עכין חוכ שלמר יהוה
כבוד הענים חטובים שנו וזחר כך מפרש מה הם כמו שהיה משלח מלך צר למלך שלמה
ברוש תדהר ותחזור פירשמוס בפרשת הענים והחזינטם לפחד מקום מקדשי שיכנו ביום

צת המקדש ומקום רגל כי בית המקדש יכוון כבוד נסח הכבוד ולא כרח הכבוד מושבו
המקדש החס רגלו חכנד כי הוא יתן כלבם להכח וזהו
קומתו מן תחתיו שחחו כט מעניך מחותם שהיו מעניך

בניהם אין שוחחים ומתנפלים לכבוד וכל מעניך מעכ
רגלך רגל כנד וכל על מדרך נפיה כי כנד ירושלים מדבר
יראה נה ציון קדוש סמוך צוון של קדוש ישרא יתחת קיו

מעניך ואין שוכר צורכנה מאש הר ודור לכל הדור לשלם
נף מאש כל חרץ יונקת חלכ גוים דרך משל שלמר שתי
מלנים בחולם כמו בפתח חלעם וקוח על דרך משל כל טופ

ממנו ובית מלכין תדפנקן יתחת הנחשת תרת הנחשת כלי
כלת חתן כלכם לשלם לך כפלם ונפל כפלם מאשר נקח
ואמתי פקודתך שיהיו גוים מתכט פקדים על ישרא לבנות מי

ולא יבא עלך של פקידות ומונשים ישימשו חמם כאו
של וקר זה תקרחי יאנעה חומותך ילח תצטרכי של גול

מפני החיוב לפי תקרחי לרם ישעה הפ
אח הדלה לא יית ויערשן שרקן של
שימשול היאנעה והכונה לחזרה חמו
זולה על שלם ירח נחשכ חזר השמש

מיתק אפנים לתפחרתך שתתפ
רגומן לח ככטל של מ
תוכ ונרפתים כנר
וקמור ביחול

ושי
היה

גם עבר דברי רע לין לא לנו יתו וינלחו משפט חכמים לא שפסן על דרך משל כמו השמן
יסודין ויכעט כלומר הרבו כנבסים גם יש בו קצת המלצה כי העשירים כרוכ הם אמנים ודגנים
עשהו וכו' מן עשה סך כי הזמן שר בזמן וך וית עתלו חף קבו נבסים גם עברו דברי רע לא לייס
בעצמם אף הרבו לנול ולחמוס ער שעברו כל איש דברי רע כלומר יותר הרש לעצות
משאר חכמים רעים ער שעברו עליהם כרעתם וי"ה חף עברו על פתגמי אוריתא עבדו דבש לין
לא דמו ופ' לין יהוס כלומר משפט יהוס והחלם החלש לא שפטו ולא לקחו משפטם מעשקיהם
וינלחו וינעפכו ינלחו וי"ה לין דק-זוט לא לין וי"ה וואו לין יתמלא הוא מנלתיך המשפט
חכמים כפל ענין במלת אומת-ה' העל לא חפיקו בזונו פ' כתמוס העל חילן לא חסער
לא יתזה עלהון כחא חמ' א' חס מן עמ' דכדין שנזדה לא חתפרע מנהון כרשתי-ישמדה
ואעזרה נהיתה בחרץ: שמה ענין תמה כמו כאשר שמת עלך רבי' כלמ' דבר תמה הוא
מה שנהיתה בחרץ מרשית ששעין ודבר נבון ולכלך הוא זה פ' שעזרה כמו התחטס השוערים
וכתיב שמה תמה ויש כוסחלות כתוב עין תיזמה והוא ענין כלטן כמו מיתם תימי ברברי רול
ותנוס ושערה וזכו- הנבראים נכחו בשקר ונו- עתה פ' מה הי' התמה והשעורה
שנהיתה בחרץ נכחו בשקר לעם ויזמרו להם אלם יהיה לכם וכוה מטוס לעם לדרך רעה
והכהנים ידו על ידיהם ענין לקיחה מן רדה ודבש בלמ' יקחו השחר לעות המשפט יקחו חובו
על ידיהם כרודה הדבש בדיו שהו כוכ וערב וימ' חובו ענין ממסלה מן כי הוא חודה ומן לא
תרדה ר' הכהנים רודים בעם על ימי הנביאים וכמנותא ומטוס המשפט כרזופס ועמייהבונן
כלמ' חזנס ככל זה לפי שהם מיפס להם מעשהיהם הרעים ומה העשו לחרייתה כלמ' לחרייה
שמה ושעורה שזכר כלומר חס השעורה יפה בעינכם עתה מה העכו לחרייתה כי תדע כי
מרה תהיה בחזרונה- הערוז בט בטמן ונו העשו- הטסו כמו שלח העז חמר לנני בנימן
שהם כרושלים חתם בט כוס והטסו חת חזר לכם מקריב ירושלים כז משאר עריכם כי חפ'
ירושלים תלכד ומה שאמר להם העשו הוא דרך גוומ' כי חין להם מקום חנה יכוסו אף כחומ' חס
יש לכם מקום שתמוסו שם תכוסו והטסו מקריב ירושלים כי היא תלכד וירושלים היתה לנהודה
ובנימן ומה שאמר לבנימן ולא חמר לנהודה כחדם המהה שמהה על קרובין תחלה כי הוא
כואב עליהם יותר משאר כואב על אחרים והוא היה מענהות מחרץ בנימן והם היו קרובין ובט
משפחתי כמו שאמר לו עליהם כי גם אחיך וכיה אחיך גם המה בגדו כך וי"ה העשו גל' וכתקוע
תקע שופר תקוע שם מקום שנישליח יואב תקועה ואמר דרך צחיה בתקועתקש לשון מופל על
הלשון כמו ועקרון תעקרי חמ תקש שופר להטם העם אהערים וי"ה חרי קל נוחת קרנ' חשתמעה
בארעהון ועל בית הכרם שחו משחת מגדל שנונן ככרם אחד גבוהה לשמור כל הכרמים אשר
סביבותו ואח' נקרא בית כרם וכן חמר ויכן מגדל גבוה ואמ' שישאו בו משחה שיראו הרחוקים
הלכה ויכוסו ומשחת הוא כמו משליק משחיות במנה נשקפה נחיתה ונליתה עתה הנח מנכפן
היא ככל שהיה לצפן-ה' הגדה והמשכנה ונו דמיתפ על ינח כמו חס היה מן הדגו' דמיתפך
רעתי כלומר דמיתי עב' עין לחשה הבה והמשכנה והנה ח' חלה שיכורו העם חלה

גבתנה גלגל יבולה ועז השדה יתן כרמי וצמי הקציר לו עד לכס מטרי וזמן שאלו שבועות הקציר
קציר יאמור לנו וצדיותכם מיוחמים בין שאר האומות בזאת הנחמה ולדרך לא תאמרו זה על כל צמי
משגיח חזק עלבס ודרך תכחשתי ותאמרו לא הוא ואם תאמר למה לא נתן לכם הלוותות והמוסות
הכתובים כמו קריעת ים סוף והירדן וולתם מצמי הטבע שחי איפזר להם מכלתי מכון ומשני
הוסף הטבעים כרמנו נאמר כי כל האותות והמוסות יוכלו לכהות בהם אם ירצו כי צדקה לא
פעם אחת בזמן אחת ולותם שלא היו בזמן האחד מכלל להכחיש בהם אם ירצו כוונתם צדקה מכל
זה העד היות ההול גבול לשם האחד הק עלים לא סר ולא יבו כל ימי הקצת על חוכמה לא קולו להכחיש
שהרי רוחים בעמיהם ואומעים באותיהם רוחים ביה גשם עד השפה ולא יעברו החול שהיו
שפה לשם ובאשית התועשות והומותם באו בכחם יעברו הכל וינסו פני הדרך זה דבר שלא
יוכל להם להכחיש יחילו מן חיל כאלה יעברנה הון נוספת כמו כל היום יבררנהו
ויבועשו גלו האמר בסוף יעברנו גם כן כגון כספה ולעם הזה היה לבסורר ומורה סרו וילכו
סרו מהדרך הטובה והלכו להם בשריות לכס ויה ועל דמנו מכתר טלחט גל וול
אמרו עלבכס וגו כון נא בקרחת רפה לעפי שמלה נרא בקרחת מלעל המותן גס ואחר כך פתח
יורה ומלק שבעתו חבל מה נכחוכ ויורה כולו השמוט פתח המותן גס בשאר עתי הצנה לנורך
הומה ולשהו ולשאר צרכי האדם והנחמה וכוונת גב יורה ומלקוש לנורך התבואה כל אחד
בעתו : שבועות הקציר יאמר לנו שלא ירד מטרי צמי הקציר שלא יכסוד הקציר והו חק קציר
ומשכנו גב לפי אמר הקציר ומה שאמר שבועות ולא אמר ימי הקציר לפי שאנו סופרים שבועות
שבועות עד חג הקציר לפי תלה ימי הקציר שבועות ויה דבזמן קיים שבועות חנד כור לנח
עונותיכם הנו אה וחטאתיכם וגו והיה לכם לחם עלבכס כי אה הרשעה קולו עלבכס
עונותיכם הנו אותם שהרי כשהיו עשין רבנו היה מותן להם גס בעתו וכל
דברכם בחי על הצמנה חב מי מנע הטוב מכם ומי הביא עלבכס הרע אה עונותיכם והטותיכם
בר נמצאו בעמי רשעים וגו יסור כסך יקושים יביט כל אחד בדרכים אם יעבור אדם שגולו
ממנו מה נעמו ויביט כלדס המניח יקושים ומנע מכהית ללנוד הע פת כן יביטו הם
ויארכו וינעבו מההית חנשים ילכו לא שפת זמשהית יקרא הפח שלמד הע פת כן הם מעשים
מארכים מזה ומזה ללכוד חנשים ולגנול מהם מה שעמהם : יסור יביט כמו שאורט ולא עשה
כסך הוא מקור כמו כהניח לו בו זר והוא כמו מנח מן וחמת המלך שככה כפי צדקה הוא
פעל יוצא וארכה הוא פעל שמר . ויקושים גס כמו מוקשים . ויה ארי חתברו בעמי הימים
כנכלין אשדי דס זכאי כלנו צדיין דמחי וקטיל מתעשתין לחבלה נפסין קטלן . ככלוב
מלח שף כן בניהם וגו כלב הוא כלב עזי מנשרם מולד בהם הע פת ומפסמין יונם
גס וכן תי בכית פטמח ודומה לו ויהנה כלוב קיץ סל עזי מנשרים . והמשלים לכלוב מלח שף
ס כמו שהכלב מללחין איהו עיט כפי מה האח ומותנן להו מלכלבן ומשקין וחוכלן סס היער
כרמנה כן כהי אה הרשע מלחיס מרמה רל ממון שקבץ טמריה ובלחן ומתגדלן בו עב גלע
יעשירו על כן שבת להם ממון זה כלב גמל ויגעה גלע כן סיס והעמרו . יעשירו

אחר שיבחנו אותה שיאכו על השללית הנשחרות ויבחנו אותה כן יעשו האויבים כי שרית
ישראל הוא השללית כגפן וזר פ' ואין האב ידך ככצר על כלסלית כל אחד מהאויבים יאמר
לכבו האב ידך לכוה ולאלל כמי שהוץ בוצר ומזים בסלס ומזיב ידו פעם אחר פעם עד
שישלל הגפן כלה ויהי האב ידך דכר הנביא ככנז הא ויהיב מחתך עלהן כרקטיף על כלסלסן
כלסלית כיון סלס כי סלס אוראן סלל והדג לזותסל חורי וכסלסלית נכפלה גם כז הטעל
על מע הדכרה ואעדה וומר ואעדה ענן לזורה כמו העל העל בנן הזיז וכלן כלסן עדות כי
המוהיר בלחר מזהיר בו כפפ עדים שלאיכחיס כו אחר כן ולא יוכל להקזיב הז שזיס ענמס
כאן ערלה חונס ואין כהם יכולה להקזי לחרפה כי מה שהוץ חרפה לחד לא ירעה לשמש כן הוא
להם דכר יא וואת חמת יא ונן חמת יא היוצאת על ירא מלחמי ממנה עד גלחתי להכילה
שפך על שלל כלמ איהרנו האויבים השללים בחוץ בלי חמלה וכן נשפכה החמה על
סוד בחורים יהו לא תועיל להם כחם סוד רל סיעה שמתחברים יחדיו בסוד אחד לענה אחת
לא יעלס כל זה איש עז אזה כלמ איש עס אזהו זקן עס מלח ימים כי לא יחמל על זקן ומלח
מזיס הוא יותר מהזקן ותי עם דשכע יומין וזת חמת יא הרגס ויה כוזה נבקוף מן קדם יא
אתמלתי ונסבו כתיהם לחורים גלות ונזיס יחדו ונן וכן גלותיהם ונאותיהם תהינה
לחורים כו מקננס ועל גדולס ונן כמי שחטזו כלס כן ילקו כלס ימנביא נביאהקרו ויה
מסכר רל סופר מזהיר העס וכן כהן כהן הכעל או מכהני הלוזיס כי גס הם היו רעיס
ורפאו את שבר כה עמי ונן נביאי הזקר והכהני רפאו את שבר כה עמי על וקלה
כלמ על דכר נקלה או על אמירה נקלה זאין כה ממז למר אלס אלס ואין אלס הם
לחמו אלס ואין אלס כי לחויב יכוז עלהם יום פס והובישו כי תועבה עשו ונן פירואו
בתמיהה כשעשו הועבה הוכיחו לא הוכיחו גם הכלס לא ידע פ' לא הרגשו כהכלמה שיכלמס
קדם על רוע מעזיהם לכן יפלג כמפלס נביאי הזקר וכהני הכעל יפלג כעה שיפלג אחר המפלס
מישראל ויה יהיה בעת פקדתיס אפקוד עליהם חסרתם והוא יום חרבן הבית והער כדה יא
יא עמדו על דרכים ונן עמדו על דרכים פ' עמדו על דעתכם על הדרך הטוב ועל הדרך הרע
וראו כעתכם ואין זה כמו שאמ' איהן לשכרי הכעל עד מתי אתם טסחיס על שתי הסעי' חס יא
האקיס לכן אחריו כן אמר להם הנה נביאי החמה לחורים להם הוסרו ואזכו מדרכים הרעס ולא
תנתנו כד אויב ונביאי הזקר לחורים להם טוב הוא הדרך שחכם לחויס לא תאורו ממנו ומה
שהנביאים מפחילי אתכם שתכתמו כיד אויבא תיראו כי אלס יריה לכם ועתה כהנו כשכלכם אי
זה הדרך הטוב גם כעבור נתיבות שלס כמו שאמר משה רבי עה שא אכך ונדרך אמר להם גאו
לנתיבות שלס גאו כעבור הדרכים אחר משלס כלמ הדורות שעברו והמצאו כי מי שחזו הדרך
שמורים איתם נביאי הזקר באל הרע לפי שחזו כדרך הזקר ומשני הפנס האלה תוכלו להכיר אי
זהו דרך הטוב ילכו כה או מדרך השכל או מדרך הקבלה ימצאו מתייע לנבשכס וכזה תמצאו
מרגועונזת הוא כזתי השעשע וכשאמרתי להם זה אמרו לא נלך ולא נזקור על הדרכים האלה
כי מה שאין לחויס טוב כענין וזה קומותג עלכם נזיט הקשיבו ונ' נזיט נביאי איש

ועדריהם להחריבה ופירוז המה האשה האוכנת כמה שלה שוקטת ומשכנה וכו' יתאר לנרצה
בשקל דזה ורבי יהודה חייב פירוש המה כמו הנחזה בלחמן נחוץ לחייך בתורים ענין ופי' וכו'
וכן ה' ואיתא ומפקהא ואחזול פי' דמית' כסתי כמו נדמו עמי אלוה' יבאו רועים ועדריה'
וגו' המגיל המלכים הבאים עלה להחריבה לרועים והעדריים הם אילניהם ונבא תם וכמו זה
רבים במקרא ימגיל המלכים והמנהיגים לרועים והעם לצדן כמו הוי רועה חולב ונתתי להם
בלבי רועים והדומים להם: ותי' להייהוץ נמלכין ומשריייהוון רעו איש את ידו יאה' מקומן: וכן
בשה על ידיהן כלומר מלך אחד או שר אחד ינורועל עיר או על ערים וכן האחד עד כלתם
לכבוש את הארץ ויה' יסייען גבר ית חבריה - בקדשו עלה מלחמה וגו' אומר איש לחברו
מהרועים ומנו מלחמה על צון כלומר אעפי' שרע איש את ידו כלסו ומנו ענמס למלחמה
אל צון קומן ונעלה בצהרים ואמר בפסוק אחריו קומן ונעלה כללה וכר צהרים ונלה
לפי שהם זמני הפעעים כמו שאמר מדבר באופל יהלך מקטבי שר צהרים אימ רוב זמנים קט'
להם נעלה עליהם אמר הנביא חוי כי פנה היום כל' צהרים שיאמרו חויכין לרעה הוא לנו ואל
לפונה כי צהרים עת קשה לרוב החוס ועת יפה לרוב האורה ואנחנו כפוע ממנו הרע לן הטוב
כי לנו חסך היום זהו כי פנה היום כלומר האור פנה לן לדרכו והצללם הם מטיים ומתפזטים
כי אין לנו אורה חשכה קומן ונעלה כללה ונשחיתה הרממהיה שהם חושבים להשגב בהם
בשחיתה אותם כי מה אמ' וגו' כה אמ' א' כלמ' מלה א' השיתה וזה כי הוא נה' להשחיתה והער
את רוחם לבא עלה וכאן אמ' להם כרתו ענה שם כמו עז וההא איננה לכמוי כי היא רפה אמר
ברתו עצים לעשות מהם דייק ולשפך סוללה על ירושלים והוא האכנס אמלכין בדייק ועזומת
ל על העיר לנהוץ הומוותיה ומגדלה ולדעה יונתן סוללה הוא תל עפר שרגס סוללה מלטהה
והוא שאפכין עפר ועצים הוך החפירות אשר סביב העיר עד שממלאין אותם ועד עשין מעפר
ועצים תלם סביב העיר על מלי החפירות כדי לעלה מהם לחומה והוא הנקרא סוללה היא
העיר הפקד היא הפיר שהפקד פונה לעפי' שהארץ לה הנה לן יחרך לה עד כי כלה עשה
בקרבה בכל העיר ימצא אדם עשין בקרבה כלמ' חט' בתוך העיר עשהים אין ל' לרוב לדרכים
בהקור כר מימיה וגו' יכהקיר מקור בר כמו בחר אמ' כמו שהבאר מימיה כובעין בלח
הפסק הקרה רעתה וזהו שאמ' על כפי תמיד ומה שאמ' על פני כלו שאני רואה ומשנים
עליהם לן כמו שהם אומרים אין א' רואה אותם חל ומכה אמר חמם ושוד חול ומכה ישמע
בה שמחלם יצנים ומכים אותם כמו שאמר עליהם וכפי עניים הפסוק יאו פירוש ענין החמם
ויהוד שהם ששים אני מביא עליהם חל ומכה וכן הרגם כעול דמק' מוהי כן אורים ולהתקייע
כזה פכדי בשה קל חכופ' ובצוי משהמע קדמי תדירא על דלתית עלי מרע ומחא הוכרפ
ירושלים פן תקע נפשי וגו' פן תקע נפשי מיך שם לן הוסרי יכרד רצוני ממך של
רנה לך: תקע כמו והקע כף ירך עקב ענין הסרת הדבר ממקומן וארס קעע יאו יקע לן
בזעה בל' לן סזנה משלם כך היתה אממה ויה' בארעא לסתום דלן איתתנא כרד אמר א'
נכונה וגו' עליל מקור מן הדומה למרונע כי שרס עליל ימר נמו נג' עלין הוכן יחר

באמר התגולל כבוד האפר ויית' וחסד ראשיהון. בקטלן. אצל יחיד אצל אדם שמת' יחיד זהו
אצל קזה. מספר המרוויח. מספר סמוך לפי הוז פתוח. רל מספר אל תמרוויח ונמסרה
שלשה פתחים והסימן תמריח סמיכין לרמולא. פי תמריח מספר תמרוויח סמיכין מספר בית
האצל: רמולא במספר הד' רמון. כי פתחום מעתה התחיל לספור. כי לא הדש עת' כולו. כי
פתחום בל' עלנו. **בבחון** נתיך בעמי מכנר ונו' חמ' לנביא חעפי' שאתה חומר להם דברים
קשים ומתנבל עליהם רעית' א' תירח מהם כי בחון ומכנר נתיך להם 'בחון פי' מכנר
כמו הקימו בחוניו וכן אמר' ל' בבחלת נבואתו הנה נתיך היום לעיר מכנר לפיכך
א' תירח מהם וחפש אחר דרכיהם והוא חמ' ותדע ובחנת את דרכם 'וחמ' ובחנת לאון נופל ע'
הלאון לפי שקר' וזבחון חמ' ובחנת וית' בחון כהיר. **בלם** סרי סוררים ונו' סרי כסמך כמו בשי'
הזרים הם שרי סוררים כלומ' שעבדיהם סוררים והזרים כמו בן סוררים והעבדים הולכו
רכיל וזרונתהם לחבל עניים באמרי שקר והנה הזרים עם העבדים נמשלם לנחשת וכרול שיעו
המלכה כאחד כזהם מערבים זה כזה והנחשת כזה המקום פי' הכרול שקורין בלעז 'אזיר
שמערכין אותו עם הכרול לעזוב כל' חומות כי לא יתבוך הכרול לכדו' אל עם הנחשת וכן פי'
חזול כל נחשת ונחשת שבמקרא שמדבר לעטין חזוק. ויית' כלהון רב רבון מרדין מהלכין כובלי'
כמז' דמערב נחש עם פחול. **נחר** מטח מאש תם שפרת ונו' לפי שהמשילם לנחשת וכרול
שעשה אותם המופח כל' על ידי האש המשילם עד למלכה נורף כשיתך הכסף ישים שפרת עם
הכסף כדי שלא יכלה האש הכסף ומופח המופח במטח האש לנרוף הכסף והמטח הוא משל על
הנביא הנפח הוא הנביא ומטח פיו ונחמו. חמ' כי המטח נזרף מרוב התמדת רנפחים בנפיה
וכן שפרת תם ועדיין הכסף הרע לא נתק והא' ישראל הרעים שמדבר איהם הנביא השכם והערב
המיד עד שנחר גרונו ועדיין רעים לא נתקו ועדם בקשיים והשפרת מל' למעשה ההשתדלות
והיותמדה בדברי משל ומלצה להחזירם למוטב והנה לאז' צרוף צרוף 'צרוף זס תואר 'כשקל
גדול. נחר מבטן נפעל עטין צריפה. וכן וחרה נחשתה ימאש תם כהו' מלך הדל' וקריתתהי
מילין. **ככה** נמאס קראו לה וגו' וחרה של' נתקו מרעיתם הנה הם כסף נמאס וכן קראו אותם
היודעים רעיתם כי מאס י' בהם כיון של' נתקו מרעיתם ואינם חוזרין למוטב. **הדבר**
אשר היה אירמיהו ונו' חמ' כזה העטין הדבר אשר היה לרמיהו מה של' אמר בן בכרשית
האחרות הקודמות אל' כה אמר י' לפי שאמר' ל' בזאת הנבואה עמוד בשער בית י' לפי' חמני
הדבר אשר היה לצדיע כי מה שעמד בשער בית י' מאת י' נאמר' ל' דבר זה שיעשה כן ..
עמוד בשער בית י' ונו' שער בית י' הוא שער המזרח כי הוא המיוחד שבשערים. הכלים
בשערים האלה: שבעה שערים היו בעזרה שלהם בנש' ושלשה בדרוכו וחסר במזרח..
כה אמר י' נבואת ונו' ואשכנה אהבם אעמידכם כשכונכם במקו הזה ולא תלעו ממנו וכמוהו
החיייתם כל נקבה הנמדתם חותן צריים **אר** יבטרו' ל'כ ונו' ל' וכן כהון יקשר עם מל' א'
ועם מל' על כזה הכסוק הא' א' ונכסוק הנה לתם בונתיכ' וזה כל' הינל י' וי' ג' הם דברי
הגקר שחזוניהם להם נביאי הקקר המתעם אותם ל' הם היו ח' ריכ' ל' נב' וקא' ע' מ' ע' י'

שמוהיריש אותה ואומרים להם הקשיבו לקול בוכר רצון איך מכתימים אתכם נביאי הזקר על
ידיהם ואומרים לכם שלם יהיה לכם ועדה הקשיבו לקול בוכר שהוקעין סביבותם בבוחר מפני
האויב ליהנם העם ויאמרו לא נקשיב אמרו לא נחוש לכל זה כי הנחנו בירושלם נהיה בשלם
ויהי והקיימותי עלכון מרפיץ קביל למיל נביאיח ואמרו לא נקבל... לכן גמש הגוים וגו' אשר
העמים שמש כי אינו מוהיר בהם ועשי עדה ואת עדה ישראל דע את אשר... גם כמ' שאמ' דע
ענך זהו את אשר גם את העפות בלן יך אשר מקטנים ועד גדולם וכתיב ודע כנשתח די ראיית
הוכיחון... **שבת** החרץ הנה וגו' כי את עדה בני ובנות ואמר החרץ ולא השמים כי גם הם
עדים לפי שהחרץ תהיה הרבה בענם פרי מחשבותם הינו אומר שיענשם על המחשבה
לכד א' על מעשיהם שהם פרי מחשבותם שהם חושבים שאין אינו רואה מעשיהם יפי הולכים
אחר לבם למלא תאוותה על דברי כמו א' דברי וכן וילך אקנה הרמיתה על ביתו כמו א' ביתו ויאח
זל פי פרי יצו צבותם המחשבות שאדם חוגג ולא באו לעו על כן נמנע מעצותם על שהם אינם פרי
מחשבותם קבל המחשבות שכלו לעו וצמנע מעצותם לערפה שמים לא יצטרט למעשים ויהי פרי
מחשבותם הושלמת שגדוהון ותורתו וימאכו ג' והא תורתו לא הקשיבו כי על דברי ר' דברי
הנביאים שמוהירין אותם ותורתו רל תורה משה לא די שלא הקשיבו לה כבקורין אותה להם אלא
גם מלפניו בה שלא ירצו לקרותה ולשמעה כי בימי יאשיהו כשיצא חלקיהו ספר התורה וקראו בה
היה חרוש חזלם כי כבר שכחו אותה... **למה** זה לבונה משבא תבא וגו' לבונה וקנה הטוב
שהיו מביאין אותה מארץ מרחק לקבורת... כי לא היו נמצאים בארץ ישראל ושאר סמני
הקבורת היו נמצאים אונכר העם והה' לאחרים והקבורת היתה באה להכשיר הקרבן ואם
הקרבן אינו נרצה לפני למה תטרחו להביא הכשיר שהיה הקבורת... לכן כה אמר י' וגו' סכן
ורע זכרם כן להודיע כי האב לא יזהיר לכן וכן הבן אם ידע לא יזהיר החכוכן האיש עם שכן
רל שהיה בזמן ה' ביתו חזל ביתו וכן עם רש שכל משא ומתן ואת שיה עמו אין אחד מהם
מוהיר הנה לפי חכמו כלם כל אחד יראה ברעת הכוונת יאכלו כתיב ואכלו קרי והענין אחד...
כה אמר י' הנה עם בא וגו' אשר ואיך המעשרר אותו לבא מבבל א' ירושלם ארץ רחוקה על
זה לא יהיה בלתי מערה וישור מבטן נפעל קשות וכידון יחזיקו וגו' כל אחד יחזיק בידו
שט כל זמן שיה יהמה כול היס ועל כוסיס ירכנו... כי לא ינחו ברגלם לכד אלא חף רוכבי
סוסים יהיו בהם רבים ומלהממה יותר חזקה ערוך כאיש למלחמה כל אחד מהם יהיה ערוך
בכל זמן כמו איש אחד הנוער להלחם עם חביו מלחמה ערוכה במכין עצמו בכל כל זמן וברוכ
לא יהיו הרבים כל כך מווייטן וזה ההיל יהיה כל אחד מהם ערוך למלחמה כאיש אחד ועל מי
יבא עלך בת צוין... **שבת** איך גמש וגו' גמש הגוי שזכר והנפרד מן כשמש שמע בפלס
רמה ובמנו מהמר הנביא שכלל עצמו עם ישראל ההודים א' דברו... א' תצאי השדה וגו'
בצאי הלבי כתיב ביד הנקנה מדגדג כנגד הדבנקה תצאו תלכו קרי מדגדג א' הפרטים והענין
אחד כי הרב לחוב הרב על אויב מברוח להכותכם אם תצאו ויעיר ופרד יש בכל סביבותיכם א'
הצא ויהי משה מקטנת למתכנסק מסחור סחורי בת עמי הגוי שק וגו' התכלסי בבוחר

ומעשים למלכות השמים וכן עשיתם לה כוונתם וכן ואת כיון כלמיכם וזו"ל קראם כוונתם וכוון
לכוון דעתם ולבם איהם לעשותם ולתקונם היטב וי"ת כוונתם כדחטים למלכת השמים חסר
אלה ופי' כמו מעשה השמים נלוו לככבים ויאמר למלכת השמים לשון מלכה ר"ל לככב גדול
שבשמים וי"ת לככבת שמיא... ואת ר' הם מכעיסים וזו וכי סבורים הם שהם מכעיסים אותי
כי לא תחול מדה כעם ולא מדה אחרת אלא אינה מכעיס' אלא עצמם כי עליהם תחול הכעס וחרון
אף למען בואת פניהם שיכואו ממעשיהם הרעים כי אינו אינו ראוי שאכעס במעשיהם אפי' תחול
כי שום מדה מה שלא תחול כי לא יזיקו ל' מעשיהם הרעים ולא יטיבול מעשיהם הטובים כמו
שאמר איהו אם חטאת מה תפוגל בו ורבו פ' ערך מה תיגזה ל' אם נדקה מה תבן לו או מה
מידרך יקח ל' כמורך רשעך ולכן אדם נדקקך וזה שאמ' כעסונו נדבולה הכעסונו כפסיליהם
דברה תורה כל שון בני אדם אבל הוא י"ת אין בו מדה כעס ולא זולתה... לכן כה אמר י"ת
וזה אפי' וחמתי כי הם עשו להכעיס' והכעס ירול עליכם ואף וחמה היא נהבת לשון נקבה וזכר
גכ אף זהו לשון זכר כן הוא דרך לשון הקדש לכו"ל זכר הטעל עם השם הדבק בו יהיה ראיון
או אחרון כמו וידבר מרים ואהרן וכו' וזה המלכה ומרדכי היהודי וכלל היא והוא ר"י
ביתו ואמהות לזר החשדני וכערה א"מ וכערה ולא אמ' אלא לפי שהחמה ענין חמימות וטנע
האש בלדס מולד הכעס והחמה... כרה אמר י"ת וזה העלית שהם כלל זכר הזכרים שהם
שלמים ומהם יחלו הכעלים כזש ולא זכר חטאת ואש כי לא יזין מהודים חטאתם ולא

שבים ועדרי במיד היו חוטאים ואין על המיד קרבן אלא היו מביאין שלטת להראות עצמם שהם
עושים את י"ת בנרציה והשמים היו מביאים לכל כשר עם הראות מעט במעשיהם עכורת הא
ואמר מה לכם להביא זבחים ולהוסיף עוד עליהם שלטת ובחשבו כי יהיו לרצן ל' כמו שכתב'
בהם ונרציה ל' לכפר עלנו וזה לא יהיה כי זה מעשיהם רעים לפי שלטתם וזו הוכח לא יהיו לרצון
סט ענין תוספת תוספת שני שרשים בענין אחרים וזה הוכח שאת חטאת על חטאת לספיתעד

זליפסר ג' סט מאורס יסף בשקל שבו שבו ר' וזה היה חטאו למחזה רצונית אלא כאומר לחברו
עזה מה שתגשה כלא יועיל לך... ל' דבר כי את זכותיכם וזו' בים הוציאי אותם מארץ
מצרים... מפרימים כי המנוה הראשונה והוא מה שנוה אותם במרה שנ' שם שם ל' חק
ומספט והוא מה שאמרו רזל שבתולדין במרה אפקוד ולא נזה על דברי שלה או זבח ויש לומר
גכ כי עקר המנוה לא היתה על דברי שלה או זבח אלא שמש בקו"ט והייתם ל' לעב וכזה התנאי
בהן להם התורה ואין בכל עשרת הדברים שהם כלל התורה זכר שלה או זבח ואף כזכר על
הקרבנות לא נזה להם שאקריבו קרבן אלא אדם כי יקריב קרבן אם יעשה מדעתו יעשה כך וכך
ותמידין שנוה בדם הוא לכבוד ה' והיו באים מן הנגור אבל לחידים לא נזה להקריב קרבן
כמו שנוה לחידים לע' ז' משפט וש' אר המנוה ולא נזה לחיד לעשות קרבן אלא חכ' יחכ'ל באונג'
ונזה בזרפת ה' זמורין להשיב החוטא ל' לבו לשרוף התחזות הנחמיות שבו לזותם מחלב ודם
ויהיה טהר ולא יכול לזו"ל חז' במנוה כ' מזיד והתמידין גם כנין הבית לעבודה איפשר שהיה
כמו שכתב הרב מורה צדק הרמב"ם זל' להענין העבודה וז' כנין היכלה שהיו לשם ע"ו להשתקם

אומרי לו לא יחריב היכל בעבור העם ולא תחרב העיר הזאת ואמר שלמה בעיני היכל לא לפי
שהי שלמה חולם והיכל ודברי נב פירש חזק וזו כי פסק חרץ חרץ חרץ תאונה דכריהם חץ
הרי היכלות שאי הם חוץ חזקים לפט כמו החרץ כיון שאתם חוטאים לפט ומכזים היכלות
וינה לא תתרחצון לכון על פהומי נביאי הקרא דאמרי קדם היכלא דלא אהון פלחין קדם היכלא
דלא אהון דבחין קדם היכלא דלא אהון סדין תלת זמנן באתא אהון מתחזין קדמוהי ויתכן כי
הכפל לחוק הענין כי כן מנהג הלשון לכפל המלות לחוק הענין פעם באתי מלת פעם בשלש
כר אם היטב תטיבו ונו עשו מקור בואו נמו צהח גר יתום ואמנה ונו גר יתום כמו שמש
ירח בחסרון וזו החבור וזכר אה ויהי לחריס אה זכר אה שהם עזקים ברוח לחלשתם
במקום הזה בכל מקום הוא רע ובמקום הזה הוא יותר רע שהוא מקום שכינה לרע לכם אתם
רואים כי לרע לכם הוא הלבנתכם חרי אהים אהרים כי בזמן אהתם עשים זה אתם טפלים
לפט חן ציכס ויש כנתר אתכם במקום הזה ונו למן עלים ועד שלם מוזמן רב שנתתיה לכם
מימי אברהם נתתיה לכם עד שלם רל כל ימי שלם אם ילכו בנכם בדרכי ההנה אתם
בכוחים ונו כי אתם רואים כי אין הועלת בחותן דכריס ההגוב רנוח וכחוף ונו ההחטון
שהע ו מעשים רעים והננלו מענשם בעבור שתבולין והעמדו לפט כבית הזה כאשר אתם
אומרים אחר שהעשו כל ההועבות האלה והננלו כבית הזה הננלו וכאתם לפט כבית הזה ונו
בצלמו בעבור שתשובו לעשות את כל ההועבות האלה ונאתם מפרש הוא ההוערות פרינס
היה הבית הזה ונו וכי תחשבו הבית הזה כמו מערת פרינס וכן הוא בעיניכם הוא מה
שתחשבו אתם ננלם בנחכם אין הוא נפל ענכם שהעו פנכם לבח לפט אחר פשוטכם מה
שמנעתי לעשותו חן זה אה פריצות ועוות מצח וקשי לב שתעשו הפך רנוח והננלו לפט זה
מרד והכעסה: גם חכמי הנה רחיתי לה תחשבו כי חני לא ארחה מחשבותיכם הרעים כי חני כיון
בן אדם שיוכל אחד לגמב לבכו ולהראות לו לפטו מה שאין בלבו כי חני רחיתי לבכם ורחיתי כי
בנחכם אין חן לבכם אין אה בלבבכם שתעשו של ההועבות אשר עשיתם מתחלה ומה שאמר
מערת כי כן דרך הכרנים בעשותם הרעות להחסף יחד חון לעיר באחת המערות להסתר שם
מבני אדם ומה שהאמרו כי לא יחריב ביהי בעבור מעשיכם כמו שאמרו היכל לא שפ למעלה
אה הם דברי שהר... כר לבו נא א מקומי ונו ראו מה עשיתו מפט רעה עמי ישראל כי החרבתם
אותו וסלקתו שכינה ממנו וגלה הארון ממנו והיה עם פלשתים ולא חשתי לכבודי אחר שהי
מכזים אותי כן אעשה בבית הזה לפי שתכרתו על דברי שהר כאה ויהי לבתרו אתכם
מעל פט ונו אה כל זרע אפרים עזרת השכטים שגל וכנה אותם לחריס לפי שהמלכות
היה לחריס בזם שנחלק המלכה ומשם ואילך נקראו עשרת השכטים בזם אפרים ואתרה
א התפלל ונו תא ענין הגדה הקול כמו וישאעשו קול רנה נעקה כמו והעבר הרנה קומי
רוב כלנה האורך חאה מה המה עשים בערי יהודה ונחוצות ירושלים חוצות ירושלים של יבואו
להכעיסם כולו באקים ונרחוכות .. הבנים מלקטים ענים ונו הכנים כל בני הבית
מתעסקים בעבודה וזו לשכר שיקוו בעבודה לעשות כוונתם מיני מחלשם שמכנים ומגשים

ונבחרתכם זה חטוי שבי ויהי אז גם זה הפסוק לא יחט ולא יקברו והקצו אין הפסוק הנבחר
אחריו ונבחר מות מחיים כלמי למה היה נבחר מות מחיים אם המתים נחטטים בשן חיים ואם
היה שנג המתים היה להם כפרה כזה והיו נבחר מות מחיים אז אם הוא שנג החיים ונשן
חיים מתים נחטטים למע אחר ונבחר מות מחיים ופי ונבחר מת לרשעים ולא יהיו בשלם הברח
יחטז ופל כניהנס וזטחוס לשיג ולירח ולכל נבחר הזמים אחר אהכוס ואחר עכדוס ואחר
וקלנו אחריקם ואחר דראם ואחר ישתחוו להם לא יחט ולא יקברו לדויקן על פט האדמה יהיו
לדויקן לזבל יהיו כי לשלם יהיו על פט האדמה כי לא יקברו ולרוב עמידתם על פט האדמה
ירקבו ויאכזו עפר וזבל ונבחר מת מחיי ונו יהיה שננס זה שזיך שיהיו ינחיים מקבריהם
החיים והם האחרית הנשארים שלא יקברו וינלו כגלותם מות מהיים כי היו צד גי נבל עגלים
ולעם אכזרי לא ירחיקו עליהם וטוב מותם מחייהם ככל המקומות הנשארי כמו הפך הנשארי
ככל המקומות אשר הרחמים גם וכמוהו והגם כפך עניה כמו והגם פוך כעניה וכל הדרך
נחו מנרימה ל שבור א יוסף כמו נחו מנרימה א יוסף ל שבור ל יועקן אהי ידעמך יברא ל
יועקן ישרא אהי ידעמך והדומים להם שכתבו בספר מכלל בחלק הדקדוק ממנו ואמרת
בה אמר יא וגו טעמו דבק עם הפסוק הנבחר אחריו מדוע אכבה העם הזה יהושלם מאונה
נצחת החזיקו בהרמית ממנו לאוככלמר למה החזיקו כל כך עמעשיהם הרע ומחט לזכ וכי
נפל שלא קמו אחר כן כלומר כמה פעמים נפל בשנג מעשיהם ואחר כן באובס קמו וכי סגור
הם שאם יאכזו למוטכ לא יאוב הא מחרון חט עליהם היה אום פנס על עתה שנפל ולא קמו אחר
כן לו אם יאוב ישרא ממעשיו הרעים ולא יאוב יהא מחרון חט זה לא היה חכ מדוע אכבה ויה
היפלן וליקוימון אם למבכא גל קדמי ללא יתוכון מדוע אכבה כח הנה עם לאון נקבה כי
רנוכו על הכנסה כמו שטרשנו וכן וזאת ענין העם אשר בקרבו וזאת לכטח אכבה ענין
מרר וכן בטע אכבים אובה מאונה ישרא העם הזה יהושלם חסר הנשך העם הזה עם
ירושלם וכמוהו רבים כמו שכתבו בספר מכלל בחלק הדקדוק ממנו נצחת כרת באתנח ופי
שלמים מן נצח מאונה יש מאובת ישרא הו אר החזיקו בהרמית ממנו לזכ ירמה כי לשלם
ירנו להחוק בה בהרמית כמו מרמה והקשבתו ואמעונו ואשעע מחמר הנביח כשחט
הולך ביניהם חט מקריב ומחזין אם אחד מדבר כוב ואם לא יכן טוב וכשר כיו כן בכות עלפחד
דוכות יחן איש נזם נפעל שמיד כי הוא קמוז גם מלת חין מורה עלטו כלה שב במרועתם
וכתו במרועתם לאון רכות והכתו דרך כלל והקרי דרך פרט כלם הולכים ושבים בירועתם
לעשות כסום אטף במלחמה ולחוב המלצה חמ אטף שהו א כמו נחל אטף במרועתו במלחמ
וית הקשבת מחמר הא ית עשייתו גל קדמי בגם חסידה בשמיכ ונו יפי העפית חין להם
שכל ברח המיון שיש להם יש להם ימיה להתרחק מן הנק וזה הקרב א הטוב ואומרים
מנרנס ומה שגדל עלנו ועמי שיש להם שכל לא ידעו מנפט יא שהיה להם לדעתו מן השכל גם
לשומרו ולפי מה שהנהיגו חותם בו מורנו התורה ומה שנחלע בו מאכותם דור אחר דור ואמר
להם ירמיהו זה כדרך ישעיהו שאמר ידע אור קונה וזמר חכום בעלנו וגו וכן חסידה ואמר

לשם ולמחיה ששעו מהם כי אם את הדבר הזה צויתי אותם לאמר שמש צדק ואתם תהיו ל
לעם והלכתם בכל הדרך אשר אנכי אתכם למען ייטב לכם ואלא שמש וגו' צדקות פ'
בענות שלהם לא בענתי כמו שפי' בשרירות לבם הרע ושרירות פי' הכנת לבם מענין יסור
על אנשים כלום שלבם טמה אין וית' תוקף לבם מענין שריר וקיים גדנרי רזל וית' הרקור לכהון
ויהיו לחור ומה שהיה שנשם שהלכו לחור ולא לפנים כלמר שהיה מארה צמעה ויהיה וליא
ברכה וית' ואחורו בטלחני קדל ולא שויחו דחלתי לקבל אפיהון למן היום אשר יצאו וגו' כס
בכל דור ודור הם טבעים ורוב הדורות היה רובם טבעים ואעפי' שהייתי מזהירם תמיד על
ידי עבדי הנביאים יום כלומר יום ויום הנכם ואלו בכל צדק וצדק כי ההזנה תהיה נצק קודם
שילך אדם למלכותו: ואלו הייתי שולח צדקה הנביאים להזהירם ואלא שמש ולא הנו וגו'
כמו מנזה ואמון שהיו אחחנים הרבו אשמה מהראשונים ודברת איהם את כל הדברים
האלה וגו' ידעתי כי לא ישמש ארך ואפי' לא יעמוכה כשתקרא להם אעפי' יזהירם יעבוכה
נכתב בו הן המבטח אחר כך הנמצא וכן וחסידך יברכה והדומים לו ודברת איהם
זה הגו' וגו' מפייהם אפי' מפייהם אנדה ונדרתה שלא יאמרו אמת צדיקים נא' עלבם כי חכ
בני אדם מדברים צדיקים מה שאין בלבם להריות את עצמם טובים ואינם הפך מה שנאל על
ואמר אמת בלבנו אבל אה אפי' צדיקים אין אמת גזר נורך והשלכני וגו' גדול השער יקרא
גיר מעטן קדחי וגו' על בני העמוך והשלם רנור שהיה לך לפיך גו' איהו והשלכני
בעפר לחל ואמר בלשן נבזה על הכנסיה וית' תלשי על רכרכך רעלן: אה דור עברתו הדור
הזה שצדק עליהם עברתו וחמתו וית' ית דרר דעכרון על ממריה כו' עשן בני יהוד הרע וגו'
שמו ארציהם עזוה כמן שיהו וכט יהודה עמם ויבנו צמות התופת וגו' ולא עלתה על לפי
לא היה רעו כזה ולא צויתי להם שישרטו צדיקים ונמתיהם ואם שורפים אותם לא אחר
ואינם מרחמים עליהם לחוב ארצתם לעו' וית' דלל פקדית לאוריתי ולא רעו קדמי ורזל פירש
אמר לפי צוית זה יפתח ולא עלתה על לפי זה מיניע מלך מואב לנ ויקח את בנו הכבוד ויעלה
עלה ודעתם עליה לשמים לכן הנה ימים בלם וגו' מאין מקום כי לא לפט זה מקום לקבורה
זהותה נבלת הפס הזה וגו' אותם שלא יוכל לקבור מאין מקום או שלא יוכל לקבורים
מחכ הדוגים ודע שבתו מערי יהודה וגו' כי להרנה תהיה וצמקום קול שמחה
היה קול יללה וצמקום קול שאן יהיה קול כמי ונעקה בעת ההיא נאום יא' וגו' ויצאו
צדק וקרי יצאו והעטן קחב כי פי' ויצאו שצאו העצמות מקבריהם פי' מן נביאים שיוצא אדם
לא שצאו מעצמם וזה העטן לא ספר הבתוב צורכן יחשלים בספר מלכים שהוציאו הכשדים
שצאו המלכים והשמים והבדלים והנביאים וישבי יחשלים מקבריהם אף הנביא נצח עליהם
שהיה כך והיה אפי' לא ספר הבתוב והיה ענז להם אחר מיתתן כמו שאמר אהר אהכום
ואמר שבהם וכן אמר על יהויקים צדקנא ענזו לא יהיה לו יושב על כסא דוד ונעלהו תהיה
מן גלגל לזרוב בזה ולקרא כללה וכן אמר בטעמי ישרא יהיו מושלמים בחצוה יושלים וחל
למה שכן היה מרתם נחטמים וסימכו זה כפס' והיית ידא' ככם ונאבותיכם ואמרו ונאבותיכם

בשמים לפי שהיא מקנת צינור במגדלם הגבוהים וצמדבר בעצם הגבוהים כמו שאלה חסידה
ברזים ביה: לפי אמ בשמים שהול גובה האויר כמו שאמר גבוהה וכנורות בשמים דרך הנשר
והחסידה מנהגם להנזן בימי הקור והחורף במקום אחד ובימי הקיץ והחום במקום אחד ויהיו
מועדיה שאלו ולא תשנה מנהגה ועמי משנים משפט יא' שיעשהו בשכל אם ירצו וגדלו עליו אבותם
וקם אינם רוצים להחזיק בו והי' וסוס ועגור גב שמרו את עת בואנה במקום אחד בזמן ידו ובמקום
אחר בזמן ידוע הכל לפי השתנות ההקפית והזמנים ואומרות הקן ומנהגו ולא ימרו ולא נ' עמי
חסידה פירשו רזל זו דיה לכנה ולמה נקרא שמה חסידה נעשה חסידות עם הכרותיה כלומר
במזכותיה שמהלקת להן וי"מ שהיא שקורין לה בלעז ונטה והרגום ידוע וסוס כתוב בולו וקרי
צוד וכן נמצא בולו וקרי צוד כסוס עגור כן אצפנה ויהי וכרביא וכדברי רזל קם ריש לקיש וצווח
בכרביא ופירשי גרו זה בלעז ועגור הרגום וסעניתא ונדרזל סנונית על הנשר ופי' רבינו החיי גזון
ול כמליף והוא אדדור בקורין לה בלעז אירוגולא ויש מפרשים העוף שמצפנה מלטה מועטות
בלעז נני אדם כמלמדן אותה גאייא בלעז... **ארכה** תאמרו חכמי ארצנו וגו' איכה תאמרו
הכמים ארצנו בחכמות היצויות ועוד הורתי יא' אהנו כלומר אנחנו היא כתובה חכן הנה לשקר
נעשה עט אהם אומרי כי הורה יא' אהכס ומה תועיל אם לא תקיימו אותה מי נעשה הקולמוס
לכתוב אותה לחנם עשה אותה וכן שקר סופרים הסופרים כתבו אותה לחנם כי אחר שאין אהם
מקיימין אותה הרי היא כאו אינה כתובה לשקר לחנם כמו אך לשקר אמרתי... **הובישו**
הכמים התו וילכו וגו' כשיראו שלא תועיל להם חכמתם יהיה להם בזה בני אם התעסקו
בתורה וקיימו אותה היתה מועילה להם ואחר שבדבר יא' מאסו ולא רצו ללמוד התורה ולעשותה
מה חכמה להם לא תועיל החכמה מעל התורה והנמת סמוך למלת מהי בלעז ממה יש להם
חכמה אם אין להם התורה... **לכן** אהן הת נשיהם וגו' אהן ליורשים למי שהחזיקו בהם כאו
הם יורשים כי מקטן ועד גדול זה הענין כתוב למעלה עם שנים כסוקים הבאים אחר זה במלת
שמות כי כל הכסף ענין יסנה במלת למעלה מקצתם ועד גדול כלעז בעבור שהחזיקו במעשה
אבותם בלה למעלה בולו והנה כלה נהא ואחד הוא... **וירפו** אה שנה צת עמי וגו' למעלה
וירפאו באף והנה וירפו כבעל ההלואה ענין אהד ענין רפאה למעלה אה שנה עמי והנה
אה שנה צת עמי... **הובישו** כי הוענה עשו גם בוש לא יבואו והכלם לא ידע לכן יכלו למפלס בעה
פקודתם יכשלו אמר יא' הובישו פירשמו למעלה פי' צתמי למעלה גם הכלם והנה והכלם צתן
נפעל ומפרש הוא והכלם שהיא מכנין הפעיל פירשמו למעלה עם שאר הפסוק ולמעלה בעת
פקדתי פי' פקדתי אותם ורנה בעת פקודתם שם והענין אחד **אכוף** אסיפס וגו' אסוף אביפס
שניהם לשון כלעז אסוף מקור מן ואספה בפ"ך וכפש ביתך אסיפס מן יהדו יסופ אף
אסיפס מכנין הפעיל והוא צתא ויסופ מכנין קל והוא שמה: הכל יכלה עד שלא ימצאו ענבים
בגפן ולא החיטם בתאנה ונר אה שני המינים כי הם עקר הפירות אותם שירנה אדם מהם יותר
משאר הפירות כמו שאמר בברכה איש תחת גפנו ותחת תאנהו ובקלילות זאכל גפן ותחתך:
והעלה נבל אפי העלה יכול כרם זמנו להראות רעתה: ואהן להם יעברום מהשנהתי להם הוצ

דפינף האשה באה

אמר שורים הווי מאכל הבהמה לפי שרוב רעם שיצאו ממזרים עד שקבל הורה הן
כנה ותכוס ככרר חן הכין ענדים בחמר וכלכנס וככל עבודה כזדה: ומקבל התרה
נפקחו עינים ושניה עלהם רח ה:כל והכיס וידע ורבה ריבט של זה כי מצח כתוב כשם
רביט החיי זל וזכרה ל קצת פריונה לכנה גדמים קלם החומר ערך נבי על חס מכין
שזים שנה מענה טו כסף וחמר שורים ערך הזכר מנן עזרים ועד כן שזים חמזים שקל
והם דחי פיון ורע חמר שורים שגם הווי ז שקל ולתך שורים דמי פיון לתך שורים
עזרים שקלם זה שקלם ערך מכין חלד ועב כן חמזי ה ומכן חדה ועד כן עזרים כ שקלם
הריכה וית כסף נפטי ענמו לח חכרו עם טו ותרגם ויהי כסף תקלח כפיר לנפ:תהו וזמר
דידון מקריבין קדמי שומר מעלת שורים וואצד איה ימים וכיס ו חמרתה נה חחר
מנפכת תחתי יהיה שנתך שגבי באמת חזית ימים רבים ונפם ל אתה קורחה בזלי
לח כחם חחר ותהמרי חח פלטי ולא גזני עם חנאים וגם לח תהיי חזה לחים מיוחד חחר חלטי
גם חכ לח חנוח אך ולא חכר שומר במקום שזם וזה יהיה ימים רבים וכפאוק הכח חחרו
פירש המל כיימים רבים ותי נכח חמר לה כנסת דא ישראל הוכיחן גרמו לכוך דתלון ימים
פניחן תהגרון יטחט תכלה ואלנה בכש לטעתי וף חנה פריד לרהמי עלכוך כו ימים
דכיס עו כיימים רבים וזה הם יי הגעתי שחצט כו הווי חין יט מלך ולא כד מיאז כי חס
כרזות הגוים חנצט וכר את מלכיהם ואריהם וחין ונח חין מנכה חין וכה לא וחין מנכה לעו
וחן חטד ונרבים חין חטד לא שרוח מגיד העתימות כהור סוחמים וחין הו פים לפו שרמ
מגיד ס העת דות ללעת המחמימם כהם וכך חנצט הווי כוה הלת כל כפ ישראל ותי לת מלכין
חזכית דוד ולת דעכד אולטן על שרד ולת דדנח לרעו על ישראל ולת קמתו באגרון ולת
חטד וחיו יי חזר יאן כפ ישראל זה יהיה בחזרית הימים קחכ לפת יאעפה שאנו
ישראל בתשנה ובגרי כול ר שמשון כן יחיו חומר כג דכרים מחסו ישראל כמי רחנפם
במלכות שמים ובמלכות בית דוד ובכית המקדש ההל חין לט חלק כבוד במשמש ולא נחלה ככן
גמי חיס נחלקך יאיש א תרגי לחלקך אל לחלקך ריה בתיך דוד הבית המקדש יי חר
משון כן מנחיו חין מג חין סימן ישפה לער חל טע ביחזון כקו אלשתן קהל חחר יאנו נפ
יגדל ונקא חת א זה מלכות שמים וחת דוד מלכס כמשמש ופזח חל א חל טכו זה בית
המקדש כמח דית חמר הדר הטוב הזה והלכנס: ופזחו חל א שיכחו ויחיו ממש כ:כס
חלנו כתשנה וקון עם התשנה הטוב הגדול שהבטיחם וזה יהיה בחזרית וינהן הרוב וית חן
לפנחנח דא: ופני כוכיה דית חן כסף יומיו ופירש רב סעדיה חל טכו וחל ככודו כמח חפ
קעכד כל טוכי יי שבעו לכה א בית ישראל וגו פנה זכ ידברי הונה לחיתו חחר עם
קשכ חחר יוצי חרן ישראל חן לפניהם כי כנה י כתי להם חרוז ישאנה ענקת
משנט וזה התנה להם שיהיו שכי בחרן מע חשית הנה ופ חזויה השנה וזמן שזים שזים
גכך חלה וכחז גס חט ישעה שמהם כהטך מה שהכחיתים והסירתי כפ מהם ומחל
גרן וחמלל כל יאכנה פ חן חמת וכן חמר דמיה חס ישעה משנט ומנהק חמצת

כהן כבודת קרח שהריכו וערערו על הכהונה וית כרם על דאמרין ספר לך יצא לך יוכח נכח
ועמך נזן עם מלכיהון וכו' שרית היום וכאל גם נביא ונו וכאל חמר כנגד ישרא בעבור
מעמד תכאל ותפל היום כל הזמן הזה בקרוכ תבא מפתך וכן וחרה חפז כו ביום ההוא
שרשי שי והדומים להם עננם עת וזמן וכאל גם נביא עמך פי נביא השקר המתעב חותך וכאל
עמך כמו אדם נכאל כלנה בראיכה וכן תי ויתקלן חף נביאי שקרין דעמכון כדכללנא ודמית
חמך וברתי כפסך כלמר של תאזר ביארא כנסה כי יתפורו בנלתי חמר הנה וחד הנה
וכבר פי כי הכנסה תקרא חס ודמית עטן כריתה כמו נדמה כל עם כנען נדמה מלך ישראל
והדומים להם נדמו פמי מכל הדעתו ונו נדמו גם כן עטן כריתה וית נטפז מכל הדעת
כי אין מי שידעם וזרם הדרך הטובה כי חתה הדעת מחסת חמר כנגד הבהן שהיה
בזמן ההוא חתה מחסת הדפת לעצמך להורות לעם לטכך חפז חמסך מכהן כיון שאין
חתה ששה משפט הכהן שהוא להורות התורה חמסך של תהיה כהן כבתי וזך חמר כי
מכל הדעת נדמו והוא להם היו כל זמן נביאי החמת שהיו מורים להם התורה ומוכיחים אותם
יום יום על רעתם כי אחר שהכניסם שהיה עליהם לאורח התורה היו יועים מדרך החמת כמו
העם היו נהלים בהם וכנביאי החמת היו מספיקים מפני נביאי השקר שהיו מורים להם הפך
החמת לפי נדמו הפז ונחתו וחמסך כהוב אף יתירה בין השמך וכן הכף הנמצא ולא ידעם
עטנה למה נכתב גם והשכח תורה אהיך כי לכהנים ניתנה לאורות כמו שכתוב ויכתוב משה
את התורה הוזהר ויתנה א הכהנים כפי לי וכתוב יורו משפטך לעקב וחתה שכחת חתה
מללמדה ומלהורות חכח כטך גם חפז חכח כטך כי חתה תמות כי מחסתך מכהן
ל גם כטך חכח וחמס של יעמדו תהיך ולא יהיה להם כבוד הכהונה חוימותו חו יגל
ועטן חכח על דרך משל כחם השוכח דבר ולא ישים אין לבו ועל הדרך הזה השכח חמת א
ולא ישכח את כרית חכחך כרבם כן חטאן ונו חתה הכהן חכח תורת חמת חתה
נכירו ופתה זרכו ופרתו כטו חטאן לזכחו הורתי כמו שהטיבות להם הרש הם לפי
כבודם בקלן חמיר שני זיתים ראשים לעם ומכפרים והם לא שמרו הורתי חמיר להם הכבוד
בקלן ויקל חותם הפז ויכחמן חמיר חלף כמו חס הקרי ימיר ויש לפז כחכס כמו
הירכיתים נשאר וכנכמים כן חטאן חלף על וישאן יסורון ויכעט ועל הדרך הזה תרגם יצתן
כמה דחם נחתי להן על לחן כן חטאן לחי קדמי קריהן בקלח חלף חטאת עמי
יהבלו ונו חמס כחם אף לכל החטאת והחמס שמכחן העם לא להורות הטובה והדרך
הישרה ואשם ישאן נפא א חמס חטאן חכח כל חמד כפא חמרים מתי יחטאן ויכחו
חטאת וחמס וניכלם וזכר חטאת חת כפא וית כהני נסו למיכל חטאת עמי
בדיל לחוספז חוכן על חוכי כפאתהן ויחטאן חטאת עמי יחבלו כפון כט על הם חוכלם
קדס וריקה דס והקטרת חמירין וכחחון מרין להם הכעלם מה זה חתם שנים א שגם פשאים
גפסם חמרים להם א תחא כי שגם על כפסם כי חכילתם גם כן כפר הוהם הועים כי כחמיר
והנל חותם זמר כופר כהם מלמד שהכניסם חוכלם והבעלם מתכפיים וכו כחכילתם

בהנהיגה אחר זריקת דם והקטרה אלוהים ויהי נעם ככהן אלה נפש מדמיון על הגדר ופיר
ג' נעם ככהן והנהיג נעם וכן דרך מקרא כמו כי כמור ככרעה כמלה כלנה וההמים להם
והענין כמו שהם העם והנהיג כשון כן יהיו אולם כענין ופרדתי עליו דרכו על כל אחד מהם
והי ויהי כמח דשוחו חלנה ה ככהניח להם פקח קודסיה כן חפסיה יקריהו וזשוי דיקור
לדבסיר כזיל להתפרעו מנהו כדחבון כשתח יחכלו ולא ינעשו כיון שהם חוכלים אל כדת
לא תהיה חכילתם לכרעה יחכלו ולא ינעשו וכן שכינתם עם הגזים כיון שכוונת היא לא יפרונו
והזם טעל שומל כמו לא ידכו כי לא יהיה להם מהם כנים ואם יהיו ימותו מן הכטן והו שאמר
הזמו ולא יכרינו והזמו טעל שומל כמו זנה הזנו הזות חפרים כי אה יא עוכו - לשמור דרכו
כי אינם הפנים בו וכדכרו ורכיכו סעדיה הדביו עם הפסוק הכח אחריו עיבו אהא לשמור
ומת יין ותרוש יקח לב יין ותרוש יקח לבם כי היין ותרוש יקח לב הזנות שהם מהעם קיים כז
וההמדה השתיה יקח לבם שזין להם לכ להבין אי זה דרך הטוב וילכו בו וזכר תירו ו אחר
שאמר יין כי התירוש הוא היין החלש והוא לעקח לב האדם ומשכר מהרה יעמו כענין יא
וה עמי כענין יא ומקלו יגד לו הם כיון הפור שירדו מקלו הדרך שהולך בה ומקלו ה
כביאי הקר כן פירשו הוא זל וימ ענו ומקלו עזו שהם מעז וכן תי די ככלם העז איל ומדקה
וחזקיה מחוי לנה הטעה אורו והז רוח כביאי הקר שהם רוח וטנים מרתת אהיהם כמו
הזונה המזנה תחת בעלה יעל רחמי הקרים והו יזכרו מן הדגוש כמו זכח אמן להם ו אינו
אזל לאלשי כמו שפי הרחבע אזל הדגוש הוא מזרה במקומות כלה וזומיהם ורוכ הפשלה
כיון שנתכמו נספר מכלל כחלק הדקדוק ממש ומה שאמר על ראשי הקרים וה בעת כי כן
דרך שנתכו כמו שאמר בדורה על הקרים רמים ועל הגנשת עו וראשי המר הוא מקום
הגובה שבו ירא אן הדגוש בלש וכן יקרא בעור בו והוא האין שבו אה הפרי הקורין כלע עלע ופכטו
מזוכים לפי שהיהם כו לענות עו תהיה כמו שלמ בני טוב בנה וכן לכנה וכלתת עז פגורתי
לכך אלה הקורין כלל אולמו ותי כי טוב בלה כי מכנטיה טוה וכן אלה עבתה כוטמת מעפצם
על כן תיבנה כסיתכם לפי שצאי הצבי יז צאים הוא לער א הקרים ובהם כל עז רעבן לשוד
סטעו לפי יש להם מקום לגנות ולכליה לינות ולחוק זהו על כן מוכיח בנתיבן דרחה לכך
מכנת עומיח וכלתתו די בסיבהו לכטכון מן עממיח צחפן ילא יפךוד על כתיובס ונו
הין לחטב לפי הזנות לשו קי הם למדות מבעול הצית ביהם עם הזנות יפרו הם יכרימו
הם יכרימו עצמם מעגדים ועם הקטנה זונת ועם הקדשות כשהולכים למזבח מדברים עם
הזנות ועם הקדשות ללכת עם לזכות ויטכבו שפ עמיהם יכרדו מן המוש אש לפראנס כן יפרדו
דגזים מבעליהם לזנות עמיהם ואח זל כהנו מעטן פרגדל ביהם שטופים כזמת כמו הפרד
כי הין כבימת שהן כזמת כמורח ויא עז יעשו עם הזנות מעשה פרג שאינו מולד כך הם
ישבו ע הגזים בדרך שלח יולדו כער ולכן ויהי ארי איכות עם זנות מסביען ובהם זנות
אכלין קין למר זוכים זכח לכל ולשתות עמיהם ועם לא יבין לכט יכשל כמו וחיל שפת
מלגטו יפרשים יתכש כעבה כחדם של ידע מה לב זה נהדס המהבש של ידע מה ו

לאון זכר ואם כנפיה לאון נקבה ויא לאון רבים ויבואו מנחותם בן דרך הכתוב לזכר א עם
לאון זכר ולאון רבים ויבואו כי העם נקרא כלסון זכר וכלסון נקבה עדה זו קהלה וכן כלסון יה ד
לאון רבים לאון יחיד דרך כלל ולאון רבים דרך פרט ונחותם היא דה זכרה בשקל שמה ונחותם
כמו שאלתם ויא ול פי צר רוח הרוח צרר חותה רל עבת אפרים צרר חותה כנפיה להולכה
בגולה ויא יבואו מנחותם ויהיה הרוח זכר ונקבה **שמינו** עתה נב לרוביה יהודה וחותם
שהיו ראויים להוכיחם והם כהנו בית המקדש שהיה בהלכן של ירודה ובית המלך היה
להם נב להוכיח ולעזות משפט וקרא שנט יהודה ישראל כי הטעק בית יברא ויא בית ישראל
הסכה דרין שהם אופטוים את ישראל כי פח הייתם למצפה ורשת פרוגה על תבור לנס היה לעזות
משפט וחתם הייתם פח ומכאול לעז כי רוחים התכס פוטים מעשים רעים ולמדים מכס והנה
חתם להם צהפך מה שהיה ראוי להם להיות חתם להם כמו הפח והרשת שלכדים בהם החיות
ורעופת וכן הם נלכדים במעשיהם הרעים כנשפים בככ וזכר תנוי ומצפה טהם הרים וכוהים
בחרץ ישראל והצנידים פורטים עליהם מצודתיהם וית מצפה מן צופה נתהך שהרנס ארי תקלח
היהיון למלכיהון וכמנצח דפרישא על טור רם וצדק רב לכס מעלת ירושלים מה עשה ירבעם
הנשיב בתי פרדסיחות אחת על תבור וחתה על המצפה והו שאמר היצע כי פח הייתם למצפה
ושלטה שטים העמיקו מקור כי האין פתורה והוא כשקל לחרה האמר השטים שהם עונד עו
שהם שטים מדרכי הא ומעבודתו כמו האטה שהיה שונה תחת אישה : העמיקו פחה
לשחוט ולזכות לעז ואט מוסר לכלם האמר רנביו לא תהיהו שלם ייסר חותם אדם ולא יוכיחם
לטיכך הם הוטחים כי אט חים מוסר לכלם יום ויום אט מיסר חותם ולא שיפעל ואט מוסר
הסר הישר ואת הפלה שפרושו ואת חים תפלה וית ודנהין לפעון מוסר ואת מייתי יסורין על
כלהם **אמר** ידעתי חפרים אט זה על ירבעם בן נבט שהיה משנט חפרים שעשה העולם
והפריד ישראל מעבודת בית המקדש אט הני ידעתי את לבבו כמו שאמר ירבעם בלבו
עשה השוכ ונו וישראל נבחד ממט כי ידעתי כמו שאמר ויועץ המלך ועת שפ עוננו זכר כי עתה
הזנת חפרים עתה ירבעם הזנית עם העולם והאר כן נטמא ישראל בעז ויהיה הזנית פעל שמר
כמו שנתנט לו יהיה פעל יוצא רל חתה הזנית ישראל ההר העולם וצדק כי חתה הזנית
לבר עול הוכע כן אה היו תולטן הקלקלה במלכיהם כון שמלך הווע כן חלה בטל פרדסיחות
שהו ייכ ירבעם שנהמר לה במלכי ישראל אשר הן לפניו ואעמכ לא עלו לרוגלם לטיכך נחתה
גור דין עליהם לגלה הדח הוח דכתיב אט ידעתי חפרים כי עתה הזנית חפרים עתה נחתה
שהתה הזנית שחין לך לתלת במלכך ילא יהט מעל לעם כמו ולא נחתם חון לא יתנט הש
ר חי כי יט עט והדומים להם עטין עזובה והנחה חתה מעל לעם חרשים חון לא יתנט הש
הל הליהט בעמר כל כך הרטו לפסיע עד שלם חתה חתה לתישוד על שיקבלו עגסם חו
פירו וכל כך הם דנקים במעשיהם הרעים על שאפי יהרהרו בעם חתה תשנה כלכם
מתחוטטים מיד כי רוח זמטם בקרנט המתנה חתם ואת לא לא יעו לח לרשעהו כעם חתה און
תמיד הם דנקים במעשיהם הרעים וית וזילפן מן קדם לא לתנעו ויענה גאון ישראל

ויפשיז לא כן כי מעשיכם הם דברי ימינו ולא ידעו שיש להם שהולך דרך יעד הקצר פעל עבר
 חצו קמץ וחצו פתח ייטיבו הוד הרחשנה מונחת בדרי והזנת שהיח פח הפעל נחה והכח
 עם הח הפעל היטיבו כמו מושלנו יבולע את הכסף וכן דמריין כית יעקב הייתקצר מימר
 מן קדם א ונו יזתמול כשר כמו בחלם וכן כשרה בן ערוך מחתמול תפיה החויב הכח
 פלהם היום דין למשפט הוא כי עמיה חתמול הן לחויב לחיוב החלשים וזתיה
 קס לחויב לתמים ואל חותם ודין היה שיכח פשהם מדה כגל מדה יקיים פעל שמד וחרכותיה
 יקומם כפל יזח ממול שלמה חדר הפשיטון וחתם ג ייש ממול שלמה טונה שתרחו לעם
 לנכס חותם תעמודו ממול למע לו וכו' טו השלמה שהיתה חדר ל ממול כמו והוז יושב
 ממול חדר כמו חדר וחזל פרה בן היו חובלם שלמה מצית הפט נפכור חמם וחומרים כ'
 חין דיבמ יזון זה והיו מפשיטון הפטן הדרתו והיו חדר תפס טין שהיו נכסיטין העניים שהיו
 חושבים שהולכין בכנחה היו נחיים לביהם כמו שוכרם לחמה ערומים מנגדיהם ויחברין
 היו חומרים חין דין במשפחה אל בשלמה ובחדרת ויציאו חותם מציתו והוכסו שמו חרסון
 מצית תעכונה מפל על לכה תקחו הדרי לשלם הדר נחלתי שהנחיתים תקחו מעל עולם
 שריו נסחרים ומתכסים עם על זה דלו כלכם מנחלתי קומו ולכו כי נח וזה המסחרות מקבל
 חובדון עמי לנעל דנכח מקבלהון עממיח חיבין כהון כתיבויקובל יבאי עמי כל חתה וזה
 מנשי עמי ועמי הם חתמים כמו חס כסף תלה חת עמי חמר חתם נריגם שגרא הפט
 חתה מנשרו שהכנסו בכתי העם גלח כדשתי להעל עליו וכו' ויבאי הפט וימצח חת
 מהם בכתי עס חתה יחמוד חתה ויגרשנה מציתו וינה כלא חתם חגרשים חתה מצית כנלה
 מקום תעכונה מעל עלילה תקחו הדרי לשלם מה כהא הדרי לשלם והוא חתה חתם
 לכר תולדות הערתיה מצלע נאדם ונתיים פרו וזכו וחתם תקחו חותם הקדר

